STUDIA THUCYDIDEA ACCEDUNT ANALECTA SCENICA...

Henricus : van Herwerden

STUDIA THUCYDIDEA

HENRICUS VAN HERWERDEN
[illegible]

[illegible]

[illegible]

TRAIECTI AD RHENUM
APUD J. L. BEIJERS
1869

STUDIA THUCYDIDEA

SCRIPSIT

HENRICUS VAN HERWERDEN,
Litt. Prof in Academia Rheno Traiectina.

ACCEDUNT

ANALECTA SCENICA.

TRAIECTI AD RHENUM
APUD J. L. BEIJERS
1869.

Ex officina typographica G. A. VAN HOFTEN, Rheno-Traiecti.

PRAEFATIO.

Continentur hoc libello, candide lector, ea quae per aliquot annos legenti et relegenti scriptorem difficillimum e diligenti observatione eius in scribendo proprietatis eque locorum impeditiorum, adhibitis optimorum interpretum et criticorum scriptis, assidua meditatione sensim mihi subnata est annotatiuncularum farrago, quatenus eae non prorsus indignae videbantur, quas cum viris eruditis communicarem. Quas autem asteriscis inclusi, eas tum ex Exercitationibus Criticis *(a. 1862) tum ex* Criticis Analectis *(a. 1868) scito esse repetitas.*

Semper erat in votis, ut mihi daretur gravissimum auctorem (quem quo plus ei studii operaeque impendo eo magis mihi persuadeo aliquanto peius quam vulgo creditur habitum esse a librariis atque magistellis) sic edere, ut κτῆμα illud ἐς ἀεὶ propius accederet ad eam praestantiam, qua ἀκέραιον olim profectum est ab immortali scriptore rerum. Quod votum tamen an unquam solvam incertum est tum ob adversam, quacum saepe conflictor, valetudinem tum ob ingentas, meas forte vires superantes, eius negotii difficultates. Sed sive edendi munus alii cedam, sive ipse

hoc onus subibo, meas qualescumque de plurimis locis Thucydideis opiniones publici iuris facere non abs re fore putavi, ut aut alienis laboribus inservirem, aut ipse, antequam manum operi admoverem, discerem, quasnam ex meis suspicionibus idoneis probaverim iudicibus, quas contra bonis argumentis falsas esse improbablesve evicerint. Non enim tantum mihi arrogo, ut non saepissime in difficili et lubrico si quod aliud in hoc praesertim scriptore negotio graviter me lapsum esse augurer, vel potius, si reputo mecum quid viris mea laude longe maioribus in hoc coniectandi negotio haud raro acciderit, sciam ac noverim. Nec sane mirum! Πρόσεστι γάρ, mea enim facio, paucis mutatis, verba Socratis Platonici. **ἡμῖν τοῖς κριτικοῖς ἐνίοτε μὲν εἴδωλα τίκτειν, ἔστιν ὅτε δὲ ἀληθινά· τοῦτο δὲ μὴ ῥᾴδιον εἶναι διαγνῶναι.** *Nempe non abhorret ab ipsa rei natura, ut propter prolis suae amorem* **οἱ γεννητικοί** *saepe deficiant* **ἐν τῷ βασανίζειν τὰ τεχθέντα.** *Idcirco ea pars* **τῆς μαιευτικῆς**, *quae* **βασανιστικη** *audit, optime mandabitur iis, qui naturali illo affectu non impediti aliena* **βρέφη** *diiudicent utrum* **εἴδωλα** *sint* **καὶ ψευδῆ** *an* **γονιμά τε καὶ ἀληθῆ.** *Et hoc certe e Socratica disciplina profeci, ut quam sim et ipse* **εὐεπίφορος** *ad* **ἀνεμιαίους** *meos foetus amplexandos pro veris* **ξυνῳκω ἐμαυτον.** *Habemus, inquit, confitentem reum. Ita est, sed, ut est sui cognitio sui corrigendi et principium et fons, ita videbis me in* Addendis et corrigendis **σφάλματα** *quaedam mea agnoscere, ubi simul id egi, ut quae imprudenti exciderint novis iisque, ut spero, melioribus ad alios locos observationibus redemisse lectori viderer. In ceteris si quid forte commisi, hucusque* **τυφλώττω**, *speroque fore, ut qui ipsi cernant acutum obtusae meae aciei comiter subveniant* sine ira et studio. *Quod moneo ob iniquiorem sententiam quam nuperrime, quacunque tandem de causa*

mihi popularibusque meis infensus, vir doctus quidam Anonymus de Analectis meis Criticis *tulit in Leutschii diario, Philologischer Anzeiger, I p. 9 sqq.*

Quam crisin aliquanto perfidius quam peritius conscriptam — tum enim verborum meorum sensum hic illic prudens sciensque detorsit, tum mea refellens in ioculares quosdam errores ipse sese implicuit 1) — *refutare igitur eius censurae maiorem certe partem non foret admodum difficile, sed studiis hisce melius consulturum me puto, si pauca referam de codice quodam antiquissimo Thucydideo, qui nondum usurpatus ab editoribus servatur Londini in Musaeo Brittannico. Is liber (signatus* N. 11, 727) *est membranaceus in quarto continens folia* 249, *quae singula habent versus* 27. *In his pauca sunt postmodo pro antiquis, quae exciderant, suppleta et perscripta manu satis recenti. Reliqua vetustissima sunt exarata, quantum ex scriptura colligere potui, seculo X*[mo] *vergente ad finem, seculi certe XI*[mi] *parte priore nequaquam recentiora, manu eadem, quae elegantissima est, omnia. Haud raro tamen, ubi vetus scriptura paene evanuerat, literarum ductus recentiore atramento sunt iterati, neque id semper sine erroribus factum esse animadverti. Scholia sunt in margine minutioribus literis scripta eadem, qua contextus, manu antiqua, an editis meliora aut locupletiora, deficiente tempore non inquisivi. Quot eorum legi pretii valde exigui esse habeo compertum. Librum octavum contuli cum Bekkeri editione stereotypa altera: ad cetera conferenda defuit mihi Londini per breve tempus degenti otium. In hoc certe libro nullas offendi rasuras aut correctiones, nisi quas, idque paucissimis locis,*

1) Imprimis ioculare est eius iudicium de sublimitate Thucydidea, quam ego otiosa expugnem non agnoverim scilicet!

fecit eadem manus antiqua. Non magis habet glossas interlineares. Saepissime conspirat cum codd. A E. F Bekkeri, saepe cum aliis Dolendum est codicem non esse tam bonum quam antiquum; pertinet tamen, etiamsi a scriba exaratus est valde indocto et stupido, ad meliores et vel ab aetatem dignus est qui integer conferatur. Non abs re fore putavi eas lectiones, quibus Bekkeri codd. carent, hac opportunitate communicare cum viris doctis. Utar in ea re Bekkeri quam dixi editione, et chartae ut parcam, solas apponam lectiones codicis.

P. 508, 4 καὶ ἐξ αὐτοῦ, 27 ξύλα πορισαμένους. P 509, 9 ὡς ἕκαστοι (P. 512, 13 *obiter moneo vocabula* κατὰ τὴν ξενίαν *esse interpretis*). P 513, 25 αὐτῶν οὐδέν P. 515, 22 ὅτι ληφθήσονται πλεύσαντες, 23 *om.* Χίους, 25 λέγων ἀσθένειαν. P 516, 3 Λευκάδα P 517, 15 την τῶν Χίων, 20, 21 ἅμα καὶ ὁ Κλαζομενίων καὶ ὁ Ἐρυθραίων παρῄνει, 31 ὁ Τάγης. P. 520, 26 *om* Χίον — εἴκοσιν P. 521, 7 Ἐρεσίων, 13 *om* ἄρχονται — Χίαις P. 522, 5 Σιδούσης, 11 διαφθείραντες ἀνεχώρησαν καὶ ἐν Φάναις. P. 523, 18 καὶ ξυμμάχοις. P. 524, 16 Τειχιοῦσαν. P 525, 7 *om* ποι, 26 *om.* πάλιν, 32 λαβόντες ζῶντα. P. 526, 22 *om.* οὐ, 33 *om.* ἐβούλοντο — ἔχοντες (527, 4). P. 527, 22 Μαράθουσαν P. 528, 12 ἅς *supra lineam m.* 1, 27 οἱ μέν. P. 530, 2 ὁμοίως. P. 531, 29 *om* ἦν — Ἀστύοχον. P 533, 9 ὥσπερ εἰς τεῖχος. *Duo ultima vocabula recenti atramento: quid antiqua manus dederit non liquet Idem valet de* εικοσιν ἅμα *pro* εικοσι ναῦς *vs.* 11 *et de* ἁπάσας *pro* αὐτάς *vs.* 17 Ib 33 Ἁλικαρνασον, 36 *om.* ἑπτά P. 534, 4 πλεύσαντες καὶ τροπαῖον ἐν τῇ Σύμῃ στήσαντες ἀπῆλθον, λαβόντες δε κτέ., 7 προσλαβοντες, 22 την *pro* ἄν. P. 535, 23 *om* καὶ *post* γάρ. P. 536, 7 λέγων, 10 *om.* καὶ τοῖς σώμασι, 21 καὶ μελλήσει. P. 539, 3 ἕξειν, 28 *om.* καθοδον. P.

540, 7 *αγγέλλει τε αυτοῖς*, 21 *τῆς Σαμου*, 24 *αυτα διαφθεῖραι*. *P.* 542, 20 *μηδείσας*. *P.* 543, 7 *ὡς Τισσαφέρνην*, 15 *ἤ*, *quod Palmer de conjectura inseruit, habet codex*. 25 *αἱρεῖ τε αυτο*. *P.* 544, 19 *ουκέτι τί*, 25 *ποιησομενος*. *P.* 545, 13 *χώραν*

ξ = 1

τοῦ βασιλέως. 16 *τοὺς δὲ Λακεδαιμονίους*. *P.* 546, 5 *ἄγων*. 10 *pro τῆς Ευβοίας habet τοῖς 'Αθηναίοις* *P* 547, 3 *Θουριοι — Συρακοσιοι*, 32 *εχειν ὑποπτως*. *P.* 548, 5 *om. αυτῶν*, 20 *ὧν pro αἷς*, 21 *om. τά*, 22 *ορμημένον δὲ ἐς*. *P.* 549, 11 *αυτους*, 24 *μαλιστα καὶ τοῖς τε*. *P.* 550, 4 *ὅσον ἦν ἐτύγχανεν ὃ ἦν*, 7 *ουκ εἶχον αυτο εξευρεῖν*. *P.* 551, 20 *καὶ αυτος, ἐπειδη μετά* *P.* 552, 16 *ἄπωθεν*, 18 *om. Αἰγινητῶν — οἰκησοντας*, 31 *ἐλθοντες*. *P.* 553, 14 *ουκ ἂν ησυχάζειν*, 25 *om ἐγγύς*. *P.* 554, 11 *καὶ ἄλλα ἐπιστείλαντες*, 13 *δείσας μη*, 17 *τάδε*, 18 *οπερ*. *P.* 556, 1 *τεθνηξωσι*, 23 *καθεστᾶσι*, 26 *μὲν τους*, 27 *ὑπωπτευον*. *P.* 557, 2 *om. μεθιστάναι*, 3 *αναγκάσαι*, 6 *το τῶν 'Αθηναιων*, 14 *ὥστε καὶ αυτοὶ καὶ δυνατώτεροι*, 29 *πολιν*. *P.* 558, 8 *om. τε*, 20 *αυτός*, 29 *προς ἐπιπλεούσας* *P.* 559, 15 *αθροοις*. *P.* 560, 2 *τε καὶ ἀεὶ τῆς αυτοῦ*, 8 *αυτος*, 19 *ταδε τά*, 21 *ἢν μη — πιστεύητε*, 26 *εἰ σῶς αυτος*. *P.* 561, 25 *τῶν ἄλλων ἀξιολογων*. *P.*

ις = 1

562, 4 *θρασύτατοι*, 13 *ἐπιπεσοντες* *P.* 563, 5 *στρατηγοῦντος*, 7 *om. ἤδη*, 9 *προθοῖτο*, 12 *om. τοῦ*, 31 *πρῶτος* *P* 564, 13 *om. καί*, 19 *om. ουτως*. *P.* 565, 5 *εἶναι*, 18 *'Ελλήνων*, 22 *πέρι (sic) ἐπιφανες*. *P.* 566, 15 *καὶ οἱ δ'*, 17 *απηγγελλον*, 29 *om. σπουδῇ πάνυ*, 30 *om. ἔπεμπον*, 31 *τῇ πολει*, 32 *τοῦ ἄγαν ἐς ολίγους οἰκεῖν*. (*Cf. II* 37 § 1) *P.* 567, 2 *ἰσωτέραν*, 8 *ῥᾴιστα* *P.* 568, 7 *τοῦ εσπλου*, 21 *om. τουτων*, 22 *καὶ ἐκ Λοκρῶν*, 24 *επὶ τῆς Λακωνικῆς*, 30 *om. πάνυ*. *P.* 569, 5 *διαφθαρῆναι ωστε ἐβούλοντο καί*, 7 *om. τά*, 15 *προελθών*. *P.* 570, 5 *τῶν περιπολων τινός*, 11 *εἶναι ἔφη*, 23 *ἐγγὺς pro ἔτι*. *P.* 571, 4 *om τῶν — τείχισμα, pro quibus repetit*

ξυνδοκεῖν, 11 *om.* τι, 27 ἢ ἂν δοκῇ τοῖς πεντακισχιλίοις τοὺς, 32 παντος τοῦ. *P.* 572, 2 ἐν Διονυσίῳ ἡ, 3 δε αἱ δυο, 4 ἀπὸ Μεγάρων, 5 ἀπο τοῦτο, 7 ὥστε *rec. atram., sed m.* 1 *dedisse videtur* ὡς ἐς, 19 ὑπερβαλοῦσαι, 23 τε καὶ στασιαζούσης περὶ *P.* 573, 18 ἐν Ἐρετρίᾳ, 23 *om.* τε. *P.* 575, 17 *om.* ἐθελοντηδόν *P.* 576, 1 παραπέσοιτο, 14 ὡς *pro* ἐς, 20 εἰ ἄρα ἀποκινοῖντο, 25 Ἔριοος, 33 προσελθοντας. *P.* 577, 2 Ἔρεσον, 4 Θράσυλος, 13 καὶ αἱ ἐκ τῶν Χίων (Χίου *corr. m.* 1), 21 *om.* δειπνοποιοῦνται — παραπλεύσαντες. *P.* 578, 8 τω φιλίῳ φυλακῆς, *om* ἐπίπλῳ *P.* 579, 1 *om.* μεν, 8 ὡς ἀπο, 9 ἕκαστα, 20 τό κυνός το σῆμα, 27 ἀπό τοῦ πληθους, 30 ἐλασσοσιν. *P.* 580, 2 ἠμύνοντο, 24 τους ἐναντίους (30 *dubitari possit num vocabula* τὰ πράγματα *scripta sint a Thucydide*) *P.* 581, 6 *om.* καὶ, 19 *om.* καὶ, 31 ἀνέστησαν ἕνεκα *P.* 528, 6 *om.* αυτοῦ, 16 τας διαβολὰς ἀπώσῃ καὶ περὶ — ἀπολογησηται.

Liceat hanc praefationem terminare additamento ad ea, quae de ἐθάς *sive* ἠθάς *scripsi p.* 121. *Apud Demosthenem* κατ' Ἀνδροτίωνος § 37 *in optimo codice Parisiensi* Σ *legitur* ἠθάδων (ε *superscr.*). *Superiorem literam Bekker recepit, inferiorem Baiter, aliquanto, ut mihi quidem videtur, rectius*

Scribebam TRAJECTI AD RHENUM
Kalendis Maiis a. MDCCCLXIX

CAPUT I.

LECTIONES THUCYDIDEAE.

IN LIBRO I.

Cap. 1 § 1—2 § 1 extr. ad voc. *απανίσταντναι* laudat Dionysius de verborum compos. p. 163 praemissis hisce verbis: *ἵνα δὲ καὶ περὶ των λοιπων εἰπεῖν ἐγγένηταί μοι χρονος, Πινδάρου μὲν ἅλις ἐστω· Θουκυδιδου δὲ λαμβανέσθω λέξις η ἐκ τοῦ προοιμίου ἥδε.* Quae verba eo consilio adscripsi, ut simul emandarem, non de coniectura, sed ex antiquissimo et optimo omnium quotquot in Italia repperi Dionysii (Rhetoricorum) codicum, qui fere sine exceptione sunt pessimi. Codex est Laurentianus membrauaceus exaratus seculo XII, cuius descriptionem videas apud Bandinium in catalogo (Plut. LIX 15). Optime autem is liber omittit turpe interpretamentum, quod non nisi ab homine graecitatis ignarissimo addi potuit, *χρονος*. Nam formulam *χρονος ἐγγίγνεται* significare *tempus intercedit* quis ignorat? Sed omisso substantivo sensus est: *ut fiat mihi de ceteris quoque disserendi facultas.* Idem codex aliter quam in editis Dionysii exemplaribus (haud secus quam libri Thucydidei omnes et alibi, ubi eadem verba citantur, codices Dionysii) post *τεκμαιρομενος* omittit particulam *τε*, at deinde recte atque ordine exhibet verba. *ἐπὶ πλεῖστον ἀνθρώπων· τά γαρ προ αυτῶν*, non quae hucusque e Dionysio afferuntur *πλεῖστων* et *αυτου*; qua in re ut in aliis multis conspirat cum codice Monacensi, ut et ipse noveram — librum enim hunc quoque contuli — et videre est a Popponis ad h. l,

adnotatione Denique uno loco in hoc capite Thucydidem eiusdem codicis et libri Monacensis ope emendare licebit legendo: τεκμαιρομενος (si quis τε h. l. addi iusserit, non obnitar) ὅτι ακμάζοντες ἦσαν ἐς αυτον κτέ omissa particula τε post ἀκμάζοντες, ex cuius vocabuli cauda dittographia nasci facile potuit. Coniectura opus est in verbis praegressis ἀρξάμενος εὐθὺς καθισταμένου [καὶ] ἐλπίσας μέγαν ἔσεσθαι, ubi quam importuna sit copula non praeterit Krugerum Florentinus meus, quod doleo, in fine capitis non stabilivit elegantem coniecturam Cobeti. ἐκ δε τεκμηρίων ως pro ὧν (quod affertur e marg cod. Bodl. ap. Dion. p. 858), deleto verbo νομίζω; sed tralaticio scribarum errore μακροτερον habet pro μακροτατον. Optime contra observata crasi in ipso capitis fine exhibet: οὔτε ες τἆλλα, quae crasis ubique locorum revocanda

Cap. 2 Flor. omittit αδεῶς et mox ουδε γῆν φυτεύοντες, male utrumque; nec melius in praegressis exhibet απολιποντες. Non magis probanda eiusdem libri scriptura in verbis proximis: ὑπο τινων πλειονων, omissa voce αεί, quae sane cum pronomine indefinito coniuncta valde mihi displicet, et displicuit iam Schaefero, qui ad Dionys l. l. conicere occupavit ὑπὸ τῶν ἀεὶ πλειονων, quemadmodum legendum esse dudum et ego suspicatus sum Eandem autem lectionem e Dionysii Aldina enotavit Goeller.

§ 2. Ἕλληνας δε καὶ τῶν παίδων αυτοῦ ἐν τῇ Φθιωτιδι ἰσχυσάντων καὶ ἐπαγομένων [αυτους] ἐπ' ωφελίᾳ ἐς τὰς ἄλλας πολεις. Non exputo cur noster post ἐπαγομένων addere maluerit pronomen αυτοὺς, quo omisso sententia contorta et difficilis facilis fiat et elegans. In culpa fuit, ni fallor, ludimagister, qui olim ἐπαγομένων verbum medium esse ratus, obiectum de suo interpretandi causa adiecerit Fac autem Thucydidem verbo medio uti voluisse, quidni subiectum certe addidit scribendo καὶ επαγομένων αυτοὺς τῶν ἄλλων πολεων? Sensus qui multos interpretes fefellit, hic est: *quum auxilii causa in alias civitates accerserentur.* Cf. III 34 init.

§ 3. Δαναους δε ἐν τοῖς ἐπεσι καὶ Ἀργείους καὶ Ἀχαιους

ἀνακαλεῖ. Rectissime Poppo haesit h. l. in usu verbi *ἀνακαλεῖν*. Codd. variant inter *ἀνακαλεῖ* et *ἀντικαλεῖ* et *ἀποκαλεῖ*. Suspicor: *καὶ Ἀχαιούς τινας καλεῖ*, quod praeterea suadent opposita: *οὐδαμοῦ τοὺς ξύμπαντας ὠνόμασεν κτέ.*

Cap. 4. *τό τε ληστικὸν ὡς εἰκὸς καθῄρει* (cod. Arundel. *καθαίρει*) et cap. 13 § 4. *τὸ ληστικὸν καθῄρουν* (sine varietate). Utroque loco non tantum aptior est notio verbi *καθαίρειν*, quod Cobet refragantibus quibusdam nostro reddidit, sed etiam Aoristi usus quam Imperfecti. Neque aliter olim legit eius imitator, Cassium Dionem dico lib. XXXVII 52 § 1 *καὶ δυνηθεὶς ἂν τὰ ληστικά ἅπερ που ἀεὶ παρ' αὐτοῖς ἦν ἄνευ μεγάλου τινὸς πόνου καθῆραι ἡσυχίαν ἔχειν* et LVI 10 § 4. *τῷ δὲ ἑκατοντάρχῳ τῷ τὸ ληστικὸν καθαίροντι προσελθὼν κατηγόρησεν κτέ.* Alii iam attulerunt Schol. Aristid. p. 38 *ἐκάθηρε δὲ τὸ ληστικόν, ὃ ἐστι ἡμέρωσε· καὶ ὁ Θουκυδίδης ἐν τῇ πρώτῃ* et Eustath. ad Od. p. 690 *τὴν θάλασσαν ἐκάθαιρε λῃστῶν*. Cf. Poppo comm. I p. 62.

Cap. 5 init. *οἵ τε ἐν τῇ ἠπείρῳ παραθαλάσσιοι καὶ ὅσοι νήσους εἶχον, ἐπειδὴ ἤρξαντο μᾶλλον περαιοῦσθαι [ναυσὶν] ἐπ' ἀλλήλους*. Mirum ni *navibus* in ea re usi forent! Quare idem vocabulum suspectum mihi est cap. 107 med.: *καὶ κατὰ θάλασσαν μὲν αὐτούς, διὰ τοῦ Κρισαίου κόλπου εἰ βούλοιντο περαιοῦσθαι, Ἀθηναῖοι [ναυσὶ] περιπλεύσαντες ἔμελλον κωλύσειν*. Quam male otiosa eiusmodi et subinepta additamenta oderit auctor, apparere potest cum aliunde tum e cap. 143 med.: *ἤν τ' ἐπὶ τὴν χώραν ἡμῶν πεζῇ ἴωσιν, ἡμεῖς ἐπὶ τὴν ἐκείνων πλευσούμεθα*, ubi sane propter *πεζῇ* minus offenderamur in addito *ναυσίν*. Noli his opponere locos, qualis est qui legitur I 100 § 2, ubi ex opposito *ναυσί*, quod cum emphasi legitur initio periodi, apparet in altero membro, si non scribendum, at certe cogitandum esse *πεζῇ*. — Vel certius est *ναυσί* expungendum esse I 105 init.: *Ἀθηναίοις δὲ [ναυσὶν] ἀποβᾶσιν ἐς Ἁλιᾶς πρὸς Κορινθίους καὶ Ἐπιδαυρίους μά[χη] ἐγένετο*. Nam *ἀποβαίνομεν ἐκ τῶν νεῶν*, sive *ἀπὸ τῶν νεῶν εἰς τὴν γῆν*, non herele *ταῖς ναυσίν*.

Cap. 6 § 5. *το δὲ πάλαι — διαζώματα ἔχοντες περὶ τα αἰδοῖα ηγωνίζοντο.* Verba *περὶ τα αἰδοῖα*, quae delenda censet Cobet, Luciano antiquiora esse apparet ex Alexandro s. Pseudom. § 13· *διάζωμα δε περὶ το αἰδοῖον ἔχων καταχρυσον.* Nisi forte putas, apud Lucianum quoque verba *περὶ το αἰδοῖον* aliena manu adscripta esse. Recte mox Reiske reposuit: *καὶ ου πολλα ἔτη ἐπειδὴ πέπαυνται* pro *πέπαυται*. Cf. Plut. de ser. num. vind. § 12: *καὶ μην ου πολὺς χρονος ἀφ' οὗ Λοκροὶ πέπαυνται πέμποντες εἰς Τροίαν τὰς παρθένους.*

† Cap. 7 extr. *ἔφερον γαρ αλληλους τε καὶ των ἄλλων ὅσοι ὄντες ου θαλάσσιοι κάτω ωκουν.* Neque nudum *φέρειν* h. l. quidquam potest significare, neque frequens apud ceteros formula *ἄγειν καὶ φέρειν* s. *φέρειν καὶ ἄγειν* pro *διαρπαζειν* Thucydidea est. Scribendum arbitror *ἔφθειρον κτέ.* Cf. I 24, 30, III 85 extr., 92 § 2, IV 61 § 1, 66 § 1 et passim. †

† Cap. 8 § 2. *πλουσιωτεροι ἑαυτων γιγνομενοι.* Lege: *αυτοὶ ἑαυτῶν.* Cf. III 11 § 1, VI 72, VII 66 extr. †

Cap. 9 § 2. *τυγχάνειν δὲ αυτον* (sc. *'Ατρέα*) *φεύγοντα τον πατέρα δια τον Χρυσίππου θανατον καὶ ὡς ουκέτι ἀνεχώρησεν Ευρυσθεύς, βουλομένων καὶ των Μυκηναίων φοβῳ των 'Ηρακλειδων καὶ ἅμα δυνατον δοκοῦντα εἶναι καὶ το πληθος τεθεραπευκοτα, των Μυκηναιων τε καὶ ὅσων Ευρυσθεὺς ἦρχε την βασιλειαν ['Ατρέα] παραλαβεῖν κτέ.* Nomen proprium, otiosum post praegressum *αυτον*, magistellis tribuere malim quam Thucydidi. Ib. § 3 *φαίνεται γαρ* (Agamemnon) *ναυσί τε πλεισταις αυτὸς ἀφικομενος καὶ 'Αρκασι προσπαρασχων, ὡς Ὅμηρος τουτο δεδηλωκεν κτέ.* Narrat igitur auctor Agamemnonem Arcadibus *praeter naves, quas haberent, alias praebuisse.* Hoc enim, nisi fallor, Graece est *προσπαρέχειν*. At discimus ex Homerico loco Il. B 567, quo Th. respicit, nullam ipsis Arcadibus fuisse navem, *ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμηλειν.* Quare diremtis vocabulis scripserim. *προς* (i. e. praeterea) *παρασχων*.

Cap. 10 § 1. *ουκ ακριβεῖ ἄν τις σημείῳ χρώμενος ἀπιστοιη μη γενέσθαι.* Quia negatio *ουκ* pertinet ad *ακριβεῖ*, non ad

ἀπιστοίη, optime scribitur in apodosi *μη* (non *μὴ οὐ*) *γενέσθαι*. Sed peccatum videtur III 39 *οὔτε ἡ παροῦσα εὐδαιμονία παρέσχεν ὄκνον μη ἐλθεῖν ἐς τὰ δεινά*, ubi grammatica postulat *μὴ οὐκ*. Cf. I 141 § 4, VIII 60 § 1 et 70 § 1. In ipso capitis fine propter *κοινῇ* malim fere: *ὡς ὑπὸ* (pro *ἀπό*) *πάσης τῆς Ἑλλάδος κοινῇ πεμπομεναι*.

Cap. 11 § 1 *ἀλλὰ πρὸς γεωργίαν τῆς Χερσονησου τραπομεναι καὶ λῃστείαν* [*τῆς τροφῆς ἀπορίᾳ*]. Tria ultima verba ex initio capitis male repetita deleverim

Cap. 12 § 1. *καὶ στάσεις ἐν ταῖς πόλεσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐγίγνοντο, ἀφ' ὧν ἐκπίπτοντες τὰς πολεις ἔκτιζον*. Vel ob praegressa *ἐν ταῖς πόλεσιν* non fero *τὰς πόλεις*. Emendatio incerta est Expectes *καινάς* vel *ἄλλας* vel *ἑτέρας*.

Cap. 13 § 1. *καὶ τῶν χρημάτων τὴν κτῆσιν ἔτι* (l. *τι* cum Krügero) *μᾶλλον* [*ἢ προτερον*] *ποιουμένης* Recte Kr delenda censet vocabula *ἢ προτερον*. Incredibile dictu est, quam saepe idem interpretamentum in codd. huic comparativo adhaereat. Eodem liberandus est locus IV 66: *οἱ δὲ φίλοι τῶν ἔξω τὸν θροῦν αἰσθομενοι φανερῶς μᾶλλον* [*ἢ προτερον*] *καὶ αυτοὶ ἠξίουν τούτου τοῦ λογου ἔχεσθαι* et VI 19: *πολλῷ μᾶλλον* [*ἢ προτερον*] *ὥρμηντο στρατεύειν*. Alii emblemati idem *μᾶλλον* ansam dedit I 72 *νομίζοντες μᾶλλον ἂν αυτοὺς ἐκ τῶν λογων πρὸς τὸ ἡσυχάζειν τραπέσθαι* [*ἢ προς το πολεμεῖν*], quod non latuit, quem pauca in hoc genere latent, Cobetum Ib § 2 *ἔτη δ' ἐστὶ μαλιστα τριακοσια ἐς την τελευτὴν τοῦδε τοῦ πολέμου, ὅτε Ἀμεινοκλῆς Σαμίοις ἦλθεν. ναυμαχία τε παλαιτάτη ὧν ἴσμεν γίγνεται Κορινθίων πρὸς Κερκυραίους· ἔτη δὲ μάλιστα καὶ ταύτῃ ἑξήκοντα καὶ διακόσιά ἐστι μέχρι τοῦ αὐτοῦ χρονου* Offensione non caret *καὶ* ante *ταύτῃ*, quia in praegressis non de eodem sed diverso annorum numero fit mentio Hinc vide annon rectius vocabula *καὶ ταύτῃ* omittant boni codd *ABE* et *C* m. pr Ib § 5. *Πολυκράτης — Ρηνειαν ἑλὼν ἀνέθηκε τῷ Ἀπολλωνι*. Quamquam eadem verba recurrunt III 104 § 2, vel sic tamen de veritate receptae lectionis subdubito, quia, nisi fallor, ut verba *ἀνατίθεναι* et

ἀνακεῖσθαι de *donariis*, ita *ἀνιέναι* et *ἀνεῖσθαι* de *locis*, *arboribus*, *animalibus*, similibus, quae dis consecrantur. Graecis usurpare sollemne est. Quocirca malim *ἀνῆκε*. Cf. IV 116 § 2.

Cap. 18 § 2 *ἔτη γάρ ἐστι μάλιστα τετρακόσια, — ἀφ' οὗ Λακεδαιμόνιοι τῇ αὐτῇ πολιτείᾳ χρῶνται* Schol *ἀφ' οὗ*] *γράφεται καὶ ἅ, ἢ εἰς ἃ υ' ἔτη, οἱ Λακεδαιμόνιοι· τουτέστιν ἐν οἷς ἔτεσιν.* Non memoratur, quod visum est Popponi, duplex lectio *ἃ* et *εἰς ἅ*, sed *εἰς ἃ* esse lectionis *ἃ* interpretamentum apparet ex additis vocabulis *υ' ἔτη*. Ceterum de hac varietate, cuius vestigium servarunt cod. Italus et Parisinus H. exhibentes: *ἃ ἀφ' οὗ Λακ.*, diligenter videndum est, si quidem quod hodie vulgatur *ἀφ' οὗ* potest esse illius glossema, non ratione inversa. — § 3 tralaticio errore additur praepositio in verbis· *ἡ [ἐν] Μαραθῶνι μάχη*, quae recte omittitur I 73, sed iterum delenda II 34. Contra eadem male neglecta est in cap 143 § 1 (lib. I), ubi legendum *τῶν Ολυμπίασιν ἢ (ἐν) Δελφοῖς χρημάτων.* Cf. 121 § 1.

Ib. § 7 legimus *ὥστε ἀπὸ τῶν Μηδικῶν ἐς τονδε ἀεὶ τον πολεμον τὰ μὲν σπενδόμενοι τα δὲ πολεμοῦντες ἢ ἀλλήλοις ἢ τοῖς ἑαυτῶν ξυμμάχοις ἀφισταμένοις εὖ παρεσκευάσαντο τὰ πολέμια* (l. *πολεμικὰ*) *καὶ ἐμπειροτεροι ἐγένοντο μετὰ κινδύνων τας μελέτας ποιούμενοι.* Temere Kr. expunxit vocabula necessaria *τὰ μεν σπενδόμενοι τὰ δέ*, quae de industria historicus addidit, quia sic tantum fieri posset, ut utrique vires suas bellando exhaustas identidem reficerent.

Cap 20 § 1 partim cum Krugero partim cum Wyttenbacho corrigam: *χαλεπὰ ὄντα πᾶν τι* (K.) *ἑξῆς τεκμηρίῳ πιστῶσαι* (W.) pro *παντὶ* et *πιστευσαι*, deinde *ὅμως* pro *ὁμοίως* cum Cobeto

Ib. § 3. *ὑποτοπησαντες δέ τι — Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων ἐκ τῶν ξυνειδοτων σφίσιν Ἱππίᾳ μεμηνῦσθαι.* Probabilius arbitror: *ἐκ του τῶν ξυνειδοτων* propter narrata VI 57: *ὡς εἶδον τινα τῶν ξυνωμοτῶν σφίσι διαλεγομενον οἰκείως τῷ Ἱππίᾳ — ἔδεισαν καὶ ἐνόμισαν μεμηνῦσθαι.*

Cap. 22 extr. *κτῆμά τε ἐς ἀεὶ μᾶλλον ἢ ἀγώνισμα ἐς τὸ παραχρῆμα ἀκούειν ξύγκειται.* Citat haec verba Dionys. Hal. de verb. comp. p. 165 scribens *παραυτίκα* pro *παραχρῆμα*. In optimo meo Florentino desideratur verbum *ἀκούειν*, fieri potest ut recte, quia sic fere melius (*κτῆμα — ἀγώνισμα* et *ἐς ἀεὶ — ἐς τὸ παραχρῆμα*) verbum verbo respondet. Neque illud legisse videntur Quintilianus I. O. XI § 31, Polybius III c. 31, Plin. Ep. V 8, 11, quos locos vide apud Popponem in adnotatione ad h. l. Facile fluere potuit ex interpretatione.

Cap. 24 init. *Ἐπίδαμνός ἐστι πόλις ἐν δεξιᾷ ἐσπλέοντι* (*ἐς* adde cum Kr.) *τὸν Ἰόνιον κόλπον. προσοικοῦσι δ' αὐτὴν Ταυλάντιοι βάρβαροι.* Soloecismum — partim enim diversissima sunt partim ad prosam orationem non pertinent quae exempla collegit Matthiae Gr. § 402 b. 3, quo provocat Poppo. Ad cap. 26 ne quis confugiat, lege quae ibi annotavimus — soloecismum igitur melius me iudice removebimus delendo inutili pronomine quam corrigendo *αὐτῇ*. Agnoscit tamen *αὐτὴν* Dionysius H., nec quicquam varietatis enotavi e codd. Italis. Plerumque autem mare Adriaticum a veteribus vocatur *ὁ Ἰόνιος* sine substantivo. E multis locis Thucydideis cf. VI 30 § 1, 34 § 4, 104 § 2, VII 33 § 3. Rarius additur. Cf. VI 13 et 44. Non mirer equidem si ubique deberetur magistellis. Nec fortasse olim huius loci facies alia fuit quam haec: *Ἐπίδαμνός ἐστι πόλις ἐν δεξιᾷ ἐσπλέοντι ἐς τὸν Ἰόνιον· προσοικοῦσι δὲ Ταυλάντιοι, Ἰλλυρικὸν ἔθνος. ταύτην ἀπῴκισαν κτέ.*

Cap. 26 § 2, 3. Hic locus, in quo narratio ita obscura est, ut crederes Corcyraeos tres deinceps expeditiones suscepisse contra Epidamnios (*πέντε καὶ εἴκοσι ναυσὶ — ἑτέρῳ στόλῳ — ἄλλα στρατεύουσιν — τεσσαράκοντα ναυσὶ κτέ.*), vix aliter quam lituris sanari posse habeo persuasissimum. Scripserim igitur: *καὶ πλεύσαντες εὐθὺς πέντε καὶ εἴκοσι ναυσὶ καὶ ὕστερον ἑτέρῳ στόλῳ, τούς τε φεύγοντας ἐκέλευον κατ' ἐπήρειαν δέχεσθαι αὐτοὺς (ἦλθον — κατάγειν) τούς τε φρουροὺς οὓς Κορίνθιοι ἔπεμψαν καὶ τοὺς οἰκήτορας ἀπάγειν, ὡς δὲ οἱ

Ἐπιδάμνιοι οὐδὲν αὐτῶν ὑπήκουσαν, *καὶ* (i. e. *etiam*, sc. praeter exules) *τοὺς Ἰλλυρίους προσλαβόντες προσκαθεζόμενοι προεῖπαν Ἐπιδαμνίων τε τὸν βουλόμενον καὶ τοὺς ξένους ἀπαθεῖς ἀπιέναι· εἰ δὲ μή, ὡς πολεμίοις χρήσεσθαι*; ut recte e codd. quibusdam restitutum est pro *χρήσασθαι*. Quae autem verba vulgo leguntur post *ὑπήκουσαν*: *ἀλλὰ στρατεύουσιν ἐπ' αὐτοὺς οἱ Κερκυραῖοι τεσσαράκοντα ναυσὶ μετὰ τῶν φυγάδων ὡς κατάξοντες* videtur adnotatio marginalis confecta e sedulo lectore partim e praegressis partim e cap. 29 § 3 *τεσσαράκοντα γὰρ* (*νῆες*) *Ἐπίδαμνον ἐπολιόρκουν*. Cod Vaticanus recte pro *οἱ δὲ* exhibet *ὡς δὲ οἱ*, quod recepi. Post *προσκαθεζόμενοι* in optimis codd. soloece inseritur *δὲ τὴν πόλιν* (in Lugd. est *τῇ πόλει*), quod additamentum expunxi. Cf. quae de loco impeditissimo commentatus est Kruger.

Cap. 28 § 1. *τοὺς ἐν Ἐπιδάμνῳ* [*φρουροὺς τε καὶ οἰκήτορας*] *ἀπάγειν*. Verba inclusa abesse poterant. Adscripserit ne ipse Thuc. an magistellus ex cap. 26 § 1 et § 2, nolim definire. Cf. cap. extr. *ἢν καὶ ἐκεῖνοι τοὺς ἐν Ἐπιδάμνῳ ἀπαγάγωσι κτέ*. Vide Lex. Seg. B. A. p. 152, 15. Dirimant item alii an quid aliena manus adscripserit ipsis sequentibus: — *ὡς οὐ μετὸν αὐτοῖς Ἐπιδάμνου. εἰ δέ τι ἀντιποιοῦνται, δίκας ἤθελον δοῦναι ἐν Πελοποννήσῳ παρὰ πόλεσιν αἷς ἂν ἀμφότεροι ξυμβῶσιν· ὁποτέρων δ' ἂν δικασθῇ εἶναι* [*τὴν ἀποικίαν*] *τούτους κρατεῖν*. Ita subiectum verbi *δικασθῇ* erit *ἡ Ἐπίδαμνος*. Cf. cap. 38 extr. *Ἐπίδαμνον ἡμετέραν οὖσαν κτέ*.

Cap. 29 § 1. *ἄραντες ἑβδομήκοντα ναυσὶ καὶ πέντε δισχιλίοις τε ὁπλίταις*. Non mihi primo suspectus est numerus *δισχιλίοις*, quum cap. 27 extr. legamus *αὐτῶν δὲ Κορινθίων* (i. e. *solorum* Corinthiorum, non adnumeratis sociorum navibus et hoplitis) *νῆες παρεσκευάζοντο τριάκοντα καὶ τρισχίλιοι ὁπλῖται*. Maior igitur, non minor, quam ter mille universus numerus fuerit necesse est. Sin, quod quidam interpretes duce scholiasta contendunt, eorum pars alios in usus fuerit adhibita, diligens scriptor hoc, opinor, signifi-

casset. Jam autem, quom Diodoros XII 31 scribat: *οἱ μὲν οὖν Κορίνθιοι ἔχοντες ναῦς ἑβδομήκοντα καλῶς ἐξηρτυμένας ἐπέπλευσαν τοῖς πολεμίοις* facili coniectura nostro restituas hanc lectionem: *ἑβδομήκοντα ναυσὶ καὶ πεντακισχιλίοις [τε] ὁπλίταις*. Numeris iam corruptis, *τε* a correctore additum esse quis miretur?

Cap. 30 § 3. *καὶ περὶ [τὸ] Χειμέριον τῆς Θεσπρωτίδος*. Dele articulum, qui soloece additur. Recte abest infra cap. 46: *ὁρμίζονται ἐς Χειμέριον τῆς Θεσπρωτίδος [γῆς]* et ita constanter.

Cap. 32 § 2. *τετύχηκε δὲ ταὐτὸν* (restitui crasin pro *τὸ αὐτὸ*) *ἐπιτήδευμα πρός τε ὑμᾶς ἐς τὴν χρείαν ἡμῖν ἄλογον (ὄν)*. Quicquid nonnulli contendunt, in pedestri oratione participium post *τυγχάνειν* omitti nequit. Vulgatam lectionem defendunt aliis locis manifesto depravatis, qualis est cap. 140 § 4, ubi pro *τυχόντων* alteram lectionem *τυχόντα* recte praetulit Cobet ad Hyperidem p. 46. Superest unus locus II 87 § 3, ubi post *τότε* part. *ὄντες* prono errore interire potuit.

§ Cap. 33 § 3. *μηδὲ δυοῖν [φθάσαι] ἁμάρτωσιν, ἢ κακῶσαι ἡμᾶς ἢ σφᾶς αὐτοὺς βεβαιώσασθαι. ἡμέτερον δ' αὖ ἔργον προτερῆσαι*. Expungatur varia lectio ad *προτερῆσαι*. † — Mox § 4 suppleverim: *τοὺς Κορινθίους δυναμένους παρ' αὐτῷ (μέγα)*. Cf. II 29 § 1 et VI 59.

† Cap. 35 § 4. *πολλὰ δὲ — τὰ ξυμφέροντα ἀποδείκνυμεν. καὶ μέγιστον ὅτι οἵ τε αὐτοὶ πολέμιοι ἡμῖν [ἦσαν] — καὶ οὗτοι οὐκ ἀσθενεῖς, ἀλλ' ἱκανοὶ τοὺς μεταστάντας βλάψαι*. Vertunt: *sed qui nocere iis, qui a se defecerint, valeant*, recte, nisi quod malim: *qui suas partes reliquerint*. Sed vide quam parum ad rem ea verba dicantur a Corcyraeis. Ut enim doceant Atheniensibus profuturam esse suam societatem, monent videlicet Corinthios eos esse, *qui valeant nocere iis qui ab ipsis mutatis partibus discesserint!* Ultima verba sive ea acceperis de Atheniensibus, sive, quod alii faciunt, de Corcyraeis, sive de utrisque, aeque absurda sunt. Quam rem qui intellexisse videtur Krüger parum feliciter coniecit *μετα-*

στήσαντας addita interpretatione: *vos, si nos repudiaveritis.* Nam verbum *μεθιστάναι* eo sensu Graece omnino non dicitur. Melius certe haberet *μεταστησάμενοι*, sed ne hoc quidem ferri posset. Quid sententia postulet, docere potest § 3 cap. 33, nempe hoc: *idonei, qui societate non iunctos laedant.* Hinc legendum suspicor: *ἱκανοὶ τοὺς μὴ ξυστάντας βλάψαι.* Cf. I 1 et 15. † In verbis praegressis expungo *ἦσαν*, quod sciolus male supplevit, quum non hoc tempus, sed *εἰσίν*, cogitando supplendum sit.

Cap. 37 extr. lege, inserta particula conditionali: *καίτοι εἰ ἦσαν ἄνδρες ἀγαθοί, ὅσῳ (ἂν) ἀληπτότεροι ἦσαν τοῖς πέλας, τοσῷδε φανερωτέραν ἐξῆν αὐτοῖς τὴν ἀρετὴν δεικνύναι.*

Cap. 39 § 3. *οὓς χρῆν, ὅτε ἀσφαλέστατοι ἦσαν, τότε προσιέναι.* Loci ratio postulare videtur aut *ἀσφαλεῖς*, aut, quod Thucydidi reddendum suspicor, *ἀσφαλέστεροι*, scil. *ἢ νῦν*. Nota est frequens harum terminationum in MSS. confusio.

† Cap. 40 § 2. *καὶ ὅστις μὴ τοῖς δεξαμένοις, εἰ σωφρονοῦσι, πόλεμον ἀντ' εἰρήνης ποιήσει.* In hoc loco explicando frustra desudant viri docti. Ego Thucydidi reddiderim: *καὶ ὅστις μὴ τοῖς δεξαμένοις ἐπὶ σωφρονοῦσι πόλεμον — ποιήσει*, i. e. *adversus populum moderatum* (quales sumus Corinthii). Ad *ἐπὶ* c. Dat. hoc sensu usurpatum cf. I 40 extr. 102 § 4, 124 § 3, III 63 § 2, VI 79 § 1. † Utrum Corcyraei Athenienses bello implicarent necne, nihil ad Corinthios, modo isto bello non peterentur ipsi. Hinc etiam addunt: *οὐ γὰρ τοῖσδε μόνον ἐπίκουροι ἂν γένοισθε ἀλλὰ καὶ ἡμῖν ἀντ' ἐνσπόνδων πολέμιοι.*

Cap. 42 § 1. *ξυμφορὰ δὲ [εἰ πολεμήσει] ἄλλα εἶναι.* Deleatur turpe interpretamentum, quod ne per Grammaticam quidem stare potest, quae requireret saltem *εἰ πολεμήσετε.*

Cap. 47. *ἐπὶ δὲ τῇ Λευκίμμῃ αὐτοῖς [τῷ ἀκρωτηρίῳ] ὁ πεζὸς ἦν.* Leucimmen promontorium esse satis erat monere cap. 30 init., et recte hoc additamentum omittitur cap. 30 extr. et cap. 51, sed iterum adscriptum est III 79 extr.

Cap 48 supplo: *ὧν ἦρχε* (*τῶν*) *τριῶν στρατηγῶν ἑκάστου εἷς.*

Cap 51 extr. *οἱ δὲ Κερκυραῖοι* (*ἦν γὰρ νύξ*) *ἐφοβήθησαν* [*μὴ πολέμιαι ὦσιν*], *ἔπειτα δ' ἔγνωσαν καὶ ὡρμίσαντο.* Verba inclusa, quae salva sententia abesse *possunt*, non agnoscit qui hunc locum laudavit Lecapenus.

Cap. 52 § 1. *τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀναγαγομεναι* (sic recte e paucis codd. Classen pro *ἀναγόμεναι*) *αἵ τε Ἀττικαὶ νῆες ὅσαι πλοιμοι ἦσαν ἐπέπλευσαν ἐπὶ τον ἐν τοῖς Συβότοις λιμένα, ἐν ᾧ οἱ Κορίνθιοι ὥρμουν, βουλομενοι εἰδέναι εἰ ναυμαχήσουσιν.* Krugero expungenti vocabula *βουλομενοι εἰδέναι* Classen obmovit locos V 21, VI 44 extr. et ib. 62 § 1, quorum locorum primus tantum, ubi ut h. l. de *experiundo* potius quam de *sciscitando* sermo est, nisi et ipse similiter depravatus est, hunce tueri potest. Ne tamen cogamur iungere participium *βουλομενοι* cum *Κορίνθιοι*, utique rescribendum *βουλόμεναι.* Ne autem quis miretur ipsis navibus tribui non solum voluntatem sed etiam sciendi facultatem, inspiciat mihi III 33 med: *αὐτάγγελοι δ' αὐτὸν ἰδοῦσαι ἐν τῇ Κλαρῳ ἥ τε Πάραλος καὶ ἡ Σαλαμινία.* Cf VI 42 extr., VII 25 init., VIII 92 § 3, 99 extr. Quapropter dubito an recte Cobet tentaverit locum IV 26: *καὶ τῶν νεῶν ουκ ἐχουσῶν ὅρμον αἱ μεν σῖτον ἐν τῇ γῇ ᾑροῦντο, αἱ δὲ μετέωροι ὥρμουν* reponi iubens: *οἱ μεν — οἱ δέ.*

Cap. 56 extr. *δείσαντες μὴ ἀποστῶσιν ὑπό τε Περδίκκου* [*πειθομενοι*] *καὶ Κορινθίων.* Non concoquebant Graeculi vim Passivam Aoristi *στῆναι* eiusque compositorum. Diversam esse rationem loci III 39 § 1: *ἐγὼ γάρ, οἵτινες μὲν μὴ δυνατοὶ φέρειν τὴν ὑμετέραν ἀρχὴν ἢ οἵτινες ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀναγκασθέντες ἀπέστησαν* vix est quod moneam. Cf. ib. § 6: *τοῖς τε ἀναγκασθεῖσιν ὑπὸ τῶν πολεμίων καὶ τοῖς ἑκοῦσιν ἀποστᾶσιν.* Simili de caussa interpolarunt locum VIII 49: *ὅτῳ τρόπῳ — ὑπὸ τῶν ἑταίρων* [*παρακληθεὶς*] *κατεισι*, ubi facile mihi persuadet Cobet insiticium esse participium. Similiter interpolata est scriptura in capite 57 § 2: *δεδιὼς τ'*

ἔπρασσεν ἔς τε τὴν Λακεδαίμονα [πέμπων] ὅπως πόλεμος γένηται κτέ. Qui ibi adscripsit πέμπων non satis intellegebat, quo sensu Graeci dicant πράσσειν εἰς et προς, quae locutio nostro est admodum familiaris. Remoto tamen emblemate vide an simul rescribendum sit γενησεται, quia post verbum πράσσειν apud Thucydidem numquam sequitur ὅπως cum Aoristo, *secundo* non magis quam *primo*, sed constanter cum Futuro Ind. velut III 4 ἔπρασσον ὅπως τις βοηθεια ἥξει. IV 103 ἔπραξαν — ὅπως ἐνδοθησεται ἡ πολις, I 56 πρασσοντων ὅπως τιμωρησονται, 65 extr. ἔς τε την Πελοποννησον ἔπρασσον ὅπη ωφελία τις γενησεται, ubi citra necessitatem Tusanus rescribi iussit ὅπως (Cf I 129 extr., VI 93), IV 128 extr. VI 88 § 4 etc — Ib § 3 νομίζων, εἰ ξύμμαχα ταῦτα ἔχοι ὅμορα ὄντα χωρία ῥᾷον ἂν τὸν πόλεμον [μετ' αὐτῶν] ποιεῖσθαι. Deleatur putidum emblema, cui post verba εἰ — χωρία locum non esse apertum est

Cap. 58 § 1. τότε δη [κατὰ τὸν καιρον τοῦτον]. Etsi plane eadem verba recurrunt II c 84 med. laudaturque e Demosthenis or. pro Cor. § 180 τοτε τοίνυν κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον, vel sic tamen punctum temporis non dubito, quin magistellis, non ipsis scriptoribus, ea additamenta debeantur. Quam sententiam protuli in Exercit Criticis p 147 paullo ante Cobetum, qui de eadem re monuit in Mnemos XI p 369

Cap 62 init Ποτειδαιᾶται — προσδεχομενοι τοὺς Ἀθηναίους ἐστρατοπεδεύοντο προς Ὀλύνθου ἐν τω ἰσθμῷ καὶ ἀγορὰν ἔξω τῆς πολεως ἐπεποίηντο — στρατηγὸν ᾕρηντο. Loci sententia postulat *in castris erant*, itaque una litera deleta scribendum ἐστρατοπέδευντο similiterque supra cap. 51: τοῖς Κερκυραίοις δε στρατοπεδευομένοις — αἱ εἴκοσι νῆες — προσκομισθεῖσαι κατέπλεον requiro: τ. Κ. δ' ἐστρατοπεδευμένοις κτέ Nam sic demum recte sequitur κατέπλεον ἐς τὸ στρατόπεδον. Recte IV 54: εὗρον αυτοὺς ἐστρατοπεδευμένους et IV 129 ἔτυχον ἐξεστρατοπεδευμένοι et VI 88 ἐν τῇ Νάξῳ ἐστρατοπεδευμένοι Pervulgatus est error, qui nititur locis aliquot depravatis, Praesens

στρατοπεδεύεσθαι, i. e. *castra ponere*, simul significare posse *in castris esse*.

† Cap. 63 § 1. *ἠπορησε μὲν ὁποτέρωσε διακινδυνεύσει χωρησας [ἢ ἐπὶ τῆς Ὀλύνθου η ἐς την Ποτίδαιαν]*. Inutile additamentum, in quo duplex *η* prodit falsarium. † — Eidem fortasse debetur vocabulum *χωρίον* in vicinis verbis hisce: *ξυναγαγοντι τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ ως ἐς ἐλάχιστον [χωρίον]*.

Cap. 64 init. *το δ' ἐκ του ἰσθμοῦ [τεῖχος] εὐθὺς οἱ Ἀθηναῖοι ἀποτειχίσαντες ἐφρούρουν* et in extremo capite *απετείχισε το ἐκ της Παλληνης [τεῖχος]*. Qui ludimagister adscripsit substantivum *τεῖχος* non sensit quam absurde articulus addetur muro, qui neque dum exstat neque memoratus est in superioribus. Miror Classenum, qui recte expunxit prius *τεῖχος*, servasse posterius. Cf. praegressa: *το δ' ἐς τὴν Παλληνην ἀτείχιστον ἦν*. Incolumis evasit locus III 53: *απετείχιζε καὶ τὸ ἐκ της ἠπείρου, ᾗ κατὰ γέφυραν — ἐπιβοηθεια ἦν κτέ.*

Cap. 73 § 2 denuo interstrepentem agnosco sciolum in his: *καὶ τὰ μὲν πανυ παλαιὰ τί δεῖ λέγειν, ὧν ακοαὶ μαλλον [λογων] μάρτυρες η οψεις των ακουσομένων;* Semel recepto e parte codicum cum Cobeto *ὄψεις* i. e. *οφθαλμοί* (cf Hesychius), dubium non est, quin *ακοαί* h. l., ut alibi saepius, ponatur pro *ὦτα*, quo intellecto simul intelleges loci sententiam respuere istud *λογων*, quod e perversa interpretatione natum quantocyus deleatur. In sqq. *προβαλλομένοις* recte explicuit Krüger, imperite obnitentibus multis.

Cap. 75 § 1. Nemmemdum obtemperasse Dobreo verissime monenti *ξυνέσεως* esse praecedentis vocabuli *γνωμης* glossema! Gliscente corruptela codex Clarendonianus exhibet *γνωμης καὶ ξυνέσεως*, quae lectio iam magis celat originem. In extremis verbis: *πᾶσι δ' ἀνεπίφθονον τα ξυμφέροντα τῶν μεγίστων περι [κινδύνων] εὖ τίθεσθαι* constans omnium librorum scriptura *πέρι* (non *περὶ*) confirmat meam suspicionem *κινδύνων* esse interpretamentum idque satis perversum. Intelligenda enim *τὰ μέγιστα διαφορα*.

Cap. 77 § 3. *οὐ τοῦ πλείονος* (rectius sic libri quidam pro *πλέονος*) *μὴ στερισκόμενοι χάριν ἔχουσιν, ἀλλὰ τοῦ ἐνδέους χαλεπώτερον φέρουσιν ἢ εἰ ἀπὸ πρώτης ἀποθέμενοι τὸν νόμον φανερῶς ἐπλεονεκτοῦμεν.* Actum erit de grammatica Graeca, si formulam *χαλεπῶς φέρειν* recte Genetivum asciscere erit concedendum. In cuius rei fidem quem laudant locum interpretes II 62 § 3 ei loco testimonii dictio non est, quippe in quo Dobree sagaciter intellexit pron. *αὐτῶν* scholium esse olim adscriptum ad *ὀλιγωρῆσαι*. Fruantur autem iudicio suo, qui diversissima miscentes non aliter cap. 75 § 1 Genetivum *ἀρχῆς* pendere ab *ἐπιφθόνως διακεῖσθαι* autumant. Compares velim quae exempla ad cap. 22 § 3 et ad cap. 36 § 2 diligenter collegit Classen, et videbis quam sint ea toto coelo diversa. Ne multa: leni mutatione rescribendum arbitror: *ἀλλὰ τοὐνδεὲς χαλεπώτερον φέρουσιν*. Crasis non intellecta a librariis corruptelae causa fuit; quemadmodum hoc ipso loco scribas latuit, quid sibi vellet *τοὔννομον*, quod ex *τὸν νόμον* acute expiscatus est Krüger. Quae elegantissimae coniecturae obmovet Classen spero fore, ut alii melius intellegant quam ego intellexi.

Cap. 80 extr. nove dictum *χρόνος ἔνεσται* pro *ἐγγενήσεται* nec tamen fortasse sollicitandum.

Cap. 82 § 2. *καὶ τὰ αὑτῶν* (al. *αὐτῶν*) *ἅμα ἐκποριζώμεθα.* Nullo alio loco *αὑτῶν* apud nostrum legitur pro (*ἡμέτερ'*) *αὐτῶν*, ut recte est in vicinis § 1. In proximis obliterata est elegans ellipsis, qua inde ab Homero usi sunt veteres omnes in formula *εἰ* (*ἢν*) *μέν* — *εἰ* (*ἢν*) *δὲ μή*. Scribatur enim: *καὶ ἢν μὲν ἐσακούωσί τι πρεσβευομένων ἡμῶν* [*ταῦτα ἄριστα*]· *ἢν δὲ μή, διελθόντων κτέ.* Cf. III 3 § 3 et IV 13 § 3, ubi variata oratione est *ἢν μέν* — *εἰ δὲ μή*.

Cap. 85 § 2. *ἔξεστι δ' ἡμῖν μᾶλλον ἑτέρων διὰ ἰσχύν.* Schol. *ἰσχύν, ἣν ἔχομεν.* Exspectaveram *διὰ* (*τὴν*) *ἰσχύν*. Aut hoc verum est, aut certe per elisionem scribendum: *δι' ἰσχύν.*

Cap. 86 § 1. *Σθενελαΐδας ἔλεξεν* [*ἐν τοῖς Λακεδαιμονίοις*]

ὧδε τοὺς μὲν λόγους τοὺς πολλοὺς τῶν Ἀθηναίων οὐ γιγνώσκω. Contra usum Thucydidis scriptorumque omnium omissa est alloquendi formula *ὦ (ἄνδρες) Λακεδαιμόνιοι*, fortasse de industria, quo magis breviloquentiam Laconicam, quae Stheneleidae orationi propria est, scriptor imitaretur. Sed additamentum, quod cum Krugero expunxi, ferri nullo modo potest.

Cap. 87 § 4. *ἡ δὲ διαγνώμη αὕτη τῆς ἐκκλησίας [τοῦ τὰς σπονδὰς λελύσθαι] ἐγένετο ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει καὶ δεκάτῳ τῶν τριακοντουτίδων σπονδῶν προκεχωρηκυιῶν.* Expungatur puerile additamentum, quod etiam vereor ne soloecum sit.

Cap. 89 § 2. *οἱ δὲ Ἀθηναῖοι — Σηστὸν ἐπολιόρκουν — καὶ ἐπιχειμάσαντες εἷλον [αὐτήν].* Pronomen abesse malim. Vide v. c. I 111 extr. *ἐς Οἰνιάδας ἐστράτευσαν καὶ ἐπολιόρκουν, οὐ μέντοι εἷλόν γε, ἀλλ' ἀπεχώρησαν ἐπ' οἴκου.* Cf. I 94 extr., 103 extr. Et sic fere Attici scribere assolent, sed saepe pronomina de suo addunt magistelli.

† Cap. 90 § 3. *τειχίζειν δὲ [πάντας] πανδημεὶ [τοὺς ἐν τῇ πόλει] καὶ αὐτοὺς καὶ γυναῖκας καὶ παῖδας.* Non sufficit cum Krügero expellere sola verba *τοὺς — πόλει*. Cf. 126 § 4, III 3 med. Iterum *πᾶσιν* expungatur VI 65 § 1. †

Ibid. § 4. *καὶ ὁ μὲν ταῦτα διδάξας καὶ ὑπειπὼν τἆλλα ὅτι αὐτὸς* τ α κ ε ῖ *πράξοι ᾤχετο.* Quod Cobet proposuit *ὑπειπὼν* ἅ μ α speciem habet et commendatur loco VIII 64 § 1 *τοὺς ἡμίσεις ἀπέστελλον ἐπ' οἴκου* π ρ ά ξ ο ν τ α ς *ταχεῖ κτέ.* Mihi olim venerat in mentem: *καὶ ἐπειπὼν* (i. e. *addens*) *τἆλλα ὅτι αὐτὸς [ταχεῖ] πράξοι*, ut *ταχεῖ* sit interpretamentum vocis *τἆλλα*, quae cum emphasi ponatur ante *ὅτι*.

† Cap. 91 § 1. *τῶν δὲ [ἄλλων] ἀφικνουμένων [καὶ] σαφῶς κατηγορούντων ὅτι τειχίζεται.* Quinam sint illi *reliqui*, non facile dixeris. Expunctis vocabulis *ἄλλων* et *καὶ* recte omnia procedent. Cf. 95 § 3 et III 93 § 3. Forma orationis similis erit ei, quae reperitur v. c. III 24 *τῶν ἀποτραπομένων — ἀπαγγειλάντων.* Cf. I 75 extr., 113 init.

† Cap. 93 § 1. *αἱ γὰρ θεμέλιοι παντοίων λίθων ὑπόκεινται καὶ οὐ ξυνειργασμένων ἔστιν ᾗ, ἀλλ' ὡς ἕκαστοί ποτε*

προσέφερον. Nihildum allatum est, unde confirmetur ξυνειργασθαι dici posse lapides *ita accisos* (nam sic interpretantur) *ut alius alii aptus sit.* Suspicor: ξυνηρμοσμένων. Corruptelae ansam dedit subsequens partic. εἰργασμένοι † Quam aptum sit ξυνηρμοσμένων quo melius sentiant, tironum in gratiam apponam locum XENOPHONTIS e Cyropaedia II 1 § 26 ωσπερ γε καὶ λιθων καὶ ξυλων ἃ ἂν δέῃ συναρμοσθηναι, ἔστι, κἂν οπωσουν καταβεβλημένα τύχῃ, συναρμοσαι αυτά ευπετως, ἂν εχῃ γνωρισματα κτέ. Deinde rectius in paucis libris est ἑκαστον, ut legit quoque Valla. Cf. IV 4 ως ἑκαστον τι ξυμβαίνοι. In proximis verbis (μειζων γαρ ο περιβολος πανταχῃ εξηχθη τῆς πολεως) Aristides II p. 209 non videtur legisse otiosa vocabula τῆς πολεως, quae, quum per Grammaticam pendere possint tam a μειζων aut a πανταχῇ quam a περιβολος, obscuram potius et impeditam quam claram reddunt orationem absque iis facillimam. — Ib. § 2. επι τῆς ἐκεινου αρχης [ἧς κατ' ἐνιαυτον 'Αθηναίοις ἦρξε]. Arguit impostorem mala Graecitas. Nam κατ' ενιαυτον est *singulis annis, quotannis.* Si quis tamen verba: ἧς 'Αθηναιοις ἦρξε retinenda putat, per me licebit. In vicinia supple μέγα προφέρειν (ἄν), si mecum fidem non habes Popponi I 1 p. 154 asseveranti *negligentiore sermone Thuc. uti Infinitivo praesentis pro futuri Infinitivo!* — Ib. § 4 ἐπιβολας recte quidam codd. pro επιβουλας, quod vel de coniectura fuerat mutandum. Et enim contra hostium ἐπιβουλας nullam urbem unquam satis munitam esse historia docet multis et praeclaris exemplis. Procopium, quem laudat Kr., legisse επιβουλας ideo certum non est, quod in ipsius codicibus eadem frequentissima utriusque vocabuli confusio locum habere facile potuit.

Cap. 95 extr. καὶ σφίσιν ἐν τω τοτε παροντι ἐπιτηδειους. Non satis causae est cur cum Krugero suspectum habeamus vocabulum παροντι, quod et defenditur analogia frequentissimae formulae ἐν τω νυν παροντι et testimonio Dionis Cassii, qui quatuor minimum locis XLIV 51, L 8, (haec duo iam a Krugero laudata esse animadverto) LIII 1 § 3 et

LIV 25 § 6. habet *ἐν τῷ τότε παρόντι*, unde nisi ex Thucydide?

† Ib § 3 *ξυνέβη τ' αὐτῷ καλεῖσθαι*. Immo *ἀνακαλεῖσθαι*; nam sermo est de Pausania *revocato* ab Ephoris Cf 131 § 1 †

Cap. 96. Verba *οὕτω γὰρ ὠνομάσθη τῶν χρημάτων ἡ φορά* potius lectoris additamentum esse quam ipsius Thucydidis iam sensit Classen.

Cap. 97. *ἢ τὰ πρὸ τῶν Μηδικῶν* [*Ἑλληνικὰ*] *ξυνετίθεσαν ἢ αὐτὰ τὰ Μηδικά*. Manifestum additamentum *Ἑλληνικὰ* nondum in suo codice legit Valla.

Cap. 102 § 1. *μάλιστα δ' αὐτοὺς* (Athenienses) *ἐπεκαλέσαντο* (Spartani) *ὅτι τειχομαχεῖν ἐδόκουν δυνατοὶ εἶναι τῆς δὲ πολιορκίας μακρᾶς καθεστηκυίας τούτου ἐνδεᾶ ἐφαίνετο*. Sic ex dett. codd. locum rectius edidit Böhme quem Krüger et Classen, qui post Bekkerum ex melioribus scripserunt *τοῖς δὲ κτέ.* Non enim in genus de obsidione sermo est sed de obsidione Ithomes, quae urbs iam dudum ante Atheniensium adventum oppugnabatur. Fortasse tamen utraque lectione coniuncta scribendum est *τοῖς δὲ τῆς πολιορκίας μακρᾶς καθεστηκυίας τούτου ἐνδεᾶ ἐφαίνετο* Verba autem *τοῖς δὲ κτέ.* melius quam fecit Krüger, Classen de Atheniensibus non de Spartanis intelligit et *illi* dicuntur *βίᾳ ἂν ἑλεῖν τὸ χωρίον*, scil. ni *τούτου ἐνδεᾶ ἐφαίνετο*, ad quam ellipsin cf. quae disputavi ad Oedip Reg (ed meam) p. 101 (adn.): *Ἐφαίνετο* h. l. est *apparebat* eque regione opponitur praegresso verbo *ἐδόκουν*. Dativum *τοῖς δὲ* recte explicuit Classen, adhibitis locis II 42 § 2 *καὶ οὐκ ἂν πολλοῖς — φανείη* et I 48 § 3, 89 § 3.

Cap 105 § 2. *πολέμου δὲ καταστάντος πρὸς Αἰγινήτας Ἀθηναίοις μετὰ ταῦτα ναυμαχία γίγνεται ἐπ' Αἰγίνῃ μεγάλη* [*Ἀθηναίων καὶ Αἰγινητῶν*], *καὶ οἱ ξύμμαχοι ἑκατέροις παρῆσαν*. In marginem, unde male pedem intulit, exulato puerile additamentum.

Cap. 109 § 1. *Οἱ δ' ἐν τῇ Αἰγύπτῳ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ*

ξύμμαχοι ἐπέμενον καὶ αὐτοῖς πολλαὶ ἰδέαι πολέμων κατέστησαν· τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ἐκράτουν τῆς Αἰγύπτου [*Ἀθηναῖοι*]. Scire pervelim de quibusnam aliis cogitari possit quam de Atheniensibus modo commemoratis. Apage igitur istiusmodi sordes!

Cap. 112 § 1. *πενταετεῖς*. Atticum est *πεντετεῖς* Cf. Arist Ach. 188. Medio fere capite: *αἱ δ' ἄλλαι Κίτιον ἐπολιορκουν. Κίμωνος δ' ἀποθανοντος καὶ λιμοῦ γενομένου ἀπεχώρησαν ἀπο Κιτίου* duo ultima vocabula non insiticia esse docent sqq.

Cap. 114 § 1. *Μετὰ δὲ ταῦτα οὐ πολλῷ ὕστερον Εὔβοια ἀπέστη ἀπο* (l. *ἀπ'*) *Ἀθηναίων. Καὶ ἐς αυτην διαβεβηκοτος ἤδη Περικλέους στρατια* [*Ἀθηναίων*] *ἠγγέλθη αυτω κτέ.* Valent de his quae modo dixi. Si significare voluisset Thuc. exercitui non interfuisse mercenarios, addidisset potius *πολιτικῇ* aut simile quid, ut opinor.

† Cap. 115 § 2. *ξυνεπελαμβανοντο δὲ καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς Σάμου ἄνδρες ἰδιῶται νεωτερίσαι βουλομενοι* [*τὴν πολιτείαν*]. Expungenda esse duo ultima vocabula nuper iam docui in Analectis criticis p. 2 monens Graecum esse *περὶ την πολιτείαν*, † sed aliud corrigendum restat. Iure enim in *ἰδιῶται* haerens Krüger minus recte expunxit illud vocabulum: nam quomodo quis in animum induxerit illud adscribere haud facile ostendetur. Haud dubie vere in adnotatione idem, collato loco III 2 § 2, suspicatus est *ἰδίᾳ*, quod mihi quoque eundem locum legenti in mentem venit.

Cap 118. extr. *καὶ αυτὸς ἔφη ξυλλήψεσθαι καὶ παρακαλούμενος καὶ ἄκλητος.* Verum lectionem servavit Plutarchus de Pythiae oraculis c. 19 init.: *Λακεδαιμονιοι τε γάρ, ως Θουκυδίδης ἱστορηκε περὶ του προς Ἀθηναίους πολέμου χρωμένοις ἀνεῖλε νίκην καὶ κράτος* (l. cum Krugero *κατὰ κράτος πολεμοῦσι*) *καὶ βοηθησειν αυτος καὶ παρακαλούμενος καὶ ἀπαρακλητος.* Neque aliter legit Dio Cassius 57, 7 § 6. Cf. Thuc. II 98 *πολλοὶ γὰρ των αυτονομων Θρᾳκῶν απαράκλητοι ἐφ' ἁρπαγὴν ἠκολούθουν* Loco VI c. 87 in oratione Hermocratis post verba *οὐκ ἄκλητοι* quae inferuntur

παρακληθέντες δέ me iudice elegantius abessent, speciemque offerunt interpretamenti. Utut est, ibi quoque malim: *ουκ ἀπαρακλητοι, παρακληθέντες δέ.* Rarissime enim apud Thucyd. *καλεῖν* legitur pro *παρακαλεῖν*. Loco autem VIII 68 *ὅταν τις καλῇ παρεῖναι* de industria verbo simplici scriptor usus videtur, ut ingratam praepositionis evitaret repetitionem. Ceterum apposite ad locum quem tractamus Wasse citat Horat. Od. II. 18 extr.: *vocatus atque non vocatus audit.*

Cap. 120 § 2. *ἡμων δε όσοι μεν Ἀθηναίοις ηδη ἐνηλλαγησαν.* Schol. *συνέμιξαν και ὡμίλησαν*, quae bona interpretatio est, modo Thucydidi reddamus *ξυνηλλάγησαν;* namque *ἐναλλάττεσθαι* nusquam significat *commercium habere* sed semper et ubique *permutare.* — § 3. *ανδρῶν γαρ σωφρονων μέν ἐστιν, εἰ μη ἀδικοῖντο, ἡσυχάζειν, ἀγαθῶν δὲ ἀδικουμένους ἐκ μὲν εἰρηνης πολεμεῖν — μητε τῶ ησυχίῳ τῆς εἰρηνης ηδομενον ἀδικεῖσθαι.* Non Graeca tantum sed quaevis Grammatica postulat *ἡδομένους.*

Cap. 121 § 2. *ἐν Δελφοῖς καὶ Ὀλυμπίᾳ.* E bonis codd. recipe *Ὀλυμπίασι.* Cf. 143 init. — Ib. § 3. *ὃ δ' ἐκεῖνοι ἐπιστημῃ προὔχουσι, καθαιρετέον ημῖν ἐστι μελέτῃ.* Sic scribi contra mentem auctoris meridiana luce clarius apparet e proxime praegressis· *ὃ γὰρ ἡμεῖς ἐχομεν φύσει αγαθον, ἐκείνοις ουκ ἂν γένοιτο διδαχῇ.* Ergo reponendum *καθαιρετόν.* Risum quis contineat legens Goelleri argutias: *nihil muto*, inquit nam quod *addiscendo superandum dicit*, *intelligitur sponte idem superari posse.* Quasi vero bono scriptori aliud dicendum sit, aliud cogitandum! Simile vitium deprehendi II 88 med., de quo suo loco videbimus.

† Cap. 122 § 3. *τύραννον δ' ἐῶμεν (μὲν) ἐγκαθεστάναι ἐν τῇ Ἑλλάδι πολιν, τοὺς δ' ἐν μιᾳ μονάρχους ἀξιοῦμεν καταλύειν.* Hiulcam orationem, docentibus verbis oppositis *τύραννον — πολιν*, sic sarcire posse mihi videor, ut scribam: *τοὺς δ' ἐν μιᾷ (ἑκαστῃ πολει) μονάρχους αξιοῦμεν καταλύειν.* †

Cap. 126 § 3. *εἰ δ' ἐν τῇ Ἀττικῇ ἢ ἄλλοθί που ἡ με-*

γίστη ἑορτὴ εἴρητο, οὔτ' ἐκεῖνος ἔτι κατενοησε. Vocula *ἔτι* b 1. sensu vacua mutata in *τι*, corrigatur *ἐκεῖνος τι*.

Cap. 127 § 1. *Τουτο δη το ἄγος* (l. *ἀγος*) *οἱ Λακεδαιμονιοι ἐκέλευον ἐλαύνειν δῆθεν τοῖς θεοῖς πρωτον τιμωρουντες*. Difficultatem huius loci interpretes eludunt contra proprietatem sermonis *πρωτον* vertendo: *ante omnia*. Ferrem *προθύμως τιμωροῦντες*, quia tamen vocula *δῆθεν* non suo loco legi videtur, suspicor manum Thucydidis hanc fuisse. *ἐκέλευον ἐλαύνειν τοῖς θεοῖς δηθεν τιμωροῦντες. Δῆθεν* et *πρῶτον* varias lectiones esse crediderim, quorum haec corrupta, illa sincera sit. Mox mireris *προσεχομενον* a Thucydide usurpatum esse pro *ἐνεχομενον*. Nihil tamen muto.

† Cap. 128 § 2. *τον Ἑλληνικον πολεμον* vix dicere Thuc. potuit bellum Persicum, quare corrigo *Μηδικον*. *ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ* eo facilius e *ΜΗΔΙΚΟΝ* nasci potuit, quod in vicinia legitur *ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ*. † Occupavit sic corrigere Gebhardt in Fleckeiseni Annalibus LXXXIX p. 466, ut postea per literas me admonuit vir amicissimus Naber.

Cap. 129 § 2. *αντεγέγραπτο δε τάδε*, in epistola regis ad Pausaniam. Thuc. scripsit *ἀντενεγέγραπτο*, ut 128 § 4 recte legitur: *ενεγέγραπτο δε ταδε* [*ἐν αυτῇ*], ubi duo ultima vocabula reddantur magistellis.

Cap. 130 § 1. *ἀλλα σκευας τε Μηδικὰς ἐνδυομενος* [*εκ του Βυζαντιου*] *ἐξῄει*. Vocabula inclusa adhaesisse videntur e mala interpretatione verbi *ἐξιέναι*, quod h. l. significat: *progrediebatur foras*. Idem additamentum Cobet delevit in epistola regis cap. 129. — Ib. § 2 *κατέχειν την διανοιαν* tam belle dictum quam Latine dictum foret *cohibere* s. *retinere propositum*. Ipsa oppositio docet Th. scripsisse: *καὶ στέγειν την διανοιαν* (*celare propositum*) *ουκ ηδύνατο, ἀλλ' ἔργοις βραχέσι προυδηλου ἃ τῃ γνωμῃ μειζονως ἐσέπειτα ἔμελλε πράξειν*. Verbo *στέγειν* (= *κρύπτειν*) noster usus est VI 72 extr. — Mox haec verba sequuntur: *δυσπρόσοδον τε αὑτον παρεῖχε καὶ τῃ οργῇ ουτω χαλεπῃ εχρητο ες πάντας ὁμοίως ὡστε μηδένα δύνασθαι προσιέναι.* Deleti in Ana-

lectis Criticis verba *οὕτω* et *ὥστε — προσιέναι* Naber mihi monstravit locum Cassii Dionis (ed. Dind. vol. I p. 14) qui manifesto e Thucydide expressus est. Scribitur enim sic: *δυσπρόσοδός τε καὶ δυσπροσήγορος* (Tarquinius) *ἦν, καὶ τῇ ὑπεροψίᾳ τῇ τ' ὠμότητι τοσαύτῃ πρὸς πάντας ὁμοίως ἐχρῆτο, ὥστε καὶ ὑπερήφανος ἀπ' αὐτῶν ἐπικληθῆναι.* Inde primum Thucydidi reddi potest, quod aliquanto melius est, *ἐχρῆτο πρὸς πάντας ὁμοίως*, deinde hoc apparet, verba *οὕτω* et *ὥστε* sequente Infinitivo apud nostrum utique retinenda esse. Nihilominus haud facile credam Thuc. post illud *δυσπρόσοδον* scribere potuisse: *ὥστε μηδένα δύνασθαι προσιέναι.* Ultimo vox corrupta videtur idque fortasse ex *προσομιλεῖν.* Cf. II 37 *ἀνεπαχθῶς δὲ τὰ ἴδια προσομιλοῦντες κτέ.* Audiendus non est Krüger, expungi iubens voc. *δύνασθαι*, ut *προσιέναι* sit a *προσίημι.* Quasi vero *ad se admittere* Graece *προσιέναι* sit, non *προσίεσθαι.*

Cap. 131 extr. *ἔξεστι δὲ τοῖς ἐφόροις τὸν βασιλέα δρᾶσαι τοῦτο.* Scholiasta: *καὶ μὴν οὐκ ἦν βασιλεύς ἀλλ' ἐπίτροπος.* Propterea iam Bremio haec verba suspecta fuerunt. Si genuina sunt, scribendum certe: *καὶ τὸν βασιλέα* i. e. *vel regem.*

Cap. 132 § 3. *τοῦ μέντοι Παυσανίου ἀδίκημα κ[α]ὶ τοῦτ' ἐδόκει εἶναι.* Classen coniecit *καὶ τότ' ἐδόκει*, ego malim *καὶ (τότε) τοῦτ' ἐδόκει εἶναι, καὶ ἐπειδὴ ἐν τούτῳ καθειστήκει, πολλῷ μᾶλλον παρόμοιον πραχθῆναι ἐφαίνετο τῇ παρούσῃ διανοίᾳ.* — Sequuntur haec: *ἐπυνθάνοντο δὲ καὶ ἐς τοὺς Εἵλωτας πράσσειν τι αὐτόν.* Scribatur hic quoque *πρός*. Cf. II 5 § 4, VI 61 § 2.

Cap. 133 § 1. *σκηνησαμένου* (l. *σκηνωσαμένου* cum Kr.) — *καλύβην, ἐς ἣν τῶν ἐφόρων ἐντός τινας ἔκρυψε.* Constans Atticorum mos requirit *ἔνδον*, ut recte legitur cap. 134 med. In extremo capite ipse verborum ordo damnat putidum emblema in verbis: *ἀλλὰ πίστιν [ἐκ τοῦ ἱεροῦ] διδόντος τῆς ἀναστάσεως.* Sollenni usu supplices dici *ἀνίστασθαι* ignoravit qui haec olim adscripsit. Cf. 137 § 1.

Cap. 134 § 3. *καὶ αὐτὸν ἐμέλλησαν μὲν ἐς τὸν Καιάδαν,*

οὗπερ τοὺς κακούργους, ἐμβάλλειν. Licet optime Graecum sit, non est Thucydideum ἐμβάλλειν ἐς, sed ἐσβάλλειν, quod recte servarunt libri deteriores. Nusquam enim noster verba composita cum praep. ἐν construit cum praepositione ἐς, sed constanter cum Dativo. Quapropter etiam II 48 § 1 perperam scribitur: (ἡ νόσος) ἐς την πόλιν — ἐνέπεσε et corrigendum ἐσέπεσε. Praeterea loco, quem tractamus, pro οὗπερ requiro οἶπερ, et similiter § 4 legerim: ὁ δὲ θεός — τον τε τάφον ὕστερον ἔχρησε τοῖς Λακεδαιμονίοις μετενεγκεῖν οἶπερ ἀπέθανε, per attractionem pro ἐκεῖσε οὗπερ.

Cap. 137 § 1. τοῖς — Ἀθηναίοις ἐλθοῦσι καὶ πολλὰ εἰποῦσιν οὐκ ἐκδίδωσι. Erat quum suspicarer· καὶ πολλ' ἀπειλοῦσιν (καὶ sensu intensivo). Cf. VIII 33. Languet enim nescio quomodo tradita scriptura. Certius est interpolatione laborare § 2: δείσας φράζει τῷ ναυκλήρῳ ὅστις ἐστὶ καὶ δι' ἃ φεύγει καὶ εἰ μὴ σώσει αὐτὸν [ἔφη] ἐρεῖν ὅτι χρήμασι πεισθεὶς αὐτὸν ἄγει. Praegresso enim verbo significandi otiosum est ἔφη, quod mente repetendum e φράζει. Nam sic solent veteres Attici omnes.

Cap. 138 § 3. καὶ διαφερόντως τι ἐς αὐτὸ [μᾶλλον ἑτέρου] ἄξιος θαυμάσαι. Deleatur interpretamentum vocabuli διαφερόντως. Simile emblema tollendum II 60, ubi Pericles: εἰ μοι καὶ μέσως ἡγούμενοι [μᾶλλον ἑτέρων] προσεῖναι αὐτὰ πολεμεῖν ἐπείσθητε, ubi summi viri modestiam offuscavit annotandi libido. Ope codicum iam Kruger sanavit locum VII 29 extr.: καὶ ξυμφορὰ τῇ πόλει πάσῃ οὐδεμιᾶς ἥσσων [μᾶλλον ἑτέρας] ἀδόκητος τε ἐπέπεσεν αὕτη καὶ δεινή. Denique corrigendus locus IV 3: τῷ δὲ διάφορόν τι ἐδόκει εἶναι τοῦτο τὸ χωρίον [ἑτέρου μᾶλλον] λιμένος τε προσόντος κτἑ. — Sequuntur haec: οἰκείᾳ γὰρ ξυνέσει — τῶν τε παραχρῆμα δι' ἐλαχίστης βουλῆς κράτιστος γνώμων καὶ τῶν μελλόντων ἐπὶ πλεῖστον [τοῦ γενησομένου duo codd. habent in mg.] εἰκαστής· καὶ ἃ μὲν μετὰ χεῖρας ἔχοι καὶ ἐξηγήσασθαι οἷός τε, ὧν δ' ἄπειρος εἴη, κρῖναι ἱκανῶς οὐκ ἀπήλλακτο κτἑ. Parum proficimus Krugeri coniectura delentis voculam καὶ et ὑποστιγμὴν

post εἰκαστής, quippe qua non liberemur intolerabili huius loci anacolutho. Scribendum suspicor: κράτιστος γνώμων (ἦν) καί, quo facto omnia recte procedent.

Cap. 141 § 3. καὶ οἱ τοιοῦτοι οὔτε ναῦς πληροῦντες οὔτε πεζὰς στρατιὰς πολλάκις ἐκπέμπειν δύνανται. Immo πληροῦν, quod de pedestri exercitu non dicitur.

Cap. 142 § 2. τὴν μὲν γὰρ χαλεπὸν καὶ ἐν εἰρήνῃ πόλιν ἀντίπαλον παρασκευάσασθαι. Procul dubio verum est τῇ μὲν κτέ. i. e. τῇ ἐπιτειχίσει, neque audiendi interpretes miris modis vulgatam lectionem explicantes.

† Cap. 144 § 3 extr. ἄρξαντας δ' ἀμυνούμεθα pro ἀρχομένους legendum esse monui in Anal. crit. p. 3 †, post Reiskium, ut docet me Popponis annotatio. Cf. cap. 78 extr.

IN LIBRO II.

Cap. 2 § 1. τῷ δὲ πέμπτῳ καὶ δεκάτῳ [ἔτει]. Intelligendum ἔτει e superiore ἔτη, non scribendum.

Cap. 3 § 2. suppl.: καὶ ἐνόμισαν (ἂν) ἐπιθέμενοι ῥᾳδίως κρατῆσαι. Cf. II 81 § 3 ἐνόμισαν αὐτοβοεὶ ἂν τὴν πόλιν ἑλεῖν. Similiter cap. 24 § 1 corrigam: νομίζοντες ἥκιστ' ἂν (pro ἥκιστα) σφᾶς — ὑποτοπῆσαι κτέ.

Cap. 4 § 2. οἱ δὲ κατὰ πύλας ἐρήμους γυναικὸς δούσης πέλεκυν λαθόντες [καὶ] διακόψαντες τὸν μοχλὸν ἐξῆλθον οὐ πολλοί, κτέ. Sententiam pessumdedit interpositum a sciolis καί. Cf. III 39 § 7. Ibid. ἐμπείρους δ' ἔχοντες τοὺς διώκοντας [τοῦ μὴ ἐκφεύγειν]. Ad ἐμπείρους e praegressis repete τῶν διόδων. Additamentum plane absurdum est.

Cap. 5 § 3. Πλαταιῆς — κήρυκα ἐξέπεμπον — λέγοντες ὅτι οὔτε τὰ πεποιημένα ὁσίως δράσειαν — τά τ' ἔξω [ἔλεγον αὐτοῖς] μὴ ἀδικεῖν· εἰ δὲ μή, καὶ αὐτοὶ [ἔφασαν] αὐτῶν τοὺς ἄνδρας ἀποκτενεῖν κτέ. Expunge duo emblemata, quorum prius manifesto nocet verborum compositioni per οὔτε — τε. Cf. adn. ad I 137 § 2. Similiter ἔφη ante

ξυλλήψεσθαι, qui Infinitivus pendet ab *ανεῖλε*, expellendum est 54 § 3.

Cap. 7 § 1. *οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι [αὐτῶν]* Haec formula, quae innumeris locis apud nostrum salva evasit, subinde corrumpitur interpretum additamentis, quod bis accidit VIII 37, ubi adscriptum est *τῶν Λακεδαιμονίων*. In foedere IV 118 § 8 rursus legitur: *Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι [αὐτῶν]*.

Ib. § 2 *καὶ Λακεδαιμονίοις μὲν — τοῖς τἀκείνων ἑλομένοις ναῦς ἐπετάχθησαν ποιεῖσθαι κατὰ μέγεθος τῶν πόλεων.* Loco manifesto corrupto Cobet medetur scribendo *Λακεδαιμόνιοι* (cum codd. aliquot in quorum numero est Vaticanus) — *ἐπετετάχεσαν*: recte, nisi quod ob praegressa illa *παρεσκευάζοντο δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι* aptior mihi videtur Aoristus *ἐπέταξαν*. Retinenti Dativum *Λακεδαιμονίοις* certe rescribendum erit *ἐπετάχθη*, ut iam ab aliis coniectum est, probante in altera editione Poppone. Subsequentes Accusativi *ἡσυχάζοντας — δεχομένους* documento sunt male Reiskium coniecisse: *οἱ τἀκείνων ἑλόμενοι*.

Cap. 9 § 1. *Λακεδαιμονίων μὲν οἵδε ξύμμαχοι· Πελοποννήσιοι μὲν οἱ ἐντὸς ἰσθμοῦ πάντες πλὴν — ἔξω δὲ Πελοποννήσου Μεγαρῆς κτέ.* Absurde sic scribitur, quia nulli sunt Peloponnesii extra Isthmum. De expungendis vocabulis *οἱ ἐντὸς ἰσθμοῦ* nemo sanus cogitabit, quia nulla excogitari causa potest, cur quis ea verba adscriberet. Vix autem dubito Thuc. scripsisse *οἱ μὲν ἐντὸς Ἰσθμοῦ πάντες*, ut *Πελοποννήσιοι* eius formulae interpretamentum sit.

Cap. 11 § 5. *πᾶσι γὰρ ἐν τοῖς ὄμμασι καὶ ἐν τῷ παραυτίκα ὁρᾶν πάσχοντάς τι ἀήθες ὀργὴ προσπίπτει.* Obscurissima sententia clara luce fulgebit, repetita praepositione *ἐν* si scripseris: *ἐν τοῖς (ἐν) ὄμμασι*. Cf. Plat. Theaet. p. 174 c. *Ὄμμα* pro *θέαμα* tragicorum est idque ipsum rarissimum.

† Cap. 13 § 1. *τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ παραλίπῃ [καὶ μὴ δῃώσῃ]*. Interpretamento periit omnis sermonis nitor. Similiter

mox insiticia sunt vocabula *τῶν χρημάτων τῆς προσόδου* post verba: *λέγων τὴν ἰσχὺν αὐτοῖς ἀπὸ τούτων εἶναι* †

Cap. 15 § 3. *τὰ γὰρ ἱερὰ ἐν αὐτῇ τῇ ἀκροπόλει καὶ ἄλλων θεῶν ἐστι, καὶ τὰ ἔξω πρὸς τοῦτο τὸ μέρος τῆς πόλεως μᾶλλον ἵδρυται.* Post verba *καὶ ἄλλων θεῶν* Classen inseruit: *καὶ τὰ τῆς Ἀθηνᾶς.* Melius, ut opinor, auctori nostro consulueris inserendis duobus tantum vocabulis *καὶ Ἀθηναίας*, qua nominis forma Thucydidem quippe Euclide antiquiorem usum esse probabile arbitror. Nam apud eius aequalem Aristophanem, apud quem metro tuta erat, constanter ea forma apparet. Cf. Pac. 270; Eq. 760, Av. 829 et 1652. Hanc igitur restituam IV 116 med., ubi hodie editur: *ἔστι γὰρ ἐν τῇ Ληκύθῳ Ἀθηνᾶς ἱερόν.*

Cap. 16 § 1. *πανοικησίᾳ γενόμενοί τε καὶ οἰκήσαντες.* Suspicor *πανοικησίᾳ (δια)γενόμενοι* i. e. *degentes s. transigentes vitam.* Reliqua tria vocabula omissa non desiderarem.

Cap. 18 § 2. *αἰτίαν τ' οὐκ ἐλαχίστην Ἀρχίδαμος ἔλαβεν ἀπ' αὐτοῦ, δοκῶν καὶ ἐν τῇ ξυναγωγῇ τοῦ πολέμου μαλακὸς εἶναι καὶ τοῖς Ἀθηναίοις ἐπιτήδειος, οὐ παραινῶν προθύμως πολεμεῖν.* Hunc locum alii sic interpretantur, quasi legatur *ἐν τῇ παρασκευῇ τοῦ πολέμου*, alii, quasi scriptum sit *ἐν τῇ παραινέσει τοῦ πολέμου.* Quid sit Graecis *ξυνάγειν τὸν πόλεμον* docere potest v. c. locus Isocrateus in Panegyrico § 84: *οἶμαι δὲ καὶ τὸν πόλεμον θεῶν τινὰ συναγαγεῖν κτέ.* i. e. *conflasse, excitasse bellum.* Sed *incitare ad bellum* s. *bellum suadere* s. *eius auctorem esse* Graece sonat: *ἐξορμᾶν ἐπὶ τὸ πολεμεῖν* s. *εἰσηγεῖσθαι πόλεμον.* Priorem vero interpretationem vel peiorem esse non opus est ut dicam. Nec tamen propter verba *οὐ παραινῶν προθύμως πολεμεῖν* obscurum cat, Th respicientem ad ea quae uarravit I 80 hoc dicere iam antea Archedamum in conventu Spartae habito ad deliberandum de bello ignaviae famam nactum esse. Sed tametsi verbo *ξυνάγειν* saepe de *convocandis consiliis* utuntur historici (apud nostrum cf. I 120 § 1 et II 60 § 1), non tamen *ξυναγωγὴν τοῦ πολέμου* *conventum de bello habitum*

significare posse crediderim: quapropter suspicor supplendum esse *ἐν τῇ ξυναγωγῇ (τῇ περὶ) τοῦ πολέμου.* Similiter Xenophon in Hellenicis VII 1 § 27: *καὶ πρῶτα μὲν εἰς Δελφοὺς συνήγαγε περὶ εἰρήνης Θηβαίους κτέ.*

† Cap 19 § 1. Expunge verba *ἡγεῖτο δὲ Ἀρχίδαμος — βασιλεύς* post narrata 10 § 3, 12 § 3 et § 18 inepta supervacanea. Invecta videntur e 47 § 2 et 71 § 1.†

Cap. 21 § 1. *χρήμασι πεισθῆναι [τὴν ἀναχώρησιν].* Verba inclusa neque scholiasta legit neque Valla Manifestum emblema est. Ib. § 2. 3. *καὶ ἐδόκει τοῖς τε ἄλλοις καὶ μάλιστα τῇ νεότητι ἐπεξιέναι καὶ μὴ περιορᾶν, κατὰ ξυστάσεις τε γιγνόμενοι ἐν πολλῇ ἔριδι ἦσαν, οἱ μὲν κελεύοντες [ἐξιέναι] οἱ δέ τινες οὐκ ἐῶντες.* Pro *ἐξιέναι* paullo tolerabilius est quod exhibent libri deteriores *ἐπεξιέναι*, sed neutrum, si me audis, scripsit Thuc., qui lectorum suorum sagacitate confisus omisit more Atticorum, quod unius cuiusque erat a praegressis supplere. Byzantinis ille non scribebat. Non minus interpolationis suspicione me iudice premuntur quae languide adhaerent principio capitis sequentis *Περικλῆς δ' ὁρῶν μὲν αὐτοὺς — οὐ τἄριστα φρονοῦντας, πιστεύων δὲ ὀρθῶς γιγνώσκειν [περὶ τοῦ μὴ ἐπεξιέναι] κτέ.* Cf. III 16 § 1, *δηλῶσαι βουλόμενοι ὅτι οὐκ ὀρθῶς ἐγνώκασι.* Annotatiuncula peti potuit ex ipsius auctoris verbis II 55 extr. *Περικλῆς δὲ στρατηγὸς ὢν καὶ τότε περὶ μὲν τοῦ μὴ ἐπεξιέναι [τοὺς Ἀθηναίους* delet Cobet] *τὴν αὐτὴν γνώμην εἶχεν ὥσπερ* (an *ἥνπερ*?) *καὶ ἐν τῇ προτέρᾳ ἐσβολῇ κτέ.* Sed aliud emendandum restat cap 21 § 3 in vocabulis: *ὧν ἀκροᾶσθαι ὡς ἕκαστος ὤργητο*, ubi verbi *ὀργᾶν* contra omnium scriptorum usum (ex his cf. Dio Cass 41, 56 § 3 et 47, 38 § 1) usurpatur genus medium. Vide IV 108 § 6 et VIII 2 § 2 Quocirca a libris deterioribus reponere possis *ὥρμητο*, nisi aliquanto esset probabilius hanc lectionem esse glossema genuini vocabuli *ὤργα*. Optimorum librorum scripturam originem ducere suspicor ex hac *ὤργα* (superscr. *ὥρμητο*) quemadmodum IV 9 (*ἀκολουθήσατε ἀνδρείως*) lectio codicis Lugdunensis *γενδρείως*

ἀνδρείως
corrupta est ex hacce *γενναίως*, quam repperi in codice, quem olim contuli Parisiis. Similiter ap. Soph. in Oedipo Rege
παλαιὰ
vs. 971 *παροντα* natum esse ex *γέραντα* egregie intellexit Haimsoth Krit. Stud. p. 330. Ὥρμητο glossema esse formae *ὤργα*, eo probabilius est, quod IV 108 § 6 formam *οργώντων* Scholiasta Cassianus interpretatur per *ὡρμημένων*.

Cap. 22 § 2. *καὶ ἱππαμαχία τις [ἐν]εγένετο βραχεῖα ἐν Φρυγίοις τῶν τ' Ἀθηναίων τέλει ἑνὶ τῶν ἱππέων καὶ Θεσσαλοῖς μετ' αυτῶν προς τοὺς Βοιωτῶν ἱππέας, ἐν ᾗ ουκ ἔλασσον ἔαχον οἱ Ἀθηναῖοι καὶ Θεσσαλοί, μέχρι οὗ προσβοηθησαντων ταῖς Βοιωτοῖς των οπλιτῶν τροπη ἐγένετο αυτῶν καὶ απέθανον [τῶν Θεσσαλῶν καὶ Ἀθηναίων] ου πολλοί.* Deleatur scholium ad *αὐτῶν*, quale est illud quod hodieque, sed minus verum, in scholiis aditis legitur ad idem pronomen *αυτῶν] τῶν Ἀθηναίων δηλονοτι.* † Sequuntur haec *ανείλοντο μέντοι αυτοὺς αυθημερον ἀσπονδους*. E Graecorum sententia qui *sine indutiis* cadavera sua suscipiunt vere victi non sunt, neque ergo, ubi illud fit, adversariis mos est erigere tropaeum. Quare iure mireris, quasi nihil esset in ea re insoliti, statim sequi: *καὶ οἱ Πελοποννηαιοι τροπαῖον τῇ ὑστεραίᾳ ἔστησαν;* quae offensioni non amplius erunt sic leniter emendata. *καίτοι οἱ Πελ. κτἑ.* i. e. *nihilominus.*

Cap. 25 § 1. *καὶ ἐς Μεθώνην τῆς Λακωνικῆς ἀποβάντες τῷ τείχει προσέβαλον ὄντι ἀσθενεῖ καὶ ἀνθρωπων αὐκ ἐνοντων.* At infuisse homines apparet e § 2 *ἐβοηθει τοῖς ἐν τῷ χωρίῳ* Hinc scholiasta *ἀνθρώπων] λείπει πολλῶν.* Sed inauditam esse talem ellipsin vix est quod dicam Corrigerem igitur *ου(πολλῶν) ἐνοντων* aut *ολίγων ἐνόντων*, quod in simili loco legitur IV 8, nisi aliquanto lenius possem: *ἀνδρῶν* (pro *ἀνων* = *ἀνθρωπων*) *ουκ ἐνοντων*, ut mox *οἱ ἐν τῷ χωρίῳ* sint pueri mulieresque ceteraque turba imbellis. Cf. I 67

Ibid § 2. *καὶ ἀπὸ τουτου τοῦ τολμηματος πρῶτος τῶν κατὰ τον πολεμον ἐπηνέθη* (Brasidas) *ἐν Σπάρτῃ* Sensus esse debet: hoc primum fuisse facinus eorum, quae in hoc

bello Brasidas patravit, ob quod Spartae publice sit laudatus. Quare scribendum πρώτου. Cf III 113 extr πάθος — μέγιστον δὴ τῶν κατὰ τὸν πόλεμον τόνδε.

Cap 29 § 4. πείσειν γὰρ Σιτάλκην πέμψειν (l πέμψαι, Clar. habet πέμψαν) στρατιὰν [Θρᾳκίαν] Ἀθηναίοις κτέ Multum vereor ut Th. nomen Θρᾳκίαν pro suo agnosceret, quod idem valet de additamento in verbis praegressis hisce: διὰ τοσούτου — ἢ διὰ πολλῶν ἡμερῶν [ἐς Ὀδρύσας] ὁδοῦ. Thuc certe ita scripsisset· ἢ διὰ τῆς π. ἡ. ἐ. Ὀ ὁδοῦ.

Cap 30 extr. ἐπί τε Κεφαλληνίαν [τὴν νῆσον προσ]πλεύσαντες προσηγάγοντο ἄνευ μάχης Praepositio πρὸς adhaesisse videtur e verbo sequenti.

Cap. 34 § 3 μία δὲ κλίνη κενὴ φέρεται τῶν ἀφανῶν οἳ ἂν μὴ εὑρεθῶσιν ἐς ἀναίρεσιν. Ambigo utrum cum Cobeto delendum sit ἀφανῶν, an potius verba οἳ — ἀναίρεσιν, utpote illius adiectivi interpretamentum.

Cap. 35 init. εἰρηκότων ἤδη Inversus vocabulorum ordo citatur e Dionysio de comp. verb., sed cum codd Thuc amice conspirat et meus Florentinus, et liber Victorii teste Poppone † Post pauca legimus καὶ μὴ ἐν ἑνὶ ἀνδρὶ πολλῶν ἀρετὰς κινδυνεύεσθαι εὖ τε καὶ χεῖρον εἰπόντι [πιστευθῆναι]. Deleatur turpe emblema cl. Plat. Lach. 187 B μὴ οὐκ ἐν τῷ Καρὶ ὑμῖν ὁ κίνδυνος κινδυνεύηται ἀλλ' ἐν τοῖς υἱέσιν. Retinenti πιστευθῆναι omnino addendum sit τε καὶ μὴ. † — Ib. § 2 ὅ τε γὰρ ξυνειδὼς — ἀκούοι Expressit hunc locum imitando Cassius Dio LIII 3 § 1.

Cap. 36 § 2 αὐτοὶ ἡμεῖς οἵδε οἱ νῦν ἔτι ὄντες Verba οἱ — ὄντες, quae deleri iussit Cobet, agnoscere videtur Dio XXXVIII 38 § 3.

Ib § 3. ἀπὸ δ' οἵας τ' ἐπιτηδεύσεως ἤλθομεν ἐπ' αὐτά [καὶ μεθ' οἵας πολιτείας] καὶ τρόπων ἐξ οἵων μεγάλα ἐγένετο κτέ Verba septa cancellis non habet Dionysius Hal p 47 (Sylb.), et recte: non enim tangit orator R. P. formam nisi in transcursu, ut inde illustret mores (τὴν ἐπιτήδευσιν) Atheniensium. Adnotatiuncula originem debet principio cap. 37.

Cap. 37 § 1. *παράδειγμα δὲ μᾶλλον αὐτοὶ ὄντες τινὶ ἢ μιμούμενοι ἑτέρους.* Legatur τισίν. Sequitur: *καὶ ὄνομα μὲν διὰ τὸ μὴ ἐς ὀλίγους [ἀλλ' ἐς πλείονας] οἰκεῖν δημοκρατία κέκληται.* Th. certe scripsisset πλείους, vel potius πολλούς. Deinde pergit: *οὐκ ἀπὸ μέρους τὸ πλεῖον* (l. πλέον) *ἐς τὰ κοινὰ ἢ ἀπ' ἀρετῆς προτιμᾶται.* Imo· ἀπὸ γένους. Eadem vocabula scribae confuderunt cap. 96 non procul ab initio: *Γέτας καὶ ὅσα ἄλλα μέρη ἐντὸς τοῦ Ἴστρου — κατῴκηται*, ubi recte Poppo coniecit γένη et III 94 extr., ubi corrigo *Εὐρυτᾶσιν, ὅπερ μέγιστον γένος ἐστὶ τῶν Αἰτωλῶν.*

Cap. 39 § 2. *ἡμεῖς δ' ἀνειμένως διαιτώμενοι οὐδὲν ἧσσον ἐπὶ τοὺς ἰσοπαλεῖς κινδύνους χωροῦμεν.* Fac recte dici *κίνδυνον ἰσοπαλῆ periculum, in quo pares sumus hostibus*, quod non nego ob locum Dionis C. XLIV 30 laudatum a Poppone, nihilominus est in hac interpretatione quo h. l. merito offendamur, siquidem parum erat gloriae Atheniensibus si *eiusmodi* pericula adirent. At contextus postulat, nisi fallor, hanc sententiam: *licet libere vivamus, nihilo secius pares hostibus pugnae aleam inire solemus*, quam nanciscemur transponendo *οὐδὲν ἧσσον ἰσοπαλεῖς ἐπὶ τοὺς κινδύνους χωροῦμεν.* Cf. Dio 38, 47 § 5 et 50, 18 § 5. In extremo capite cum pluribus codd. scribam: *καὶ ἐς αὐτὰ ἐλθοῦσι μὴ ἀτολμοτέροις* (pro — ους) *τῶν ἀεὶ μοχθούντων φαίνεσθαι.* Cf. I 126 *ἐπιτρέψαντες ταῖς ἐννέα ἄρχουσι — αὐτοκράτορσι διαθεῖναι.* Adde I 31, 65, II 62, 87, IV 17, 71, 126, V 111, VI 60.

† Cap. 40 § 1. *καὶ ἑτέροις πρὸς ἔργα τετραμμένοις τὰ πολιτικὰ μὴ ἐνδεῶς γνῶναι.* Haud absurde coniectum est ἕτερα, sed paullo aptius mihi videtur ἑτεροῖα i. e. *generis diversi* †. Ib. § 3. *διαφερόντως γὰρ δὴ καὶ τόδε ἔχομεν ὥστε τολμᾶν τε οἱ αὐτοὶ μάλιστα καὶ περὶ ὧν ἐπιχειρήσομεν ἐκλογίζεσθαι· ὃ τοῖς ἄλλοις ἀμαθία μὲν θράσος, λογισμὸς δὲ ὄκνον φέρει.* Contortis aliorum explicationibus aliquanto probabilior mihi videtur lenissima haec novatio ὅτε τοῖς ἄλλοις κτέ. Cf. Homericum illud (Od. μ. 22) *δισθανέες, ὅτε τ' ἀλ-*

λοι ἅπαξ θνῃσκουσ' ἄνθρωποι. — In sqq. non exputo quid sit *ἀποτρεπόμενοι ἐκ τῶν κινδύνων*, nisi deleta praepositione.

Cap. 42 § 1. *μὴ περὶ ἴσου ἡμῖν εἶναι τὸν ἀγῶνα καὶ οἷς τῶνδε μηδὲν ὑπάρχει* [*ὁμοίως*]. Invito oratore ultima vox adscripta videtur, quippe quem liberum illum Atheniensium victum liberalesque eorum mores ac studia *prorsus* aliena esse a Lacedaemoniis contendere longe sit probabilius. Quare non sine causa hoc adverbium desideratur in codd. Dionysii Hal. p. 47. Verba sequentia: *καὶ οὐκ ἂν πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων ἰσόρροπος ὥσπερ τῶνδε ὁ λόγος τ ῶ ν ἔ ρ γ ω ν φανείη* occupavit corrigere Dobree rescripto *τῷ ἔργῳ*. Cf. I 96 § 5. Krügero *ἰσόρροπος* recte cum Genetivo construi videtur, quia scil. *ἀντίρροπος* cum isto casu iungatur. Eodem iure contendas v. c. *ἴσος* recte habere casum secundum, quod non aliter construatur *ἀντάξιος*! † Locum vexatissimum in extremo capite Dobrei insistens vestigiis sic emendo: *καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἀμύνεσθαι καὶ* (*τι*) *παθεῖν* (i. e. *vel occumbere*) *κ ά λ λ ι ο ν* (pro *μ ᾶ λ λ ο ν* cum Dobreo) *ἡγησάμενοι κτέ.* †.

Cap. 43 § 1. *ἀλλ' οἷς ἡ ἐ ν α ν τ ί α μεταβολὴ ἐν τῷ ζῆν ἔτι κινδυνεύεται.* Melius intelligam *ἡ ἐς τ ἀ ν α ν τ ί α μεταβολή κτέ.* Extr. cap. *ἀλγεινοτέρα — ἡ* [*ἐν τῷ*] *μ ε τ ὰ τ ο ῦ μαλακισθῆναι κάκωσις ἢ ὁ μετὰ ῥώμης — γιγνόμενος ἀναίσθητος θάνατος.* Expunxere viri docti *ἐν τῷ*, nulla tamen reddita ratione quidni potius expungenda sint vocabula *μετὰ τοῦ*, de quo cogitari sane possit, quia Thucydidis proprium est particularum varietate variare sermonem. Vide I 1 extr. *οὔτε κ α τ ὰ τοὺς πολέμους, οὔτε ἐ ς τἆλλα*, II 1 *οὔτε κ α τ ὰ γῆν οὔτε δ ι ὰ θαλάσσης* 38, § 1 *οὔτε π ρ ὸ ς τοὺς ἄλλους οὔτε ἐ ς ἡμᾶς*, et ita saepissime. Nihilominus *ἐν τῷ* h. l. recte deleri probabile est propter locum I 6 § 4, ubi ad verba *μ ε τ ὰ τοῦ γυμνάζεσθαι* scholiasta cod. Augustani annotavit *ἀντὶ τοῦ ἐ ν τ ῷ γυμνάζεσθαι.*

Cap. 44 § 1. *οὐκ ὀ λ ο φ ύ ρ ο μ α ι μᾶλλον ἢ παραμυθήσομαι.* Quicquid dicunt vv. dd., Thuc. scripsit *ὀ λ ο φ υ ρ ο ῦ μ α ι.* Quae depravatissima verba sequuntur sic tento: *καὶ οἷς* (*ἂν*) *ἐνευδαι-*

μονῆσαι τε ὁ βίος ὁμοίως καὶ εὖ τελευτῆσαι (pro *ἐντελευτῆσαι* ita corrigebam An. crit. p. 4, nescius hanc coniecturam occupasse Popponem) *ξυμμετρηθῇ* (pro *ξυνεμετρήθη*).

Cap. 48 § 1. Vide ad I 134 § 3.

Cap. 50 extr. *τεκμήριον δέ· τῶν μὲν τοιούτων ὀρνίθων κτέ.* E constanti Graecorum consuetudine post *μὲν* insere *γάρ*.

Cap. 52 § 1. *ἐν καλύβαις πνιγηραῖς*. Ad rem cf. Livius III 6 § 3: auxere (Romani) vim morbi terrore populationis pecoribus agrestibusque in urbem acceptis: ea conluvio mixtorum omnis generis animantium et odore insolito urbanos et agrestem confertum in arta tecta aestu ac vigiliis angebat cett.

Cap. 54 § 3. Vide ad II 5 § 3.

Cap. 60 § 4. *ὅς οὐδενὸς οἴομαι ἥσσων εἶναι — ταῦτα.* Imitatur h. l. Dio Cassius XLIV 38 § 6 et L 17 § 4. — Ib. § 2 *πόλιν — καθ' ἕκαστον* (insere *μὲν*) *τῶν πολιτῶν εὐπραγοῦσαν, ἀθρόαν δὲ σφαλλομένην.* Ad finem capitis cf. adn. ad I 138.

Cap. 61 § 2. *καὶ ἐγὼ μὲν ὁ αὐτός εἰμι — μεταβάλλετε.* Imitando expressit Dio XXXVIII 44 § 4. Graeca oratio non est quae leguntur in fine §: *ταπεινὴ ὑμῶν ἡ διάνοια ἐγκαρτερεῖν ἃ ἔγνωτε*: erit, si scripseris: *οἷς ἔγνωτε*. Cap. 75 § 1 malim *τοῖς δένδρεσιν οἷς* pro *ἃ ἔκοψαν*. Mox deleatur *τό* ante *πλείστῳ παραλόγῳ*.

Cap. 62 § 1. Corrigatur locus hiulcus scribendo: *τὸν δὲ πόνον τὸν κατὰ τὸν πόλεμον (φοβουμένοις) μὴ γένηταί τε πολὺς καὶ οὐδὲν μᾶλλον περιγενώμεθα, ἀρκείτω μὲν ὑμῖν καὶ ἐκεῖνα ἐν οἷς ἄλλοτε πολλάκις γε δὴ ἀπέδειξα οὐκ ὀρθῶς αὐτὸν ὑποπτευόμενον κτέ.*

Cap. 65 § 2. *ὕστερον δ' αὖθις οὐ πολλῷ, ὅπερ φιλεῖ ὅμιλος ποιεῖν, στρατηγὸν εἵλοντο* Periclem. Minus accurate scribitur *ὅπερ*, quod optime habet in sententiis, qualis est noto loco apud Aristophanem: *χρέμπτεται γὰρ ἤδη | ὅπερ ποιοῦσ' οἱ ῥήτορες*, quia *χρέμπτονται οἱ ῥήτορες*; aut Thuc. VIII 1 extr. Sed parum recte h. l. *ὅπερ* interpreteris: *στρατηγὸν ἑλέσθαι τὸν Περικλέα*. Quare aut *ὥσπερ* scribendum aut *οἷόνπερ*. Cf.

III 82 in., IV. 28 med., VI 63. Mox corrigam: *ὧν μεν πέρι* (pro *περὶ* Kr) *τα οἰκεῖα ἕκαστος ἤλγουν* (pro *ἤλγει*) *ἀμβλύτεροι ηδη ὄντες κτέ.* Cf. VIII 82. Ib. § 6. *ὁπότε γεῦν αἴσθοιτο κτέ.* Respicit h. l. PHILODEMUS *περὶ κακιων* cap. II scribens: *ὡς καὶ Περικλῆς ταπεινουμένους μὲν ἐξῆρεν Ἀθηναίους, μεγαλαυχουμένους δὲ συνέστειλεν.* Ib. § 8 suppleverim: *ὅμως τρία μέν* (*ἔτι*) *ἔτη ἀντεῖχον*, cuius erroris causa in aprico est. Simili de causa necessarium pronomen *αυτος* elapsum est ex his verbis: (§ 6) *ορεγόμενοι τοῦ πρῶτος* (*αυτος*) *ἕκαστος γίγνεσθαι* Cf VIII 89 *πάντες γαρ αυθημερὸν αξιοῦσιν — πρῶτος αυτὸς εκαστος εἶναι*, IV 108 med. *βουλομενοι αυτοὶ ἕκαστοι πρῶτοι ἀποστῆναι*, VII 84 *πᾶς τις — διαβῆναι αὐτος* (ins. *ἕκαστος*) *πρῶτος βουλομενος*, VII 70 *πᾶς τις — αὐτος ἕκαστος ηπείγετο πρῶτος γίγνεσθαι*, III 38 *δοῦλοι ὄντες τῶν ἀεὶ ατοπων — καὶ μάλιστα μὲν αὐτος εἰπεῖν ἕκαστος βουλομενος* (l *βουλομενοι*) *δύνασθαι, εἰ δὲ μη, ἀνταγωνιζομενοι κτέ* Interpolatione laborat locus similis VIII 89 extr.: *ἠγωνίζετο οὖν εἷς ἕκαστος αυτος πρῶτος* [*προστατης τοῦ δημου*] *γενέσθαι*, ubi aut *πρῶτος* male repetitum est e praegressis aut, quod fere malim vocabula *προστάτης τοῦ δημου* sunt illius adiectivi interpretamentum — Unus, qui me paene effugerat, error castigandus restat in § 8 *τοῦ ναυτικοῦ τω πλειονι* [*μοριῳ*], quorum vocabulorum ultimum interpretis esse propterea paene certum est, quod id substantivum ubique apud Thucydidem servat vim diminutivam neque unquam ponitur pro *μέρος* s. *μοῖρα* praeter h. l. et VII 58, ubi aeque inservit explendae locutioni ellipticae *ἀπο τοῦ προς τον Τυρσηνικον ποντον* [*μορίου*] Cf I 85, 141, II 39, VI 92 et VIII 49

†Cap 70 § 3 *ἐξελθεῖν αὐτους καὶ παῖδας* [*καὶ γυναῖκας*] *καὶ τοὺς επικούρους ξὺν ἑνὶ ἱματίῳ, γυναῖκας δὲ ξὺν δυοῖν.*† Fieri tamen potest, ut potius scribendum sit *ἐξελθεῖν αυτοὺς καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ τους ἐπικούρους,* (*τοὺς μεν*) *ξυν ἑνὶ ἱματίῳ γυναῖκας δὲ ξὺν δυοῖν.* — In extremo capite: *καὶ* [*το*] *δεύτερον ἔτος ἐτελεύτα τῷ πολέμῳ*

[τώδε ὃν Θουκυδίδης ξυνέγραψεν]. Diu est ex quo mihi subnata est suspicio miram hanc clausulam, ubiubi occurrat, olim adscriptam esse a magistellis, quibus consensu debentur ultima verba totius operis ὅταν ὁ μετὰ τοῦτο τὸ θέρος χειμὼν τελευτήσῃ, ἓν καὶ εἰκοστὸν ἔτος πληροῦται. Eam ipse Thucydides, ut arbitror, non uno et altero loco sed ubique singulis annis exeuntibus adscripsisset, quod secus esse docent loci II 47 § 1, IV 116, V 24, V 39, 51, 56, 83. Loci ubi clausula reperitur hi sunt II 103, III 25, 88, 116, IV 51, 135, VI 7, 93, VII 18, VIII 6, 60; in quibus omnibus suspecta mihi sunt verba ἐτελεύτα τῷδε ὃν Θουκυδίδης ξυνέγραψεν, etiam propter verbum ἐτελεύτα adversus constantem Atticorum consuetudinem male repetitum. Idem tamen verbum haud melius iteratur V 51, 56 et 83.

Cap. 71 extr. τὴν γῆν τὴν Πλαταιίδα. Priorem articulum recte omisit Dionysius Halicarnasensis. Contra cap. 74 § 1 requiro: ἀλλ' ἀνέχεσθαι καὶ (τὴν) γῆν τεμνομένην et ib. mox: ἐπὶ (τὴν) γῆν τήνδε ἤλθομεν.

Cap. 73 § 2. ἡμέρας τ' ἐσπείσατο ἐν αἷς εἰκὸς ἦν κομισθῆναι. Malim: ἐν ὅσαις. Ibidem post pauca in codice Danieo speciose legitur ἀναγγέλλοντες i. e. *renuntiantes* pro ἀπαγγέλλοντες.

Cap 74 extr. lacunosum videtur; edam: ξυγγνώμονες δὴ ἔστε . . . τῆς μὲν ἀδικίας κολάζεσθαι τοῖς ὑπάρχουσι προτέροις, τῆς δὲ τιμωρίας τυγχάνειν τοῖς ἐπιφέρουσι νομίμως. Ita autem non video quid melius inseratur quam verba καὶ δότε, quo facto simul Infinitivi κολάζεσθαι et τυγχάνειν habebunt quo referantur, simul facilis explicatio erit Dativorum Partic. τοῖς ὑπάρχουσι et τοῖς ἐπιφέρουσι.

Cap. 75 § 2 ὥστε τοὺς μὲν φέρειν. Scribe φορεῖν, ut recte legitur in praegressis: ἐφόρουν δ' ὕλην ἐς αὐτὸ καὶ λίθους καὶ γῆν et in extremo capite ἐσεφόρουν τὴν γῆν. Cf. mox cap. 76, 77. VI 99 § 1 et 100 extr.

Cap. 76. ἔνθεν δὲ καὶ ἔνθεν αὐτοῦ ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ βραχέος τείχους ἐκ τοῦ ἐντὸς μηνοειδὲς [ἐς τὴν πόλιν]

προσῳκοδομουν. Verba inclusa post illa *ἐκ τοῦ ἐντος* nimis otiosa sunt, neque ab ipso historico adscripta videntur

Cap. 77 § 4. *ἐντὸς γὰρ πολλοῦ* [*χωρίου*]. Substantivum *χωρίον* est ex eo vocabulorum numero, quibus magistelli veterum locutiones ellipticas explere solent. Aliud exemplum reperitur I 63 § 2 *ὡς ἐς ἐλαχιστον* [*χωρίον*], aliud mox cap. 78 *περιετείχιζον τὴν πολιν κύκλῳ διελομενοι κατὰ πολεις* [*το χωρίον*], ubi in flagranti deprehendimus falsarium, comparatis locis, quales hi sunt: IV 68 *τάφρον τε καὶ τειχη διελομένη η στρατιά*, V 75 *διελομενοι τὴν πολιν περιετείχιζον*, V 114 *διελομενοι κατὰ πολεις περιετείχισαν κύκλῳ τους Μηλίους*. Alio interpretamento idem loquendi genus obliteratum est VII 19 § 1 *ἔπειτα Δεκέλειαν ἐτείχιζον κατα πολεις διελομενοι* [*το ἔργον*].

Cap. 78 § 1. Suspecta mihi sunt cum Classenio verba *μέρος μέν τι — ἀφέντες*. Praestat tamen omnia retinere quam cum codd expungere sola vocabula *τὸ — αφέντες*.

Cap. 80 § 4. *οἱ ὕστερον ἦλθον*, II 5 § 2 *υστερον παρεγένοντο* et VII 27 § 2 *ὡς ὕστερον παρεγένοντο*. Quum satis constet Graecis *ὕστερον ἥκω* esse *postea venio* sed *ὕστερος ηκω* (= *ὑστερῶ*) *sero venio*, dubium non est quin tribus his locis et aliis fortasse apud Thucydidem reponendum sit *ὕστεροι*. Scripturarum compendia huiuscemodi errores perpetuo gignere mirum non est. Salva evasit vera lectio cum alibi tum hisce locis: Aristoph. Eccles. 381, Lys. 69 (cf. 326), Eurip. Rhes. 412, H. F. 522, 1174, Phoen. 1441 et Thucyd. III 38 § 4 *υστεροι ἀκολουθῆσαι*.

Cap. 81 § 1. *Ναύπακτον ἐρημην ἀπολιπεῖν*. Immo *καταλιπεῖν*, nam illud Graecum non est.

Cap. 83 § 1. *το δ' ἐκ τῆς Κορίνθου — ναυτικον ὃ ἔδει παραγενέσθαι τῷ Κνημῳ, ὅπως μη ξυμβοηθῶσιν οἱ ἀπὸ θαλασσης ἄνω* [*'Ακαρνανες*], *ου παραγιγνεται*. Expungatur nomen proprium, quod arguitur perverso vocabulorum ordine, siquidem *ἄνω* necessario pendet a *ξυμβοηθῶσιν*. Omisso nomine res satis perspicua erat propter ea quae auctor dixerat

cap. 80 § 1. Interpolator iterum interstrepit ipsis sequentibus: *ἀλλ' ἠναγκάσθησαν περὶ τὰς αὐτὰς ἡμέρας [τῆς ἐν Στράτῳ μάχης] ναυμαχῆσαι*, ubi soloecam orationem nequaquam tueri quae exempla Krüger affert e Polybio toto coelo diversa *τῇ κατὰ πόδας ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας* et *μετὰ τὴν πέμπτην ἡμέραν τῆς παρουσίας*, quis est quin statim perspiciat? *Τὰς αὐτὰς ἡμέρας* quomodo intelligendum esset, neminem Thucydidis lectorem facile fallebat, ut opinor. Nec *μάχης ναυμαχῆσαι* auribus gratum esse quisquam contendet.

Cap. 84 § 2. *ἐπὶ τὴν ἕω*. Codd. dett. *περί*, aliquanto sane melius. In re tamen de qua agitur varius vidatur *ὑπό*.

Cap. 85 extr. malim *ἐπῆγε δὲ Πολιχνίταις χαριζόμενος ὁμόροις (οὖσι) τῶν Κυδωνιατῶν*, quia vicinitas memoratur ab auctore, ad explicandam officii rationem. Verte: *quippe Cydoniae vicinis*. Fortasse tamen nihil novandum.

Cap. 86 § 2. *τοῦτο μὲν τὸ Ῥίον — τὸ δ' ἕτερον [Ῥίον] κτέ.* † Interpolata quoque arbitror verba ultima huius capitis *παρεκελεύσαντο [καὶ ἔλεξαν] τοιάδε*. Cf. I 139 extr., II 10 extr., 88 in., 90 in., IV 9 ext., 11 in., 12 in., 93 in., 96 in., 125 ext., 127 in., VI 8 ext., 15 ext., 67 ext., 69 in., VII 65 in., 69 in., 78 in., VIII 77 in. Ad quorum locorum exemplum interpretamentis liberentur hi: IV 94 ext. 115 § 1, VI 32 ext. et VII 60 ext. †

Cap. 88 med. *ὑπομενετέαν*. Fortasse verius est *ὑπομενετόν*. Cf. adn. ad I 121 § 3. Quamquam illud ferri posse videtur.

Cap. 89 init. *Ὁρῶν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες στρατιῶται, πεφοβημένους τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων ξυνεκάλεσα, οὐκ ἀξιῶν τὰ μὴ δεινὰ ἐν ὀρρωδίᾳ ἔχειν. οὗτοι γὰρ πρῶτον μὲν διὰ τὸ προνενικῆσθαι καὶ μηδ' αὐτοὶ οἴεσθαι ὅμοιοι ἡμῖν εἶναι [τὸ πλῆθος τῶν νεῶν καὶ] οὐκ ἀπὸ τοῦ ἴσου παρεσκευάσαντο*. Hoc dicit orator: Lacedaemonios postquam re et factis intellexissent se mari Atheniensibus pares non esse, comparasse navium numerum multo maiorem, quam rem eleganti litotete, simul ut evitaret repetitionem vocabuli *τὸ πλῆθος*, significavit dicendo *οὐκ ἀπὸ τοῦ ἴσου παρεσκευάσαντο*. Huic igitur sententiae

non leviter nocuit adscriptum olim interpretamentum *τὸ πλῆθος τῶν νεῶν* postquam, ut fit, addita copula in textum se insinuavit. Ii qui corruptissima quaeque utcunque interpretantur, ita vulgatae scripturae sensum exponunt, quasi scriptum exstaret in textu: *τὸ πλῆθος τῶν νεῶν καὶ τοῦ τ' οὐκ ἀπὸ τοῦ ἴσου*, ne sentientes quidem quam invenuste summique scriptoris stilo indigne Phormio ita dicendo locutus esset. Aliud emblema perdidit verba sequentia *ἔπειτα ᾧ μάλιστα πιστεύοντες προσέρχονται, ὡς προσῆκον σφίσιν ἀνδρείοις εἶναι, οὐ δι' ἄλλο τι θαρσοῦσιν ἢ διὰ τὴν ἐν τῷ πεζῷ ἐμπειρίαν τὰ πλείω κατορθοῦντες καὶ οἴονται [σφίσι] καὶ ἐν τῷ ναυτικῷ ποιήσειν τὸ αὐτό.* Neque σφίσι pro σφίσιν αὐτοῖς s. ἑαυτοῖς Graecum est neque ποιεῖν ponitur pro περιποιεῖν s. περιποιεῖσθαι. Deleto pronomine, male repetito e praegressis, ποιήσειν ταὐτὸ explica κατορθώσειν. Etenim sic pergit orator: *τὸ δ'* (sc. *κατορθοῦν*) *ἐκ τοῦ δικαίου ἡμῖν μᾶλλον νῦν περιέσται — τῷ δὲ ἑκάτεροι ἐμπειρότεροι εἶναι θρασύτεροί ἐσμεν*, ubi posteriora sana esse non praestiterim. † Post pauca scribitur: *πολὺ δ' ὑμεῖς ἐκείνοις πλείω φόβον παρέχετε καὶ πιστότερον κατά τε τὸ προνενικηκέναι καὶ ὅτι οὐκ ἂν ἡγοῦνται μὴ μέλλοντάς τι ἄξιον τοῦ παρὰ πολὺ πράξειν ἀνθίστασθαι ὑμᾶς.* Imo vero: *τοῦ παράπλου*, i. e. *τοῦ τολμήματος τοῦ παραπλεῖν.* Alterum scribae ἔναυλον erat e praegressis. Ad rem cf. 86 § 2, ad dicendi rationem V 60: *οὐδὲν δράσαντες ἄξιον τῆς παρασκευῆς.* † — Ib. § 5 *πολλὰ δὲ καὶ στρατόπεδα ἤδη ἔπεσεν [ὑπ' ἐλασσόνων] τῇ ἀπειρίᾳ κτέ.* Vocabulum ἔπεσεν non defenditur loco VII 77 § 1, quo provocant vv. dd. Dudum Haase repperit quod me iudice verum est ἔπταισε, sed ita ut simul deleatur ὑπ' ἐλασσόνων, quod olim magister adscripsit male haec verba referens ad Spartanos: spectare enim potius Athenienses docent sqq. *ὧν — μετέχομεν.* In extremo capite denuo obstrepunt Byzantini pulcherrima quaeque annotatiunculis suis corrumpentes: *ὁ δ' ἀγὼν μέγας ὑμῖν ἢ καταλῦσαι Πελοποννησίων τὴν ἐλπίδα [τοῦ ναυτικοῦ] ἢ ἐγγυτέρω καταστῆσαι Ἀθηναίοις τὸν φόβον [περὶ τῆς*

θαλάσσης] Thuc. certe scripsisset *την ἐλπίδα τοῦ κατορθωσειν ἐν τῶ ναυτικω* et: *τον φοβον τοῦ ησσηθῆναι κατὰ θάλασσαν*. Cf § 2

Cap 90 § 1 *ουκ ἐπέπλεον ἐς τὸν κόλπον [καὶ τὰ στενά]*. Ultima adscripta videntur ex 89 § 5 Ceterum si quis talia amplectitur, *οὐ φθονῶ*

Cap 91 § 1. *Ταύτῃ μεν οὖν οἱ Πελοποννησιοι ἐκράτουν [τε καὶ ἔφθειραν τὰς Ἀττικὰς ναῦς]* Quicunque haec verba mihi admodum suspecta Thucydidi vindicabit, is saltem *καὶ διέφθειραν* corrigat, ut recte legitur cap praec § 4, unde haec petita sunt. Certo enim discrimine apud Thuc *φθείρειν* nusquam ponitur pro *διαφθείρειν* sensu *τοῦ καταδύειν*. Cf I 29, 54, 100, II 92 § 2 bis, § 3 et passim Ex eodem loco profecit is qui interpolavit verba sequentia: *αἵπερ ὑπεξέφυγον την ἐπιστροφὴν ἐς τὴν ευρυχωρίαν*.

Cap. 92 § 3. *ἔστησαν — τροπαῖον [ὡς νενικηκοτες] τῆς τροπῆς κτέ* Idem emblema et simile *ὡς νικησαντες* saepius tollendum. Cobet iam sustulit I 64. Ib. 105 § 5 dele *ὡς νικησαντες* Ib § 4 *ἐς κολπον τον Κρισαῖον καὶ Κορινθον*. Verba *καὶ Κόρινθον*, suspecta Krugero, equidem loco movere non ausim propter ea quae leguntur II 69 § 1 *μητ' ἐκπλεῖν ἐκ Κορίνθου καὶ τοῦ Κρισαίου κολπου μηδένα μητ' ἐσπλεῖν*. Cf 81 § 1, 83 § 1, 93 § 1 Non autem in vicinia verba *ἀποπειρᾶσαι τοῦ Πειραιῶς [τοῦ λιμένος τῶν Ἀθηναίων]* ab eadem suspicione libera esse puto, verum fraus perpluit in § 2, ubi post *Νισαίας* additur *τοῦ νεωρίου αυτῶν*, quia Megarensium *ἐπίνειον* dicendum fuerat. Cf. I 30 med., 84 extr

Cap 96 § 1. Una litura dele verba *μέχρι θαλάσσης — Ἑλλησποντον*. Cf Krugeri annotatio — Ib. § 2 risum movent Thraces *montuosi* (*ορεινῶν Θρᾳκῶν*). *Montani* s. *monticolae* Graece audiunt *ὄρειοι*. Rectissime Cobet apud Xenophontem Anab. VII 4 § 10 idem vitium sustulit

Cap. 99 § 1 *κατὰ κορυφήν* recte scribitur Cf Dio Cassius XLIX 43 § 4 et LIII 31 § 3.

Cap. 100 § 1. *Ἀρχέλαος ὁ Περδίκκου [υἱος]* Additur *υἱος* apud Thucydidem, ubi dura foret omissio velut § 2.

Cap. 101 § 1 Frustra Badham in *Λογίῳ Ἑρμῇ* I 1 p. 199 corrigit *οἳ* (pro *ου*) *παρῆσαν*, ut vel apparet e vocula *δε* post *δῶρα* Hoc loco nihil est sanius; neque enim aliunde effici potest, Athenienses quod promiserant (95 § 3 extr.) revera praestitisse.

Cap 102 § 2. Dele puerile additamentum *ὑπο τοῦ ὑδατος* et § 3 vocabula *τῳ μη σκεδαννυσθαι*, namque vel correcta (*το μη σκεδαννυσθαι*) male abundant. Non digniora nostro § 4 sunt vocabula. *μηδε γῆ ἦν* post illa: *ἥτις — μηπω ὑπο* (l. *ὑφ'*) *ἡλίου ἑωρᾶτο*, quorum sunt interpretamentum. Ad finem capitis cf adn. ad cap. 70 extr.

IN LIBRO III.

Cap 5 *και μαχη ἐγένετο, ἐν ᾗ ουκ ἐλασσον ἐχοντες οἱ Μυτιληναῖοι οὔτ' ἐπηυλίσαντο κτέ* Immo *σχοντες*

Cap 6 § 1. *ἑκατέρωθεν [τῆς πολεως]*. Vocabula male repetita e proxime praegressis.

Cap 7 § 1. *καὶ παραπλέουσαι αἱ νῆες κτέ.* Athenis Naupactum navigantes *περιπλέουσιν.* Nullus est error frequentior. Similiter corrigas IV 25 § 5, ubi (cl. § 4) l *παραπλεύσαντες* Loco IV 54 extr, *τῶν περὶ θαλασσαν*, l. *παρα*, ut legitur I 8 *οἱ παρά θάλασσαν ἄνθρωποι*, ubi *περὶ* est in quibusdam libris.

† Cap. 10 § 1. *εἰ μη μετ' ἀρετῆς δοκουσης ἐς αλληλους γίγνοιντο (φιλια καὶ κοινωνια)*. Verbum *δοκεῖν* iungi nequit cum *ἐς αλληλους*. Requiro *δοκησεως*. Cf. II 35 med., IV 18 ext., 87 § 1, 126 § 4, VII 67 § 1 Sensus: *nisi cum mutua virtutis opinione fiant* Vide adn ad V 16 § 6. † Ad sqq *ἀπολιποντων ἐκ* cf. V 4 *ἀπολιποντες ἐκ τῶν Συρακουσῶν* et Dio Cass. XXXVII 40 extr

† Cap. 12 *ὑπεδεχομεθα.* Egregie Haase *ὑπηρχομεθα*, quod

Atticum esse male negavit Kruger Vide Cobetum in Mnemosyne III p. 106 †

Cap. 15 init. *οἱ δὲ Λακεδαιμονιοι [καὶ οἱ ξύμμαχοι] ἐπειδὴ ἤκουσαν.* Verba κ. ο. ξ. iusticia esse luce clarius apparet e sqq., quae transpositione sauende sunt in hunc modum: *προσδεξάμενοι τους λογους ξυμμαχους τε τοὺς Λεσβίους ἐποιησαντο καὶ ὡς ποιησομενοι την ἐς την Ἀττικην ἐσβολην τοῖς τε ξυμμάχοις παροῦσι κατά τάχος ἔφραζον ἰέναι ἐς τὸν ἰσθμον τοῖς δύο μέρεσι καὶ αυτοὶ πρῶτοι ἀφίκοντο κτέ.* Vocabula *ὡς ποιησομενοι* codd. habent post *μέρεσιν* structura impeditissima. Ad emblema cf. VII 59 in ibique V. L et Krug

† Cap. 17 § 1. *ἐν τοῖς πλεῖσται δη νῆες ἁμ' αὐτοῖς ἐνεργοὶ κάλλει ἐγένοντο.* Suspicor *ἄλλαι ἄλλῃ* † Fere eadem Stahl in Museo Rhenano XVI p. 62, ut admoneor a Nabero — Cap. med *διδραχμοι οπλῖται ἐφρούρουν (αὐτω γὰρ καὶ ὑπηρέτη δραχμὴν ελάμβανε τῆς ἡμέρας).* Fortasse *ἐλάμβανέ (τις) τῆς ἡμέρας.* Saepius autem *τὶς* apud nostrum ponitur pro *ἕκαστος* v. c. VI 31: *ᾧ τις [ἕκαστος] προσεταχθῃ*, ubi deleatur interpretamentum cum Krügero. Cf. tamen Stein ad Herod I 195.

Cap. 21 § 4 vocabula *οἱ ἑκκαίδεκα ποδες* eo confidentius delebo, quod vel Classenio, viro minime suspicaci, suspecta sunt. Sed alia sunt quae aliena manus afficuit vicinis hisce: *διά δέκα δ' ἐπάλξεων πύργοι ἦσαν μεγάλοι καὶ ἰσοπλατεῖς τῷ τείχει, διηκοντες ἐς τε τὸ ἔσω μέτωπον αυτοῦ [καὶ] οἱ αυτοὶ καὶ ἐς το ἔξω, ὥστε πάροδον μη εἶναι [παρά πύργον] ἀλλα δι' αυτῶν μέσων διῇσαν* Emblema *παρά πυργον* detexit Naber.

Cap. 23 § 1 *καὶ κλίμακας προσθέντες ἀπὸ τοῦ τείχους τοῖς πύργοις καὶ ἐπαναβιβασαντες ἄνδρας πλείους, οἱ μὲν [ἀπὸ τῶν πύργων] τοὺς ἐπιβοηθοῦντας καὶ κατωθεν καὶ ἄνωθεν εἶργον βαλλοντες. οἱ δ ἐν τουτῳ [οἱ πλείους] πολλὰς προσθέντες κλίμακας — ὑπερέβαινον* Verba *ἀπὸ τῶν πύργων* addita videntur e cap. medio, ubi rectissime habent: *οἱ ἀπὸ τῶν πύργων χαλεπῶς [οἱ dele] τελευταῖοι καταβαίνοντες ἐχώρουν ἐπὶ την ταφρον.* Qui olim ista adscripsit, non assécutus est mentem auctoris, cui *οἱ μὲν* sunt omnes,

qui murum iam conscenderant, tam ii, qui occupaverant turres et inde *ἄνωθεν εἶργον τοὺς ἐπιβοηθοῦντας* quam illi qui remanserant infra, quique *κάτωθεν εἶργον* eosdem, *οἱ δὲ* contra sunt ii, qui nondum escenderant in murum. *Οἱ πλείους* (cf. I 119 § 1) contra loci sententiam significaret *maiore ex parte*.

Ib. § 4 *οἱ μὲν οὖν Πλαταιῆς ἐκείνους ἑώρων μᾶλλον ἐκ τοῦ σκότους ἑστῶτες ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς τάφρου καὶ ἐτόξευόν τε κτέ.* Male Kampe copulam transponi iussit post *μᾶλλον*. Bene hunc locum illustrant verba Heliodori Aethiop. VI 14 *αὐτοὶ μὲν οὖν ἅτε ἐν σκότῳ διάγοντες οὐχ ἑωρῶντο· κατώπτευον δὲ τὰ ἐν φωτί.* Mireris autem apud Heliodorum apparere formam antiquam *ὁ σκότος*, apud Thucydidem contra recentiorem *τὸ σκότος*. Nullus vero dubito, quin huic ubique locorum illa reddenda sit.

Cap 24 § 1. Cf ad II 3 § 2. In vicinia recte Naber suspectat vocabula· *τὴν ἐπ' Ἀθηνῶν φέρουσαν*. Mox lego: *τὴν πρὸς τὸ ὄρος φέρουσαν* [*ὁδὸν*] et in fine capitis *οἱ μὲν δὴ* [*τῶν Πλαταιῶν*] *ἄνδρες οὕτως ὑπερβάντες ἐσώθησαν*

Capitis 26 principium non minus vexavit annotandi libido *οἱ Πελοποννήσιοι ἐπειδὴ τὰς ἐς τὴν Μυτιλήνην* [*δύο καί*, cf Krug ad h l.] *τεσσαράκοντα ναῦς ἀπέστειλαν ἔχοντα Ἀλκίδαν* [*ὃς ἦν αὐταῖς ναύαρχος, προστάξαντες*, scholium petitum e cap 16 extr.] *αὐτοὶ ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ οἱ ξύμμαχοι ἐσέβαλον.*

Cap 28 init. legatur *ἀποκωλύειν* pro *ἀπεκώλυσεν*

Cap. 30 § 1. Ad Krugeri coniecturam *μαλιστ' ἄ(π)οῦσα* comparo Dionis C. locum XLI 59 § 1 *οἷς πόρρωθεν ἡ ἀλκὴ ἦν.* Mihi in mentem venerat *μαλακὴ οὖσα* Herbstii interpretatio in Philologo XVI 305, quam sequitur Classen, bellum declarat Grammaticae In capite extremo Classenio assentior tuenti *τὸ καινὸν τοῦ πολέμου.* Doctae eius disputationi in appendice p 188 sq adde locum Plutarchi *de audiendo* ed. Didot p. 50 28 *ὡς γὰρ πολέμου καὶ ἀκροάσεως πολλὰ τὰ κενά ἐστιν*, unde confirmatur eius suspicio apud seniores auctores *κενὰ* non esse sollicitandum Nam loco

Plutarcheo scribentes καινὰ peccaremus contra mentem auctoris, ut apparet ex ipsis sequentibus.

† Cap. 31 med. οὐδενὶ γὰρ ἀκουσίως ἀφῖχθαι Lege ἀκουσίῳ †, i. e. οὐκ ἀσμένῳ. Idem ante me vidit Poppo

Cap. 32 § 1. ἔλεγαν οὐ καλῶς τὴν Ἑλλάδα ἐλευθεροῦν αὐτον, εἰ ἄνδρας διέφθειρεν. Immo διαφθείρει, ut mox recte sequitur παύσεται. Oratio enim recta haec foret: οὐ καλῶς ἐλευθεροῖς, εἰ — διαφθείρεις — εἴτε μὴ παύσει κτέ.

Cap. 36 § 5. ὥσπερ καὶ τὴν προτέραν ἐνενικήκει [ὥστε ἀποκτεῖναι].

Cap. 38 § 3. ἀκροαταὶ δὲ τῶν ἔργων, τὰ μὲν μέλλοντα [ἔργα] ἀπὸ τῶν εὖ εἰπόντων σκοποῦντες ὡς δυνατὰ γίγνεσθαι. — Ib § 4· εἰ δὲ μή, ἀνταγωνιζόμενοι τοῖς τοιαῦτα λέγουσι μὴ ὕστεροι ἀκολουθῆσαι δοκεῖν τῇ γνώμῃ, ὀξέως δέ τι (Dobree pro δ' ἔτι) λέγοντος προεπαινέσαι (Reiske pro προεπαινέσαι, Atticum illud esse male negante Krugero) καὶ προαισθέσθαι τε πρόθυμοι [εἶναι del. Poppo] τὰ λεγόμενα καὶ προνοῆσαι βραδεῖς τὰ ἐξ αὐτῶν ἀποβησόμενα. Loci sententia προσέσθαι pro προαισθέσθαι imperiose flagitat: i. e. *alacres estis ac prompti ad admittenda probandaque ea quae dicuntur et tardi ad eorum eventus prospiciendos* Cf Eurip Elect. 622, Thuc IV 38 et 108. Ex προσέσθαι postquam dittographia factum esset προσεσθ(έσθ)αι, hoc a correctore in προαισθέσθαι mutatum esse eo probabilius est, quod sequiore aevo vocalis *E* a diphthongo *AI* pronuntiatione non erat diversa.

Cap. 39 § 3. καίτοι δεινότερον ἐστιν ἢ εἰ — ἀντεπαλέμησαν Legerim: καίτοι (τοῦτο) δεινότερον κτέ Ib § 4 procul dubio vera est paucorum librorum lectio διαφερόντως pro διαφερόντων et § 7 aut delendum videtur ἔπειτα ante πρόσοδον aut transponendum ἔπειτα τῆς πρόσοδον Cf. II 94 extr

Cap 40 § 3. πειθόμενοι — γνόντες L. πιθόμενοι et mox § 4: οἱ διαφυγόντες pro διαφεύγοντες. Ibidem. εἰ δὲ δὴ καὶ οὐ προσῆκον ὅμως ἀξιοῦτε τοῦτο δρᾶν,

παρά τό εἰκος ται καὶ τούσδε [ξυμφόρως] δεῖ κολάζεσθαι ἢ παύεσθαι τῆς ἀρχῆς. Ridiculum emblema petitum e praegressis, καὶ τὰ ξύμφορα ἅμα ποιησετε, vehementer turbat compositionis oratoriae artificium. *Κολάζεσθαι*, quod bene observat Claesen, h. l. est verbum medium.

† Cap. 42 § 3. χαλεπωτατοι δὲ [καὶ] οἱ ἐπὶ χρημασι προσκατηγοροῦντες ἐπίδειξίν τινα. Legendum: προκατηγοροῦντες ἐπιδείξειν τινά, quibus verbis respondetur insimulationi Cleonis 38 § 2. Cf. 40 § 3. Ἐπιδείξειν iam Classenio venit in mentem, sed προκατηγορεῖν non minus est necessarium. † Hodie de ἐπιδείξειν dubito.

Ib. § 5. ἐλαχιστα γὰρ ἂν πεισθείησαν ἁμαρτάνειν In Dobrei coniectura πεισθείη ἂν iure Krugero displicent voculae ἂν in tanta vicinia repetitio Mihi cum Classenio placet: πείσειαν, sc. οἱ τοιοῦτοι τῶν πολιτῶν. Mox inserto articulo legere malim: τον μὴ τυχόντα (τῆς) γνωμης Deinde improbanda Badhami (Λογ Ερμ p. 200) suspicio: ἀντιχαριζομενος τι pro τῷ αυτω, χαριζομενος τι, quia ἀντιχαριζομεθα τω ἡμῖν, ουχὶ τῷ ἄλλοις (h l. τῷ δημῳ) χαριζομένῳ. Melius me iudice Kruger expunxit vocabula χαριζομενος τι ut glossema ad τῷ αυτω.

Cap. 43 § 4. pro ανευθυνον, quod nauci est, lego αν(υπ)ευθυνον. Apud sequiores tamen illam formam non sollicitaverim.

Cap. 44 § 2 perperam Classen sequitur correctionem Hermanni ad Vigerum ἔχοντας τι ξυγγνώμης — εἶεν, εἰ κτέ., quae et obscuram sententiam reddit et tenentibus usum vocabuli εἶεν, ut dicam quod sentio, est subridicula. Nuperrime Badham l. l. recoxit Firnhaberi coniecturam ἔχοντας — ἐλεεῖν (pro εἶεν), quae licet ceteris (ανεῖναι, et ἐᾶν) videatur probabilior, non tamen est omni dubio maior, quoniam duriuscule mente repetenda erunt verba: οὐ διά τοῦτο — κελεύσω

Cap. 45 in Ἐν οὖν ταῖς πολεσι πολλῶν θανάτου (l θανατος cum Cobeto) ζημία προκειται καὶ οὐκ ἴσων τῶδε [ἀλλ' ἐλασσονων] ἁμαρτηματων Data opera magistelli elegantes formulas ουκ ἴσος et ουχ ὁμοῖος corrumpunt, prouti res

postulat, de suo adscribentes interpretamenta *ἀλλὰ μείζων* vel *ἀλλ' ἐλάττων*. — Ib § 3 *ἢ τοίνυν δεινότερόν τι τούτου δέος εὑρετέον ἐστὶν ἢ τόδε γε οὐδὲν ἐπίσχει, ἀλλ' ἡ μὲν πενία ἀνάγκῃ τὴν τόλμαν παρέχουσα, ἡ δ' ἐξουσία ὕβρει τὴν πλεονεξίαν [καὶ φρονήματι], αἱ δ' ἄλλαι ξυντυχίαι ὀργῇ τῶν ἀνθρώπων, ὡς ἑκάστη τις κατέχεται ὑπ' ἀνηκέστου τινὸς κρείσσονος, ἐξάγουσιν ἐς τοὺς κινδύνους*. In verbis *αἱ δ' ἄλλαι ξυντυχίαι ὀργῇ τῶν ἀνθρώπων* tum supervacanea sunt duo ultima vocabula tum, quod gravius, desideratur obiectum, quo respondeatur obiectis *τὴν τόλμαν* et *τὴν πλεονεξίαν* in membris parallelis. Quod si verum est, nihil est probabilius quam id quod desideratur delitescere in eo quod melius abesset. Perfacile autem est ad perspiciendum Thuc. non aliter scripsisse quam sic: *αἱ δ' ἄλλαι ξυντυχίαι ὀργῇ* (sc *παρέχουσαι*) *τὸ ἄνουν*, quae lectio prono errore olim confusa est cum *τῶν ἀνῶν*, noto compendio pro *τῶν ἀνθρώπων*. Qua restituta, membrorum aequilibrium (*τὸ ἰσόκωλον*) deleri iubet vocabula *καὶ φρονήματι*, quippe lectoris additamentum. Praeterea cum Kampio pro *ἑκάστη* requiro *ἕκαστος*, quod vero idem coniecit *ἀνικήτου* pro *ἀνηκέστου* fortasse non est prorsus necessarium.

Cap. 46 § 2. recte libri deteriores praebent *παρασκευάσεσθαι* pro absurdo Aoristo; fieri tamen potest ut recte Classen *ἂν* inseruerit ante *ἄμεινον*. Utut est, valde *ταχυπειθεῖς* illi sunt, qui Herbstium Anglorum criticorum doctrinam in hac quaestione evertisse opinentur.

Cap 51 extr. *ἀπετείχιζε καὶ τὰ ἐκ τῆς ἠπείρου, ᾗ — ἐπιβοήθεια ἦν τῇ νήσῳ οὐ πολὺ διεχούσῃ [τῆς ἠπείρου]*. † Ib *τὸν ἔσπλουν — ἐλευθερώσας*. Frustra tentatur hic locus. Cf. Dio Cass. XLII 12 § 2. *τόν τε ἔσπλουν ἠλευθέρωσεν*, et ib. 40 § 2. Quod Classen coniicit *κληθρώσας* neque aptum est sententiae neque Graecum †.

Cap. 52 init. *οὐκέτι ἔχοντες σῖτον [οὐδὲ δυνάμενοι πολιορκεῖσθαι] ξυνέβησαν*. Donec aliquis demonstraverit Graece sic recte dici pro *ὑπομένειν τὴν πολιορκίαν* sive, ut noster scribit II 70 § 1, *πολιορκούμενοι ἀντέχειν*, verba inclusa interpreta-

menti loco habebo Non melius habita sunt a sciolis quae sequuntur sic corrigenda *γνοὺς δ' ὁ Λακεδαιμόνιος ἄρχων την ἀσθένειαν αὐτῶν, βίᾳ μὲν ουκ ἐβούλετο ἑλεῖν, εἰρημένον αυτῶ ἐκ Λακεδαίμονος, οπως — μη αναδοτος εἴη η Πλάταια ως αυτῶν ἑκοντων προσχωρησάντων, προσπέμπει δὲ αυτοῖς κηρυκα λέγοντα κτέ* Vulgo aliquanto minus concinne legitur — *ἑλεῖν· εἰρημένον γάρ ἦν αὐτῶ κτέ.* Ad *εἰρημένον*, quem casum absolutum h l magistelli non intellexerunt, cf V 30 et 39 Similiter *γεγραμμένον* reperies V 56 Simile quid accidit III 93 *αἴτιον δε [ἦν] οἱ γαρ* (vulgo *οἵ τε*) *Θεσσαλοί*, ut iam Cobetum correxisse animadverto †. Ib. § 2: *εἰ βούλονται — δικασταῖς ἐκείνοις χρησασθαι τούς τε ἀδίκους κολάζειν παρὰ δίκην δ' ουδένα.* Scribatur *ὥστε τοὺς ἀδικοῦντας κολάζειν*, i e. *ea conditione ut noxios punirent* † In extr cap. *οἱ δὲ ἔλεγον αἰτησάμενοι μακροτερα εἰπεῖν — καὶ ἐπελθοντες ἔλεγον τοιάδε.* Certa emendatione repono: *οἱ δὲ λογον αἰτησαμενοι μακροτερον εἰπεῖν — [καὶ] ἐπελθοντες ἔλεγον τοιάδε.* Cf. c 60 et 61 § 1. †

Cap 53 extr *ἀλλά μη ἄλλοις χάριν φέροντες ἐπὶ διεγνωσμένην κρίσιν καθιστώμεθα* Malim *ἐπ' ἤδη ἐγνωσμένην κρίσιν*: locus corruptus propter *itacismum* Cf Isocr Archid cap. 10 *κρίσις ἐγνωσμένη ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν.* Praeterea expectes aut *φεροντων* (sc. *ὑμῶν*) aut *καθίστητε ἡμᾶς*

Cap. 56 extr Suspicor: *κἂν το παραυτίκα τοῦ θ' ὑμῖν μη ωφέλιμον καθιστῆται.* Praegressa bene tractavit Kampe.

Cap. 57 init. *Προσκέψασθε κτέ* Imo: *προσσκέψασθε*, i. e. *praeterea considerate*

Cap 58 § 4 *ους ἀποθανοντας ὑπὸ Μηδων καὶ ταφέντας ἐν τῇ ημετέρᾳ ἐτιμῶμεν κατ' ἔτος ἕκαστον δημοσίᾳ ἐσθημασι τε καὶ τοῖς ἄλλοις νομίμοις, ὅσα τε ἡ γῆ ἡμῶν ἀνεδίδου ωραῖα, πάντων ἀπαρχὰς ἐπιφέροντες.* Difficile dictu est quid lateat sub corrupto vocabulo *ἐσθημασι*. Coniectum est non admodum feliciter *ἑστιαμασι*; cogitari possit de *στέμμασι*, de *ἐναγίσμασι*, de *ἐντμημασι*, (cf. V 11) sed quod satis probabile sit vix reperias praeter unum *θύμασι*. Utitur eo voca-

bulo Thuc. V 53 § 1. In fine non mihi primo negotium erat *ἑσσαμένων*, pro quo alii codd habent *ἑσαμένων*, alii *εἰσαμένων*. Scholiasta, qui explicat *ἱδρυσαμένων*, fortasse imprudens utitur ea ipsa voce, quam olim scripserat historicus. Cf. V. L. Illarum certe formarum Attica nulla est. Cogitavi de *ἱσαμένων*, sed, utut est, verba sequentia *καὶ κτισάντων* genuini vocabuli interpretamentum esse vix dubito.

Cap. 59 § 1 *φείσασθαι δὲ καὶ ἐπικλασθῆναι τῇ γνώμῃ οἴκτῳ σώφρονι λαβόντας, μὴ ὧν πεισόμεθα μόνον δεινότητα [κατανοοῦντας] ἀλλ' οἷοί τε ἂν ὄντες πάθοιμεν καὶ ὡς ἀστάθμητον τὸ τῆς ξυμφορᾶς κτέ.* Quid sit *οἴκτῳ σώφρονι λαμβάνειν* nemo facile dixerit; sed procul dubio iungendum est *τῇ γνώμῃ λαβόντας*, quo intellecto transpositaque virgula (quae legitur post *λαβόντας*) post *ἐπικλασθῆναι*, sponte excidet formulae *τῇ γνώμῃ λαβόντας* interpretamentum *κατανοοῦντας*, et clara ac perspicua erunt omnia, nisi quod fere malim: *ἐπικλασθῆναι οἴκτῳ σώφρονι τῇ γνώμῃ λαβόντας κτέ.* — Ad *ἐπικλασθῆναι*, cf. 67 § 1: *ἀκούοντες ἐπικλασθῆτε.* — Ib. § 3 *τῷ αἰσχίστῳ ὀλέθρῳ λιμῷ τελευτῆσαι.* Aptius foret *τῷ ἀλγίστῳ*, cf. Lys. VI § 1, neque additum *λιμῷ* ab omni suspicione liberum est. Intellectum certe quam adscriptum malim. • Extr. cap. supplendum: *γενέσθαι δὲ σωτῆρας ἡμῶν (ὑμᾶς) καὶ μὴ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἐλευθεροῦντας ἡμᾶς διολέσαι.*

Cap. 62. med. *ἐγγυτάτω δὲ τυράννου.* Mirum ni Th. scripsit *τυραννίδος*.

† Cap. 63. *τὰς ὁμοίας χάριτας μὴ ἀντιδιδόναι.* Graecum est *ἀνταποδιδόναι χάριν*, ut recte legitur § 6. Contrario errore 67 § 5 scriptum: *καὶ οὐκ ἀνταποδόντες νῦν τὴν ἴσην τιμωρίαν*, ubi verum est *καὶ οὐκ ἂν ἀντιδόντες*. †

Cap. 64 init. *Δῆλον τ' ἐποιήσατε οὐδὲ τότε τῶν Ἑλλήνων ἕνεκα μόνοι οὐ μηδίσαντες ἀλλ' ὅτι οὐδ' Ἀθηναῖοι, [ὑμεῖς δὲ] τοῖς μὲν ταὐτὰ βουλόμενοι [ποιεῖν] τοῖς δὲ τἀναντία.* Aliquanto expeditior hic locus erit expuncto additamento *ὑμεῖς δὲ* (nam cogitando supplere cum interpretibus *οὐκ ἐμηδίσατε* nulla nos sinit grammatica) quod non expressit in versione sua

Valla. Qui autem sciolus infersit ποιεῖν, obliteravit Graecorum locutiones notissimas, ταυτα et τἀναντια βούλεσθαι.

Cap. 65 init. ἐν σπονδαῖς καὶ ἱερομηνίαις. Lege ἱερομηνίᾳ, ut bene scribitur 56 § 1. Frequens est librariorum error, ut vocabuli praecedentis numerum iterent in sequenti. Sic V 27 § 1: αἱ — σπονδαὶ ἐγένοντο καὶ ὕστερον αἱ ξυμμαχίαι. At cap. 24 et 25 recte legitur numero singulari ἡ ξυμμαχια et την ξυμμαχίαν Iterum V 48 αἱ σπονδαὶ καὶ αἱ ξυμμαχίαι, ubi 46 extr. ordine scribitur ἐποιήσαντο σπονδὰς καὶ ξυμμαχίαν. Similiter VI 8 ἐν τε τοῖς ἱεροῖς καὶ ἐν τοῖς κοινοῖς, quamvis rei ratio postulet (loquitur enim Thucydides de solis Segestanis) ἐν τω κοινῷ et recte sic scriptum exstat ibidem cap. 6 extr.

Cap. 66 med. λογοις τε πείσειν. Veram lectionem πεῖσαι habet unus codex. Mox § 2, την περὶ αὐτῶν ἡμῖν μη κτείνειν ψευσθεῖσαν ὑποσχεσιν, Grammatica postulat κτενεῖν

Cap 67 § 1. καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ἡμῶν. Repetitum καὶ poscit, ut repetamus praepositionem ὑπὲρ ante ἡμῶν.

† Cap 68 § 4. An. Crit. p. 6. additis rationibus, quas h l non repetam, ostendere conatus sum Th scripsisse περὶ Πλαταιῶν οἱ Λακεδαιμονιοι οὕτως ἀτέραμνοι (sive ἀτεράμονες) ἐγένοντο pro ἀποτετραμμένοι. Ibidem in § 3 rescripsi οἳ ξυνεπεπολιορκηντο pro ξυνεπολιορκοῦντο. †

Cap 69 extr ὁπως προφθάσωσι Haec verba deleverim.

Cap. 76. νῆες — ἔφορμοι οὖσαι. Aut cum Krugero scribendum (ἐν) ἐφόρμῳ οὖσαι, aut uno vocabulo ἐφορμοῦσαι.

Cap. 78 § 2. γνοντες δ' οἱ προς τοῖς Κερκυραίοις. Intelligendi: οἱ πρὸς (i. e. κατὰ) τοὺς Κερκυραίους τεταγμένοι, quare necessarius videtur Accusativus

Cap 81 § 2 ἀπεχρῶντο e libris deterioribus hanc receptum esse pro ἀπεχωρησαν non solum probabile est propter Zonarae et Grammat ap Bekk. An. p. 423 testimonia sed etiam ob frequentem huius verbi usum apud nostri imitatorem Cassium Dionem, quem vide v. c. XLI 40 extr. et 48 init. Idem LI 8 § 7 et LII 17 § 4 eodem sensu usus est verbo

ἀναχρᾶσθαι, quod Hemsterhuis ad Pollucem IX 153 Thucydidi reddendum censuit I 126 v. fin. pro *διεχρήσαντο* ob veterem glossam ap. Hesychium aliosque *ἀνεχρήσαντο· διέφθειραν· οὕτω Θουκυδίδης*. — Post pauca, expuncto interpretamento, lege: *διέφθειραν αὐτοῦ [ἐν τῷ ἱερῷ] ἀλλήλους*.

Ib. § 3 *τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν*. Diversi generis sunt omnia quae Kr. ad h. l. tuendum affert. Reponendum arbitror *ὡς — καταλύουσι*, quod quum male haberetur pro participio, *ὡς* mutatum videtur in *τοῖς*.

Cap. 82 § 1. Supplendum· *καὶ ξυμμαχίας ἅμα ἑκατέροις (ἐπὶ) τῇ τῶν ἐναντίων κακώσει κτέ.* Nudo Dativo Graeca *finem* significari posse haud facile credam. Praepositio *ЄΠΙ* inter literas consimiles *CTH* facile periit. Similiter praep. *ἐς* absorpta est terminatione vocabuli praegressi § 3 ubi *ἐς ἀκουσίας ἀνάγκας (ἐσ)πίπτειν* Graecum est et Thucydideum, neque ratione valde diversa § 3 ante *βίαιος διδάσκαλος* periit *βίαν*, quod in codice quodam Parisiensi man. 2 superscriptum olim repperi, sive de coniectura aut interpretandi causa additum, sive ex antiquiore aliquo libro petitum. Eandem voculam requirebat Kruger. — § 2 *ἕως ἂν ἡ αὐτὴ φύσις ἀνθρώπων ᾖ*. Hunc flosculum decerpsit Dio C. XXXVI c. 20, (ut § 3 ad *καινοῦσθαι τ. δ.* conferre possis XLVII 4 § 3). Ib. *ἀμείνους τὰς γνώμας ἔχουσι*. Graecum est *ἄμεινον κτέ.* — § 3 grati accipimus a Dionysio Hal. *πολλὴν* (pro *πολὺ*) — *τὴν ὑπερβολήν*. † Mox in verbis *τόλμα μὲν γὰρ ἀλόγιστος ἀνδρεία φιλέταιρος ἐνομίσθη* corrigatur *ὠνομάσθη*, quam lectionem et scholiasta, qui *προσηγόρευσαν*, et Dionysius H., qui *ἐκάλουν* interpretatur, et Salustius B. C. c. 52, qui h. l. imitans scribit *vocatur*, habuisse ante oculos constat. † Ibid. § 5 *ὁ ἐπικελεύσας τὸν μὴ διανοούμενον*. Thucydide dignum fuerit· *ὁ ἐπικωλύσας τὸν μηδὲ διανοούμενον*, quae *ὀξυμώρως* dicta accipiantur. Ad *ἐπικωλύειν* cf. VI 17 § 5. † Ibidem: *οὐ γὰρ μετὰ τῶν κειμένων νόμων ὠφελίας αἱ τοιαῦται ξύνοδοι ἀλλὰ παρὰ τοὺς καθεστῶτας πλεονεξίᾳ*. Coniect: *ὠφέ-*

λεια — *πλεονεξία*, cl. cap. 95 extr. *ὄντες γὰρ ὅμοροι* — *μεγάλη ωφελία* (l *ὠφέλεια*) *ἐδοκουν εἶναι κτέ.*

Cap. 85 init. *Κερκυραῖοι τοιαύταις οργαῖς ταῖς πρωταις ἐς αλληλαυς ἐχρησαντο* Cl. capitis 82 initio, suspiceris *ἐν ταῖς πρῶτοι*, i. e. *primi omnium*

Cap. 88 extr. Vide adn. ad 25 extr.

Cap. 90 extr. *καὶ μετὰ τοῦτ' ἐπελθοντων οἱ Μεσσηνιοι* [*τῶν τε 'Αθηναίων καὶ τῶν ξυμμαχων*] *προυχωρησαν.* Manifesto emblemate legitimus verborum ordo turbatur. Quia autem proxime praecesserunt vocabula *οἱ δ' 'Αθηναῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι*, Genetivus absolutus nullum patitur additamentum.

Cap. 92 med. supple: *καλῶς* (*ἂν*) *αυτοῖς εδοκει η πολις καθίστασθαι.* Prope finem *καὶ ηρξαντο* [*κατα Θερμοπύλας*] *κατ' αυτο το στενὸν κτέ* Vereor ne *το στενον* pepererit additamentum.

Cap 94 extr Vide adn. ad II 96

Cap. 95 § 1. *ἐδοκουν* — *ξυστρατεύειν*. Lege *ξυστρατεύσειν*.

Cap. 98 med *ἐς την υλην* — *ὅθεν διέξοδοι ουκ ἦσαν*. Imo *ἔξοδοι*. Praepositiones *διά* et *ἐξ*, ut saepe a scribis confunduntur, ita haud raro aut iunctae reperiuntur, ubi alterutrum genuinum est, aut peccatur in partem contrariam

Cap. 101 § 2 *πρῶτον μὲν* [*οὖν*] *τοὺς ὁμορους*. Vocula *οὖν* rectissime abest a libris deterioribus Eadem opera IV 104 extr. corrige verba: *καὶ ἐβουλετο φθάσαι μάλιστα μὲν* [*οὖν*] *την 'Αμφίπολιν κτέ.* — In fine capitis deleatur alterum *ὁμηρους* male repetitum.

Cap. 102 § 3. Dele praepositionem vitiose iteratam in his *αλλ' ἐς Αἰολίδα την νῦν καλουμένην Καλυδῶνα καὶ Πλευρῶνα καὶ* [*ἐς*] *τα ταύτῃ χωρία καὶ ἐς Προσχιον τῆς Αἰτωλίας*. Cf. 98 extr.

† Cap 104 § 2. *την πεντετηρίδα* — [*τα Δηλια*] Byzantinis fortasse utile additamentum, Graecis non item. † Cap. extr. *τοὺς μὲν χοροὺς* — *μεθ' ἱερῶν ἔπεμπον*. Malim *ἱερείων*.

Cap. 106 § 1 *καὶ τῶν ἔξω ληφθέντων συχνοὶ οἰκεῖοι*

ἔνδον ἦσαν. Mala spreta est ab editoribus lectio Palatini codicis *συχνοῖς*, quae sola intelligi recte potest 1).

Cap. 109 § 3. τον μισθοφορον ὄχλον [τον ξενικόν]. Duo ultima vocabula interpretamenti speciem referunt, nec mihi displicet Schaeferi coniectura delentis idem vocabulum loco VIII 25 § 1.

Cap. 111 § 1. οἱ δ' Ἀμπρακιῶται καὶ οἱ ἄλλοι ὅσαι μὲν ἐτύγχανον *οὕτως ἄθροοι ξυνελθοντες* ὡς ἔγνωσαν ἀπιόντας, ὥρμησαν καὶ αυτοὶ κτέ. Merito in his haesit Classen, sed infelicissime coniecit ὅσοι *μεμονωμένοι* ἐτύγχανον, nec tamen locus ite difficilis est ad emendandum, modo componetur cum initio capitis 113: ἦλθε κηρυξ ἀπὸ τῶν — Ἀμπρακιωτῶν ἀναίρεσιν αἰτησων *τῶν νεκρῶν* οὓς *ἀπέκτειναν* [νεκροὺς ἀποκτείνειν nemo potest, quare aut expulso νεκρῶν scripserim τῶν *οὓς ἀπέκτειναν*, aut simplicius ὧν ἀπέκτειναν, ut ὧν explicitum sit a magistellis per *τῶν νεκρῶν οὓς*] ὕστερον τῆς πρωτης μάχης, *ὅτε μετὰ τῶν Μαντινέων καὶ τῶν* ὑποσπόνδων ξυνεξῆσαν *ἄσπονδοι*. Ad horum verborum lucem facile intelleges locum quem tractamus corrigendum esse. αἱ δ' Ἀμπρακιῶται καὶ οἱ ἄλλοι ὅσοι μὲν ἐτύγχανον *τούτοις* (i. e. Montineensibus et sociis; cf. cap. init.) *ἄθροοι ξυν(εξ)ελθοντες* ὡς ἔγνωσαν ἀπιοντας (Mantineenses cum sociis) ὥρμησαν καὶ αὐτοί, quibus nihil est clarius. Idem error recte castigatus est, licet obnitentibus viris doctis, a Cobeto loco I 3 extr. ταύτην τὴν στρατείαν *ξυνῆλθον*, ubi rescribi iussit *ξυν(εξ)ῆλθον*.

Cap. 112 § 1. ἐστον δε δύο λοφω [ἡ Ἰδομένη] ὑψηλω.

Ib. § 2. καὶ ἅμ' ὄρθῳ ἐπιπίπτει τοῖς Ἀμπρακιωταις ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς *καὶ* ἀν προῃσθημένοις τὰ γεγενημένα κτέ. Copulam abesse mallam.

Cap. 118 § 2. *πλέον* ἢ χιλίων. Poetarum loci evincunt Atticos ante numeralia dixisse *πλεῖν*.

1) Pertinent haec ad lib. IV. Errorem nunc demum animadverto.

IN LIBRO IV.

Cap. 1 § 1. *Μεσσήνην* [*τὴν ἐν Σικελίᾳ*]. De nulla alia Messana h. l. quisquam cogitare potest. — In fine cap. *καὶ ἄλλαι* [*αἱ*] *πληρούμεναι κτέ.* Cod. K *αἱ ἄλλαι*. Articulus a dittographia ortus videtur.

Cap. 3 v. fin. Vide ad I 138.

Cap. 4 extr. *τὸ γὰρ πλέον τοῦ χωρίου αὐτὸ καρτερὸν ὑπῆρχε καὶ οὐδὲν ἔδει τείχους.* At, ut apparet a praegressis, muro quidem opus erat, sed maior pars oppidi quippe natura munita *οὐδὲν ἐδεῖτο τείχους*. Contrarium errorem IV 61 med., ubi male editur *εἴ πῃ δέαιτό τι* pro *δέοι τι*, sustulit Krüger.

† Cap. 5. *ἐν ταῖς Ἀθήναις*. Lege *ἐν τῇ Ἀθηναίων*. Cf. Cobet, Mnem. III p. 387 †. Prope finem post *πλείοσι* dele *ναυσί*.

Cap. 9 § 3 ita tentavit Badham (*Λογ. Ἑρμ.* p. 200): *ἀφισι δὲ τοῦ τείχους ταύτῃ ἀσθενεστάτου ὄντος ἐπισπάσεσθαι* (*ἢ*) *αὐτοὺς ἡγεῖτο προθυμήσεσθαι.* Locus tamen vel ita correctus et obscurior est et nimia verbositate tam misere languet, ut Thucydidem non agnoscam. Ut dicam quod sentio, valde dubito an genuina sint vocabula *ἐπισπάσασθαι — προθυμήσεσθαι*, quibus deletis omnia dicta sunt quae dicenda erant. Vide tamen an sufficiat cum Krugero delere *προθυμήσεσθαι*.

Cap. 10 § 1. *καὶ ἐκ τούτων ἂν περιγενόμενος*. Suspicor ante *καὶ* excidisse *ὡς*.

† Ib. § 3 locus est mutilus, quem sic fere suppleverim: *ὁ μενόντων* (*μὲν*) *ἡμῶν ξύμμαχον γίγνεται, ὑποχωρήσασι δὲ* (*ἐναντίαν, ἐκείναις γὰρ*) *καίπερ χαλεπὸν ὂν εὔπορον ἔσται* †.

Cap. 12 § 1. *ἡ ἀσπὶς περιερρύη ἐς τὴν θάλασσαν*. Hinc corrigatur Diodorus XII 62: *ἡ δ' ἀσπὶς περιρρυεῖσα* [*καὶ πεσοῦσα* dele] *εἰς τὴν θάλατταν κτέ.* † 12 extr. *ἐπὶ πολὺ γὰρ ἐποίει τῆς δόξης*. Conieci: *ἐπῄει τὰ τῆς δόξης* late enim pervagabatur opinio. Cf. II 60 § 1 *τὰ τῆς ὀργῆς*, VII 49 *τὰ τῆς ἐμπειρίας* et ita saepe. Contrario errore II 8 *ἡ*

εὔνοια — ἐποίει perperam ἐπῄει est in quibusdam libris. † Ita fere scripsi in An. Crit. p. 6. Hodie servato ἐποίει malim: *ἐποίει τὰ τῆς δόξης*, quomodo scholiasta videtur legisse, qui explicat: *ἔρρεπε τὰ τῆς δόξης*. Et ἐποίει sensu intransitivo = *vergere* satis tuetur locus II 8.

Cap. 13 p. fin. οὔτε ἃ διενοήθησαν, φράξαι τοὺς ἔσπλους, ἔτυχον ποιήσαντες. Lege: ὃ διενοήθησαν κτέ.

Cap. 14 extr. ἔμενον κατὰ χώραν [ἐπὶ τῇ Πύλῳ]. Cf. 26 § 1. Non magis praestiterim cap. 15 in vocabula περὶ Πύλον genuina esse.

Cap. 16 § 2. σῖτον — τακτὸν [καὶ] μεμαγμένον. Male additur copula, quia non σῖτος sed σῖτος μεμαγμένος dicendus erat τακτός. Cf. ad II 4 § 2, III 112 § 2 et mox 19 § 2.

Cap. 17 § 2. οὐ μὲν βραχεῖς ἀρκῶσι. Inseratur ἂν post μέν.

Cap. 18. Badham (Λογ. Ἑρμ. l. l.) locum corruptissimum tentat in hunc modum: σωφρόνων δ' ἀνδρῶν οἵτινες τἀγαθὰ ἔτ' *ἀμφίβολα ὄντα* (pro *ἐς ἀμφίβολον*: vere, si quid video) ἀσφαλῶς ἔθεντο, καὶ ταῖς ξυμφοραῖς οἱ αὐτοὶ εὐξυνετώτερον ἂν προσφέροιντο τόν τε πόλεμον [νομίσωσι] μὴ καθ' ὅσον ἄν τις αὐτοῦ μέρος βούληται *μεταχειρίζοιεν*, (pro μεταχειρίζειν) [τούτῳ ξυνεῖναι delet cum cod. Italo] ἀλλ' ὡς ἂν αἱ τύχαι αὐτῶν ἡγήσωνται. Pars loci posterior aliquanto lenius et, nisi fallor, probabilius sanari poterit ad hoc exemplum: σωφρόνων δ' ἀνδρῶν — ἀσφαλῶς ἔθεντο (καὶ ταῖς ξυμφοραῖς οἱ αὐτοὶ ξυνετώτερον ἂν προσφέροιντο) τόν τε πόλεμον (ἣν insere, aut cum Dobreo eam voculam substitue pro τὸν) νομίσωσι μὴ καθ' ὅσον ἄν τις αὐτοῦ μέρος βούληται μεταχειρίζειν (ἄ ν), ἀλλ' ὡς ἂν αἱ τύχαι αὐτῶν ἡγήσωνται. Possis quoque: *μεταχειριεῖν*, ἀλλ' κτέ.

Cap. 19 § 2 locus impeditissimus, quem vide an sic liceat refingere: νομίζομέν τε τὰς μεγάλας ἔχθρας μάλιστ' ἂν διαλύεσθαι βεβαίως, οὐκ ἢν [ἀντ]αμυνόμενός τις, [καὶ] ἐπικρατήσας τὰ πλείω *τὸν πολέμιον* (pro *τοῦ πολέμου*, ut forte mavis — res enim eodem redit — scribere: τὰ *πλείω τοῦ πολέμου, τὸν ἀντιπόλεμον*) κατ' ἀνάγκην ὅρκοις ἐγκατα-

4*

λαμβανων μη ἀπὸ τοῦ ἴσου ξυμβῆ, ἀλλ' ἤν, παρον τοῦτο (pro *το αυτο* cum Poppone) *δρᾶσαι, προς το ἐπιεικὲς καὶ ἀρετῇ αὐτὸν* (cum libris quibusdam pro *αὐτὸ*) *νικήσας, παρ' ἃ προσεδέχετο μετρίως ἀπαλλαγῇ*. In bis *ἀμυνόμενος* dabetur Krugero. — Mox praefero Vaticani lectionem *ἀνταμύνασθαι*, propter oppositum *ἀνταποδοῦναι*, prae vulgata *ἀνταμύνεσθαι*.

Cap. 20 § 2 inseratur articulus ante *ξυμφορᾶς*. Ib. § 3 *ἔξεστιν ὑμῖν φίλους γενέσθαι*. Lege *φίλοις* et cap. extr. *καὶ ἐν τούτῳ τὰ ἐνόντα ἀγαθὰ σκοπεῖτε ὅσα εἰκὸς (ἐν)-εῖναι· ἡμῶν γαρ — ἴσθ' ὅτι κτέ*. Vulgo intolerabili hiatu editur: *ἴστε ὅτι*.

Cap. 21 init. *οἱ μὲν οὖν Λακεδαιμόνιοι τοσαῦτα εἶπον*. Adi. *τοσοῦτος* (*τοσόσδε*), quod rectissime habet de brevioribus dictis (v. c. II 12 prope fin., III 52 med.), ad *conciones* referri non potest, de quibus usurpatur *τοιοῦτος* (*τοιόσδε, ὧδε*) *οὗτος* (*ὅδε*), ut innumeri tam Thucydidis quam aliorum scriptorum loci docent. Quare et h. l. et quibusdam aliis, v. c. IV 88, reponendum *τοιαῦτα εἶπον*. In utroque vocabulo perpetua est in libris confusio, ita tamen ut longe plurisque locis legatur quod verum est. † Ib. med. cap. verba *ἀνὴρ — πιθανώτατος* (cl. III 36 extr.) scholium esse suspicor. †

Cap. 22 § 1. *οἱ δὲ πρὸς μὲν τὴν ἀπόκρισιν οὐδὲν ἀντεῖπον, ξυνέδρους δὲ σφίσιν [ἐκέλευον] ἑλέσθαι*. Verbum *ἐκέλευον*, quod abest a codice Italo, recte omissum videtur. E praegresso *ἀντεῖπον* commode intelligi posse *εἶπον*, unde suspensum sit Infinitivus *ἑλέσθαι*, neminem qui Thucydidem diligenter cognoverit facile latebit. Usus autem verbi *λέγειν* pro *κελεύειν* ei est admodum familiaris. Similiter in medio fere capite abesse malim verbum *βούλονται*, quia post *οὐκ ἐθέλουσιν* tali supplemento opus non est.

Cap. 23 § 1. [*αἱ περὶ Πύλον*]. Genuina esse haec verba neque aio nec nego.

Cap. 24 § 1. *ἐν τούτῳ δὲ οἱ [ἐν τῇ Σικελίᾳ] Συρακόσιοι*. Quasi aliae sint Syracusae quam Siculae! Th. certe scripsisset *ἐ. τ. Σ. οἱ Συρακόσιοι*. In cod. Italo est *ἐν Σικελίᾳ*. Post

pauca: *τὸν πόλεμον ἐποιοῦντο ἐκ Μεσσήνης.* Praepositio *ἐκ* abest ab Italo et Vaticano. Non tamen dubito quin *ἐκ Μεσσήνης* sit genuinum. Sed § 3 vereor ne aliena manus sua immiscuerit his *τοῦ τε Ῥηγίου [ἀκρωτηρίου τῆς Ἰταλίας] τῆς τε Μεσσήνης [τῆς Σικελίας]* et VI c. 44 *ἕως ἀφίκοντο ἐς Ῥήγιον [τῆς Ἰταλίας ἀκρωτήριον]* Nam parum recte ipsa oppida Rhegium et Messana dicuntur promontoria

† Cap. 25 § 1 *ἐς τὰ οἰκεῖα στρατόπεδα [τό τε ἐν τῇ Μεσσήνῃ καὶ ἐν τῷ Ῥηγίῳ]*. Graecum saltem foret *καὶ τὸ ἐν τῷ Ῥηγίῳ.* † Quae fuerint utriusque classis stationes satis notum erat e cap. 24.

Ib. § 2 *μίαν ναῦν αὐτοῖς ἀπώλεσαν.* Rectissime Poppo, negante Krügero, recepit deteriorum codicum lectionem *αὐτοί.* Etenim nusquam in toto Thucydide verbum *ἀπολλύναι de navibus* ponitur pro *διαφθείρειν* sed semper pro *ἀποβάλλειν* Confirmatur quoque ea crisis § 3 verbis *ἑτέραν ναῦν ἀπολλύασι.* Vocabula *τῶν ἀνδρῶν ἀποκολυμβησάντων* intelligo de nautis ex nave, quam amittunt Athenienses. Ceterum confitendum est inesse huic rerum expositioni aliquid obscuri, propterea quod inter se pugnare videntur verba *ναῦς κενὰς* et *χειρὶ — ἐπιβληθείσῃ*, unde hoc tamen apparere videtur *κενὰς* non stricto sensu intelligendum esse, sed ad solos classiarios referendum, ut remiges nautasque in iis mansisse putemus. Classiarios non *statim* rediisse ut navibus suis opem ferrent, apparet fere e sequentibus: *καὶ μετὰ τοῦτο τῶν Συρακοσίων ἐσβάντων κτέ.* — Ib. § 5 cf. ad III 7 § I.

Cap 26 § 2 *στενοχωρία τ' ἐν ὀλίγῳ στρατοπεδευομένοις ἐγίγνετο.* Hic quoque necessarium videtur *ἐστρατοπεδευμένοις* et supra cap. 23 extr.: *Πελοποννήσιοι δ' ἐν τῇ ἠπείρῳ ἐστρατοπεδευμένοι* pro *στρατοπεδευόμενοι* Vide adn. ad I 62 et cf. IV 124 § 2: *εὕροντες ἀντεστρατοπεδευμένους.* Utrum verius sit dubito 125 § 2: *ἄπωθεν γὰρ πολὺ ἀλλήλων ἐστρατοπεδεύοντο* Nam sensus esse potest: *castra ponere solebant.* — Mox § 4. *καὶ μάλιστα [οἱ] Εἵλωτες.* Articulus h. l. commodius abesset.

Cap. 29 p. fin. ὥστε προσπίπτειν ἂν αὐτοὺς ἀπροσδοκήτως ᾗ βούλοιτο. Scribendi mos Thucydideus suadet ἀπροσδοκήτοις Cf. II 93 extr., IV 72, VII 29 (cf. 32).

Cap. 30 § 3. recte Kr. verba τήν τε νῆσον εὐαποβατωτέραν οὖσαν transponi iussit post ἐσπέμπειν, sed praeterea malim: τότε ὡς ἐπ' ἀξιοχρέων τοῖς 'Αθηναίοις σπουδὴν ποιεῖσθαι τὴν ἐπιχείρησιν παρεσκευάζετο. Fortassa tamen servari poterit τοὺς 'Αθηναίους.

Cap. 33. ᾗ μάλιστ' αὐτοὺς προσθέοντες προσκέοιντο. Malim cum codd. quibusdam ἐπιθέοντες.

Cap. 35 extr. praefero cum libris aliquot ἠμύνοντο prae ἠμύναντο.

† Cap. 36 § 2. λαβὼν δ' ἃ ῃτήσατο. Imo vero: οὓς ᾐτήσατο. Cf. 30 § 3 ἔχων στρατιὰν ἣν ᾐτήσατο. Interpretes male accipiunt pro εὑρόμενος ὃ ᾐτήσατο. †

† Cap. 39. καὶ ἦν σῖτος ἐν τῇ νήσῳ καὶ ἄλλα βρώματα ἐγκατελήφθη. Scribe καὶ (μ)ὴν. Videatur Hoogeveen Doctr. Part. p. 584 sq. † Initio capitis elegantius omitterentur quae uncinis sepsi in hisce verbis χρόνος δὲ ὁ ξύμπας ἐγένετο ὅσον οἱ ἄνδρες [οἱ ἐν τῇ νήσῳ] ἐπολιορκήθησαν, ἀπὸ τῆς ναυμαχίας μέχρι τῆς ἐν τῇ νήσῳ μάχης κτέ.

† Cap. 40 § 1. ἀλλ' ἔχοντας καὶ μαχομένους ὡς ἐδύναντο. L. ἕως. † Nescio quo errore An. Crit. p. 7 simul conieci ἀντέχοντας. Verbum simplex ἔχοντας optime scribitur. Supple ὅπλα e praegressis. Ultima huius capitis verba δήλωσιν — διεφθείρετο scholii speciem referunt nec minus illa λέγων τὸν οἰστόν. Cf. IV 79 extr. et V 16 § 5. Thucydidis erat interpretari vocabula barbara (cf. VI 4 § 6), non Graeca, ut opinor.

Cap. 42 § 3 suppleverim καὶ (γὰρ) ἐν 'Αμπρακίᾳ κτέ.

Cap. 43 § 3 ἔτρεψε τῶν 'Αθηναίων τὸ δέξιον [κέρας]. Initio capitis et in ipso fine post Σολύγειαν dele κώμην, petitum e cap. 42. Saepissime autem magistelli adscripserunt ὄρος, ποταμός, γῆ, χώρα, κώμη aliaque eiusmodi additamenta, quae singula indicare longum est et inutile.

Cap. 44 § 5 exungenda videntur vocabula *οὓς ἐγκατέλιπον* inutiliter repetita e § 4.

† Cap. 45 § 2 *τὸν τῆς Χερσοννήσου ἰσθμὸν — ἐν ᾧ ἡ Μεθώνη ἐστί.* Si genuina sunt vocabula *ἐν — ἐστί*, corrigendum *ἐν ῇ κτέ.*, quia urbs Methone non in isthmo sita erat sed in ipsa paeninsula. †

Ib. § 3. *καὶ φρούριον κ α τ α σ τ η σ ά μ ε ν ο ι.* Scribe (*ἐγ*)*κ α τ α σ τ η σ ά μ ε ν ο ι.* Cf. I 4 *ἡγεμόνας ἐγκαταστήσας*, 115 § 3 *φρουρὰν ἐγκαταλιπόντες*. Adde II 6 § 3, 78 § 3, 102, extr. III 7, 51 ext. IV 2 § 1 cett. Itaque I 113 § 1 scribam *φυλακὴν* (*ἐγ*)*καταστήσαντες* et 132 § 3 *οὐ γὰρ ἐξῆν* (*ἐν*)*θάπτειν*. Utrobique, ut et loco quem nunc tractamus, cauda vocabuli praegressi praepositionem absorpsit, idque eo facilius quod in libris antiquissimis scribae exarare solent *ἐνκαταστήσαντες*. Similiter I 142 § 2 malim· *φρούριον δ' εἰ* (*ἐμ*)*ποιήσονται*, II 19 § 2 et 47 § 2: *καὶ* (*ἐγ*)*καθεζόμενοι ἔτεμνον κτέ.*, collatis locis parallelis III 1 et IV 2 § 1. Vel a sequioribus diligenter hic usus observatur.

† Cap. 46 § 1. *ἐν τῷ ὄρει* [*τῆς Ἰστώνης*]. Corrige soloecismum expungendo nomine proprio, quod satis fuit memorare III 85 extr. Cf. IV 2 med. et 48 § 4. † Ib. § 2 mirum est neminem, quod sciam, suspecta habuisse verba *ὥστε — τὰς σπονδάς*, quippe quae in optimis quibusdam codd., velut Italo et Vaticano, desiderentur. Rectissime enim desunt, quia non erat haec, ut arbitror, conditio quaedam his indutiis peculiaris sed tacita et omnibus communis. Scholium est petitum ex initio capitis sequentis: *ὡς δ' ἔ π ε ι σ α ν* (ita lego pro *ἐ π ε ί σ θ η σ α ν*) *καὶ μηχανησαμένων τὸ πλοῖον ἐκπλέοντες ἐλήφθησαν, ἐ λ έ λ υ ν τ ο α ἱ σ π ο ν δ α ί, καὶ τοῖς Κερκυραίοις π α ρ ε δ ί δ ο ν τ ο* (ita rectius libri deteriores quam *π α ρ ε δ έ δ ο ν τ ο*) *οἱ πάντες.*

Cap. 48 § 1 absurde legitur: *ὡς δ' ᾔσθοντο κ α ί τις αὐτοῖς ἐδήλωσε.* Imo vero *ἤ τις — ἐδήλωσε.* Nota est utriusque voculae confusio in MSS. — § 2 *ἀναβάντες δ' ἐπὶ τὸ τέγος* [*τοῦ οἰκήματος*]. Duo ultima vocabula nondum legit

Eustathius ad Od. α p. 1421. Inepte omissa sunt post verba vicina ἔκ τε τοῦ οἰκήματος — ἐξιέναι.

Ib. § 3. καὶ [ἐκ del. Kr.] κλινῶν τινων, αἳ ἔτυχον αὐτοῖς ἐνοῦσαι. Malim αὐτοῦ sive αὐτόθι, quod perinde est, quoniam utraque forma promiscue Thucydides utitur. Cf. I 104 extr., Arist. Nub 210 sq

Ib. § 5. ἵναπερ — ὥρμηντο et cap. 74 §1 ἵναπερ — ὥρμηντο. E constanti usu Atticorum rescriberem οἷπερ, nisi ipsa haec vitia indicio forent ludificari nos librarium nescio quem, qui ea verba plane otiosa de suo addiderit Et in cap. 74 ea res etiam evidentior est propter additum articulum verbis τὴν ἐπὶ Θρᾴκης στρατείαν παρεσκεύαζεν. Eodem sequiorum abusu arguitur vs. manifesto spurius in Aristophanis Pluto 584 ἵνα — ξυναγείρει. Restat tamen apud nostrum tertius locus VI 98 § 2 ἐχώρουν πρὸς τὴν Συκῆν οἱ Ἀθηναῖοι ἵναπερ καθεζόμενοι ἐτείχισαν τὸν κύκλον, ubi similiter ἵναπερ pro οἷπερ legi videtur Krügero Si me audis, aut ἵναπερ iungendum est cum ἐτείχισαν, aut; quod malim, corrigendum οἵπερ. Facile ex ΑΘΗΝΑΙΟΙΟΙΠΕΡ fieri potuit ΑΘΗΝΑΙΟΙΠΕΡ, et deinde Ἀθηναῖοι περ male corrigi in Ἀθηναῖοι (ἵνα)περ.

Cap. 53 extr. τὴν Λακωνικὴν ἧσσον ἐλύπουν ἐκ θαλάσσης, ᾗπερ μόνον οἷόν τ᾽ ἦν κακουργεῖσθαι. Imo οἷα τ᾽ ἦν κτέ.

Cap. 54. καὶ εὗρον αὐτοὺς ἐστρατοπεδευμένους. Malim ἐξεστρατοπεδευμένους. Cf. 129 med. Initio capitis numerum δισχιλίοις nimis magnum esse animadvertit Poppo. Latere suspicor τετρακοσίοις (υ′ pro υ,, nam sic fere in antiquis libris exaratur β) — ὁπλίταις, quem numerum non esse iusto minorem in decem naves apparet v. c. ex VI 7 med ναυσὶ τριάκοντα καὶ ἑξακοσίοις ὁπλίταις. Cf IV 53 init. Ad caput extremum cf. adn. ad III 7 § 1.

Cap. 55 § 2 † ὁπλιτῶν πλῆθος ὡς ἑκασταχόσε ἔδει. L. ὅσον. † Mox pro τοῦ ἐπὶ τῇ νήσῳ πάθους pace Herbstii e codd. quibusdam recipiam ἐν, ut constanter ἡ ἐν τῇ νήσῳ ξυμφορά a Thuc. memoratur cum alibi tum in hoc ipso capite

§ 4 *καὶ ἐδεδίεσαν* (l *ἐδέδισαν*) *μηποτ' αὖθις ξυμφορά τις αὐτοῖς περιτύχῃ οἷα καὶ ἐν τῇ νήσῳ*, quae verba adscripsi simul emendaturus Requiro enim *καὶ ἐδέδισαν μη ποτ' αὖθις ξυμφοραῖς περιτύχωσιν, οἷα καὶ ἐν τῇ νήσῳ*, deleto pronomine *αὐτοῖς* cum cod Vaticano, cuius libri praestantiam pauci sunt qui satis agnoscant. Inaudita est Graecis locutio *ξυμφορά περιτυγχάνει τινί*, neque *αὐτοῖς* satis recte scriptum pro *σφίσι*. † In praegressis male sollicitari *πολέμου ταχέος* apparet é simili loco VI 45 extr. et Cassio Dione LI 5 § 6 †.

Cap. 56 extr. *νεμομενοι δ' αὐτὴν ἔδοσαν Λακεδαιμονιοι*. Noli conicere *ἐδεδωκεσαν* ob II 27 1). Prope initium capitis suspicor: *πληθει γε* (pro *τε*) *ἐλάσσους — εἶναι* [*καὶ*] *ἐν τῷ τοιούτῳ*, i. e. *quippe singuli in illo rerum statu numero inferiores se esse ducebant* Cf. cap. praec. extr.

Cap. 57 extr. *Τανταλον δε παρὰ τοὺς ἄλλους* [*τοὺς ἐν τῇ νησῳ*] *Λακεδαιμονίους κατέδησαν*. Probabilius expungas quam violenter corriges: *τοὺς ἐκ τῆς νήσου*

† Cap. 59 § 2 *τί ἂν τις πᾶν το ἐνον ἐκλέγων — μακρηγοροίη*. Legerim: *τὸ ἐνὸν εἰπεῖν λέγων κτέ*. † Cap. extr. *βευλομενοι* rectissime Ulrichs cum pessimis libris scribit pro *βουλευομενοι*. Nulla in talibus est librorum auctoritas.

Cap. 60 § 1. *καὶ διαλλακτὰς πολὺ τῶν ἐμῶν λογων ἀναγκαιοτέρους* [*περὶ τῶνδε*] *'Αθηναίους νομίσαι* (scil *χρη*) Deleatur scholium ad *λογων*. Iterum interpolator interstrepit hisce: *ἐπαγομένων* [*αυτευς*] *ἄνδρας, οἳ καὶ — ἐπιστρατεύουσι*. Cf. I 80 med.: *προς δε ἄνδρας, οἳ γῆν τε ἑκὰς ἔχουσι κτέ*. — In fine *εἰκος — πειρασασθαι*. In deterioribus quibusdam libris est *πειρασεσθαι*, quod ne quis verum existimet, moneo *semper et ubique* post *εἰκὸς* ap Thucydi-

1) Vide Matthiae Gramm § 497 Male certe supra sollicitavi locum I 90 extr — Mox e praecepto Coboti in Mnemos VII 32 sq Thucydides scripsisse censendus est *'Αθηναίων ἀκούοντες* pro *ὑπακούοντες*, idemque error castigandus II 62 § 4, III 50 extr., V. 84 extr et alibi.

dem — etiam ubi agatur de re futura — sequi Aoristum sine ἂν, nusquam Futurum.

Cap. 62 § 1 η δοκεῖτε κτέ. Verissime Duker: ουχ ἡσυχίαν μᾶλλον ἢ πολεμαν το μεν παῦσαι ἂν ἑκατέρω τὸ δε ξυνδιασῶσαι Vulgata debetur absurdae coniecturae, quam amplexi sunt editores non videntes neque Graece recta omitti post verbum δοκεῖν voculam ἔτι — male enim provocant ad I 3 § 1, sive ibi recte legatur δοκεῖ δέ μοι, sive, quod mihi placet, corrigendum sit δοκεῖν δέ μοι, ut recte est VIII 64 — neque formas quas nostro obtrudunt παῦσαι et ξυνδιασῶσαι (pro formis in ειε(ν)) non esse Thucydideas. Facillime autem sic explicatur corruptela, ut, postquam in ἡσυχίᾶ (i. e. ἡσυχίαν) neglecta esset lineola, πόλεμον a correctore in πόλεμος mutatum putamus. Pugnant enim pro hac emendatione sequentia: καὶ — τὴν εἰρηνην. Ib. § 3 τιμωρία — εὔελπι Dio C. XLIV 27 § 2, ubi h. l. imitatur, in utroque membro habet διοτι, ut fortasse legit apud Thucydidem.

Cap. 63 init. Fortasse: καὶ τοὐλλιπὲς (pro τὸ ἐλλιπες) τῆς γνώμης, ὧν ἕκασται (i. e. *singulae civitates*, cf. 64, pro ἕκαστος τι) ωηθημεν πραξειν κτέ. In sqq. recte habet ἑκαστας, quia ibi cogitandum de legatis (cf. c. 58)

† Cap. 63 § 2. Supple μὴ αμφοτέρωθεν τὴν πολιν φθείρειν (ἐᾶν). † In extremo capite tantum non persuadet mihi Cobet rescribens ην δὲ ἀπιστήσαντες ἄλλοις ὑπακούσωμεν, εν περὶ τοῦ τιμωρησασθαί τινα, ἀλλὰ κἂν ευτυχῶμεν (pro καὶ ἄγαν εἰ τύχοιμεν) φίλοι μεν ἂν τοῖς ἐχθίστοις, διαφοροι δ' οἷς ου χρὴ κατ' ἀνάγκην γιγνοίμεθα. Mihi in mentem venerat ἀλλὰ κἂν εἰ ευτυχοῖμεν κτέ.

Cap. 64 § 2 τοὺς ἐν τέλει ὄντας Participium abesse malim, ut abest I 10, II 10 et III 36. Ubicumque addatur, magistellos in culpa esse suspicor.

Cap. 67 § 2. Δημοσθένους [τοῦ ἑτέρου στρατηγοῦ]. Cf. cap. 66 med. Mox supple: οθεν ἐπλίνθευον (ἐς) τὰ τειχη, quia πλινθεύειν significat πλίνθους πλάσσειν. † Post pauca, dele-

tis verbis *ἡ φυλακὴ — μηδενός*, cum Krügero scribendum *ἀφανές*. †

Cap. 68 § 4. *ἔφασαν χρῆναι ἀνοίγειν τὰς πύλας καὶ ἐπεξιέναι ἐς μάχην· ξυνέκειτο δ' αὐτοῖς [τῶν πυλῶν] ἀνοιχθεισῶν ἐσπίπτειν τοὺς Ἀθηναίους.* Atticae elegantiae est Genetivo absoluto subiectum non addere, ubi sponte e contextu intelligitur. Cf. supra 67 med. *καὶ τότε πρὸς ταῖς πύλαις ἤδη ἦν ἡ ἅμαξα καὶ ἀνοιχθεισῶν κτέ.* Neque agnoscit ea vocabula Suidas i. v. *πράξαντες.* Mox scribam *τὴν νύκτα πορευόμενοι παρῆσαν*, nam neque iter facientes *παρεῖναι* poterant, neque ita deinde opus fuerat addere: *καὶ ὄντων ἤδη περὶ τὰς πύλας.*

Cap. 70 § 2 supple: *ὡς δ' ἐπύθετο (τὸ ὄν) κτέ.* Non enim licet ex *ἀνάλωτον*, ut quidam opinantur, mente supplere ipsum contrarium *ἁλῶναι.* Cf. Xenophon in Cyropaedia V 4 § 7.

Cap. 72 § 3. — *οὐ πολλοὺς — προσελάσαντες οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ἀποκτείναντες ἐσκύλευσαν.* Rescripto *προσελάσαντας* (Valla *profectos*) dele copulam. Eandem suspectam habeo cap. 73 § 4 in verbis *χρόνον δ' ἐπισχόντες [καὶ] ὡς οὐδὲν ἀφ' ἑκατέρων ἐπεχειρεῖτο, ἀπῆλθον πρότεροι* (pro *πρότερον*) *οἱ Ἀθηναῖοι κτέ.* Paucis interpositis recte cod. Italus· *τῶν Ἀθηναίων οὐκ* (pro *οὐκέτι*) *ἐθελησάντων μάχεσθαι.*

Cap. 73. Locum conclamatum sic tentabam: *τοῖς δὲ ξυμπάσης τῆς δυνάμεως ὀλίγων* (cum Poppone pro *καὶ τῶν*, cf. Schol.) *παρόντων μέρος ἕκαστον κινδυνεύειν εἰκότως ἔχειν* (pro *ἐθέλειν*) *τολμᾶν.* Loco III 36 similiter iungitur *τολμήσασαι παρακινδυνεῦσαι.* Pro *εἰκὸς εἶναι* recte dici *εἰκότως ἔχειν* non est quod dubitemus. Nunc tamen ut lenius praefero: *τοῖς δὲ (ἀντὶ) ξυμπάσης τῆς δυνάμεως τῶν παρόντων μέρος ἕκαστον κινδυνεύειν, καὶ εἰκότως ἐθέλειν τολμᾶν.* Felicius quam h. l. Badham (l. l.) tractavit cap. 72 extr. post *οὐδέτεροι* probabiliter inserens *γενόμενοι ὑπέρτεροι.*

Cap. 74 § 1. Vide ad 48 extr. Mox necessarium puto: *τῶν πραγμάτων (τῶν) πρὸς τοὺς Ἀθηναίους.*

Cap. 75 extr. *διά Βιθυνῶν Θρακῶν οἵ εἰσι πέραν [ἐν τῇ Ἀσίᾳ]*. Ludimagistrum redolent verba ultima.

† Cap. 76 § 1 *βουλομένων μεταστῆσαι τὸν κοσμον [καὶ] ἐς δημοκρατίαν [ὥσπερ οἱ Ἀθηναῖοι τρέψαι]*. Debuerat certe *οἵα ἐστὶν ἡ τῶν Ἀθηναίων* aut simila quid. †

Cap. 80 med. *πολεμίοις* tralaticio errore pro *πολεμικοῖς*, sed longe gravius peccatum a scribis est in verbis praegressis: *ἐπεὶ καὶ τοῦ ἔπραξαν φοβούμενοι αὐτῶν* (Helotarum) *τὴν νεοτητα καὶ το πλῆθος*. Diu est ex quo vidi ferri non posse *τὴν νεότητα*, tandem repperi quod verum est. Codd. variant inter *νεοτητα* et *σκαιοτητα*, quae lectiones manu ducunt ad genuinam scripturam *την (γεν)ναιοτητα*, i. e. *τὴν ἀνδρείαν*. *Fortes* erant Helotae et propterea eos metuebant Spartani. Postquam articulus *τὴν* primam syllabam *γεν* propter similitudinem absorpserat, ex *ναιοτητα* alii *νεότητα* fecerunt, uti vides, alii *σκαιοτητα*, modo Graecum esset vocabulum, de sententia securi. Simillime *γενναιότητα* apud Apollodorum II 3 § 2 abierat in *τε νεοτητα*, sed perite Hercher (qui utinam mei meminerit, ut ego illius) restituit scriptoris manum. *Γενναίως* interpretamento *ἀνδρείως* apud Thuc cessisse suspicor V 9: *καὶ ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες ξύμμαχοι, ἀκολουθησατε ἀνδρείως*. In codice enim, quem olim Parisiis contuli, scribitur *γενναίως* (superscripto m. 2 *γρ. ἀνδρείως*) quae lectio propter praegressum *ἄνδρες* altera aliquanto est probabilior. Ex utraque in cod. Leidensi natum est monstrum scripturae *γενδρείως*. — Cap. 80 § 2 supplendum: *οἵπερ καὶ ηξίωσαν πρῶτος (αυτος) ἕκαστος ἐλευθεροῦσθαι*. Cf. adn. ad II 65 § 6.

Cap. 81 med. *ἀνταποδοσιν καὶ ἀποδοχην*. Rei ratio postulat: *καὶ (ἀντ)αποδοχην*

† Cap. 83 § 2. *ωστ' ἐκ του τοιοῦτου κοινῇ μᾶλλον ὁ Βρασίδας τα τοῦ Ἀρριβαίου ηξίου πράσσειν*. An *κοινῶς*, i. e. *sine studio*? Cf. Dio C. XLV, 44 § 2. † Alterum certe eo sensu usurpari non memini.

Cap. 85 § 1. *ἡ μεν ἐκπεμψις — γεγένηται την αἰτίαν*

ἐπαληθεύουσα. Verte: *facta est eo consilio ut sqq.* Quare reponendum ἐπαληθεύσουσα. Ib § 3 καὶ τὴν αἰτίαν ουχ ἕξω πιστην ἀποδεικνύναι, ἀλλ' ἢ ἄδικον την ἐλευθερίαν ἐπιφέρειν ἢ ἀσθενης καὶ αδύνατος τιμωρησαι τα προς 'Αθηναίους, ἣν ἐπίωσιν, ἀφῖχθαι. Desideratur verbum unde suspensi sint Infinitivi ἐπιφέρειν et ἀφῖχθαι, quoniam vix licet e praegressis cogitatione repetere ἀλλ' (ἕξω την αἰτίαν) i. e. *sed accusabor*, quia illic ἕξω ponitur alio sensu, se pro δυνησομαι. Melius sane in apodosi post ἐλευθερίαν Thuc. inseruisset verbum δοξω, quod enim Krugero subintelligi prorsus nequit. Utrum stili vitiositas h. l. imputanda sit ipsi auctori an librariis, non definio; vitiose ita scribi nemo mihi eripiet. — Quae verba hiulca simul et interpolata sequuntur corrigenda puto ad hoc exemplum: καίτοι (ins. τῇ) στρατιᾷ γε τῇδ' [ην νῦν ἐγὼ ἔχω] ἐπὶ Νίσαιαν ἐμοῦ βοηθησαντος ουκ ηθέλησαν 'Αθηναῖοι πλέονες (l. πλείους) ὄντες προσμῖξαι, ὥστε ουκ εἰκος νηίτῃ γε αὐτοὺς (στολῳ insero) τῷ ἐν Νισαίᾳ στράτῳ ἴσον πλῆθος ἐφ' ὑμᾶς ἀποστεῖλαι. Verba ην — ἔχω, in quibus mire variant codices, continere pronominis τῇδε interpretamentum habeo persuasissimum. Articulum quem post καίτοι restitui qua causa exciderit nemini erit obscurum.

Cap. 86 med. ἂν σαφῆ pro ἀσαφῆ certa est et evidens, si qua alia, emendatio, quam dudum receptam esse oportuit, sed vix minus evidenter corrigi poterunt, quae absque vitii suspicione depravata leguntur § 4: οἷς τε τοὺς 'Αθηναίους ἐγκλημασι καταπολεμοῦμεν, αυτοὶ ἂν φαινοίμεθα ἐχθίονα (l. ἐχθιω) η ὁ μὴ ὑποδείξας ἀρετὴν κατακτωμενοι. Ad ἐχθίονα interpretes ex ἐγκλημασι supplent ἐγκληματα, non cogitantes absurde dici et nihil significare ἐγκληματα (eaque ἐχθίονα) κατακτᾶσθαι. Collata autem praegressa periodo: χαλεπωτέρα γὰρ ἂν τῆς ἀλλοφύλου ἀρχῆς εἴη κτέ, nihil est certius quam post ἀρετὴν excidisse ἀρχην, vocabulum illi tam simile, ut saepissime cum eo a scribis permutatum sit. Optime autem dici ἐχθίω — ἀρχην κατακτᾶσθαι quis Graeci sermonis guarus ignorat? Loco ita correcto, μακρὰ χαίρειν φράζο-

μεν Scholiastae commento, quod sequuntur interpretes: *οἷς ἤγουν ἐφ' οἷς*. Dativum enim esse instrumentalem apertum est = *τοῖς ἐγκλήμασιν ἐφ' οἷς*.

Cap. 87 initio compares Dio C. XLIV 38 § 1. Violentissime Badham (l. l.) et iusto obscurius locum corruptum § 1 sic refingit: *εὖνοι δ' ὄντες ἀξιώσετε μὴ κακουμένοις ἡμῖν φαίνεσθαι τὴν ἐλευθερίαν μὴ ἀκίνδυνον (οὖσαν)*. Tam a sententia quam leuitate remedii magis se commendabit haec lectio *εὖνοι δ' ὄντες ἀξιώσετε μὴ κακούμενοι διωθεῖσθαι* (dele *καὶ*) *τὴν ἐλευθερίαν*, (*ἣν* insere) *μὴ ἀκίνδυνον ὑμῖν φαίνεσθαι, δίκαιον τ' εἶναι κτέ.*, in quibus nulla litera mutata neque ullum vocabulum transpositum est. Ad infinitivum post relativum cf. 98 § 3.

† Cap. 90 init. *Δήλιον* — [*τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος*]. Ipso loco, qui legitur alienissimo damnetur additamentum. Petitum e cap. 76. †

Cap. 92 § 2. *καὶ εἰσὶ δήπου πολέμιοι ἐν ᾧ τε ἂν χωρίῳ καταληφθῶσι* [*καὶ*] *ὅθεν ἐπελθόντες πολέμια ἔδρασαν*. Correcto *ὅτῳ* pro *ᾧ τε* sponte excidet copula, quam, ut vocula *τε* haberet quod sibi responderet, corrector nescio quis parum curans pravam syntaxin de suo addidit. Eandem male repetitam deleverim § 3, inserta simul vocula *ὅτι* cum Reiskio: *καὶ πρὸς τούτους γε δὴ οἱ* [*καὶ*] *μὴ ὅτι τοὺς ἐγγὺς ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄποθεν* (l. *ἄπωθεν*) *πειρῶνται δουλοῦσθαι*. — Ib. § 7. *οὗ τὸ ἱερὸν ἀνόμως τειχίσαντες νέμονται*. Vide an satis defendatur haec lectio (capite 97) verbis: *παραβαίνοντες τὰ νόμιμα τῶν Ἑλλήνων* et (cap. 98) *παρανομίαν — ὀνομασθῆναι*, nam est ubi parum aut nihil intersit *ἀνόμως* inter et *παρανόμως*. Sin minus, aut *ἀνοσίως* conieci potest aut *παρανόμως*. Sed mutatione opus non esse videtur.

Cap. 93 § 1. *ἐπεὶ δὲ προσέμιξεν*. In optimis libris est *καὶ ἐπεὶ δέ*, unde fortasse legendum *καὶ ἐπειδή*. Sed maioris momenti est emendatio verborum sequentium: *ἐγγὺς τοῦ στρατεύματος αὐτῶν ἐς χωρίον καθίσας ὅθεν λόφου ὄντος μεταξὺ οὐκ ἐθεώρουν ἀλλήλους*. Verbo *θεωρεῖν* pro *ὁρᾶν*

quia sequiores tantum utuntur, punctum temporis non dubito, quin lenissima mutatione hic rescribendum sit: *νῦ καθεωρων* (*ουκέθ' εωρων*, de quo antehac cogitabam, num sententia admittit?) *αλληλους*. Cf. VIII 104 extr. *ὥστε — μη κάτοπτα εἶναι*. — Ib. § 2. *ως* [*αυτῷ*] *ηγγέλθη* recte Kruger (cf. meae Exercit. Criticae p. 151), sed idem pronomen deleverim mox quoque *εἴ τις ἐπίοι* [*αὐτῷ*], in qua formula *ἐπιέναι* absolute solet usurpari.

Cap. 94 § 2. Una litura dele verba. *ατε πανστρατιᾶς ξένων τῶν παρουτων καὶ αστῶν γενημένης*, quae adscripsit olim nescio quis memor eorum quae Th. narraverat cap. 90 § 1. Raro tanta sermonis scabritia sese prodidit emblema. Ignorant enim boni scriptores substantivum *πανστρατιά*, excepto Dativo, qui adverbii vice fungitur. Et quam inepte additur istud *παροντων!* — Ad verba extrema vide adn. ad II 86 extr.

Cap. 95 § 2. *χωρησετε — ἐς αυτούς*. Imo *ἐπ' αυτούς*.

Cap. 98. Nisi me fallit opinio, depravata sunt ultima verba huius capitis, quae sic corrigenda videntur: *καφῶς τ' ἐκέλευον σφίσιν ἐπιτρέπειν* (pro *εἰπεῖν*) *μη απιοῦσιν ἐκ τῆς Βοιωτῶν γῆς — ἀλλὰ κατα τα πατρια τοὺς νεκροὺς* [*σπένδουσιν*] *αναιρεῖσθαι*. Participium *σπένδουσιν* (debuerat eius auctor *απεισαμένοις* aut *ὑποσπονδους*) interpretandi causa adscriptum videtur ad *κατα τὰ πάτρια*. Ad corruptelam verbi *ἐπιτρέπειν* compares locum VIII 67 § 2, ubi pro *ἀνειπεῖν* multi codd. exhibent *ἀνατρέπειν*. Verum esse *εἰπεῖν* primus agnovit Cobet.

Cap. 99 extr. *ἀπιοντας* [*καὶ*] *απολαβεῖν*. Incredibile dictu est quam saepe ista vocula in veterum scriptis interpolata sit. Cf. ad II 4 § 2, IV 92 § 2 et § 3. Hic recte haberet, si scriptum esset *ἀπελθεῖν*. Recte abest a capitis initio: *ἀπιοντας — αποφέρεσθαι*.

Cap. 103 extr. *ἀπροσδοκητος προσπεσών*. Thucydideo scribendi mori magis congrueret · *ἀπροσδοκητοις ἐπιπεσών*. Et *ἐπιπεσών* cod. meus Paris. habet revera a 2 man. scriptum supra *προσπεσων*. Cf II 93 extr, IV 72, VII 29, VII 32

Cap. 105 § 1. *πυνθανομενος τον Θουκυδίδην κτῆσιν τε*

ἔχειν τῶν χρυσείων [μετάλλων] ἐργασίας ἐν τῇ περὶ ταῦτα Θρᾴκῃ κτέ. Veterum usu teruntur ἀργυρεῖα et χρυσεῖα pro *auri-* et *argenti-fodinis*. Graeculi saepe adscripserunt ἔργα aut μέταλλα, quae textui illata nimis patienter ferunt editores. Eodem emblemate liberandi sunt loci II 55 et VI 91 prope finem.

Ibidem § 1. Ἀμφιπολιτῶν καὶ Ἀθηναίων τῶν ἐνόντων τὸν μὲν βουλόμενον ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ τῆς ἴσης καὶ ὁμοίας μετέχοντα μένειν, τὸν δὲ μὴ [ἐθέλοντα] ἀπιέναι τὰ ἑαυτοῦ ἐκφερόμενον πέντε ἡμερῶν. Orationis fulcro ἐθέλοντα melius carebimus. Sed insuper de vitio suspectum mihi est ἐνόντων, quod satis proprium non est de iis, qui in urbe aliqua habitare dicendi sunt, sed potius usurpatur de eo, qui alicubi aliquantisper commoratur. Longe igitur malim ἐνοικούντων, ut recte scriptum est cap. 124 § 1 et alibi. Ἐνεῖναι optime habet I 67 § 1 et III 34. Loco VI 50 (ἐνῆσαν γὰρ αὐτόθι ἄνδρες τὰ Συρακοσίων βουλόμενοι) sermo quidem est de oppidi incolis, sed ita diuersa est eius loci ratio, ut ne satis quidem aptum ibi esset ἐνῴκησαν. Sentiuntur talia melius quam demonstrantur.

Cap. 106 § 1. καὶ τῶν ἔξω ληφθέντων συχνοὶ οἰκεῖοι ἔνδον ἦσαν. Unice recte Palatinus συχνοῖς.

Cap. 108 § 4. ὡς αὐτῷ ἐπὶ Νίσαιαν τῇ ἑαυτοῦ μόνῃ στρατιᾷ οὐκ ἠθέλησαν οἱ Ἀθηναῖοι ξυμβαλεῖν. Recte improbatur Dukeri coniectura Νισαίᾳ. Nam ex additis illis τῇ ἑαυτοῦ στρατιᾷ liquido constare puto excidisse post Νίσαιαν participium βοηθήσαντι. Cf. locus similis 85 extr.· ἐπὶ Νίσαιαν ἐμοῦ βοηθήσαντος. Cum Poppone illud non scriptum intelligere nulla nos patitur grammatica

† Cap. 109 § 2. Σάνην — ἐς τὸ πρὸς Εὔβοιαν πέλαγος τετραμμένην. Topothesia non minus ridicula quam si dicas v. c. Cymen Euboeae oppidum spectare mare Icarium. Sub Εὔβοιαν aliud nomen latere certum est. Geographia suadet Σιθονίαν, ut intelligatur sinus Singiticus. † Cap. extr. Σάνη δὲ καὶ Δῖον ἀντέστη. Possis ἀντέστησαν, sed lenius for-

tasse corrigendum *ἀντεστητῆ*, i. e. *ἀντεστητην*. Diversi generis est quod legitur V 80 init.

Cap 112 extr. *εὐθὺς [ἄνω καὶ] ἐπὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως ἐτράπετο* † Cap. med. *τῷ τείχει πεπτωκότι καὶ οἰκοδομουμένῳ*. L. *κἀνοικοδομουμένῳ*. † Cf. v. c. I 89 § 3, ubi pro *ἀνοικοδομεῖν* in Lugdunensi perperam est verbum simplex.

Cap. 113 § 1. *οἱ δὲ πράσσοντες καὶ οἷς ταῦτα ἤρεσκε*. Imo *ταὐτά* (sc *τοῖς πράσσουσιν*).

Extr cap. *κατέφυγον δὲ καὶ τῶν Τορωναίων ἐς αὐτούς*. Malim *ἐς αὐτό*, sc. *τὸ φρούριον*; nam *κατέφυγον παρ' Ἀθηναίους* (cf. 114 § 1 et § 4) *ἐς τὸ φρούριον*, non vero *ἐς Ἀθηναίους*.

Cap 115 init. Cf. ad II 86 extr. Cap. 116 *Ἀθηνᾶς*. Vide ad II 15 med.

Cap 117 § 1. *νομίσαντες — καὶ ξυμβῆναι τὰ πλείω*. L. *κἄν*. Mox § 2 *ὡς ἔτι Βρασίδας εὐτύχει* Veram lectionem *ἕως* servat Scholiasta ad Ar Pac. 487. Cf. Cobet ad Hyper. p. 51

Cap 118 init Recte Kr. verba *ταῖς μὲν Λακεδαιμονίοις — προσκηρυκευομένοι* transponi iussit ante verba *περὶ μὲν τοῦ ἱεροῦ κτἑ* Quo facto, simul in his verbis deleatur emblema *δοκεῖ ἡμῖν*, loco iam depravato insertum ab interpratibus. — Ib § 8, cf ad II 7 § 1. — Ib. § 19. Forsitan *πρῶτον περὶ τῆς εἰρήνης βουλεύσασθαι Ἀθηναίους καθ' ὅτι ἂν εἴη* (pro *ἐσίῃ*) *ἡ πρεσβεία [περὶ τῆς καταλύσεως τοῦ πολέμου]*.

Cap. 122 extr. *Κλέωνος γνώμῃ [πεισθέντες]*. Participium neque lectum a Valla neque in hac formula usitatum. Cf. III 50. Male Kr. obmovet locum I 78 § 1, qui est toto coelo diversus.

Cap 123 § 1. *Μένδη ἀφίσταται αὐτῶν, πόλις ἐν τῇ Παλλήνῃ, Ἐρετριῶν ἀποικία* Plura apposita Graece iunguntur per voculam *δέ*, quare scripserim *Ἐρετριῶν (δ') ἀποικία*. — Ib § 2 suspicor: *διὸ καὶ οἱ Μενδαῖοι μᾶλλον ἐτόλμησαν, τήν τε* [*τοῦ* om codd. It. et Vat.] *Βρασίδου γνώμην ὁρῶντες ἑτοίμην, τεκμαιρόμενοι καὶ ἀπὸ τῆς Σκιώνης ὅτι οὐ προυδίδου, καὶ ἅμα τῶν πρασσόντων σφίσιν ὀλίγων [τε] ὄντων καὶ ὡς*

τοτε ὅ (pro καὶ ὡς τοτε) ἐμέλλησαν οὐκέτι ἀνέντων, ἀλλά περὶ αφισιν αυτοῖς φοβουμένων [το καταδηλον del. Kr.] [καὶ] καταβιασαμένων παρά γνωμην τοὺς πολλούς. Verto· *et simul quia proditores numero quamvis pauci essent nihilominus tunc propositum suum non amplius segniter agitaverant, sed sibi ipsis metuentes plebem praeter opinionem vi superaverant.*

Cap 125 § 2 *Βρασιδας δὲ ἅμα τῇ ἕῳ ὡς εἶδε τους Μακέδονας π ρ ο κ ε χ ω ρ η κ ο τ α ς.* Qui, ut h. l Macedones, *καταστάντες ἐς — φυγην χωροῦσιν ἐπ' οἴκου* (cf. § 1) male dicuntur *προχωρεῖν*, quocirca reponendum duco *π ρ ο α ν α κ ε χ ω ρ η κ ο τ α ς*. Ita demum recte sequitur *κ α ὶ α υ τ ο ς — διενοεῖτο ἀ ν α χ ω ρ ε ῖ ν.* Cf. 128 § 3 *οργιζομενοι — τῇ π ρ ο α ν α χ ω ρ η σ ε ι τῶν Μακεδονων.* † Ibidem *ξυναγαγὼν καὶ αὐτος ἐ ς τ ε τ ρ α γ ω ν ο ν τάξιν τους ὁπλίτας* Scripsit Thucydides, quod veteres in ea re constanter dicunt, *ε ς π λ α ί σ ι ο ν*, cuius lectionis vulgatam interpretamentum esse noli dubitare Cf. VI 67 ibique adn. Scholiastae *ἐν πλαισίῳ] ἐν τετραγώνῳ σχηματι* [1]). † Ita loco VI 22 Pierson ad Moer p. 219 pro *πεφρυγμένας κριθας* nostro reddidit *κ α χ ρ υ ς*. Cf. eius Praefat. p XXXII.

Cap 126 § 2 l. *πολεμικα* pro *πολέμια* — § 4. Quod coniectum est *τ ῷ ἀ η θ ε ῖ* pro *π λ η θ ε ι* ferri possit, si simul scribatur (*τῆς*) *ὄψεως*. Cf Dio C. XLII 27 § 1 *ὄψις — ἀηθης.* Lenius tamen corrigas *ἀ η θ ε ί ᾳ ὄψεως*. Cf. VI 31 extr. *τολμης τε θαμβει καὶ ὄ ψ ε ω ς λ α μ π ρ ο τ η τ ι.* Ib § 6 *κοσμῳ [καὶ τάξει] αὖθις ὑπαγαγοντες.* Apud Thucydidem et antiquiores *κόσμος* saepe nihil aliud significat quam *τάξις*.

Cap. 127 § 2. L. *τῶν (μὲν) μετὰ Βρασίδου Ἑλληνων κτέ*

Cap. 128 extr *τῶν δ' ἀναγκαίων ξυμφορων δ ι α ν α σ τ α ς.* An *δ ι α σ τ α ς*?

Cap 129 § 3 *ἐχωρουν ἐ ς τοὺς Μενδαίους*. l *ἐπί*. † Ib. § 4 *καὶ ἐ ς ολίγον αφίκετο — νικηθῆναι.* Praep *ἐς* non

1) Librarns ignotum vocabulum esse apparet quoque e loco VII 78, ubi pro verbis *ἐ ν π λ α ι σ ί ῳ* in multis codd. legitur *ἐ ν δ ι π λ α σ ί ῳ*

agnoscunt codd *HN*. Legendum *π α ρ' ὀλίγον*. *Parum abfuit quin*. Cf. III 49, 79 VII 71, VIII 76. †

† Cap. 130 § 3 *καὶ τινος αὐτῷ τῶν* [ἀπὸ del Kr] *τοῦ δήμου ἀντειπόντος — καὶ ὡς ἀντεῖπεν ἐπισπασθέντος — καὶ θ α ρ υ β η θ έ ν τ ο ς*. Imo *θ α ρ υ β ή σ α ν τ ο ς*, i. e. *quum tumultum excitasset*. †

Cap. 132 *καὶ τῶν ἡβώντων* [αὐτῶν] *παρανόμως ἄνδρας ἐξῆγον ἐκ Σπάρτης*. Pronomine, quod h. l. melius abest, aegre caremus post verba praegressa: *διεκώλυσε τὸ στράτευμα καὶ τὴν παρασκευήν*. Quare illuc transponendum videtur. — In extremo capite requiro *κ α θ ι σ τ ᾶ σ ι ν* (pro *κ α θ ί σ τ η σ ι ν*) scil. Ischagoras et Ammias et Aristeus; nullo enim iure interpretes ad *καθίστησιν* solum cogitant Ischagoram.

Cap. 133 § 2 *καὶ ἡ* [*Χρυσὶς*] *μὲν — ἔτη δὲ ἡ Χρυσὶς τοῦ πολέμου τοῦδε ἐπέλαβεν ὀκτὼ καὶ ἔνατον ἐκ μέσου* † *ἄτε ἐπεφεύγει*. L. *ογ' ἔφυγε*, in potius utrumque vocabulum expungendum. †

Cap. 135 § 1 *κ λ ί μ α κ α προσθείς*. Licet ita iam legerit Scholiasta, ut apparet e scholio: *ἡ προσθεσις*] *τῆς κλίμακος*, tamen Thucydidem *κ λ ί μ α κ α ς* dedisse arbitror; nam in re quae hic narratur nimis ineptus est numerus singularis.

IN LIBRO V.

Cap. 2 § 1 *τὸν Κ ο λ ο φ ω ν ί ω ν λιμένα*. Pluygersio debemus *τὸν Κ ω φ ὸ ν λιμένα*, quam tam diu criticos latuisse permirum est. Ib. § 3 *ναῦς δὲ περιέπεμψε δέκα ἐς τὸν λιμένα* [*περιπλεῖν*]. Ultimum vocabulum abesse malim. Paullo diversus est locus VI c. 50 *δέκα δὲ τῶν νεῶν προὔπεμψαν ἐς τὸν μέγαν λιμένα* [*πλεῦσαί τε καὶ*] *κατασκέψασθαι*, at tamen ibi quoque verba inclusa magis sapiunt magistellos quam historicum. Cf. VII 9, 17, 20. Mox cap. 3 § 1 ambigo utrum leniter corrigendum sit *καὶ αἱ νῆες ἅμα περιέπλεον* (*αἱ*) *ἐς τὸν λιμένα περιπεμφθεῖσαι*, an potius vocabula *ἐς — πε-*

ριπεμφθεῖσαι (aut certe hoc participium) tribuenda sint interpretibus.

† Cap. 6 § 1 deleantur duo additamenta Ἀνδρῶν ἀποικία et τὴν Θασίων ἀποικίαν, quorum illud e IV 88 extr., hoc e IV 107 huc adscriptum est. † Posterius insuper arguitur articulo male apposito. — † Ib. § 5 requiro: τὸ δ' ὁπλιτικὸν ξύμπαν ἠθροιστο (pro ἠθροίσθη), ut recte sequitur ἐτετάχατο. †

Cap. 7 § 1. ἔπειτα ἠναγκάσθη [ποιῆσαι] ὅπερ ὁ Βρασίδας προσεδέχετο. Egregie cod. Italus, quod criticos latuisse impense miror, omittit manifestum interpretamentum. Rectissime enim dici ἀναγκάζεσθαί τι optimorum scriptorum exemplis abunde constat, quae exempla quodvis lexicon tironibus suppeditabit. Male contra, nisi fallor, idem verbum μεμόνωται medio fere capite. οὐχ ὡς τῷ ἀσφαλεῖ, ἢν ἀναγκάζηται, περισχήσων, quae iusto obscurius dicta sunt, nisi statuamus post ἀναγκάζηται propter ductuum similitudinem excidisse verbum ἀγωνίζεσθαι.

Cap. 9 § 1 τὴν δ' ἐπιχείρησιν ᾧ τρόπῳ διανοοῦμαι ποιεῖσθαι διδάσκω ἵνα μὴ τὸ τε κατ' ὀλίγον καὶ μὴ ἅπαντας κινδυνεύειν ἐνδεὲς φαινόμενον ἀτολμίαν παράσχῃ. In optimis codd. legitur τῷ τε, in qua scriptura delitescit, quod unice h. l. convenit: ἵνα μὴ τῷ τὸ κατ' ὀλίγον — κινδυνεύειν — ἀτολμίαν παράσχῃ. Non enim sufficit neque quod Reiske proposuit τό γε, neque quod Bekker et Kruger ediderunt τὸ, deleta vocula τε cum libris quibusdam pessimae notae [1]. — Vitiosa syntaxi laborant § 2 haec. τοὺς γὰρ ἐναντίους εἰκάζω καταφρονήσει τε ἡμῶν καὶ οὐκ ἂν ἐλπίσαντας ὡς [ἂν] ἐπεξέλθοι τις αὐτοῖς ἐς μάχην κτέ. Non intellexit is, qui male repetivit particulam ἄν, solere Graecos eam voculam, quamvis pertineat ad sequentia, ponere inter negationem et verbum, unde illa suspensa sint. Sic cap. 8 extr. recte scribitur v. c.: οὐκ ἂν νομίζων αὐτοὺς ὁμοίως ἀπολαβεῖν αὖθις μεμονωμέ-

1) His iam prelo subiectis, video eandem emendationem invenisse Popponem.

νους. — Acutissime Krüger intellexit § 4 e verbo ξυνταχθῆναι literam χ eximendam esse. Ibidem primo obtutu dubites de sinceritate verborum: ἀπὸ τοῦ προφανοῦς μᾶλλον καὶ ἀντιπαραταχθέντος ἢ ἐκ τοῦ πρὸς τὸ παρὸν ξυμφέροντος κτέ. At legimus I 36 § 1 τὸ μὲν δεδιός — τὸ δὲ θαρσοῦν (i. e. τὸ δεδιέναι — τὸ θαρσεῖν), I 142 § 4 ἐν τῷ μὴ μελετῶντι (i. e. μελετᾶν), II 63 § 1 τῷ τιμωμένῳ (i. e. τῷ τιμᾶσθαι), V 9 (mox) τοῦ ὑπαπιέναι πλέον ἢ τοῦ μένοντος (i. e. τοῦ μένειν), V 102 μετὰ τοῦ δρωμένου (i. e. τοῦ δρᾶσθαι). Ad quorum locorum exemplum ἀπὸ τοῦ ἀντιπαραταχθέντος dictum esse potest pro ἀπὸ τοῦ ἀντιπαραταχθῆναι (i. e. ἐξ ἀντιπαρατάξεως). In alio quovis scriptore suspiceris: ὅστις δὲ τὰς τοιαύτας ἁμαρτίας τῶν ἐναντίων κάλλιστ' ἰδὼν καὶ ἅμα πρὸς τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν τὴν ἐπιχείρησιν ποιεῖται μὴ ἀπὸ τοῦ προφανοῦς μᾶλλον καὶ ἀντιπαραταχθεὶς ἢ ἐκ τοῦ πρὸς τὸ παρὸν ξυμφέροντος, πλεῖστ' ἂν ὀρθοῖτο. Etenim non intellectum Nominativum inter duos Genetivos προφανοῦς et ξυμφέροντος a sciolo in Genetivum mutatum esse non foret quod magnopere miraremur. Attamen apud nostrum propter scribendi usum modo memoratum satius fuerit a durissima locutione abstinere manum. — Ib § 5 ἐλπὶς γὰρ μάλιστα (l. μάλιστ' ἂν) αὐτοὺς οὕτω φοβηθῆναι. Fortasse non spernenda est lectio codd. deteriorum *LOP* θορυβηθῆναι pro φοβηθῆναι. Alterum verbum non est alterius glossema — neutrum enim non est scribis notissimum — sed ΘΟΡΥΒΗΘΗΝΑΙ et ΦΟΒΗΘΗΝΑΙ facile mera corruptela unum ex altero nasci potuerunt, facilius vero duabus literis elapsis hoc ex illo, quam ratione inversa. Insuper θορυβηθῆναι hic et per se paullo aptius videtur — licet alterum non sit ineptum — et ideo praeferendum, quod sic, quae res nostro ut bonis scriptoribus omnibus cordi est, magis varietur oratio. Cf. VIII 96 § 1 et § 2. Praegressa enim modo sunt verba καὶ κατὰ τὸ εἰκὸς φοβοῦντα αὐτούς. Ad θορυβηθῆναι cf. mox cap. 10 § 7 ξυνέβη — θορυβηθῆναι. — Magistellis sua reddiderim in ipsis verbis sequentibus: τὸ γὰρ ἐπιὸν ὕστερον δεινότερον τοῖς πολεμίοις τοῦ παρον-

τος [καὶ μαχομένου], quae vocabula non tantum addita exstinguunt lumen orationis sed etiam subabsurda sunt, ita adiecta, quasi τὸ ἔπιον ὕστερον non veniret animo hostili. Ipse sane Thuc., si sua essent, scripsisset: καὶ μαχομένου ἤδη — Ad verba vicina καὶ ὑμεῖς — ἀνδρείως vide quae supra annotavi. In iis, quae statim subsequuntur, utique recipienda, quam editores spreverunt, Stobaei lectio: καὶ νομίσατε (τρία) εἶναι τοῦ καλῶς πολεμεῖν τὸ ἐθέλειν καὶ τὸ αἰσχύνεσθαι καὶ (τὸ) τοῖς ἄρχουσι πείθεσθαι, inserto de meo articulo, qui ante τοῖς proclivi errore elapsus est. Numerale in huiuscemodi sententiis a Graecis addi solet, neque Thucydides hac in re a reliquorum usu discedit. I 74 § 1 τρία τὰ ὠφελιμώτατα ἐς αὐτὸ παρεσχόμεθα ἀριθμόν τε νεῶν πλεῖστον καὶ ἄνδρα στρατηγὸν ξυνετώτατον καὶ προθυμίαν ἀοκνοτάτην. Cf I 122 pr fin. τριῶν τῶν μεγίστων ξυμφορῶν ἀπήλλακται ἀξυνεσίας ἢ μαλακίας ἢ ἀμελείας. Adde III 40 § 1, 66 § 2 et IV, 64 extr. Fieri igitur potest ut non aliter scripserit Thuc. I 76 med. ὑπὸ (τριῶν) τῶν μεγίστων νικηθέντες, τιμῆς καὶ δέους καὶ ὠφελείας. Cf. etiam III 42 § 1. Pergit orator καὶ τῇδε ἡμῖν τῇ ἡμέρᾳ ἢ ἀγαθοῖς γενομένοις ἐλευθερίαν τε ὑπάρχειν κτἑ., ubi constans Graecorum usus postulat: ἢ (ἀνδράσιν) ἀγαθοῖς γενομένοις, ut rectissime legitur in praegressis καὶ αὐτός τε ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνου κτἑ. [1]).

Cap. 10 init. Vide adn. ad IV 21, § 2 absurde scribitur: ἵππων τε πόδες πολλοὶ — ὑποφαίνονται. Elegantem mecum emendationem communicavit Naber: σποδὸς πολλὴ — ὑποφαίνεται, qua plane solvitur loci difficultas. † Ib. § 5 οἷς γὰρ — τοὺς ἐπιόντας. Redolent haec verba interpretem. Ad rem cf. Liv. IV 37 § 10. †

Cap. 16 § 6 διὰ τὴν ἐκ τῆς Ἀττικῆς ποτε μετὰ δώρων [δακοῦσαν] ἀναχώρησιν. Graece sic dici nequit pro τ. μ. δ.

1) Apud Xenoph. Cyrop. VII § 11 εἶπεν ὦ ἄνδρες — κτήσασθαι. Ἀλλ' [ὦ] ἄνδρες ἀγαθοὶ γενώμεθα κτἑ. abiicienda interiectio perperam repetita. Cf. § 12 § 32 § 41 (ter). Apud nostrum iterum ἀνδρῶν inseratur IV 32 § 6.

δοκοῦσαν γενέσθαι α. Ad quem vero locum provocant III 10, eum alia de causa correxi, neque si sanus esset huicce ex mea quidem sententia praesidio foret. Nisi autem egregie fallor, aliquot codicum lectio δωρων δοκοῦσαν ἕως comparata cum plurimorum librorum scriptura δωρων δοκησιν tantum non digito demonstrat in archetypo quondam locum sic scriptum fuisse: διά την ἐκ τῆς Ἀττικῆς ποτε μετὰ δωροδοκησεως
δωρων ἀναχωρησιν, superscripto glossae glossemate, cuius reliquiae hodie iuxta genuinum vocabulum leguntur in editionibus, unde eas quo citius eo melius expungemus [1])

Cap. 18 § 2 interpres sua infersit, de quibus vide adn. ad II 7 § 1 et cf. scholium ad prima vocabula capitis 22: οἱ δὲ ξύμμαχοι] τῶν Λακεδαιμονίων. Vetusta esse haec interpretamenta apparet e recto usu articuli, nam recentior scholiasta procul dubio scripsisset τῶν Ἀθ. et τῶν Λακ., quod exhibent libri quidem pessimae notae. — Initio huius capitis verba: περὶ μεν τῶν ἱερῶν τῶν κοινῶν θύειν καὶ ἰέναι καὶ μαντεύεσθαι καὶ θεωρεῖν κατα τα πατρια τον βουλομενον καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θαλασσαν ἀδεῶς monstrum alere certum est. Suspicor autem *ΙΕΝΑΙ* reliquias esse verbi, quod cum θύειν saepissime coniungitur, τοῦ *ΣΠΕΝΔΕΙΝ*, quod verbum si capite et cauda truncaveris, ipsae illae literae (nam Δ et Λ vix distinguuntur) restabunt. — Ib § 3 dudum obtemperatum oportuit Dukero codicum quorundam scripturam δίκαις χρησθων praeferenti vulgatae δικαίῳ χρ. — Interpretis esse puto ultima huius capitis verba Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις: parum enim me movet quem opposuit tali suspicioni Kruger locum 29 § 34 εὔορκον εἶναι προσθεῖναι καὶ ἀφελεῖν ὅτι ἂν αμφοῖν τοῖν πολέοιν δοκῇ [Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀθηναίοις dele], quoniam is locus manifesto non huc spectat sed ad cap. 23 extr., quo continetur formula societatis solos

---

1) His scriptis e Popponis editione intelligo δοκοῦσαν iam suspectum fuisse Haackio, qui tamen non intellecta corruptelae ratione male tuetur scripturam μετὰ δώρων δόκησιν. Vide V. L. apud Popponam et scholiastam.

Athenienses inter et Lacedaemonios, in qua de utrorumque sociis nulla fit mentio — Ib. § 10 *Ὀλυμπίασι καὶ Πυθοῖ καὶ Ἰσθμοῖ καὶ ἐν Ἀθήναις* Tam nomina praecedentia quam bonorum codicum lectio *καὶ Ἀθήναιαι* documento sunt Thuc scripsisse *καὶ Ἀθήνησι*, quod e correctione, ut suspicor, sed male addito *ν* epheleystico habet unus liber pessimae notae

Cap. 21 § 2 requiro *ἐπίθετο* pro *ἐπείθετο*

† Cap. 22 § 2 *νομίζοντες ἥκιστ' ἂν σφίσι τούς τε Ἀργείους, ἐπειδὴ οὐκ ἤθελον Ἀμπελίδου καὶ Λίχου ἐλθόντων ἐπισπένδεσθαι [νομίσαντες αὐτοὺς] ἄνευ Ἀθηναίων [ου] δεινοὺς εἶναι.* † Pron. *αὐτοὺς* omittit cod. Italus.

Cap. 22 § 1. *Οἱ δὲ ξύμμαχοι ἐν τῇ Λακεδαίμονι αὐτοὶ ἔτυχον ὄντες* Pessime Kruger pro corrupta voce *αὐτοὶ* fretus locis aliquot interpolatis rescripsit *αὐτοῦ*. Collato loco V 17 § 3, unde apparet iam ante socios convenisse Lacedaemonem (cf. V 27 § 1 at 30 § 3), ex *ΑΥΤΟΙΕΤΥΧΟΝ* elicui *ΑΥΘΙΣΕΤΥΧΟΝ*, i e *αὖθις ἔτυχον*

Cap 23 § 3 Expunge partic *ὄντας* perperam repetitum. † In extremo capite transpone: *ὅτι ἂν δοκῇ ἀμφοτέροις εὔορκον εἶναι.* † Ita corrigebam in Anal. Crit. p. 9 ignorans vel potius immemor Cobetum Mnem. VI p. 289 adhibito loco Xenophontis Hell. VI 3 § 18 proposuisse *ὅτι ἂν δοκῇ ἔνορκον ἀμφοτέροις εἶναι* Qua de re admonitus ab amico nescio tamen an locis Thucydideis V 18 extr et 29 extr., quibus mea emendatio nititur, in Thucydide emendando aliquanto plus tribuendum sit quam loco Xenophonteo

Cap. 26 extr. In frequentissima confusione praepositionem *ἐξ* et *διά* prae *ἐξηγήσομαι* praetulerim *διηγήσομαι*, quia de *narrando* magis quam de *explicando* aut *interpretando* sermo est. Cf. VI 54 § 1 *δι' ἐρωτικὴν ξυντυχίαν, ἣν ἐπὶ πλέον διηγησάμενος ἀποφανῶ*

Cap 27 § 3 *ἀποδεῖξαι δὲ ἄνδρας ὀλίγους [ἀρχὴν] αὐτοκράτορας* *Quod ad potestatem attinet* interpretatur Kruger at ita certe scribendum foret *τὴν ἀρχήν*, quod ipsum tamen nimis otiosum, quia ea notio iam continetur vocabulo *αὐτοκρα-*

τωρ, quod nunquam eiusmodi additamentum comitatur. Cf. v. c. VIII 67. Vix probabiliorem arbitror L. Dindorfii coniecturam ad Xen. de Vectig. II § 7 corrigentis *ἄρχειν*. Quare vocabulum *ἀρχὴν* expungere malim memor locorum I 96 med. et IV 53 med., quos eodem emblemate liberavit Cobet. Eodem denique liberandum suspicor locum illum Xenophonteum, quo facto ibi scripserim: *καὶ εἰ μετοικοφύλακάς γε ὥσπερ ὀρφανοφύλακας καθισταῖμεν κτέ.* — Sequuntur verba haec: *καὶ μη πρὸς τὸν δῆμον τοὺς λογους εἶναι τοῦ μη καταφανεῖς γίγνεσθαι τους μη πείσαντας τὸ πλῆθος.* Bene Goeller intellexit in his verbis nullum esse praesidium loco † IV 46 § 3, quem non dubito quin hoc modo restituendus sit: *οἱ δὲ τοῦ δημου προσταται* [*τῶν Κερκυραίων* dele] *δεδιοτες μη οἱ Ἀθηναῖοι αὐτοὺς* (pro *τούς*) *ἐλθοντας ουκ ἀποκτείνωσιν.*

Cap 28 § 1 *Οἱ δε* [*τῶν Ἀργείων ἄνδρες*] *ἀκουσαντες ἐπειδὴ ἀπηνεγκαν κτέ* Inclusa obesse malim hic et similiter 37 § 2· *καὶ οἱ* [*τῶν Ἀργείων ἄνδρες*] *ως ᾔσθοντο αυτοὺς δεχομένους τον λογον κτέ.* Cf. IV 33 § 3, 68 § 5.

Cap 29 § 1 dele *αὐτῶν*. Vide adn. ad II 7 § 1. † Ib. *κατέστραπτο* [*ὑπηκοον*]. † Ib § 3. Vide ad cap 18 extr.

Cap. 30 § 1. *καὶ ᾐτιῶντο τὴν τε ἐσηγησιν τοῦ παντος* Perperam scholiasta *τοῦ παντὸς*] *δεινοῦ*. Imo *τοῦ παντος πράγματος*. Cf. I 128 med. de Pausaniae proditione *καὶ τοῦ παντὸς πράγματος ἀρχὴν ἐποιησατο* — Ib § 3 scribae errore male repetitum est pronomen in verbis: *Κορίνθιοι δε παρόντων σφίσι τῶν ξυμμαχων οσοι οὐδ' αὐτοὶ ἐδέξαντο τὰς σπονδὰς — παρεκάλεσαν δ' αὐτους* [*αὐτοὶ*] *προτερον — ἀντέλεγον τοῖς Λακεδαιμονίοις.*

Cap. 31 § 5. *Βοιωτοὶ δε καὶ Μεγαρῆς το αυτό* (l. *ταυτό*) *λέγοντες ἡσύχαζον περιορωμενοι* [*ὑπο τῶν Λακεδαιμονίων*] *καὶ νομίζοντες σφίσι την Ἀργείων δημοκρατίαν αυτοῖς ολιγαρχουμένοις ἧσσον ξύμφορον εἶναι τῆς Λακεδαιμονίων πολιτείας* Verba circumscripta sciolus male intellecta vi verbi *περιορᾶσθαι*, i. e (*caute circumspicere*) de suo interposuit. Cf. VI 93 *μέλλοντες δ' ἔτι καὶ περιορωμενοι*, 103 *οἳ πρότερον περιεωρῶντο*,

VII 33 *αἱ πρότερον περιωρωμεναι*. Adde Dion. C XLVII 33 § 1, XLVIII 24 § 5, LI 24 § 1. Infeliciter olim h. l. tractabam Exerc. Crit. p. 153. His scriptis video huius, si qui est, inventi honorem cedendum mihi esse Dobreo, nec tamen scripta deleo, quia quantocyus certissima emendatio in textum recipienda videtur

Cap. 32 § 2 *καὶ 'Αργείων*. Notanda quorundam librorum, in quibus est Italus antiquissimus, scriptura *καργείων*. Ib. *Δηλίους δε κατηγαγον παλιν* [*ἐς Δῆλον*]. Additum *πάλιν*, etsi omitti potuerat, noli sollicitare. Similiter enim dici ex Aristophanis Pluto v. c. constat *ἀναβλέπειν πάλιν*, ex Ranis *αναβιῶναι παλιν*, similia multa In vicinia § 4 suspectum habeo *ἅπαξ εἰρημένον*. *τας δεχημέρους ἐπισπονδας*, quae alibi constanter *σπονδαί* audiunt Praepositio autem ЄΠΙ facillime dittographia nasci potuit e primis literis vocabuli CΠΟΝΔΑC Rescripto vero *σπονδάς* sponte apparet in ipsis verbis sequentibus delendum esse *σπονδῶν* post *πεντηκονταετίδων* (l. *πεντηκοντουτίδων*).

Cap. 35 § 3. *ταύτων οὖν ὁρωντες οἱ 'Αθηναῖοι ουδεν ἔργῳ γιγνομενον ύπετοπευον* (l *ύπετοπουν*) *μηδὲν δίκαιον διανοεῖσθαι ὥστε οὔτε Πύλον ἀπαιτούντων* [*αυτῶν*] *απεδίδοσαν*. Pronomen recte omittunt codd LOP

Cap. 36 § 1. *λογους ποιοῦνται ἰδίους*. Imo *ἰδίᾳ*, ut rectissime exhibent iidem libri. Cf. V 42 *ἰδίᾳ ξυμμαχίαν πεποίηνται*, VI 46 *ἰδιᾳ ξενίσεις ποιουμενοι*, II 16 *ου ῥᾳδίως τας μεταναστασεις ποιοῦντο*, Ib. 34 *δημοσίᾳ ταφάς ἐποιησαντο* (ubi in quibusdam male legitur *δημασιας*) et ita constanter † Ib. § 3 transponendum suspicor *ἀεὶ καλῶς ἠπίσταντο* (i. e *probe noverant*) *αφίσι φίλιον γενέσθαι*. †

† Cap. 38 § 1. *το γαρ αυτο ἐποίουν*. Conieci *ἐσπευδον* sc *τοῖς Βοιωτοῖς*. [Cf. VI 10 et] supra cap 37 [*ἐς*] *τα ὁμοῖα σπευδειν*, ubi recte Kruger delevit praepositionem. †

Cap 42 § 2. *ύπο* [*τῶν Βοιωτῶν*] *αυτῶν*. *Ab ipsis Boeotis* non patitur sententia, quia nulli alii populo Boeoti h. l. opponuntur Quare nomen proprium glossema esse suspicor.

†Cap. 46 § 1. ὁ *Νικίας καίπερ [τῶν Λακεδαιμονίων αὐτῶν ἠπατημένων] καὶ αὐτὸς ἐξηπατημένος [περὶ τοῦ — ἥκειν] ὅμως κτἑ.* Cf. cap. praec. § 2. Et incongrua menti scriptoris sunt quae sepsi uncinis et spurca oratione conscripta. Nam deceptos esse Lacones nihil attinebat h. l. *diserte* repetere, quoniam rei cardo vertitur in fraude, in quam ipse Nicias inciderat, idque eo minus quod *illud* iam significatur vocabulis *καὶ αὐτός*, tum prorsus absurde additur *αὐτῶν*, tandem Nicias non *ἐξηπάτητο περὶ τοῦ* sed *τῷ μὴ αὐτοκράτορας ὁμολογῆσαι ἥκειν*. Vocabula *τῶν Λακ. — ἠπατημένων* si me audis, sunt scholium marginale ad verba *καὶ αὐτός*, verba *περὶ — ἥκειν* ad *ἐξηπατημένος*. † Ib. *λέγων ἐν μὲν τῷ σφετέρῳ καλῷ ἐν δὲ τῷ ἐκείνων ἀπρεπεῖ τὸν πόλεμον ἀναβάλλεσθαι*. Utrobique legendum videtur *ξύν*. Cf. v. c. Xen. Cyrop. III 1 § 15.

Cap. 47 § 7 *μὴ ψηφισαμένων τῶν πόλεων ἁπασῶν τὴν δίοδον εἶναι [Ἀθηναίων καὶ Ἀργείων καὶ Μαντινέων καὶ Ἠλείων]*. Na praestiterim quidem verba *τὴν — εἶναι* esse Thucydidea. Ib. § 13 *τὰς δὲ ξυνθήκας τὰς περὶ τῶν σπονδῶν καὶ τῶν ὅρκων καὶ τῆς ξυμμαχίας ἀναγράψαι ἐν στήλῃ λιθίνῃ Ἀθηναίους μὲν ἐν πόλει, Ἀργείους δ' ἐν ἀγορᾷ ἐν τοῦ Ἀπόλλωνος τῷ ἱερῷ, Μαντινέας δ' ἐν τοῦ Διὸς τῷ ἱερῷ ἐν* [*τῇ* dele] *ἀγορᾷ· καταθέντων δὲ καὶ Ὀλυμπίασι στήλην χαλκῆν κοινῇ Ὀλυμπίοις τοῖς νυνί.* Quidni Eleenses iubentur *στήλην στῆσαι*? Num illis sufficiabat *κοινὴ σταθεῖσα* illa Olympiae? Quod parum est, me iudice, probabile· quare suspicor propter *τὸ ὁμοιοτέλευτον* istius rei mentionem excidisse inter *ἀγορᾷ* et *καταθέντων* his fere verbis conceptam· *Ἠλείους δ' ἐν τοῦ Διὸς τῷ ἱερῷ ἐν ἀγορᾷ* [1]. Sequuntur in foedere haec: *ἐὰν δέ τι δοκῇ ἄμεινον εἶναι ταῖς πόλεσι ταύταις προσθεῖναι πρὸς τοῖς ξυγκειμένοις ὅτι ἂν δόξῃ*

1) Ob eandem causam in quibusdam libris in foedere supra desiderantur verba *ἐπ' Ἀθηναίους — ξυμμάχους* (scil. ad *ξυμμάχους*, quod legitur ante *ἐκεῖ*). Cf. Scholiasta

[*ταῖς πόλεσιν*] *ἁπάσαις κτέ.* Expunctis duobus vocabulis magis Graeca haec fore arbitror.

Cap. 50 § 3 *καὶ ἐδόκει τι νέαν ἔσεσθαι.* Haec ipsa verba leguntur apud Dionem C. XLV 7 § 3.

Cap. 53 § 2 *ἐδόκει δὲ καὶ ἄνευ τῆς αἰτίας τὴν Ἐπίδαυρον — προσλαβεῖν — τῆς τε Κορίνθου ἕνεκα ἡσυχίας καὶ ἐκ τῆς Αἰγίνης βραχυτέραν ἔσεσθαι τὴν βοήθειαν ἢ Σκύλλαιον περιπλεῖν τοῖς Ἀθηναίοις.* Graeca oratio erit rescripto *περιπλέ(ουσ)ι τοῖς Ἀθηναίοις.*

Cap. 54 med. expectaveram· *μετὰ τὸν μέλλοντα (μῆνα) — Καρνεῖος δ' ἦν [μήν], ἱερομηνία Δωριεῦσι — παρασκευάζεσθαι.* Abest *μήν* a cod. Q. Error Scholiasta antiquior. — † Cap. extr. *ὧν τινες [οἱ] μὲν — οἱ δέ.* Similiter subinde dicitur *ἔνιοι μὲν — οἱ δέ, οἱ μὲν — ἄλλοι δέ* cett. † Ferrem: *ὧν οἱ μέν τινες κτέ.*

Cap. 56 § 2 *ἐάσειαν* [*κατὰ θάλασσαν*] *καταπλεῦσαι.* Dele ridiculum emblema male repetitum e praegressis. Ib. § 5 perperam Kr. coniecit *(καὶ) βίᾳ αἱρήσοντες.* Distingue: *ὡς ἐρήμου οὔσης διὰ τὸν πόλεμον, βίᾳ αἱρήσοντες.*

† Cap. 59 extr. *ἑτοίμους γὰρ εἶναι Ἀργείους δίκας δοῦναι καὶ δέξασθαι ἴσας καὶ ὁμοίας, εἴ τι ἐπικαλοῦσι [Ἀργείοις] Λακεδαιμόνιοι.* †

Ib. § 5 *προσελθόντες — διελεγέσθην.* Longe melius Bekker ex aliis libris, in quibus est Vaticanus, edidit *προσελθόντε.* Arist. Plut. 485 *οὐκ ἂν φθάνοιτον τοῦτο πράττοντες* veram lectionem *φθάνοιτε* servavit Ravennas.

Cap. 60 initio verba *τῶν Ἀργείων* rectissime omisit unus codex non optimae notae. Ib. § 4 *ἐν πολλῷ πλείονι [αἰτίᾳ].* Ultima vox recte abest a cod. Danico et a Parisiensi meo.

Cap. 62 extr. requiro: *καὶ αὐτῶν τῶν Τεγεατῶν (τῶν) ἐν τῇ πόλει,* sed fortasse verius expungemus nomen proprium.

† Cap. 63 § 3 *ἔργῳ γὰρ ἀγαθῷ ῥύσεσθαι (λύσεσθαι* Dobree, ego malim *ἀπολύσεσθαι) τὰς αἰτίας στρατευσόμενος* (ita optimi codd., vulgo *στρατευσάμενος*, verum videtur *στρατευόμενος*) *ἢ [τότε] ποιεῖν αὐτοὺς ὅτι βούλονται.* Ferrem fortasse: *εἰ δὲ μή, τότε ποιεῖν κτέ.*, sed aliquanto

probabilius statuemus voculam *TOTE* natum esse dittographia e prioribus literis vocabuli *ΠΟΙΕΙΝ*. †

† Cap. 64 § 1 Expungatur *Τέγεα* — Cap. extr.: *καὶ ου ῥαδιον ἦν μη ἀθρόοις καὶ ἀλλήλους περιμείνασι διελθεῖν τὴν πολεμίαν — ξυνέκληε γάρ διὰ μέσου — ὅμως δὲ ἠπείγοντο* — In *ΞΥΝЄΚΛΗΙЄ* latere suspicor *ΞΥΝЄΧΗC*: *ξυνεχὴς γάρ* (sc. *ἦν πολεμία*) *διά μέσου*, i. e. *continua enim terra hostilis (Argolis et Arcadia) eos separabat*. †

Cap. 65 § 2 *δηλῶν — βουλομένην εἶναι*. Minus apud me valet Ammonii observatio de differentia inter verba *βούλεσθαι* et *ἐθέλειν* — nam non minus recte *ἡ ἀναχώρησις* dicitur *βούλεσθαι* quam V 85 *ἡ ἀγωγή φρονεῖν* — quam cogitatio lectionem Plutarchi *βουλόμενον* facilius a librariis, non intelligentibus quo referandum esset, in *βουλομένην* mutari potuisse, quam ratione inversa *βουλομένην* in *βουλόμενον*. Quare, utpote difficiliorem, Plutarchi lectionem praetulerim.

† Ib. § 4 deleverim verba *τοὺς Ἀργείους καὶ τοὺς ξυμμάχους*, quod additamentum ne idoneo quidem loco illatum est. † Similia in scholiis editis leguntur permulta, velut mox § 6: *ἀναχωρσῦντες*] *οἱ Λακεδαιμονιοι*. Ib. § 5 *ουκ εἶχον ὅτι εἰκάσωσιν*. Malim *εἰκάσειαν*. Mox in verbis *τοὺς ἑαυτῶν στρατηγοὺς αὖθις ἐν αἰτίᾳ εἶχον το τε προτερον — Λακεδαιμονίους ἀφεθῆναι κτέ.* forsitan melius legeretur *ἀφεῖναι*.

Cap. 66 § 2 *μαλιστα δη Λακεδαιμονιοι ἐς ὃ ἐμέμνηντο ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἐξεπλαγησαν διά βραχείας γάρ μελλησεως ἡ παρασκευη αυτοῖς ἐγίγνετο κτέ.* Nihili est quod Kampe conicit *ἐξεφάνησαν* pro *ἐξεπλάγησαν*, nec confugiendum est ad Krugeri suspicionem intercidisse quaedam post id verbum, modo mecum pro *γάρ* rescribas *δέ* (cum qua vocula saepe confusum est) virgula posita post *ἐγίγνετο* pro hypostigme; quo facto omnia plana sunt. Verto: *nunquam post hominum memoriam maiore terrore perculsi sunt Lacedaemonii quam illa opportunitate, sed post brevem moram celt*

Cap. 67 § 2 *μετά δε τουτους Μαινάλιοι καὶ ἐπὶ τῷ*

δεξιῷ κέρᾳ Τεγεᾶται καὶ Λακεδαιμονίων ὀλίγοι τὸ ἔσχατον (l. *τοὔσχατον*) *ἔχοντες καὶ οἱ ἱππῆς αὐτῶν ἐφ' ἑκατέρῳ τῷ κέρᾳ*. Comparanti cum iis quae mox exponuntur de acie Argivorum apparebit primo loco parum recte legi copulam. Quae quum in optimis codd. Italo et Vaticano non legatur, coniecturae deberi eam suspicor et substituendam esse *ἔπειτ'*, quod vocabulum quam proclivi errore ante literas *ἐπὶ τ(ῷ)* elabi potuerit, non est quod dicam. Prorsus ita legitur in extremo capite *καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ ξύμμαχοι — ἔπειτ' Ἀθηναῖοι ἔσχατοι καὶ ἱππῆς κτέ.*

† Cap. 73 § 1. Exc. Crit. p. 154 supplevi *καὶ* (*τῶν*) *ξυμμάχων*. † Post Kampium, ut nunc video. — Mox *ἐκυκλοῦντο* scribam cum codd. Italo et Vaticano pro singulari.

Cap. extr. *ἡ μέντοι φυγὴ καὶ ἀποχώρησις*. Aptius foret *ὑποχώρησις* vel *ἀναχώρησις*.

Cap. 74. initio pro *ξυνελθοῦσα* malim *ξυνελθουσῶν*, deleta virgula post *ἐγένετο*. Cf. II 8 *ἥ τε ἄλλη Ἑλλὰς πᾶσα μετέωρος ἦν ξυνιουσῶν τῶν πρώτων πόλεων*.

† Cap. 75 § 4. ibidem pro *τῇ προτέρᾳ ἡμέρᾳ* requirebam omisso substantivo *τῇ προτεραίᾳ*. † Quae annotat ad h. l. Kruger non eam vim habent, ut mutem sententiam. Homeri enim et sequiorum usum in hac quaestione nihil moror.

† Cap. 77 § 1. dele alterum *ἀποδιδόντας*. † Ib. § 3 lege: *αἰ δέ κα τῶν ἐκτὸς Πελοποννάσου τις ἐπὶ τὰν Πελοποννάσον* [*γᾶν*] *ἴῃ ἐπὶ κακῷ ἀλεξέμεναι ἁμόθι βουλευσαμένως* (pro *-νους*).

† Cap. 80 § 1. pro *ἐγεγένητο* requiro Aoristum *ἐγένετο*. †

Cap. 82. *οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἕως μὲν αὐτοὺς μετεπέμποντο οἱ φίλοι, οὐκ ἦλθον ἐκ πλείονος, ἀναβαλόμενοι δὲ τὰς γυμνοπαιδίας ἐβοήθουν*. Neque in contortis huius loci interpretationibus neque in violentis eruditorum coniecturis quicquam est praesidii. Nisi egregie fallor, exciderunt nonnulla post *ἦλθον*, quibus olim explicabatur, cur tamen venerint Lacedaemonii. Cuius lacunae indicium deprehendisse videor in obscuris istis *ἐκ πλείονος*, in quibus de margine huc de-

latis, ut suspicor, latere puto grammatici alicuius annotatiunculam ἐκλεί(π) ὁ νοῦς, i. e. *deficit sententia.* Quare missam nunc facio quae olim mihi placebat coniectura: ἕως μεν αὐτοὺς μετεπέμπαντο οἱ φίλοι ἐκ πλείονος (cl. IV 42), ουκ ἦλθον, νῦν δ' ἀναβαλόμενοι τας γυμνοπαιδίας ἐβοηθουν.

Cap. 83 § 1. [ἐκ τοῦ Ἄργους]. Interpretamentum τοῦ αυτοθεν.

† Cap. 99. οσοι ηπειρῶται — πολλην τὴν διαμέλλησιν τῆς προς ημᾶς φυλακῆς ποιησονται. Qualis fere sententia postuletur, sensisse mihi videtur Portus, licet Graecitati vim inferat interpretando: μέλλουσιν ακριβῶς φυλαττεσθαι ημᾶς. Lege una mutata literula: διαμίλλησιν — ποιησονται, i. e. διαμιλλησονται φυλάσσεσθαι, *certatim sibi cavebunt a nobis.* † Ne quis forte postulet διαμιλλαν, moneo substantivorum in σις frequentissimum esse usum apud Thucydidem: ἐπικρατησις (I 41), πρέσβευσις (72), ἐνθύμησις (132), ἐπιτηδευσις (II 36), παίδευσις — κατάμεμψις (II 41), ἀπολαυσις (43), τέκνωσις (44), φλογωσις (49), ἐπαυρεσις (53), διαφευξις (III 23), λωφησις (IV 81), παροίκησις (92), προεκφοβησις (V 11), παραγγελσις (66), παρακινδύνευσις (100), πείρασις (VI 56), ἄπωσις (VII 34), κατάφευξις (VIII 38), διαπολέμησις (42), δοκησις (67 et alibi saepe), αντιμίμησις (67), alia, ex quibus multa non nisi apud eum eiusque imitatores reperiuntur, quaedam raro leguntur apud alios.

† Cap. 102. καὶ ημῖν — ἔτι καὶ στῆναι ἐλπὶς ορθως. Lege ορθοῖς †, quod praestat, ut opinor, Krugeri correctioni ορθοι/ς. Facillime autem confunduntur notae tachygraphicae terminationum ως et οις.

† Cap. 103. ἐπὶ ῥοπῆς μιᾶς ὄντες. Cl. Eur. Hipp. 1158, corrigo σμικρᾶς † Utrum μικρᾶς an σμικρᾶς restituendum sit, dubito. Haec forma reperitur in bono codice VIII 81 § 2, unde recepit Kruger.

Cap. 105 § 2. καὶ ἡμεῖς οὔτε θέντες τον νομον οὔτε κειμένῳ πρῶτοι χρησάμενοι, ὄντα δὲ παραλαβοντες καὶ ἐσομενον ἐς ἀεὶ καταλείψοντες χρωμεθα αυτῶ, εἰδοτες καὶ ὑμᾶς ἂν

καὶ ἄλλους ἐν τῇ αὐτῇ δυνάμει ἡμῖν γενομένους δρῶντας ἂν αὐτό. Ut nemo in tali sententia Latine scriberet *et vos id* (sed *idem*) *esse facturos*, ita Thuc dedisse puto. *καὶ ὑμᾶς — δρῶντας ἂν ταὐτό.* Vulgata enim lectio misere languet In sqq adhibita elisione edendum *πλεῖστ' ἀρετῇ χρῶνται*, et *πολλ' ἄν τις ἔχων κτέ* Similiter c 107 *μετ' ἀσφαλείας.* Qua de re semel monuisse sufficiat.

Cap. 111 § 1. *Τούτων μὲν καὶ πεπειραμένοις ἄν τι γένοιτο καὶ ὑμῖν καὶ οὐκ ἀνεπιστήμοσιν ὅτι οὐδ' ἀπὸ μιᾶς πώποτε πολιορκίας Ἀθηναῖοι δι' ἄλλων φόβον ἀπεχώρησαν.* Adiectivi *ἀνεπιστήμοσιν* terminatio hausisse videtur necessarium Participium *οὖσιν*. Cf. VII 45 § 2, 67 § 1. — Ib. § 3. *οὐ γὰρ δὴ ἐπί γε τὴν ἐν τοῖς αἰσχροῖς καὶ προὔπτοις κινδύνοις πλεῖστα διαφθείρουσαν ἀνθρώπους αἰσχύνην τρέψεσθε. πολλοῖς γὰρ προορωμένοις ἔτι ἐς οἷα φέρονται τὸ αἰσχρὸν καλούμενον ὀνόματος ἐπαγωγοῦ δυνάμει ἐπεσπάσατο ἡσσηθεῖσι τοῦ ῥήματος ἔργῳ ξυμφοραῖς ἀνηκέστοις ἑκόντας περιπεσεῖν καὶ αἰσχύνην αἰσχίω μετ' ἀνοίας ἢ τύχης προσλαβεῖν.* Neque est ulla vis h. l. in verbo medio *ἐπισπᾶσθαι*, neque satis recte inde pendet Infinitivus sine articulo. Quare lenissime corrigo *πολλοῖς γὰρ — τὸ αἰσχρὸν καλούμενον — ἐπέσπασε τὸ ἡσσηθεῖσι τοῦ ῥήματος — περιπεσεῖν.* Ferri posset: *πολλοὺς γὰρ προορωμένους — ἐπεσπάσατο ἡσσηθέντας — περιπεσεῖν* ad exemplum loci Xenophontei Cyrop. V 5 § 10 *ὥστε καὶ τὸν Κῦρον* (Cyaxares) *ἐπεσπάσατο ἐμπλησθῆναι δακρύων τὰ ὄμματα.* Sed illa ratio, ut multo lenior, ita verior esse videtur. Praeterea cum Reiskio legerim· *ἐν τοῖς ἐσχάτοις καὶ προὔπτοις κινδύνοις* et in extrema loci parte cum Krugero amplector lectionem Scholiastae *ἢ τύχῃ*.

† Cap. 113 *καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τύχῃ καὶ ἐλπίσι πλεῖστον δὴ παραβεβλημένοι [καὶ πιστεύσαντες] πλεῖστον καὶ σφαλήσεσθε.* † Post pulchrum illud *παραβεβλημένοι*, i. e. *ἐπιτρέψαντες παραβόλως*, ut recte interpretatur Scholiasta, valde friget istud additamentum, quo deleto aliquanto concin-

nius Gorgiaeque dignius discipulo verbis *πλεῖσταν δὴ παραβεβλημέναι* reliqua *πλεῖστον καὶ σφαλήσεσθε* respondebunt.

† Cap. 116 *ὡς αὐτοῖς τὰ διαβατήρια* [*ἱερὰ ἐν τοῖς ὁρίοις*] *ἐγένετο.* † Manifestum scholium expungebam in Ex. Crit. p. 155, post Cobetum, ut postea intellexi.

Annotatiunculis in hunc librum finem imponens animadverto me in exemplaro meo Thucydidis dubitandi signum opposuisse cap. 91 init. verbis *ἡμεῖς δὲ τῆς ἡμετέρας ἀρχῆς, ἢν καὶ παυθῇ* (l. *πανσθῇ*), *οὐκ ἀθυμοῦμεν τὴν τελευτήν.* Nempe haerebam in verbo *ἀθυμεῖν* iuncto cum Accusativo *substantivi.* Fieri possit ut *ἀθυμοῦμεν* glossema sit genuini verbi *ὀρρωδοῦμεν.* Moeris p. 286 ed. Piers. *ὀρρωδεῖν, Ἀττικῶς. φοβεῖσθαι ἢ ἀθυμεῖν, Ἑλληνικῶς.*

IN LIBRO VI.

† Cap. 1 [*ἐν*] *εἴκοσι σταδίων μάλιστα μέτρῳ διείργεται τὸ μὴ ἤπειρος εἶναι.* Non ignoro praepositionis *ἐν* in distantiis indicandis praesertim apud sequiores usum, aliquanto tamen ab huius loci ratione diversum. Apud Atticos nihilquicquam simile me legere memini. Fuisse olim codd., e quibus praepositio abesset, apparet e scholiasta, neque eam agnoscit imitator Procopius, cuius locos laudavit Bloomfield. Dudum suspecta mihi (cum Krügero, ut hanc plagulam corrigens video) fuit librorum scriptura in iis quae continuo praecedunt. *Σικελίας γὰρ περίπλους μέν ἐστιν ὁλκάδι οὐ πολλῷ τινι ἔλασσον ἢ ὀκτὼ ἡμερῶν.* Vide enim annon Thuc. scripserit *Σικελία* ad exemplum alterius loci II 97, qui non aeque facile potuit corrumpi: *αὕτη περίπλους ἐστὶν ἡ γῆ κτέ.*

† Cap. 2 § 5. *εἰσὶ δὲ καὶ νῦν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ Σικελοί, καὶ ἡ χώρα ἀπὸ* (l. *ἀπ'*) *Ἰταλοῦ — οὕτως* [*Ἰταλία*] *ἐπωνομάσθη.* Deleatur scholium ad *οὕτως.* † Simile scholium in marginem relegetur ap. Xen. Cyrop. III 3 § 62, ubi post *αὕτως ἐχώρει* perperam repetitur *τίς ἕψεται; τίς ἀγαθός;* quod idem

valet de loco Plutarcheo *de frat. am.* § 6 τῶν Μουσῶν — ἂς ὁμοῦ οὔσας οὕτως ὠνόμαζον [Μούσας]. Ad Thucydidem ut redeam, in vicinia non fero τάχα ἂν positum pro nudo τάχα i. e. ἴσως, quare ibi scripserim· τάχα δὲ καὶ ἄλλως πως ἐσπλεύσαντες.

Cap. 4 § 4 τὸ δὲ χωρίον οὗ νῦν ἡ πόλις ἐστὶ καὶ ὃ πρότερον ἐτειχίσθη Λίνδιοι καλεῖται. Bekker annotat „καλεῖται *B* (cod. Vaticanus) priore diphthongo a correctore posita, ut non dubitem fuisse καλοῦνται" Quae lectio unice vera videtur Cf IV 102 τὸ χωρίον τοῦτο, ὅπερ πρότερον Ἐννέα ὁδοὶ ἐκαλοῦντο, V 49 ἡ δὲ καταδίκη δισχίλιαι μναῖ ἦσαν.

Cap. 6 § 1 ἐφιέμενοι ἄρξειν. Revocanda vulgata ante Bekkerum ἄρχειν Ib. § 4. μετὰ τῶν ὑπολοίπων ἔτι ξυμμάχων. Vocula ἔτι, quae abest a codd. Italo et Vaticano, vereor ne huc male a scribis retracta sit e praegressis: τοὺς λοιποὺς ἔτι ξυμμάχους (§ 3). — In ipso capitis fine delaverim participium εἰσομένους quod otiosum adhaeret verbis hisce. ἐψηφίσαντο πρέσβεις πέμψαι πρῶτον ἐς τὴν Ἔγεσταν περί τε τῶν χρημάτων σκεψομένους εἰ ὑπάρχει — καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἅμα — ἐν ὅτῳ ἐστὶν [εἰσομένους].

Cap. 10 § 2. extr. οὓς πρὸ πολλῶν ἂν ἐτιμήσαντο ξυμμάχους γενέσθαι κτέ. Graecum est aut πρὸ πολλῶν ἂν χρημάτων ἐτιμήσαντο (cf. I. 33) aut πρὸ πολλοῦ, quod h. l. restituendum. Verae lectioni perniciosum fuit, ut suspicor, scholium οὓς οἱ Πελ. ἐτιμήσαντο ἂν ἀντὶ πολλῶν χρημάτων κτέ. Utut est, πρὸ πολλῶν τ. non magis Graecum esse puto quam v. c. πολλῶν pro πολλοῦ πρίασθαι. — Mox § 3 supplendum. ὥστε χρὴ σκοπεῖν τιν' αὐτὰ καὶ μὴ μετεώρῳ τε (τῇ) πόλει ἀξιοῦν κινδυνεύειν καὶ ἀρχῆς ἄλλης ὀρέγεσθαι πρὶν (ἂν) ἣν ἔχομεν βεβαιωσώμεθα.

† Cap. 11. Supple τὰ γὰρ διὰ πλείστου (πλεῖστον) πάντες ἴσμεν θαυμαζόμενα † Ad formam orationis cf. V 113 extr., VII 67 init., VIII 96 extr.

Cap 12 § 1. insere τοῖς ante χρήμασι aut dele articulum

ante σώμασιν. Utroque enim modo saepe noster locutus est. Additur utrobique articulus v. c. VIII 45 et 65. Prope finem dubito de sinceritate scripturae in verbis: μηδὲ τούτῳ ἐμπαράσχητε τῷ τῆς πόλεως κινδύνῳ ἰδίᾳ ἐλλαμπρύνεσθαι. Post ἐμπαράσχητε praetulerim λαμπρύνεσθαι. Cf. cap. 16 § 3.

Cap. 14. τῆς δὲ πόλεως κακῶς βουλευσαμένης ἰατρὸς ἂν γενέσθαι. Adv. κακῶς male omissum est ab editoribus cum libris optimis. Sequens καλῶς causa fuisse videtur cur exciderit. † In extremo capite malim καὶ (pro ἢ) ἑκὼν εἶναι μηδὲν βλάψῃ. †

Cap. 15 extr.: ἰδίᾳ ἕκαστοι τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτοῦ ἀχθεσθέντες. Huius loci est ἕκαστος, et sic corrigatur cap. 46 § 3 ἐσέφερον ἐς τὰς ἑστιάσεις ὡς οἰκεῖα ἕκαστοι. Cf. VIII 1.

Cap. 16 § 5. Conieci: προσποίησιν τε ξυγγενείας μὴ οὔσης (pro οὖσαν) καταλιπόντες. § 6. τὰ ἴδια ἐπιβοώμενος. Hoc verbum obiter redde Dioni C. XLIII 24 § 1 pro ἐπεκβοᾶσθαι.

Cap. 19. μᾶλλον [ἢ πρότερον] ὥρμηντο. Vide ad I 13 § 1.

Cap. 21 § 1. εἰ (pro ἢν) ξυστῶσιν in oratione pedestri ferendum non est. Ib. § 2. supple αὐτόθεν δὲ (δεῖ) κτέ.; nam verbum δεῖ ex § 1, praesertim interiectis istis: αἰσχρὸν — βουλευσαμένους, subintelligi nequit.

Cap. 22 § 2. τὸν δὲ καὶ αὐτόθεν σῖτον κτέ. Iure in articulo haeserunt critici. Suspicor: πρὸς δὲ καὶ κτέ.

Cap. 24 et 35 init. l. τοιαῦτα. Vide adn. ad IV 21 init.

Cap. 29 § 1. Deleo verba: εἴ τι τούτων εἰργασμένος ἦν, non ferenda ob sqq.: εἰ μὲν τούτων τι εἴργαστο. † § 2. αὐτοῦ expungatur † suspectum etiam Krugero. — In extremo capite ingratissima coniunctione scribitur μεταπέμπτον κομισθέντα, ubi participium ex interpretatione adhaesisse mihi persuadeo. Cf. cap. 72.

Cap. 30 § 1. ἡ ἀναγωγὴ ἐγίγνετο [ἐς τὴν Σικελίαν]. Contra vocula excidisse videtur versus finem in his: τὰ μὲν ὡς

κτησοιντο τούς δ' εἰ ποτε ὄψοιντο. Legerim, quod hac in re dici solet, *τούς δ' εἴ ποτε ἔτι ὄψοιντο.* Apud Xenoph. Ephesium cap. 10 parantes ad Abrocomam et Anthiam peregre proficiscentes· *ἆρα ἔτι ὑμᾶς εἰ φύντες οψομεθα,* Possis tamen etiam lenius· *τούς δ' εἴ κατ' ἐποψαιντο.* Cf. VII 61.

Cap. 31 § 3. *ἐς τά μακροτατα προθυμηθέντες.* Una deleta litera conieci *ἐς τά ἀκροτατα.* Cf. Dion. Hal. de verb. comp., p. 220: *εἰς ἄκραν* ibique Schaeferi annotatio. — † Ib. § 4. *ἐπίδειξιν τῆς [δυνάμεως καὶ] ἐξουσίας.* †

† Cap. 33 § 2. *προφασιν μὲν (ἐπ') Ἐγεσταίων ξυμμαχίᾳ καὶ Λεοντινων κατοικίσει.* † Vid. ad III 82 § 7. Quam facile ЄΠ ante ЄΤ negligi potuerit, vides. — § 5. *ου γάρ δὴ μὴ τύχωσι γε ὧν προσδέχονται [φοβοῦμαι].* Huius verbi nemo Graece sciens suscipiet patrocinium. Vide v. c. IV 95.

Cap. 34 § 1. *ἐς τούς Σικελούς πέμποντες.* Mallem quidem *ἐπέμποντες* (i. e. *περιπέμποντες*), ut scribitur v. c. cap. 45; sed vulgata ferri posse videtur, quod idem valet de verbis *ὑποδέχεται γάρ ἡμᾶς Ταρας,* ubi noli corrigere *ὑποδέξεται.* Similiter mox § 5 *ἔστι* recte habet pro *ἔσται.* Cf. VI 91 § 2 et IV 95 § 2.

Cap. 37 § 3. *ὥστε παρά τοσαύταν γιγνωσκω μολις ἄν μοι δοκοῦσιν — ουκ ἄν παντάπασι διαφθαρῆναι.* Suspicor *ὥστε παρ' ὅσον γιγνωσκω κτέ.*, ut vulgata scriptura nata sit ex interpretatione *παρά τοσαύταν ὅσον γιγνωσκω.* Ne quis haereat in coniunctis verbis *γιγνώσκειν* et *δοκεῖν,* conferat mihi VI 18 prope finem.

Cap. 38 § 4. *ο δε νομος [ἐκ] τοῦ μη δύνασθαι ὑμᾶς μᾶλλον η δυναμενους ἐτέθη ατιμάζειν.* Deleta praepositione omnia recte procedunt. Genetivus est causativus, Thucydidi admodum familiaris. *Το ἑξῆς* hocce· *ο. δ. ν. μᾶλλον ἐτέθη του μ. δ. ὑ. η (του) ατιμαζειν (ὑμας) δυναμένους.* Fieri potest ut *ἐκ* corruptum sit ex interpretamento *ἕνεκα,* quod magistelli ad eiusmodi Genetivos explicandos addere solent. Id factum v. c. I. 45 extr. *τοῦ μη λυειν [ἕνεκα] τάς σπονδάς,* ubi recte eam voculam delevit Cobet.

Cap. 39 § 1. *τούς δ' ἔχοντας [τά χρήματα* del. Kr.] *καὶ*

ἄρχειν ἄριστα βελτίστους. Aut βελτίστους expunge cum Krügero, aut mecum ἄριστα Cf. E. C. p. 156. — Mox § 2 ξύμπαν ἀφελομένη ἔχει. Lege ξύμπαντ᾽ ἀφελομένη ἔχει, sc. τὰ ὠφέλιμα

Cap 40 § 1. ἡγησάμενοι — καὶ τοῦ παντὸς κινδυνεῦσαι. L. κἂν.

Cap 42. [καὶ] ἐς τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν. Duplici καὶ hic locus non est; si esset, repetita praepositione et articulo scribendum foret: καὶ (ἐς τὴν) Σικελίαν.

Cap. 44 § 2 extr. Vide ad IV 24 § 3. — § 11. λιθολόγους καὶ τέκτονας. Hinc corrigatur Cyrop. III. 2 § 11. τέκτονές τε καὶ λιθοδόμοι, ubi in aliis est λιθοτόμοι. Verum esse λιθολόγοι iam Piersonum ad Moeridem i. v. λιθουργοὺς sed nequiquam monuisse video

Cap. 46 § 1. οὓς πρῶτον ἤρξαντο πείθειν. Emenda πρώτους. Idem error at alios forsitan locos obsidet et 48 med., ubi l. πρώτους δὲ πείθειν Μεσσηνίους. Mox pro ἀλογώτερα requiro superlativum.

Cap. 50 § 3 Vide adn. ad V 2.

Cap. 51. ἐσελθόντες ἠγόραζον [ἐς τὴν πόλιν]. Tria ultima vocabula otiosa sunt — nam e praegressis potius cogitandum ἐς τὴν πυλίδα — et loco posito alieno Mox malim: ὡς εἶδον το στράτευμα ἔνδον (ὄν); cf. II 3 § 1.

Cap. 52 § 1. Voculam τε post ἐκ bene explicat Poppo.

Cap. 53 § 1. τὴν Σαλαμινίαν [ναῦν]. Substantivum delevit Cobet ad Hyperidem Interpretamentum recte omisit Plutarchus vit. Alcib. c. 21 Cf. 61 § 5 (ubi bis omissum est, sed iterum adscriptum § 4) at III 32 med. et 77 extr

Cap. 54 § 5. καὶ ἐπετήδευσαν ἐπὶ πλεῖστον δὴ τύραννοι αὗτοι ἀρετὴν καὶ ξύνεσιν. Cave corrigas: (οἱ) τύραννοι οὗτοι κτέ., nam, ut recte intellexit Kr., τύραννοι est appositum. Nisi forte scribendum ἐπὶ πλεῖστον δὴ τυράννων κτέ. i. e. (*omnium*) *tyrannorum diutissime* — Ib. § 7 ὁ δῆμος [Ἀθηναίων]. Nomen h. l. otiosum delere satius iudico quam corrigere ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων.

Cap 55 extr. αὐχ — ἠπόρησεν ἐν ᾧ ου πρότερον ξυνεχῶς ὡμιλήκει τῇ ἀρχῇ Duo ultima vocubula sintne epexegesis an interpretamentum ambigo

Cap. 57 § 2 expunge vocabula ὁ Ἱππίας. Fallitur ad h. l. Krüger.

† Cap 58. ἐπὶ τοὺς πομπέας [τοὺς ὁπλίτας] † Additamentum petitum e sequentibus. Verba ultima μετὰ γάρ — ποιεῖν si genuina sunt, de quo subdubito, e codice *H* Paris., pro ποιεῖν, quod pro ποιεῖσθαι Graecum non est, utique reponendum πέμπειν, quod alios iam monuisse animadverto.

Cap. 59. In epigrammate:

> ἀνδρὸς ἀριστεύσαντος ἐν Ἑλλάδι τῶν ἐφ' ἑαυτοῦ
> Ἱππίου Ἀρχεδίκην ἥδε κέκευθε κονις

cod. Italus habet Ἀρχεδίκης, quae lectio vera esse *potest*, modo simul scribatur τῇδε κέκευθε κόνις. Sed in vulgata lectione nihil est quod merito cui displiceat In praegressis legimus: Ἱπποκλου γοῦν τοῦ Λαμψακηνοῦ τυράννου Αἰαντίδῃ τῷ παιδὶ θυγατέρα ἑαυτοῦ μετὰ ταῦτα Ἀρχεδίκην Ἀθηναῖος [ὢν abesse malim] Λαμψακηνῷ ἔδωκεν. An ἐξέδωκεν? Dubito enim an verbum simplex sensu *locandi* in pedestri Atticorum sermone admitti possit

Cap. 60 § 1. ἐς τοὺς περὶ τῶν μυστικῶν τὴν αἰτίαν λαβόντας An genuina est praep. περί? Recte cap. 61 § 1 τὰ μυστικά, ὧν ἐπαίτιος ἦν. Ad cap. extr. vide adn ad III 52

Cap 61 § 1. μετὰ τοῦ αὐτοῦ λόγου [καὶ τῆς ξυνωμοσίας ἐπὶ τῷ δήμῳ] Interpretamentum manifestum insuper proditur vitio syntactico. Deinde l. ὑπ' (pro ἀπ') ἐκείνου. — § 3. τοὺς ὁμήρους — τοὺς ἐν ταῖς νήσοις κειμένους Kruger ad V 61 ὅμηροι ἦσαν αὐτόθι ὑπὸ Λακεδαιμονίων κείμενοι propter h. l. male diffisus est verissimae suae coniecturae κατακειμένους. Etenim utroque loco praepositionis compendiolum periit propter sequentem literam *K*, haud aliter quam saepe v. c. e περιποιεῖν factum est ποιεῖν, e περιπέμπειν πέμπειν, similia. Quoniam autem Gr. est κατατίθεσθαι, non τίθεσθαι ὁμήρους, nisi fallor, κατακεῖσθαι, non κεῖσθαι, ὑπό τινος illi

dicantur necesse est. Cf. III 28, 35, 72, 102, IV 57, V 84 et VIII 3 med.

Cap. 64 § 4 *πέμπουσιν ἄνδρα σφίσι μὲν πιστον — ἐπιτηδειον ἦν δὲ Καταναῖος [ο ἀνηρ] καὶ ἀπ' ἀνδρῶν ἐκ τῆς Κατάνης ηκειν ἔφη.* Nemo monitus non sentiet quam non modo otiosa sed etiam ineleganter addita sint vocabula *ὁ ανηρ.* § 5 *ἔλεγε — εἰ βυὐλονται ἐκεῖνοι πανδημεὶ — ἐπὶ το στράτευμα ἐλθεῖν, αυτοὶ μὲν ἀποκλησειν τοὺς παρὰ σφίσι — ἐκείνους δε ῥᾳδίως [το στράτευμα] προσβαλοντας τω σταυρώματι αἱρησειν.* Athenienses *ηυλίζοντο ἀπὸ τῶν ὅπλων ἐν τῇ πολει,* nequa igitur Syracusani poterant *ἐπὶ τό στράτευμα ελθεῖν,* poterant venire *ἐπί το στρατοπεδον* s. *ἐπὶ τὸ σταυρωμα,* quod cum illo vocabulo facile confunditur. Deinda post *ῥᾳδίως* expungatur *τὸ στράτευμα.* Cf. Plut. Nic. cap. XVI init.: *εἰ βουλονται λαβεῖν ἔρημον ἀνδρῶν το στρατοπεδον.* — Ultima verba *ἀφ' ὧν αυτὸς ἡκειν* si abessent, nemo desideraret. Vide an male huc adscripta sint e § 4 *ἀπ' ἀνδρῶν — ἡκειν ἔφη.* Etiam sequi potius debebant statim post *Καταναίων.*

Cap. 65 § 1. Vide adn. ad I 90 § 3.

Cap. 66 § 1. *ηκιστ' [ἀν] αὐτους — λυπηαειν.* Voculam *ἄν* natam e sequentis pronominis literis prioribus delebo, quicquid dicunt Herbst eiusque sectatores. Gravius laborat huius capitis pars ultima quam ad hoc exemplum emendandam suspicor: *ἐκ μεν τῆς πολεως ουδεὶς ἐξιὼν ἐκώλυε τὸ πρῶτον, ἔπειτα δέ* (codd *πρῶτοι δέ*) *οἱ ἱππῆς — προσεβοηθησαν, ἔπειτα δ' ὑστεραν — ξυνελέγη, καὶ προσῆλθον μὲν ἐγγυς τοῦ σταυρωματος* (pro *στρατευματος*) *των Ἀθηναίων κτέ.*

Cap. 68 § 4: *οἱ μεν (γαρ παρακελεὐονται) ὅτι περὶ πατρίδος ἔσται ὁ αγών, ἐγὼ δὲ ὅτι ουκ ἐν πατρίδι ἐξ ἧς κρατεῖν δεῖ η μη ῥᾳδίως ἀποχωρεῖν.* Non sufficit fortasse cum Reiskio delere praepositionem *ἐξ.* Num forte delenda sunt vocabula *ὅτι — ἐξ?* Quibus expunctis orationem similem haberemus huic (III 13 § 5): *ου γὰρ ἐν τῇ Ἀττικῇ ἔσται ὁ πολεμος, ὥς τις οἴεται, ἀλλὰ δι' ην* (i. e. *ἐν ταύτῃ δι' ἥν*)

'Αττικὴ ὠφελεῖται. Structurae difficultas potuit parere interpolationem. Aliquanto tamen probabilius reponam: *τι οὐκ ἐν πατρίδι ἀλλ' ἧς κτέ.*

Cap. 69 § 3. *τροπάς — ἀλλήλων ἐποίουν.* Leg. *ἐποίουν τα*, i. e. *ἀλλήλαυς ἔτρεπον.* Vide v. c. VII 54 — Extr. cap. *ἔπειτα δ' ἐν παρέργῳ καὶ εἴ τι ἄλλο ξυγκαταστρεψαμένοις ῥᾷον αὐτοῖς ὑπακούσεται.* Aut *ὑπακουσθήσεται* legendum aut *ξυγκαταστρεψαμενοι* (ita est in uno codice) *ῥᾷον αὐτοὶ ὑπακούσονται* (ut legit Scholiasta).

† Cap. 72 § 2. Verba *καὶ το πλῆθος τῶν στρατηγῶν* sunt interpretamentum vocabuli *πολυαρχίαν* † Ante me idem vidit Pluygers Mnem. XI. p. 92. Mox aliena manus addidit *ἔφη* verbis *κατὰ το εἰκος κρατησειν κτέ.*, quibus continuantur Accusativi cum Inf. libere pendantes a verbis *ἐθάρουνέ τε καὶ ουκ εἰα.* In capite extremo post *κοσμον* repetatur particula *ἄν*.

Cap. 77 § 1. *πολὺ δὲ μᾶλλον ἡμᾶς αὐτοὺς αἰτιασομενοι ὅτι ἔχοντες παραδείγματα τῶν ἐκεῖ Ἑλληνων ὡς ἐδουλώθησαν αυκ αμύνοντες σφίσιν αὐτοῖς, καὶ νῦν ἐφ' ἡμᾶς ταυτά παροντα (ὁρῶντες) σοφίσματα κτέ.* Ita suppleta haec verba facile intelligentur: ni feceris, verba *ταυτὰ — σοφίσματα* minus recte suspensa erunt a praegresso *ἔχοντες.* Post *παροντα* quod inserui participium facile periit ab ductuum similitudinem.

Cap. 74. *'Αλκιβιαδης — μηνύει τοῖς τῶν Συρακασίων φίλοις ταῖς ἐν τῇ Μεσσηνῃ ξυνειδὼς το μέλλον· οἱ δὲ τούς τ' ἄνδρας διέφθειραν προτερον, καὶ τοτε στασιαζοντες καὶ ἐν οπλοις ὄντες ἐπεκρατουν μη δέχεσθαι τοὺς 'Αθηναιους [οἱ ταῦτα βουλομενοι].* Aut ultima verba expungenda aut scribendum suspicor: *στασιαζοντων — ὄντων.*

Cap. 79 § 1. *ἐπεὶ οὐδ' οἱ 'Ρηγῖνοι [ὀντες] Χαλκιδῆς Χαλκιδέας [ὄντας] Λεοντίνους ἐθέλουσι ξυγκατοικίζειν.* Magistellos addidisse participia docebit v. c. locus VII 57 § 2: *'Αθηναῖοι μὲν αὐτοὶ 'Ιωνες ἐπὶ Δωριας Συρακοσίους ἑκοντες ἦλθον.* Cf. ibidem § 5 et § 8. Similiter VI 80 *προδιδομεθα*

ὑφ' ὑμῶν Δωριῆς Δωριῶν. Cf ib. 6 § 3. Quare non magis corrigere dubitabo cap 82 ἡμεῖς μὲν Ἴωνες [ὄντες] Πελοποννησίοις Δωριεῦσι, καὶ πλείοσιν οὖσι καὶ παροικοῦσιν, ἐσκεψάμεθα ὅτῳ τρόπῳ ἥκιστα [αὐτῶν dele] ὑπακουσόμεθα. Praeterea malim transponere Ἴωνες Δωριεῦσι Πελοποννησίοις, quae est legitima talium structura. Similibus additamentis laborant loci: VI 44 § 3, 59 § 3 et VII 5 extr.

Cap. 80 § 1. l. τὰ πολεμικά pro πολέμια, qui est tralaticius error. Ib. § 3. ξυνελόντες τε λέγομεν [οἱ Συρακόσιοι]. Nomen proprium sine vi additum deleatur. Pluralis designat ipsum Hermocratem comitesque eius.

Cap. 82. Vide ad 79. — § 4. ἦλθον γὰρ ἐπὶ τὴν μητρόπολιν [ἐφ'] ἡμᾶς In vicinis vel cum Krugero legatur: καὶ ὡς τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν vel, expuncta praepositione ἐς, mecum: καὶ τἀκριβὲς εἰπεῖν. Cf. VII 49 § 4.

Cap. 87. ἄκλητοι. Vide ad I 118 extr. Ib § 4. ἀντιτυχεῖν celat ἂν τυχεῖν, de quo loco fortasse alibi agam. Nunc videndum de verbis sequentibus: — ἀμφότεροι ἀναγκάζονται ὁ μὲν ἄκων σωφρονεῖν ὁ δ' ἀπραγμόνως σῴζεσθαι ταύτην οὖν τὴν κοινὴν τῷ τε δεομένῳ καὶ ὑμῖν νῦν παροῦσαν ἀσφάλειαν μὴ ἀπώσησθε, ἀλλ' ἐξισώσαντες τοῖς ἄλλοις μεθ' ἡμῶν τοῖς Συρακοσίοις, ἀντὶ τοῦ ἀεὶ φυλάσσεσθαι αὐτούς, καὶ ἀντεπιβουλεῦσαι ποτ' ἐκ τοῦ ὁμοίου μεταλάβετε. Neque ἐξισώσαντες cum scholiasta interpretari ἐξισωθέντες sinit usus orationis pedestris, neque, ea ipsa interpretatione admissa, mens auctoris non valde obscura manet. Ego nil amplius requirerem, si facili mutatione rescriberetur: ἀλλ' ἐξ ἴσου σωθέντες τοῖς ἄλλοις, quo ducit tum praegressum σῴζεσθαι, tum oppositum in sequentibus ἐκ τοῦ ὁμοίου.

Cap. 88 Ib. § 7. περιήγγελλον δὲ καὶ τοῖς Σικελοῖς καὶ ἐς τὴν Ἔγεσταν [πέμψαντες ἐκέλευον] ἵππους σφίσιν ὡς πλείστους πέμπειν. Qui haec de suo inseruit ignoravit verbum περιαγγέλλειν iungi solere cum Infinitivo Cf. IV 8 περιήγγελλον — βοηθεῖν. Cf. I 116, II 10 Vide autem quam ineleganter scribatur: πέμψαντες — πέμπειν.

Cap. 89 extr. Cl. loco I 68, lacunam non male sic expleveris: *ἐπεὶ δημοκρατίαν γε καὶ ἐγιγνώσκομεν οἱ φρονοῦντές τι, καὶ αὐτὸς οὐδενὸς ἂν χεῖρον ὅσῳ καὶ (μέγιστα ἐγκλήματα ἔχω) λοιδορήσαιμι.*

Cap. 90 § 1 extr. *ἔπειτα καὶ τῆς Καρχηδονίων ἀρχῆς καὶ αὐτῶν ἀποπειράσοντες.* Male Reiske coniecit *καὶ Λιβύων* vel *καὶ Αἰγυπτίων*. Sensus: *vel ipsorum Carthaginiensium, populi tam potentis.* Malim tamen *καὶ αὐτῆς* Non magis quam Reiske audiendus est ad h. l. Kruger.

Cap. 91 extr. *μάλιστα δὲ τῆς ἀπὸ τῶν ξυμμάχων προσόδου [ἧσσον διαφορουμένης].* Dele interpretamentum, quod mala Graecitate facile arguitur Graecum enim foret *ἧσσον προσιούσης*. — *Διαφορεῖν* Atheniensibus est *διαρπάζειν* non *διακομίζειν*. Ferrem tamen: *ἧσσον δὴ φερομένης.*

Cap. 92 § 1. *οὐδὲ ὑποπτευθῆσθαι μου ἐς τὴν φυγαδικὴν προθυμίαν τὸν λόγον.* An *ἔς τινα φυγ. προθ.*? † Ib. § 3. *τὴν οὐκ οὖσαν ἀνακτᾶσθαι.* Opponitur his verbis in praegressis *ἡ οὖσα ἔτι*, quare malim *τὴν οὐκέτ' οὖσαν*, praesertim quum sint obiectum verbi *ἀνακτᾶσθαι*. Cf. I 74 *ἡμεῖς δὲ ἀπό τε τῆς οὐκ οὔσης ἔτι ὁρμώμενοι κτέ.*

Cap. 93 § 1. Recte *τοιαῦτα* cod. *H*, cf. 88 extr. et adn. ad IV 21 pag. 52. — § 2. suppleverim: *ὥστε τῇ (τ') ἐπιτειχίσει τῆς Δεκελείας προσεῖχον ἤδη τὸν νοῦν καὶ τῷ* (pro *τὸ*) *παραυτίκα καὶ τοῖς ἐν τῇ Σικελίᾳ πέμπειν τινὰ τιμωρίαν.* Mox in eadem § (*ποιεῖν ὅπῃ ἐκ τῶν παρόντων μάλιστα καὶ τάχιστά τις ὠφελία ἥξει τοῖς ἐκεῖ*) non spernenda fortasse lectio cod. Vaticani *κάλλιστα*. Cf. supra c. 38 § 3: *ὡς οὖν ἐν τάχει παρεσομένων ὁρᾶτε ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων ὅτῳ τρόπῳ κάλλιστ' ἀμυνεῖσθ' αὐτούς.* — § 3. dele *πέμπειν* post *διανοοῦνται*.

Cap. 95 *ταλάντων οὐκ ἔλασσον πέντε καὶ εἴκοσι* Post *ἔλασσον* excidisse videtur vocula *ἤ*, quae recte additur cap. 97 med. et alibi plerumque. In sqq. *οὐ κατέσχεν* sign : *non assecutus est propositum.* Cf. Lysias III § 42, quem locum sine causa tentavi An. Crit. p. 57.

Cap. 96 extr. pro *παραγίγνωνται* malim *παραγίγνοιντο* ob praegressum *εἴησαν* (*εἶεν*).

Cap. 99 § 2. *ὑποτειχίζειν δὲ ἄμεινον ἐδόκει εἶναι ἢ ἐκεῖνοι ἔμελλον ἄξειν τὸ τεῖχος καί, εἰ φθάσειαν, ἀποκλήσεις γίγνεσθαι*. Imo vero *ἀποκλῇσεις*, ut recte alibi scribitur.

Cap. 100 § 1. *φυλὴν μίαν καταλιπόντες φύλακα τοῦ οἰκοδομήματος*. Malim *φύλακας* s. *φυλακήν*.

Cap. 101 § 2. *καὶ [διὰ] τοῦ ἕλους ᾗ πηλῶδες ἦν καὶ στεριφώτατον θύρας — ἐπιθέντες κτέ.* Gen. *τοῦ ἕλους* pendet ab adverbio loci *ᾗ*. Cf. adn. ad 103 § 1 et III 16 § 1: *Πελοποννήσου ᾗ δοκοίη αὐτοῖς*. § 3. *καὶ ὕστερον καὶ τὸ ὑπολειφθὲν [εἷλον abesse malim], καὶ μάχη ἐγένετο καὶ [ἐν αὐτῇ] ἐνίκων οἱ Ἀθηναῖοι.* Vocabula *ἐν αὐτῇ*, et supervacua et addita praepositione male Graeca, nostro arbitrio, praesertim cum varient libri. Vaticanus enim mutato ordine exhibet *ἐν αὐτῇ καὶ ἐνίκων*, dum in alio (*E*) prorsus desiderentur et alius (*H*) omittit praepositionem. Cf. I 29 v. fin. *ἐναυμάχησαν· καὶ ἐνίκησαν οἱ Κερκυραῖοι*, I 105 § 2 *ἐναυμάχησαν — καὶ ἐνίκων Ἀθηναῖοι — ναυμαχία γίγνεται — καὶ ἐνίκων Ἀθηναῖοι*: et ita constanter Thucydides.

Cap. 103 § 1. [*ἐκ*] *τῆς Ἰταλίας πανταχόθεν*. Genetivos suspensos ab adverbiis loci non ferebant Byzantini. Simili modo IV 26 med. *ἀπὸ* expulit, quod nunc video, Cobet ante me (An. Crit. p. 7). Cf. adn. ad 101 § 2. — In verbis vicinis: *ἀπὸ τῶν Ἐπιπολῶν [καὶ] τοῦ κρημνώδους ἀρξάμενοι κτέ.*, copulam abesse malim, ut sensus sit: *ab Epipolarum parte confragosa*, cf. cap. 96: *ἐξήρτηται* (*ἐξῆρται* Kr.) *γὰρ τὸ ἄλλο χωρίον καὶ μέχρι τῆς πόλεως ἐπικλινές τέ ἐστι καὶ ἐπιφανὲς πᾶν εἴσω* (*ἔσω?*). — In § 2 *καὶ τἆλλα προυχώρει αὐτοῖς ἐς ἐλπίδας*. Non male *πάντα* liber Vaticanus, quod ob sqq.: *καὶ γὰρ οἱ Συρακόσιοι* vulgato praetulerim. Ex eodem libro cap. 104 § 3 recte Krüger recepit lectionem *καὶ* (pro *κατὰ*) *τὴν τοῦ πατρὸς ἀνανεωσάμενος* (pro *ποτε*) *πολιτείαν*. Compares VII 33 *ἀνανεωσάμενοί τινα παλαιὰν φιλίαν*, et V 43 *τὴν παλαιὰν προξενίαν ποτὲ οὖσαν — ἀνανεώσασθαι*.

Neque enim est in illa lectione ulla interpolandi suspicio Qua non magis me iudice premitur in eadem § eiusdem libri scriptura: *καὶ τὰς ναῦς ὅσαι (μάλιστα) ἐπόνησαν ὑπὸ τοῦ χειμῶνος ἀνελκύσας ἐπεσκεύαζεν.* Pro vulgata tamen potius militat locus VII 38 *τούς τε τριηράρχους ἠνάγκαζεν ἐπισκευάζειν τὰς ναῦς εἴ τίς τι ἐπεπονήκει.*

Cap. 105 § 2. *ὅσαν ὀχοντας μόναν* Ne forte *μοναν* putes esse glossema adverbii praecedentis, cf. Arist. Vesp. 1288, Lys. 733. Mox § 3 cum Goellero probo Vaticani lectionem *ἀλλ' ἄττα.* Cf. I 113 § 1 et II 100 § 2.

IN LIBRO VII.

Cap I § 1. *παρέπλευσαν ἐς Λοκροὺς* [*τοὺς Ἐπιζεφυρίους*]. Ultima vocabula Lecapenus p 76 citans verba: *ἐκ τοῦ Τάραντας — Λοκροὺς* non videtur legisse Valde mihi suspectum est hoc additamentum, praesertim post Tarenti mentionem plane otiosum. Neque usquam alibi apud nostrum hoc epitheton reperitur. Cf. IV 1 et 24, V 5, VI 44, VIII 91. Herodotum, cuius nota est verbositas, non aeque miramur scribentem VI 23 § 1: *Σάμιοί τε κομιζόμενοι ἐς Σικελίην ἐγίνοντο ἐν Λοκροῖσι τοῖσι Ἐπιζεφυρίοισι καὶ Ζαγκλαῖοι κτέ.* Quamquam, si vel unus codex omitteret, huic quoque ista abiudicarem.

Cap. 2 § 3. *ὁ δὲ Γέτα το τε τεῖχος ἐν τῇ παρόδῳ τῶν Σικελῶν λαβὼν καὶ ξυνταξάμενος ὡς ἐς μάχην ἀφικνεῖται πρὸς τὰς Ἐπιπολὰς* Codd. variant inter *το τε*, *τέ τι*, *τοτε τι* et *τοτε το*. Scribendum suspicor *ὁ δὲ Γέτα* (nomen incertum. Cf. Goeller ad h. l.) *τε τεῖχος ἐν τῇ παρόδῳ τῶν Σικελῶν* (haec duo vocabula ob locum quo ponuntur valde incommodum mallem abesse) *λαβών,* [*καὶ*] *ξυνταξάμενος ὡς ἐς μάχην ἀφικνεῖται πρὸς τὰς Ἐπιπολάς.* Facinus memorabile (*τὸ λαβεῖν Γέτα*) et accessorium illud (*τὸ ξυνταξασθαι*) in libris perperam ponuntur *ἐκ τοῦ παραλλήλου.* Participia non

innexa copulis, quod saepius observavimus, raro intacta evadunt sciolorum manus.

Cap 3 § 2. *ἀλλ' ἡσύχαζε πρὸς τῷ [ἑαυτῶν] τείχει.* Variant libri inter *ἑαυτοῦ*, quod sententiae, et *ἑαυτῶν*, quod Grammaticae adversatur. Quinam murus significetur, omisso pronomine sat manifestum arbitror. Ibidem § 4 lege: *τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀ γ α γ ὼ ν* (pro *ἄγων*) *τὴν μὲν πλείστην τῆς στρατιᾶς παρέταξε κτέ.*

Cap. 4 § 1. *καὶ μετὰ ταῦτα ἐτείχιζον — ἄνω [πρὸς τὸ] ἐγκάρσιον τεῖχος ἁπλοῦν.* Cf. VI 99 § 4. — Ib. § 5 *πρὸς τῷ λιμένι [τῷ τῶν Συρακοσίων* del. Kr.] *ἐφορμηθεῖν.* Abiicienda videtur praep. *πρός*, — aut, quod longe malim, resecanda audacter verba vitiosa et obscura *πρὸς τῷ λιμένι τῷ τῶν Συρακοσίων.* — In extremo capite abiecerim ultimum vocabulum *αὐτάς*, quia verbum *ναυλοχεῖν* cum obiecti accusativo construi posse non facile credam.

Cap. 8 § 1 extr.: *εἰ μὴ — μεταπέμψουσιν ἢ — ἀποστελοῦσιν, οὐδεμίαν εἶναι σωτηρίαν.* Oratio directa foret *οὐδεμία ἔσται* s. *ἂν εἴη σωτηρία*, quare lege *οὐδεμίαν (ἂν) εἶναι σωτηρίαν.* § 3. *καὶ οἱ μὲν ᾤχοντο φέροντες οὓς ἀπέστειλε τὰ γράμματα καὶ ὅσα ἔδει αὐτοὺς εἰπεῖν.* Fortasse recte haec verba sanavit Pluygers, in Mnem. XI p. 94 legendum proponens: *φέροντες ἃ ἐπέστειλε [τὰ γράμματα] καὶ ὅσα ἔδει αὐτοὺς εἰπεῖν.* Non tamen diffiteor mihi displicere verbosam orationem, quae facile interpolari potuit ex capite decimo. Quare reliquis abiectis longe mallem: *καὶ οἱ μὲν ᾤχοντο, ὁ δὲ τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον διὰ φυλακῆς μᾶλλον ἤδη ἔχων ἢ δι' ἑκουσίων κινδύνων ἐπεμέλετο.* Haec demum oratio est bono digna scriptore! Acquiescam tamen in leni Pluygersi correctione.

Cap. 11 § 2. *τῇ δ' ὑ σ τ ε ρ α ί ᾳ.* An *ὑ σ τ έ ρ ᾳ*? Non certe apparet ex cap. 5 *postridie eius diei* denuo pugnatum esse.

Cap. 12 extr. *φανεραὶ δ' εἰσιν ἀναπειρώμεναι* (naves Syracusanorum) *καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις ἐπ' ἐκείνοις καὶ ἀποξηρᾶναι τὰς σφετέρας μᾶλλον ἐ ξ ο υ σ ί α.* Ultima vox an Thucydidis sit dubito. Ea omissa mente repetendum *ἐπ' ἐκείνοις (ἐστίν).*

Cap. 13 § 3. *ἐπ' αὐτομολίας προφάσει.* Plurimis coniecturis accedat haec mea: *ἐπ' ἀργυρολογίας προφάσει.*

Cap. 14 init. *ἐπισταμένοις δ' ὑμῖν γράφω ὅτι βραχεῖα ἀκμὴ πληρώματος καὶ ὀλίγοι [τῶν ναυτῶν] οἱ ἐξορμῶντές τε ναῦν καὶ ξυνέχοντες τὴν εἰρεσίαν.* Locum difficillimum vide an sic expedire possis, ut deletis vocabulis *τῶν ναυτῶν* adiectivum *ὀλίγοι* intellegas de trierarchis, quorum mentio modo facta est in fine cap. 13, et *εἰρεσίαν* collective dictam accipias pro *τοὺς ἐρέτας.* Verte: *et paucos esse qui navem deducentes eius remiges secum retinere possint.* Cf. Xen. Cyropaed. VII 5 § 70. Quae mox sequuntur verba depravatissima *ἀλλ' ἀνάγκη ἀφ' ὧν ἔχοντες ἤλθομεν τά τε ὄντα καὶ ἀπαναλισκόμενα γίγνεσθαι* sic tento *τὰ δέοντ' ἀεὶ ἀπαναλισκομένων γίγνεσθαι.*

† Cap. 17 § 2 *οἱ γὰρ Κορίνθιοι — παρεσκευάζοντο αὐτοί τε ἀποστελοῦντες ὁπλίτας ἐς τὴν Σικελίαν καὶ ἐκ τῆς ἄλλης Πελοποννήσου οἱ Λακεδαιμόνιοι τῷ αὐτῷ τρόπῳ.* Post haec verba non fero, quod magistelli de suo post *τρόπῳ* addiderunt participium *πέμψοντες.* †

Cap. 18 § 1. *τὴν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων βοήθειαν.* Graecum est aut *τὴν τῶν Ἀθ. βοήθειαν*, aut, quod hic reponendum *τ. ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν β.* Idem error commissus est I 42 § 1, II 86 § 4, 92 § 4 et VII 18 § 1 ob scripturae compendium male intellectum. Vide Cobetum Mnem. III. p. 387. — Ib. § 3. *καὶ ἐνεθυμοῦντο τήν τε περὶ Πύλον ξυμφορὰν καὶ εἴ τις ἄλλη αὐτοῖς γένοιτο.* Nullus locus optativo iterativo qui dicitur. Scribatur *ἐγεγένητο*, quae lectio leviter depravata in *ἐγεγένοιτο* exstat in Vaticano codice.

Cap. 19 § 1. *διελόμενοι [τὸ ἔργον]* Vide adn. ad II 77.

Cap. 21 § 1. *ναυμαχίας ἀπόπειραν λαμβάνειν.* Locutio mihi suspecta minus propterea quod *ἀπόπειρα* apud reliquos scriptores Atticos non legitur quam quia Thuc. dicere solitus *πεῖραν (πρόπειραν) ποιεῖσθαι*, non *λαμβάνειν*, potius scripturus fuisse videtur *ἀπόπειραν ποιεῖσθαι.* Nec tamen haec argumenta, quae non gravissima esse sentio, me valde moverent nisi

viderem in cod. *H*, qui saepius lectiones obtulit haud spernendae bonitatis, ipsum illud *λαμβάνειν* desiderari. Unde subnata mihi suspicio accentum male positum fraudi fuisse correctoribus, Thucydidem autem scripsisse *ναυμαχίας ἀποπειρᾶν*, quemadmodum VII 17 extr. scribitur: *ὅπως ναυμαχίας τε ἀποπειράσωσι*, ubi malim *ἀποπειράσαυσι*. — Ib. § 2. *λέγων οὐδ' ἐκείνους πάτριον τὴν ἐμπειρίαν οὐδὲ αἴδιον τῆς θαλάσσης ἔχειν [ἀλλ'] ἠπειρώτας μᾶλλον τῶν Συρακοσίων ὄντας καὶ ἀναγκασθέντας ὑπὸ Μήδων ναυτικοὺς γενέσθαι.* Voculam *ἀλλα*, quae abest a Vaticano, adscriptam suspicor a sciolo, qui non intelligens verbum *γενέσθαι* pendere ab *ἀναγκασθέντας* construeret: *λέγων οὐδ' ἐκείνους — ἔχειν — γενέσθαι* Loco iam depravato haud absurde opitulatus est qui olim corrector post *ὄντας* abiecit copulam: quam rem testantur codd. quidam deteriores, a quibus abest. — § 5 *ἰέναι οὖν ἐκέλευεν ἐς τὴν πεῖραν [τοῦ ναυτικοῦ] καὶ μὴ ἀποκνεῖν.* Aliquanto elegantius haec dicta erunt, obiectis quae inclusi cancellis. Confirmabit coniecturam ipse Thuc. infra cap. 42 scribens: *ἠπείγετο ἐπιθέσθαι τῇ πείρᾳ κτέ.*

Cap. 23 § 1. *προσπεσὼν αἰφνιδίως.* Adverbii usum suspectum reddunt loci, quales sunt IV 75 *κατελθόντος αἰφνιδίου*, VI 49 *αἰφνίδιοι ἢν προσπέσωσιν* (ubi tamen in optimis est *αἰφνίδιον*), VIII 14 *ἀφικνοῦνται αἰφνίδιοι* et ib. 28 *προσβαλόντες — αἰφνίδιοι.* Mutatione paene nulla loco, quem tractamus, scribi possit *αἰφνίδιος* et similiter V 8 et 9 (*ἐβουλεύετο ἐπιχειρεῖν αἰφνιδίως* et *ἄγων αἰφνιδίως*). Paullo magis adverbio favent duo loci IV 96 *ὑπερφανέντων αἰφνιδίως* et VII 3 *αἰφνιδίως — ἐπιόντων.* — § 2 *ἐς τὸ στρατόπεδον ἐξεκομίζοντο.* Propter addita verba *ὅσοι καὶ ἐς τὰ πλοῖα — κατέφυγον* corrigam *διεκομίζοντο.* Mox importune inserta copula verbis *ὑπὸ τριήρους μιᾶς [καὶ] εὖ πλεούσης.* — § 3. *τὰς τῶν Ἀθηναίων [ναῦς]* Ultima vox rectissime abest e codice Parisino *H* [1]), cui libro inter alias

1) Quidni igitur magistellis tribuamus, quod II 89 § 5 post *ὀλίγαις* legitur

bonas scripturas debetur vera lectio loci 24 § 2 *ἅτε γὰρ ταμιείῳ χρωμένων*, ubi reliqui omnes Ionum more servant *ὥστε*. Ex eodem libro cap. 34 § 2 recipiendum *τοῦ χωρίου — ἐν* (pro *ἐφ'*) *ᾧ ὥρμευν*, cf. § 7. Aliud enim est *ἐφορμεῖν*.

Cap. 25 § 3. *ἔς τε Λοκροὺς μετὰ ταῦτα ἦλθον* (Syracusanorum naves) *καὶ ὁρμευσῶν αὐτῶν* (fort. *αὐτοῦ*) *κατέπλευσε μία τῶν ὁλκάδων ἄγουσα Θεσπιέων* (l. *Θεσπιῶν*) *ὁπλίτας, καὶ ἀναλαβόντες αὐτοὺς οἱ Συρακόσιοι ἐπὶ τὰς ναῦς παρέπλεεν ἐπ' οἴκου*. Difficile fuerit *παραπλεῖν* Locris Syracusas: de toto saltem cursu id verbum usurpari non potuit. Idcirco e Vaticano recipiendum duco *ἔπλεον*, licet non negem fortasse in *παρέπλεον* latere *ἀπέπλεον*. — § 5. *ὥσπερ περὶ ἔρμα*. Cf. Dio C. XLIII 31 § 3. — § 7. *ἔπεμψαν — ἀγγέλλοντας*. Ita male editur pro *ἀγγελοῦντας*, nec melius VI 88 § 11 *πέμπειν — κωλύοντας* pro *κωλύσοντας*. Succenseas editoribus plus tribuentibus codicum scil. fidei, quae in talibus nulla est, quam sanae rationi, quae apud nullum populum plus valuit quam apud Graecos. Et his quidem locis dissentiunt quibus tantum tribuunt testibus. In compluribus enim servata est vera lectio. — In extremo capite abesse malim vocabula *ἐν τῇ Σικελίᾳ*.

† Cap. 27 § 1. *διενοοῦντο αὐτοὺς* (Thraces) *πάλιν ὅθεν ἦλθον [ἐς Θρᾴκην] ἀποπέμπειν*. † Cf. I 89 *διεκομίζοντο εὐθὺς ὅθεν ὑπεξέθεντο παῖδας καὶ γυναῖκας*. — Deinde e cod. Vaticano recipiam *δραχμὴν γὰρ τῆς ἡμέρας ἐλάμβανον* (pro *ἐλάμβανεν*), qui legitimus usus Plur. numeri post *ἕκαστος* quoties a scribis obliteratus sit difficile dictu est. § 2. *ἡ Δεκέλεια — φρουραῖς ἀπὸ τῶν πόλεων κατὰ διαδοχὴν χρόνου ἐπιούσαις τῇ χώρᾳ ἐπῳκεῖτο*. Male abundat *χρόνου* in formula *κατὰ διαδοχήν*. Cf. IV 857 et VII 82 § 2. Repetita praepositione reponendum: *κατὰ διαδοχὴν (διὰ) χρόνου κτέ.* i. e. *interlapso aliquo tempore*. — § 3. *τοτὲ δὲ ξυνεχῶς*

ναυσίν et 91 § 1 *ναῦς* post *ἕνδεκα* atque ibidem *νεὼς* post *μιᾶς*, deinde § 2 *ναῦς* post *Λευκάδιοι*, ut plura eiusdem generis memorare supersedeam.

ἐπικαθημένων καὶ ὁτὲ μὲν καὶ πλεόνων (l. πλειονων) ἐπιοντων, ὁτὲ δὲ ἐξ ἀναγκης τῆς ἴσης φρουρᾶς καταθεούσης τε την χώραν καὶ λῃστείας ποιουμένης. Sensu vacuum est ἰσης, pro quo substituendum videtur πάσης, i e ὅλης. — § 4. lege πλεῖν (pro πλέον) η δύο μυριαδες. Cf Moeris i. v. πλεῖν η μυριαι.

Cap. 28 § 1. η — παρακομιδη θασσον οὖσα — πολυτελης ἐγίγνετο. Optimi libri exhibent θάσσων Similiter VII 4 § 4 ῥᾷον αὐτω ἐφαίνετο η ἐσκομιδη — ἐσεσθαι in plerisque nec pessimis est ῥᾴων, quod recepit Bekker. Idem IV 10 § 3 cum nonnullis codd dedit μη ῥαδιας (pro ῥαδίως) αυτω πάλιν οὔσης της αναχωρησεως At cf II 14 extr. χαλεπῶς — ἡ ἀνάστασις (fort. μεταναστασις) ἐγίγνετο, V 16 οὐ ῥᾳδίως τάς μεταναστάσεις ἐποιοῦντο, III 13 η μέντοι αποστασις ημῶν θᾶσσον γεγένηται καὶ ἀπαράσκευος κτέ. Ut certa est trium ultimorum locorum lectio, ita ambigitur utrum verius sit tribus primis. Mihi quidem praeplacet adiectivum Cf. III 97 § 1: ὡς εἴη ῥαδία η αἵρεσις, quo loco libri non variant. — § 2. ἐς φιλονεικίαν (l. φιλονικίαν) — τοιαύτην ην — ἠπίστησεν ἄν τις ακουσας. Malim οἵαν.

Cap. 29. καὶ ἐπιπεσοντες διδασκαλείῳ παίδων, ὅπερ μέγιστον ἦν αυτοθι καὶ ἄρτι ἔτυχον [οἱ παῖδες] ἐσεληλυθότες. Alio ordine Vaticanus: ἐσεληλυθοτες οἱ παῖδες, quo magis credo vocabula οἱ παῖδες, quae facile subaudiuntur e praegresso παίδων, esse insiticia

Cap. 30 § 1. ἐπὶ τον Εὔριπον [καὶ την θάλασσαν]. — § 2. τῶν τ' ἐν τοῖς πλοίοις ὡς ἑωρων τά ἐν τῇ γῇ — ὁρμισαντων ἔξω τοξεύματος τά πλοῖα Placet scriptura cod. *H*, quem agnoscunt Valla et Scholiasta, ἀνορμισάντων.

Cap. 31 § 1. ἀφικομενος [ὁ Δημοσθένης]. — § 3. πέμπειν οὖν ἐκέλευεν αυτούς ναῦς, ὡς ουχ ἱκανάς οὔσας δυοῖν δεούσας εἴκοσι — ναυμαχεῖν. Haud spernenda lectio cod. Vaticani εἶναι (vide v. c. IV 98 med.), quam non intellectam in οὔσας mutatam suspicor. Idem accidit VI 1 extr.: διείργεται το μή ἤπειρος εἶναι, ubi solus *H* servavit veram lectionem pro οὖσα.

Cap 34 § 6. *τροπαῖον ἔστησαν* [*ὡς νικῶντες*] et § 7 *ἔστησαν τροπαῖον* — [*ὡς νικήσαντες*]. Vide ad II 92 § 3. Hoc emblemate male turbatur legitimus verborum ordo. — Ad § 2 cf. adn. ad cap. 23 § 3 extr. — § 6 *ἀποπλευσάντων δὲ* [*τῶν Ἀθηναίων*].

Cap. 36 § 2. *ᾧπερ τρόπῳ καὶ οἱ Κορίνθιοι ἐπισκευασάμενοι* [*πρώραθεν*] *ἐναυμάχουν*. Th. saltem scripsisset *τὰ πρώραθεν*. Sed procul dubio est additamentum petitum e sequentibus. — Apud Schol. ad § 5 *ὥστε μὴ περιπλεῖν* corrige *περιττὴ δὲ πρὸς τὸ μὴ περιπλεῖν ἡ μὴ* (pro *μία*) *ἀπόφασις*.

Cap. 42 § 5. *ὅτι τάχος* alienum videtur ab idiomate Thucydideo. Malim *ὅτι τάχιστ'*.

Cap. 44 § 6. *ὥστ' εἰ μὲν ἐντύχοιεν* (Athenienses) *καὶ κρείσσους ὄντες τῶν πολεμίων, διέφευγον* (hostes) *αὐτοὺς* (Athenienses) *ἅτε ἐκείνων* (Atheniensium) *ἐπιστάμενοι τὸ ξύνθημα, εἰ δ' αὐτοὶ μὴ ἀποκρίνοιντο, διεφθείραντο*. Parum probabile est tam perplexe et obscure scripsisse Th., ubi plane et perspicue poterat: *διέφευγον οὗτοι ἅτε κτέ*. Verbum *διαφεύγειν* absolute ponere amat Th. Vide v. c. cap. 59; melius autem in hac scriptura sibi respondebit tum *διέφευγον* — *διεφθείραντο*, tum *οὗτοι* — *αὐτοί*.

Cap 47 § 2. *καὶ τὸ χωρίον ἅμα ἐν ᾧ ἐστρατοπεδεύοντο ἑλῶδες καὶ χαλεπὸν ἦν*. Hic quoque verius videtur *ἐστρατοπέδευντο*. Cf. ad I 62 in. p. 12 et ad IV 26 § 2 p. 53.

Cap. 48 § 3. *τῷ δ' ἐμφανεῖ τότε λόγῳ* (Nicias) *οὐκ ἔφη ἀπάξειν τὴν στρατιάν, εὖ γὰρ εἰδέναι ὅτι Ἀθηναῖοι σφῶν ταῦτ' οὐκ ἀποδέξονται ὥστε μὴ αὐτῶν ψηφισαμένων ἀπελθεῖν, καὶ γὰρ οὐ τοὺς αὐτοὺς ψηφιεῖσθαι περὶ σφῶν αὐτῶν καὶ τὰ πράγματα ὥσπερ καὶ αὐτοὶ ὁρῶντας καὶ οὐκ ἄλλων ἐπιτιμήσει ἀκούσαντας γνώσεσθαι ἀλλ' ἐξ ὧν ἄν τις εὖ λέγων διαβάλλοι ἐκ τούτων αὐτοὺς πείσεσθαι*. Diu multumque de loco impeditissimo cogitans non aliud reperio remedium satis efficax quam ut, resectis alienae manus additamentis, quibus locum difficiliorem obnoxium fuisse mirum non est, corrigamus *καὶ γὰρ οὐ τούτους* (Athenienses) *αὐτοὺς*

περὶ σφῶν αὐτῶν καὶ τὰ πράγματα ὥσπερ καὶ αὐτοί (i. e. Nicias cum suis) *ὁρῶντας καὶ οὐκ ἄλλων ἐπιτιμήσει ἀκούσαντας γνώσεσθαι, ἀλλ' ἐξ ὧν ἄν τις εὖ λέγων διαβάλλοι ἐκ τούτων πείσεσθαι*, i. e. *non enim hos de se ipsis veram rerum conditionem, quemadmodum ipsi milites facerent, videntes neque ex alienis criminationibus qualis ea esset audientes, sententiam esse laturos, sed speciosis malevolorum calumniis morigeraturos.* Fieri tamen potest ut mutato non deleto pronomine *αὐτούς* ultima sic corrigenda sint. *ἐκ τούτων αὐτοὶ πείσεσθαι*, (a verbo *πάσχω*) hoc sensu: *sed ipsos* (Niciam cum suis), *prouti cuique se calumniare placuisset, poenas daturos esse.* Ceterum comparetur Diodorus XIII 12: *ἐὰν ἄνευ τῆς τοῦ δήμου γνώμης ἀποπλεύσωσιν ἐς τὴν πατρίδα κίνδυνον αὐτοῖς ἐπακολουθήσειν ἀπὸ τῶν εἰωθότων τοὺς στρατηγοὺς συκοφαντεῖν.*

Cap. 49 § 1. l. *τοιαῦτα καὶ ἅμα ταῖς γοῦν ναυσὶν ἢ πρότερον θαρσήσει κρατηθείς.* Mera aenigmata! An. Crit. p. 10 conieci (*μᾶλλον*) *ἢ πρότερον ἐθάρσησε* (cum Vat.) *κρατήσειν.* Postea suspicabar: *καὶ ἅμα ταῖς γοῦν ναυσὶν μᾶλλον θαρσήσας κρατήσειν* in archetypo fuisse existimans *μᾶλλον* superscripto *ἢ πρότερον*. Italus habet *θαρσήσας* sed correctus. Et haec coniectura propius aberat a vero. Nunc enim verum esse puto: *καὶ ἅμα ταῖς γοῦν ναυσὶ μᾶλλον θαρσήσας.* Ad *μᾶλλον* olim adscriptum videtur interpretamentum *ἢ πρότερον κρατηθείς* i. e. *quam antea victus*, eaque verba pro *μᾶλλον* in textum se insinuarunt. Schol. scribens: *θαρσήσας νῦν δηλονότι μᾶλλον ἢ πρότερον κρατηθεὶς καὶ νικηθείς* ante oculos habuisse videtur: *θαρσήσας μᾶλλον ἢ πρότερον κρατηθείς.* — § 3. *ταῖς τε ναυσὶν [ἐν πελάγει καὶ] οὐκ ἐν στενοχωρίᾳ, ἣ πρὸς τῶν πολεμίων μᾶλλόν ἐστι, τοὺς ἀγῶνας ποιήσονται ἀλλ' ἐν εὐρυχωρίᾳ, ἐν ᾗ τά τε τῆς ἐμπειρίας χρήσιμα [σφῶν] ἔσται καὶ ἀναχωρήσεις κτέ.* Dele turpe emblema, quod ferri nequit propter sequentia *ἀλλ' ἐν εὐρυχωρίᾳ, ἐν ᾗ*, pro quibus fortasse erunt qui suspicentur: *ἀλλ' ἐν πελάγει ἐν ᾧ κτέ.*

† Ib. § 4. ὑπονοια μη τι καὶ πλέον εἰδὼς ὁ Νικίας ἰσχυρίζηται. Requiro: ἰσχυρίζεται. Cf. VII 53 νῦν δε φοβουμεθα μη ἀμφοτέρων ἅμα ημαρτηκαμεν. In vicinis ὄκνος τις καὶ μέλλησις ἐνεγίνετο praefero Vaticani aliorumque quorundam librorum lectionem ἐγένετο et dubito an genuina sint vocabula καὶ μέλλησις, quia vix aliud h. l. significat ὄκνος. Quod ad prius attinet, loco II 21 καὶ ἱππομαχία τις ἐνεγένετο βραχεῖα ἐν Φρυγίοις Krügero assentior corrigenti ἐγένετο. Illa lectio e dittographia orta esse videtur, nam syllabas ε͞γ et ε͞ν vix dignoscas.

Cap. 50 § 1. Cum codd G. K. post πολλὴν ἔχων dele ἦλθεν et cogitando e praegresso παρῆσαν (nam sic l. pro παρῆσαν) repete παρῄειν. — Cap. med. malim: μετεμέλοντο τε προτερον οὐκ (ἀπ)αναστάντες pro ἀναστάντες. Paullo ante in verbis καὶ οἱ μεν Συρακοσιοι εὐθὺς αὐτῶν ἐλθόντων παρεσκευαζοντο ὡς ἐπιθησομενοι — τοῖς Ἀθηναίοις pronomen αὐτῶν melius, ni fallor, abesset.

† Cap. 52 § 1. Interpretamento laborare videntur § 2 verba ἐν τω [κοίλῳ καὶ] μυχῷ τοῦ λιμένος. Cf. VII 4 † Minus recte Bothe delet καὶ μυχῷ. Quae sequuntur sic legisse videtur Diodorus XIII 13 eiusve auctor. καὶ αὐτον τε διαφθείρουσι καὶ τὰς μετ᾽ αυτοῦ ναῦς ἑπισπομένας (ἑπτά)· ἔπειτα δὲ κτέ

Cap. 53 § 1. ἔξω τῶν σταυρωμάτων [καὶ τοῦ ἑαυτῶν στρατοπέδου]. Vide ne sit annotatiuncula petita e cap. 69 extr. — § 4 ὁλκάδα — γεμίσαντες — ἀφεῖσαν [τὴν ναῦν]. Obiectum verbi ἀφιέναι est ὁλκάδα.

Cap. 56 med supple: τοὺς μεν (ἂν) ἐλευθεροῦσθαι κτέ. et mox pronomen expunge in verbis καὶ αυτοὶ δοξαντες [αυτῶν] αἴτιοι εἶναι. Vaticanus: αἴτιοι αὐτῶν.

Cap. 58 § 1. ἀπο τοῦ πρὸς τὸν Τυρσηνικον ποντον [μορίου]. Vide adn. ad II 65 § 8 — § 2 recte olim in Ex. Crit p. 158 delebam verba: δύναται δὲ το νεοδαμῶδες ἐλευθερον ἤδη εἶναι. Quibus autem illic disputavi adde, ne Scholiastam quidem ea vocabula legisse, quippe qui ita profecto annotare supersedisset· νεοδαμωδης ὁ ἐλευθερὸς παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις.

Cap. 61 § 1. ἢν γὰρ κρατήσωμεν νῦν ταῖς ναυσίν, ἔστι τῳ τὴν ὑπάρχουσαν που οἰκείαν πόλιν ἐπιδεῖν. Lege ἔσται.

Cap. 64 εἴ τε ξυμβήσεταί τι ἄλλο [ἢ τὸ κρατεῖν] ὑμῖν. Obscurarunt magistelli h. l. usum euphemisticum adiectivi ἄλλος. Sinceram loci scripturam novit Scholiasta, quod docet eius adnotatio: εὐφημότατα ᾐνίξατο τὴν ἧτταν.

Cap. 65. ἐπειδὴ ἑτοῖμα πάντα ἦν. Alii codd. πάντα ἑτοῖμα. Lubens deleverim πάντα, quod in hac formula apud Thuc. abesse solet. Cf. II 56, VII 50, alibi passim. Similiter sine subiecto dicitur ἀδύνατα ἦν III 88, ἐφαίνετο εὔπορα καὶ πιστὰ VIII 48, εὐφυλακτότερα ἐγίγνετο VIII 55, εὔπορα νομίσαντες VIII 56, ῥᾳδια IV 108, ἐνδεᾶ ἐφαίνετο I 102, ὑποδεέστερα et ἐνδεέστερα I 10, πλοϊμωτέρων ὄντων I 7, alia. Quo usu scribendi moveor ut VII 75 extr. πάντα ταῦτα αὐτοῖς οἰστὰ ἐφαίνετο suspecta habeam vocabula πάντα ταῦτα, quae Suidas omittit. In praegressis dele ἂν post ὅπως.

Cap. 69 § 2 ὁρῶν οἷος ὁ κίνδυνος καὶ ὡς ἐγγὺς ἤδη [ἦν]. Recte verbum omittit Vaticanus. In verbis sequentibus: πάντα τ' ἔργῳ ἔτι σφίσιν ἐνδεᾶ εἶναι καὶ λόγῳ [αὐτοῖς], οὔπω ἱκανὰ εἰρῆσθαι pronomen mihi suspectum est.

Cap. 70 § 3 ὅτε προσπέσοι ναῦς νηί. Cum Vaticano scribe ὁπότε, quod sensu frequentativo usurpari solet a Thucydide. Exempla ubique obvia. — § 6 ξυνετύγχανέ τε πολλαχοῦ διὰ τὴν στενοχωρίαν τὰ μὲν ἄλλοις ἐμβεβληκέναι, τὰ δ' αὐτοὺς ἐμβεβλῆσθαι. Quomodo haec non pugnant cum iis quae modo scriptor dixit § 4 αἱ μὲν ἐμβολαὶ — ὀλίγαι ἐγίγνοντο κτέ.? Expectaveram προσβεβληκέναι et προσβεβλῆσθαι. Cap. extr. dele 'Αθηναίους.

Cap. 71 § 1. ἀνεθάρσησαν ἄν. Vocula ἂν sensu iterativo, licet Graecis sit valde usitata, nusquam, nisi fallor, usus est Thuc. Quare recte abesse videtur a Vaticano. Dittographia facile nasci potuit.

Cap. 73 § 1. 'Ερμοκράτης δὲ [ὁ Συρακόσιος]. Additamentum non minus ineptum quam si in hoc libro scriberetur

Νικίας vel *Λάμαχος* vel *Ἀλκιβιάδης ὁ Ἀθηναῖος*. — § 2 *σφῶν πείθεσθαι* in scriptore Attico non ferendum: corrige *σφίσι*. In vicinis Ex. Crit. p. 158 *ουκέτι ἐπειθεν* dittographia corruptum esse ex *οὐκ ἔπειθεν* demonstrabam, post Krugerum, ut nunc intelligo.

Cap. 75 § 4. *εἰ τῳ δὲ προλίποι ἡ ῥώμη [καὶ] τὸ σῶμα.* Verbum *προλείπειν* ubique est transitivum neque unquam ponitur pro *ἐπιλείπειν*. Et quid est *προλείπει τὸ σῶμα*? Sequitur: *ουκ ἄνευ ὀλίγων ἐπιθειασμῶν* Num *οἰκτρῶν*? Sed cur augeam incertarum in h. l. coniecturarum numerum iam nimis magnum? In Vallae codice fuisse *πολλῶν* ex eius versione iam dudum intellectum est, et hanc lectionem fortasse recipiam † Initio cap. malim *ἡ (ἀπ)ανάστασις ἤδη τοῦ στρατεύματος κτέ.* Nam solemni usu *ἀπανίστασθαι* dicitur exercitus qui ab urbe obsessa re infecta abducitur. Vide v. c. I 140 § 4 et adn. ad cap. 50 med.

Cap. 77 § 6. *σπουδὴ δ' ὁμοίως καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν ἔσται τῆς ὁδοῦ.* L. *ἔστω*. Cf. in praegressis *φυλάξατε*.

Cap. 78 init. *τοιάδε*, ubi expectares *τοιαῦτα* ex usu paene constanti Thucydidis. Legitur tamen I 43 extr. *τάδε* pro *ταῦτα*. Paullo diversus est locus I 143 extr. Similiter II 34 *ὧδε* pro *οὕτω*, VI 78 *τοιάδε* pro *τοιαῦτα*, V 6 § 1 *τοσήνδε* pro *τοσαύτην*. Haec exempla adde iis quae collegit Dobree (in indice) Adv. I 1 p. 118 sq

Cap. 79 § 2. *διικνοῦντο γὰρ ῥᾶον οἱ ἄνωθεν.* Requiro id ipsum, quod Scholiasta ponit interpretamenti loco, *ἐξικνοῦντο*.

Cap 81 § 2. *ὑστέροις τε [οὖσι] καὶ σχολαίτερον καὶ ἀτακτότερον χωροῦσι κτέ.* Non facio cum Krugero reponenti *ἰοῦσι*, quod male abundaret propter sequens part. *χωροῦσι* Deleverim *ΟΥΣΙ* sive dittographia natum ex *ΟΙΣΤ*, sive additum a sciolo, qui non ferret adiectiva et adverbia cum eodem verbo iuncta *ἐκ τοῦ παραλλήλου* Cf § 4 *διὰ τὸ ὑστέρῳ ἀναχωροῦντι αὐτῷ πρώτῳ ἐπικεῖσθαι τοὺς πολεμίους.* — § 6 *τὸ γὰρ ἀποκινδυνεύειν πρὸς ἀνθρώπους ἀπονενοημένους οὐ πρὸς ἐκείνων μᾶλλον ἦν [ἔτι] ἢ πρὸς τῶν Ἀθηναίων.* Non magis

antea id ex re illorum fuerat, quare dele ἔτι, quae vocula nata videtur e literis sqq. (*ETI* ex *HII*).

Cap. 82 p. fin. male repetitum ἀσπίδας ante τέσσαρας delerim.

Cap. 83 § 1. ὅσα ἀναλωσαν χρηματα Συρακοσιοι — ἀποδοῦναι. Verius videtur αναλώ(κε)σαν.

Cap. 84 ven. fin. περί τε τοῖς δορατίοις καὶ σκευεσιν οἱ μεν ευθὺς διεφθείροντο. Expectes potius ξυστοις vel ξίφεσιν vel aliquid eiusmodi.

Cap. 86 § 3. τοὺς γὰρ ἐκ τῆς νησου ἄνδρας τῶν Λακεδαιμονίων. Duo ultima vocabula ab ipso Thucydide adscripta esse non praesto.

IN LIBRO VIII.

Cap. I vers. fin. ἀλλὰ παρασκευάζεσθαι καὶ ναυτικον — καὶ τὰ τῶν ξυμμάχων ἐς ἀσφάλειαν ποιεῖσθαι. Male Krüger excidisse suspicatur καὶ πεζον. Cf. cap. IV, ubi de peditibus nulla mentio. Sed transponatur aut ἀλλα καὶ ναυτικον παρασκευάζεσθαι aut ἀλλὰ καὶ παρασκευάζεσθαι ναυτικον.

Cap. 3 med. ἔς τε τὴν ξυμμαχίαν ἐπειρᾶτο προσαγειν. Non male Krüger suspicatur προσαγεσθαι. Sed fortasse leniore manu corrigendum προαγειν, i. e. *sollicitare*.

Cap. 4 to — τείχισμα ἐκλιποντες ὃ ἐνῳκοδομησαν παραπλέοντας ἐς Σικελίαν. Malim: ἐνῳκοδομηκεσαν. Quam sint librarii Plusquamperfectis infesti saepe potest observari.

Cap. 5 extr.: ἢ ζωντα ἄξειν η ἀποκτεῖναι. Pars codicum ἀποκτείνειν, in quo latet ἀποκτενεῖν.

Cap. 7 § 1. παντες γὰρ κρύφα αυτῶν ἐπρεσβεύοντο (Chit). Lege παντα.

Cap. 10 § 3. θορυβος τ' ἐγένετο πολυς καὶ ἄτακτος. Ridiculum est θορυβος ἄτακτος, quasi εὔτακτος esse possit. Supple καὶ (μαχη) ἄτακτος et compare II 49 πανταχῆ μὲν ουν πολὺς θορυβος καὶ ταραχωδης ἦν ἡ ναυμαχια.

† Cap. 15 init. *ἀγγελία τῆς Χίου ἀφικνεῖται.* Cf. loco I 61 § 1 aliisque similibus suspiceris post *ἀφικνεῖται* excidisse: *ὅτι ἀφίσταται* sive *ὅτι ἀφέστηκεν.* †

Cap. 18 post verba *ἢν μὴ ἀμφοτέροις δοκῇ* nescio an delenda sint, utpote illorum interpretamentum, *βασιλεῖ — ξυμμάχοις.*

Cap. 24 § 5. *ἐνεχείρησαν τινες πρὸς Ἀθηναίους ἀγαγεῖν τὴν πόλιν.* Legendum *ἀναγαγεῖν*, i. e. *reducere*

Cap. 25 extr. 1. *ἂν προσχωρῆσαι* et infra cap. 70 § 1 *οὐκ ἂν ἡσυχάσαι.*

Cap. 27 § 1. *βουλομένων τῶν ξυναρχόντων ὑπομείναντας διαναυμαχεῖν.* Schol. *ἀντὶ τοῦ ὑπομεινάντων.* Potius quam Accus. ferrem Nominativum *ὑπομείναντες.* Toto coelo diversa sunt exempla quae affert Krüger Gr. 55, 2, 7. — Prope finem deleatur nomen proprium *Φρύνιχος*, et deinde vide an scribendum sit *ἀπὸ τῆς Μιλήτου ἀπανέστησαν.*

† Cap. 28 § 3. *Ἀμόργην ζῶντα λαβόντες [Πισσούθνου νόθον υἱὸν ἀφεστῶτα δὲ βασιλέως].* Dele scholium petitum e cap. 5 extr. † eo hoc loco ineptius, quod § 2 sine ulla hominis descriptione praecesserant verba: *Τισσαφέρνης πείθει αὐτοὺς ἐπ' Ἴασον, ἐν ᾗ Ἀμόργης πολέμιος ὢν κατεῖχε, πλεῦσαι.* Rectissime: nam confidebat historicus lectorum suorum memoriæ, nostra fortasse aliquanto fideliore. † In extr. cap. ante *αὐτοῦ* dele eius adverbii interpretamentum *ἐς τὴν Μίλητον.* † Graece saltem scribendum foret *ἐς τὴν Μίλητον αὐτόσε* vel *ἐν τῇ Μιλήτῳ αὐτοῦ.*

Cap. 29 § 1. *ἐπειδὴ τὴν Ἴασον κατεστήσατο ὁ Τισσαφέρνης [ἐς] φυλακήν.* Dele praep. dittographia natam. Cf. III 92 et VIII 62. — § 2. *Ἑρμοκράτους δ' ἀντειπόντος [τοῦ Συρακοσίων στρατηγοῦ].* Similiter cap. 23 § 1 post *Ἀστύοχος δὲ* nescio an verba *ὁ Λακεδαιμόνιος ναύαρχος* genuina non sint. Cf. cap. 20 § 1. Otiosa esse negari non potest.

Cap. 30 extr. *τριάκοντα ναῦς ἔχοντες καὶ — ὁπλιτῶν μέρος [ἀγαγόντες].* Emblema esse otiosum participium, quod Valla non legit, confirmatur perverso usu Aoristi.

Cap. 31 med. *προσβολὴν* (cum Cobeto pro *ἐσβολὴν*) *ποιησά-*

μενος τῇ πόλει οὔσῃ ἀτειχίστῳ, [καὶ] οὐ δυνάμενος ἑλεῖν ἀπέπλευσεν. Copulam et b. l. abesse malim.

Cap. 36 med τὰ — χρήματα ὑπῆν τοῖς στρατιώταις; Et hic et apud Herod. I 33 § 1, quem locum afferunt, verum videtur ὑπῆρχε.

Cap. 37 Vide adn. ad II 7 § 1 p. 24.

Cap. 38 § 2. τῆς ἄλλης πόλεως κατ' ἀνάγκην ἐς ὀλίγον κατεχομένης. Recte schol. ἀναγκαζομένης ὀλιγαρχεῖσθαι. Dobree scribit: ἐς ὀλίγους κατεχομένης, quod dubito an sufficiat. Mihi in mentem venerat ἐς ὀλίγους οἰκεῖν κατεχομένης. An forte ἐς ὀλίγους καθισταμένης? Cf. V 81 med. Vide II 37 § 1 et VII 53 v. fin.

Cap. 39 med. Ἀντισθένην (l. — νη) δὲ καθιστάναι. Repetita praepositione, scribatur δ' (ἀντι)καθιστάναι. Ib. § 2. εἴρητο αὐτοῖς ἐς Μίλητον ἀφικομένους — ξυνεπιμελεῖσθαι. Post tam breve intervallum necessarium est ἀφικομένοις. Cf. I 31, 65, 107, 126, II 62 bis, IV 17 med., 71 med. bis, 126 § 2, V 111 § 3, VI 60 med.

Cap. 40 § 2. οἱ γὰρ οἰκέται τοῖς Χίοις πολλοὶ ὄντες — διὰ τὸ πλῆθος χαλεπωτέρως ἐν ταῖς ἀδικίαις κολαζόμενοι. Ni mavis credere Chios diversa fuisse a ceteris mortalibus natura, corrige mecum: ἐπὶ ταῖς ἀδικίαις.

Cap. 42 § 1. καὶ αὐτῷ ὑετός τε καὶ τὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ξυννέφελα ὄντα πλάνησιν τῶν νεῶν [ἐν τῷ σκότει] καὶ ταραχὴν παρέσχεν.

Cap. 45 § 2 vocabula ἀντὶ δραχμῆς Ἀττικῆς iniuria suspecta habet Krüger. Cf. cap. 29 et 83.

Cap. 46 § 3 duo prodigia alit, quorum alterum dudum animadversum est necdum tamen recte procuratum, alterum fugisse videtur criticorum diligentiam. Prius mutatione propemodum nulla (nam vocalis ᾱ et diphthongus ᾱι in libris vetustioribus distingui saepe nequeunt) curari potest scribendo τάδ' εἶναι. Legitur enim: εὐτελέστερα δὲ τὰ δεινὰ βραχεῖ μορίῳ τῆς δαπάνης καὶ ἅμα μετὰ τῆς ἑαυτοῦ ἀσφαλείας αὐτοὺς περὶ ἑαυτοὺς τοὺς Ἕλληνας κατατρῖψαι. Sed corruptum manet

εὐτελέστερα. Quis enim ab ineptae tautologiae crimine defendat hanc verborum coniunctionem: εὐτελέστερα, — βραχεῖ μορίῳ τῆς δαπάνης? Ne multa: rescribendum suspicor: λυσιτελέστερα δὲ τάδ' εἶναι κτέ. — § 5. τῷ γὰρ Ἀλκιβιάδῃ — προσθεὶς ἑαυτὸν [ἐς πίστιν]. Qui haec adscripsit non optime intellexit, quid Graece significet προστιθέναι ἑαυτόν τινι. Alio additamento haec formula mactata est cap 50: προσέθηκέ τε ὡς ἐλέγετο ἐπ' ἰδίοις κέρδεσι Τισσαφέρνει ἑαυτὸν καὶ περὶ τούτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων [κοινοῦσθαι], ubi verbum κοινοῦσθαι non dubito quin adscriptum sit e simili loco cap. 82. In duobus tantum codd. exstat, unde male receptum est, improbantibus iam Arnoldo et Goellero. — In sequentibus malim: ἐκ (τοῦ) περιόντος, inserto articulo.

Cap. 47 § 1. καὶ [τῷ] βασιλεῖ Articulum recte omittunt codd. dett. Locum cap. 48 § 4 recte corrigit Dobree: στασιάσουσι βασιλεῖ τ'; pro στασιάσωσι τῷ τε βασιλεῖ, nisi forte lenius scribendum: στασιάσουσιν· ἔτι τε βασιλεῖ κτέ. — § 2. ὅτι ἐπ' ὀλιγαρχίᾳ βούλεται καὶ οὐ πονηρίᾳ [οὐδὲ δημοκρατίᾳ] τῇ ἑαυτὸν ἐκβαλούσῃ κατελθὼν — ξυμπολιτεύειν Deleto interpretamento, aliquanto acrius et animo Alcibiadis congruentius haec dicta erunt.

Cap. 54 πράσσειν ὅπῃ ἂν αὐτοῖς δοκοίη. Remove soloecismum scribendo δοκῇ Cf. VI 26, VIII 56, 67 etc. Similiter cap. 76 prope finem requiro: οἵπερ ἂν βουλεύωσί (pro βουλεύοιέν) τι χρηστόν.

Cap. 56. non debebat Kruger dubitare de expungendo turpi interpretamento ἢ πρότερον post ἔτι μᾶλλον. Vide adn. ad I 13 § 1.

Cap. 57 med. δεδιὼς μη — ἔτι δὲ [ἐφοβεῖτο] μάλιστα μὴ κτέ. Mox verba ὥσπερ — ἀλλήλους in parenthesi ponenda ob repetitum οὖν post μεταπεμψάμενος. Nisi forte eam voculam deleri praestat.

Cap. 61 extr. lege σχόντες pro ἔχοντες. Vide adn. ad III 5. Eodem mendo libera locum IV 25 § 4.

Cap. 62 init vocabula *ἐν τῷ Ἑλλησπόντῳ* suspecta mihi sunt. Cf. cap. praec. § 1

Cap. 63 § 1. deleatur *Ἀστύοχος* male repetitum post *νεοῖν*. § 3. *καὶ ἐν σφίσιν αὐτοῖς ἅμα οἱ ἐν τῇ Σάμῳ τῶν Ἀθηναίων κοινολογούμενοι ἐσκέψαντο Ἀλκιβιάδην μὲν ἐπειδήπερ οὐ βούλεται, ἐᾶν — αὐτοὺς δ' ἐπὶ σφῶν αὐτῶν, ὡς ἤδη καὶ κινδυνεύοντας, ὁρᾶν ὅτῳ τρόπῳ μὴ ἀνεθήσεται τὰ πράγματα καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἀντέχειν* (l. *ἀνέχειν* cum Reiskio cl. I 141 § 3) *καὶ ἐσφέρειν αὐτοὺς ἐκ τῶν ἰδίων* [*οἴκων* abesse mallem] *προθύμως χρήματα καὶ ἤν τι ἄλλο δέῃ, ὡς οὐκέτι ἄλλοις ἢ σφίσιν αὐτοῖς ταλαιπωροῦντας*. Siquidem syntaxis ea est, ut nullus sit Accusativis c. Inf. locus, confidenter corrigo: *αὐτοὶ — κινδυνεύοντες — αὐτοὶ — ταλαιπωροῦντες*. Unius horum vocabulorum levem corruptelam olim correctorem, ut reliqua ad eandem normam corrigeret, movisse suspicor.

Cap. 65 prope fin. *λόγος τ' ἐκ τοῦ φανεροῦ προσείργαστο αὐτοῖς*. Kruger ex aliis libris *προείργαστο*. Magis ad rem Thuc. scripsisse coniicio *προείρητο*, quod solum recte coit cum praegresso *ἐκ τοῦ φανεροῦ*.

† Cap. 66 init. *ἐπεὶ ἕξειν γε τὴν πόλιν οἵπερ καὶ μεθιστάναι ἔμελλον*. Corrigendum *τὴν πολιτείαν*, ut recte legitur 74 § 3 *καὶ ἀντειπεῖν ἔστιν πρὸς τοὺς ἔχοντας τὴν πολιτείαν*. † Contrario errore I 127 extr. Pericles dicitur *ἄγων τὴν πολιτείαν*, ubi cod. Graevianus optime exhibet *τὴν πόλιν*, i. e. *τοὺς πολίτας*. Cf. II 65 § 5: *οὐκ ἤγετο μᾶλλον ὑπ' αὐτοῦ* (*τοῦ πλήθους*) *ἢ αὐτὸς ἦγε κτέ.*

Cap. 67. *ξυνεκλῄσαν τὴν ἐκκλησίαν ἐς τὸν Κολωνόν*. Erant comitia *extra ordinem*, *ξύγκλητος ἐκκλησία*. Corrige *ξυνεκάλεσαν τὴν ἐκκλησίαν*, cuius lectionis interpretamentum *ξυνέλεξαν* servarunt codd. deteriores. — Prope finem deleverim *ἄνδρας* perperam repetitum post *ἑκατόν*. Deinde suspicor: *πάντων διαφερόντως πρόθυμον* pro *προθυμότατον*.

Cap. extr. suspectum mihi est *Ἀθηναίων* ante *δῆμον*.

Cap 69 init. *ἐπειδὴ δ' ἡ ἐκκλησία οὐδενὸς ἀντειπόντος [ἀλλὰ] κυρώσασα ταῦτα διελύθη* Non defenditur *ἀλλὰ* exemplis, quae citat Kruger in Gr. § 56, 12, 2. Ferrem: *οὐδενὸς ἀντειπόντος ἀλλ' ἁπλῶς κυρώσασα*, aut simile quid. — § 3. *οἱ τετρακόσιοι — ἐπέστησαν τοῖς ἀπὸ τοῦ κυάμου βουλευταῖς, οὖσιν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐξιέναι λαβοῦσι τὸν μισθόν· ἔφερον δὲ αὐτοῖς τοῦ ὑπολοίπου χρόνου παντὸς αὐτοὶ καὶ ἐξιοῦσιν ἐδίδοσαν.* Si quid horum intelligo, Thuc. scripsit: *ἔφερον δὲ αὐτὸν* [scil *τὸν βουλευτικὸν μισθὸν*] *τοῦ ὑπολοίπου χρόνου παντὸς αὐτοὶ* [i. e. ipsi CDviri, quippe qui iam per vim facti essent senatores] *καὶ ἐξιοῦσιν ἔδοσαν.* Quod autem vulgo interpretantur: *attulerant autem ipsi mercedem reliqui totius (superioris!) temporis ipsisque exeuntibus eam dederunt*, non uno nomine ferri nequit; alia ne taugam, *μισθὸν φέρειν* Graece numquam est *afferre mercedem*, sed constanti omnium usu *mercedem accipere, merere*, et *τοῦ ὑπολοίπου χρόνου* non nisi de tempore sequenti accipi potest.

† Cap. 71 § 1. *πρὸς αὐτὰ τὰ τείχη τῶν Ἀθηναίων.* Imo *τῶν Ἀθηνῶν* † — § 4. *κατὰ χώραν [ἐν τῇ Δεκελείᾳ] ἔμενον.* Cf. ad IV 14 extr.

Cap. 73 § 5. *οἱ τῶν Σαμίων πλείονες.* Etiam h. l. nomen proprium abesse mallem.

Cap. 74 § 2 dele *ναῦν* male repetitum post *στρατιῶτιν*.

Cap. 75 § extr. *ἀποστροφὴν [σωτηρίας]*. Dele interpretamentum.

Cap. 76 § 3. *πόλιν τε γὰρ σφίσιν ὑπάρχειν [Σάμον] οὐκ ἀσθενῆ, κτέ.* Quanto elegantius Samus intelligitur quam adscribitur! In vicinia vel de coniectura reponendum fuerat *ἀμυνεῖσθαι*, quod pro *ἀμύνεσθαι* exhibet codex Vaticanus. Suavis est Poppo adnotans: *ἀμύνεσθαι*] Vat. *ἀμυνεῖσθαι, non multo deterius* (!)

† Cap. 77. delebam *οἱ δέκα πρεσβευταὶ* Ex. Crit. p. 161. † Vocabula iam suspecta Krugero.

† Cap. 79 § 3. *προῄσθοντο γὰρ αὐτοὺς ἐκ τῆς Μιλήτου ναυμαχησείοντας* emendandum *δὴ τοὺς* †

Cap. 81 extr. *μονως* sequiorum est. E quibusdam codd scribatur *μονον*.

Cap. 84 § 1. *τὸ πλῆθος* [*οἱ ναῦται*] cum Haackio: sed etiam § 2 legendum: *τὸ δὲ πλῆθος* [*τῶν στρατιωτῶν*] *ὡς εἶδον, οἷα δὴ ναῦται, ὥρμησαν ἐγκραγόντες* (Kr. pro *ἐκραγέντες*) *ἐπὶ τὸν Ἀστύοχον*.

† Cap. 86 § 1. *πρεσβευταί*. Semper alibi Plur. num. *πρέσβεις* scribit Thucydides, ut veteres Attici omnes, quod hic quoque ei reddas † Ni potius expungendum est? — Cap. med. *καὶ ἐδόκει Ἀλκιβιάδης πρῶτον τοτε καὶ οὐδενός ἔλασσον τὴν πόλιν ὠφελῆσαι*. Mirum est Th. tam inique iudicare de rebus quas antea gesserat Alcibiades. Cf. imprimis quae narrantur V 52 et 84 Fortasse tamen non negligendum b. l. in plerisque iisque optimis libris non *πρῶτον* scribi sed *πρῶτος*, quare fieri potest, ut genuina scriptura haec sit: *καὶ ἐδοκει Ἀλκιβιαδης* (*ἐν τοῖς*) *πρωτος τοτε κτέ.* Nihil tamen affirmo. Certius est in vicinia diu correctum oportuisse cum Dobreo: *ἐν ᾧ σαφέστατ᾽ ἂν Ἰωνίαν καὶ Ἑλλησποντον εὐθὺς εἶχον οἱ πολέμιοι*.

Cap. 87 § 3. *τροφην γοῦν ουδεν βέλτιον ἀλλα καὶ χεῖρον ὁ Τάμως* [*ᾧ προσετάχθη*] *παρεῖχεν*. Verba inclusa supervacua sunt post § 2 *τῇ δὲ στρατιᾷ προστάξειν ἐφη Ταμων κτέ.* Ipse Thuc. si quid addere voluisset, scripsisset, opinor: *ὃς προσετάχθη* Cf. 99 § 1. *ὡς τροφην ουδεὶς ἐδίδου τῶν ὑπὸ Τισσαφέρνους τοτε — προσταχθέντων*.

Cap. 89 extr. Vide ad II 65 § 6.

Cap. 90 § 2. *καὶ ἐπειδὴ τὰ ἐν τῇ Σάμῳ σφῶν ἐς δημοκρατίαν ἀπέστη, πρέσβεις τε ἀπέστελλον* [*σφῶν*] *ἐς τὴν Λακεδαίμονα — ἐπειδὴ καὶ οἱ ἐκ τῆς Σαμου πρέσβεις σφῶν ἦλθον ὁρῶντες τούς τε πολλούς καὶ σφων τοὺς δοκοῦντας πρότερον πιστοὺς εἶναι μεταβαλλομένους*. In his verbis pronomen *σφῶν* quater legitur ter recte atque ordine, semel perperam pro *ἑαυτῶν* sive *σφῶν αὐτῶν* (cf. v. c. I 91 § 2), quare errore e praegressis huc retractum suspicor.

Cap. 92 § 2. *πληγεὶς ἐν τῇ* (articulum bene defendit Kru-

ger contra Cobetum) ἀγορᾷ πληθούσῃ καὶ οὐ πολὺ ἀπὸ τοῦ βουλευτηρίου [ἀπελθὼν] ἀπέθανε παραχρῆμα. Participium ἀπελθὼν male coit cum sequentibus. Sine causa Krüger delet insuper tria vocabula hic praecedentia. § 8. Θουκυδίδου τοῦ Φαρσαλίου, [τοῦ] προξένου τῆς πόλεως, παρόντος. Articulum e cauda superioris vocabuli prognatum crediderim.

Cap. 95 § 3. bis delenda videntur vocabula τῶν Ἐρετριέων.

Cap. 97 § 1. corrige οἵπερ pro οὗπερ.

Cap. 98. ἐθελοντηδὸν προσπαρακαλέσαντες τοὺς Βοιωτοὺς significare videtur Βοιωτῶν τοὺς βουλομένους προσπαρακαλέσαντες. Vox formata ad analogiam τοῦ ἡβηδὸν (i. e. ὅσοι ἡβῶσιν) et similium.

Cap. 101 § 1. ἐν Ἀργεννούσαις [τῆς ἠπείρου] ἐν τῷ ἀντιπέρας τῆς Μυτιλήνης. Haec vocabula vereor ne male huc retracta sint e sequentibus: καὶ ἀφικόμενοι τῆς ἠπείρου ἐς Ἁρματοῦντα κτέ.

Cap. 105 § 2. διὰ τὴν ἄκραν [τὸ Κυνὸς σῆμα]. Nomen proprium de more a magistellis male repetitum.

Cap. 108 extr. καὶ Κῶν ἐτείχισε. ταῦτα δὲ πράξας καὶ ἄρχοντα ἐν [τῇ Κῷ] καταστήσας — κατέπλευσεν. Deleto additamento τῇ Κῷ et insuper scripto ἐγκαταστήσας (in vetustis codd. et inscriptionibus saepissime ν non mutatur in γ) nanciscemur orationem digniorem historico.

CAPUT II.

QUAESTIONES ETYMOLOGICAE.

I 1. *παλαιοτερα.* Atticos non aliter dixisse quam *παλαίτερος* et *σχολαίτερος*, *παλαίτατος* et *σχολαίτατος* rectissime iudicat Ludovicus Dindorfius, quem vide ad Xen. Rep. Lac. X § 8 et XI § 3 et ad Steph Thes. p. 1688 A. — Euripides H. F 769 *ὁ δὲ παλαίτερος κρατεῖ.* Hipp. 451 *γραφὰς τε τῶν παλαιτέρων,* Med. 68 *ἔνθα δὴ παλαίτατοι θάσσουσι.* Altera forma apud nullum poetam Atticum, quod sciam, reperitur excepto Alexide apud Athenaeum II p. 36 F:

οἶνον δὲ τὸν π α λ α ι ο τ α τ ο ν σπουδάζομεν

Sed quin *παλαίτατον* rescribendum sit punctum temporis non dubito. Num recte idem Dindorf vel ab recentioribus illam formam alienam esse iudicet definire non ausim. Ut cauti simus suadet Aelii Dionysii — nam huius esse videtur — annotatio apud Photium *π α λ α ι ο τ ε ρ ο ν καὶ ἄνευ τοῦ ō λέγουσιν.*

C 5 prope fin. *ἐληίζοντο.* Ubique edam *λῄζεσθαι*, nam *ληίζεσθαι* Ionicum est; nec quisquam in animum inducat apud scriptorem Atticum edere *ληιστης* pro *λῃστης*. Iota subscriptum in vetustis libris adscribi solere nemo ignorat

C. 6 prope fin. *διεζωσμένοι* Thucydidem scripsisse *διεζωμένοι* diserte testatur Aelius Dionysius apud Photium in v. *σέσωται.* Vide Cobetum Mnem. XI 340, ubi corrigit quod ante statuerat ib. VI 380.

C. 7 init. πλωιμωτέρων. Veram formam πλοιμος ubique Thucydidi reddidit Bekker. Formatur enim a πλοος (πλους), ut κάλλιμος a κάλλος, νομιμος a νομος, κάμπιμος a κάμπη, αἴσιμος ob αἶσα cett. Difficilius est dictu, utra forma probanda sit cap. 13 ἐπλωιζον, quam servent codd., quamque metro tuentur Herod. Opp. 634 et Hom. Il. 24, 12 secundum lectionem ap. Platonem Rep. III p. 388 A, an ἐπλοιζον. Illam tamen probaverim ductam a Ionico πλωω, ut δαΐζω a δαίω, αλεγίζω ab ἀλέγω, αἰτίζω ab αἰτω, ἐρεθίζω ab ἐρέθω, similia multa.

C. 9 ἐπηλύτην non magis ferendum puto quam si quis Graece scribens usurparet νεηλύτης aut συνηλύτης pro νέηλυς aut σύνηλυς vel προσηλύτης pro προσηλυτος. Relinquenda enim eiusmodi formae sequioribus. Vide Valckenaerium ad Ammon p. 32. Locum Xenophontis Oecon. XI § 4 depravatum esse esse nemo iam dubitat. Reddam igitur Thucydidi ἐπηλυδα, ut alibi legitur apud eum (v. c. 29 extr.) probatosque scriptores omnes. — In extremo capite pro ειησαν usus Thucydideus postulat εἶεν, et sic corrigam II 72, III 22, VI 96. Altera forma legitur I 67, II 11, III 10, IV 27, 93, VI 11, 85, VIII 45, 72. Similiter brevior forma restituenda I 38 pro ἐκπεμφθειησαν, VI 64 pro γνωσθείησαν, VIII 53 pro φαίησαν, II 43 pro σφαλείησαν, collatis locis hisce: II 40 κριθεῖεν, III 71 δουλωθεῖεν, IV 19 χειρωθεῖεν, IV 37 ἐπικλασθεῖεν et ἡσσηθεῖεν, IV 58 ξυναλλαγεῖεν, IV 111 ἀνοιχθεῖεν, IV 126 αἰσχυνθεῖεν, VI 34 καταπλαγεῖεν, VII 25 ησσηθεῖεν, VIII 81 διαλυθεῖεν, III 68 φαῖεν, VII 44 καταβαῖεν, I 99 αποσταῖεν etc. Non magis dubitabo rescribere δοκοίη pro δοκοῖ II 79, 100 et III 6, aut προσχωροίη pro προσχωροῖ IV 105. Cf. ἀπιστοιη I 10, δοκοίη I 136, IV 11, VI 34, προχωροίη II § 1, ταλαιπωροιη I 134, ὑποχωροίη IV 10, χωροίη VI 20, κρατοίη IV 107, ωφελοίη VIII 23, αἰτοίη VIII 56, παραινοιην VI 9, ωφελοίην VI 92, etc. Vitiosum quoque est ξυμβαίημεν pro ξυμβαῖμεν IV 61 et εἰημεν pro εἶμεν I 33 et σφαλειημεν pro σφαλεῖμεν VI

11 et *σωθείητε* VII 77 at *κριθείητε* II 45. Cf. *ἀδικοῖμεν* IV 87, *ἀποκνοῖμεν* et *βοηθοῖμεν* VI 18; *δρῷμεν* et *ποιοῖμεν* I 71, *ἀφεῖτε* I 139 et Heraclides apud Eust. ad Od. φ 195: *ἡ ἀρχαία ʼΑτθίς*, ait, *τὰ εὐκτικὰ συγκόπτει κατ' ἐξαρσιν* (l. *ἐξαίρεσιν*) *μιᾶς συλλαβῆς — κοσμηθεῖμεν καὶ διακριθεῖμεν καὶ εἶμεν λέγοντες καὶ τὰ τούτων δεύτερα κοσμηθεῖτε καὶ διακριθεῖτε καὶ εἶτε*. Vide etiam Moeridem ed. Piers. p. 93 et 112. — Corrigam deinde *στηρίξειε* pro *στηρίξαι* II 49, *ἐκπνεύσειε* pro *ἐκπνεύσαι* II 84. Vide adn. ad IV 62 init. Cf. II 89 *ἐπιπλεύσειε*, IV 126 *πορίσειε*, V 8 *δείξειε*, V 9 *ὠφελήσειε*, VI 19 *ἀποτρέψειε*, *ἐπιτάξειε*, *μεταστήσειε*, VI 69 *προσμίξειε*, VI 90 *προχωρήσειε*, VIII 6 *ἀποστήσειε*, VIII 50 *πράξειε*, VIII 81 *μεταστήσειε*. Reponendum denique *φθάσειαν* pro *φθάσαιεν* III 49, *νομίσειαν* pro *νομίσαιεν* V 111. Genuinae formae exempla ubique exstant.

C 10 § 4. *καὶ οὕτως* et II 76 *οὐδ' οὕτω*. Ceteris locis constanter Thuc. libri servant genuinas formulas Atticas: *καὶ ὥς*, *οὐδ' ὥς*, at *μηδ' ὥς*. Cf. I 44 § 2, 74 med., 132, III 33, V 55, 115, VII 28, 74 et 75, VIII 51 med. et 56 et 87. Quare non dubitabo illis quoque locis rescribere *καὶ ὥς* et *οὐδ' ὥς*. Similiter *ὣς οὖν* servatum est III 37 extr. Eundem usum observat nostri imitator Dio C.; quare librariis tribuerim quod LVI 7 § 3 legitur *οὐδ' οὕτως*. Ceterum rectius fortasse scripseris *καὶ ὥς*, *οὐδ' ὥς*, *μηδ' ὥς*, *ὥς οὖν*. Eustath. ad Il. A 116 *ὅτι — περισπᾶται παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ ὦς. φέρεται γὰρ ἐν τοῖς ʽΗρωδώρου καὶ ʼΑπίωνος, ὅτι τὸ ὥς, ὅτε δηλοῖ τὸ ὅμως* (l. *οὕτως?*), *περισπᾶται*.

C. 13. *ἐγγύτατα*. Cf. I 13 § 2, 22 § 1, 143, III 40, IV 8, 67, V 74, VI 4, 5, VII 86, VIII 90. Altera forma *ἐγγυτάτω* legitur III 62. Comparativum *ἐγγυτέρω* reperies IV 73 et VIII 82. Non ferendum videtur *ἀνωτάτα* IV 110 prope finem pro *ἀνωτάτω*.

C 15 *ξυνεστήκεσαν* at VII 13 *καθεστήκαμεν* legitur contra constantem usum Thucydidis, qui solis formis syncopatis usus esse videtur. Scribitur enim *καθέσταμεν* I 32 et VI

18, *διέσταμεν* IV 61, *ἕστασαν* IV 56, *ἀφέστασαν* VII 58, *καθέστασαν* III 86, VI 6, 15 et VII 28 bis et VIII 76, *καθεστάναι* I 124, *παρεστάναι* IV 61, *προεστάναι* VI 28, *περιεστάναι* VII 18, 70 et VIII 15, *μεθεστάναι* VIII 76, *ἐγκαθεστάναι* I 122. Corrupta a scribis suspicor VI 88, *ἀφεστήκεσαν*, VII 67 *καθεστήκασιν* et VIII 75 *προεστήκεσαν*. Rarius quoque apparent pleniores formae participiorum *καθεστηκος* (IV 97 et VII 67), *ξυνεστηκος* VIII 66 bis, *ἑστηκώς* VI 104, *ἀφεστηκοσι* II 55, IV 76, *ἀφεστηκοτα* I 59, *ἀφεστηκοτος* VIII 96, *ἀφεστηκοτες* I 89, *καθεστηκοτι* I 130, *καθεστηκοσι* III 39, quam formae syncopatae *καθεστός* (l. —ώς) III 9, *περιεστος* (l. —ως) IV 10, *ἑστῶτες* III 23, *ἑστωτων* V 46, *ἀφεστῶτα* I 61 et VIII 5, *ἀφεστῶσι* V 38, *ἀφεστῶτες* IV 97, VI 10 et VIII 14, *ἀφεστωτων* VI 10, *ξυναφεστωτα* I 59, *ἀνθεστῶτας* VI 70, *ἀνθεστῶτα* VII 13, *καθεστῶτος* I 73, 76, II 2 et V 17, *καθεστῶτι* III 52, *καθεστῶτες* II 59, III 53 et VII 64, *καθεστωτων* I 70, 132 et IV 94, *ἐγκαθεστωτων* V 70, *καθεστῶτας* III 40, V 44 et 88, *καθεστῶτα* III 56 et V 30, *περιεστῶτος* III 34 et IV 55, *προεστῶτες* VIII 81 et 90, *προεστῶτα* VIII 65, *προεστωτων* III 11, *προεστῶσι* VIII 16, *ξυνεφεστῶτες* II 75, *ξυνεστῶτες* VI 96, *ξυνεστωτων* VIII 73, *ξυνεστῶσι* VIII 66 et 73. Nusquam contra syncopatur forma feminine sed summa constantia scribitur: *ἀφεστηκυιας* I 60, *καθεστηκυῖαν* I 124, *ἀντικαθεστηκυίας* I 71, *προκαθεστηκυίας* II 2 et alia plurima, quae enumerare nihil attinet, quia formae *ἑστῶσα* nullum exemplum reperitur. — Eadem ratio observatur in Perfecto *τέθνηκα*, cuius formae pleniores hae sunt, *ἐτεθνήκεσαν* VII 58, *τεθνηκως* III 98, *τεθνηκοτος* III 90, IV 38 et VII 1, *τεθνηκοτα* IV 50, *τεθνηκοτες* II 6, syncopatae hae exstant: *τεθνάαι* III 113, *τεθναναι* VIII 92, *προτεθναναι* II 52, *τεθνεῶτας* III 109, IV 38, V 13 et VI 103, *τεθνεωτες* IV 40, *τεθνεωτων* I 8, 126, III 104, V 1, VII 57 et VIII 38, *τεθνεωσι* IV 40. Vel certius est Thucydideam non esse formam *ἐδεδοίκεσαν* pro *ἐδέδισαν*, quae exstat IV 27. Con-

stanter enim apparent formae syncopatae: *ἐδεδίεσαν* (l. *ἐδέδισαν*) V 14, *δέδιμεν* III 53, 56 et 57, *δέδιτε* IV 126, *δεδιέναι* I 136 et II 72, *δεδιώς* IV 24, 86, VII 73, VIII 57, *δεδιός* I 36, *δεδιότα* VIII 52, *δεδιότες* III 101, IV 46, V 38, 50, VI 36, 88, VII 71, VIII 39, *δεδιότων* VIII 7, *δεδιότας* VII 75 bis. — Extr. cap. *Ἐρετριέων.* De hac similibusque formis vide quae disputavit Cobet ad Hyperidem p. 43 sqq. Sequior forma (si describenti fides) iam apparet in inscriptione Attica C. I. 102 exarata sec. Bockbium intra Ol. 100 et 115, continenti pactum Piraeenses inter et theatri redemptores. Ibi bis legitur *Πειραιέας*, semel *Πειραιέων*, semel *Πειραιέα*, quae forma ter exstat in inscr. 108 (post Ol. 134), *Ἀλαιέως*, bis in inscr. 124 (post Ol. 152), *Διος Πολιώς* in inscr. 141 (Ol. 89—90), sed in inscr. 70 (Ol. 81 vel 82) *ΔΙΟΣ ΠΟΛΙΕΟ[Σ]*, in qua scriptura istis formis sane aliquantum foret praesidii, modo satis constaret non esse hunc describentis errorem. Sed suspectam eam reddit alius manifestus in ea inscriptione error: *καὶ τα κοινά τῶν Σκαμβωνιδῶν ΣΟΟ καὶ αποδωσω*, ubi vix dubito verum esse *ΣΟΣΟ* i. e. *σώσω*, nam quod inde fecit Boekh. *σωῶ* non est assis unius. Inscr. 153 habet *Παιανιῶς*, 186 (aet. Imp.) *Ἀζηνιέως*, 258 (rec.) *Πειραιέα* et sic in inscr. 410 (rec.), 478 (post a 727 u. c) *Ἀλαιέως* et *Παιανιέως*, 765 (rec.) et 766 (rec) *Σουνιέως*, 73 C. Addend. (sec. V. a. Chr.) *Ἑστιαιᾶς*, 2265 (rec) *Ἐρετριέων* bis, 2353 (Ol. 120) *Καρθαιέων* bis et sic 2354 et 2357, 2374 (bonae aetatis sed post Euclidem sec. B.) *Πεδιέως*.

Cap. 21. *τὰ ἀρχαῖα.* Adhibita crasi scripserim *τἀρχαῖα*. Craseos exempla apud Thuc. haec sunt *τἆλλα* (constanter), *τἀγαθά, τἀδικήματα, τἀληθῆ, τἀνδράποδα, τἄλγιστα, ταὐτά, τἀργύριον, ταὐτόματον, τἀναντία, τἀκεῖ, τἀκείνων, θάτερα, τἀνθάδε, τοὔνομα, τοὐπίγραμμα, τοὔμπαλιν, τοὔσχατον, τοὐναντίον, τοὐπίσω, κἀκεῖνος, κἀκείνου, κἀκεῖνον, κἀκεῖνοι, κἀκείνων, κἀκείνοις, κἀκεῖθεν, κἂν τούτῳ, κἀνταῦθα, κἀγώ, κἀγαθῶν*; quarum crasium maior pars frequenter in libris reperitur, frequenter nostro reddenda est,

C. 25 προέχειν. In hoc verbo aliisque similibus vocales tam saepe coalescunt apud Thuc., ut haud absurde suspiceris ubique scribendum esse προὔχων, προὔχειν, προὐχώρει, προὐσταύρωσαν, προὔταξαν, προὔφερον, προὐμάχοντο, προὐτετελέκει, προὐπιχειροῦνται, προὔπεμψαν, προὔθεντο, προὐκεχώρηκε, προὐφείλειν, similia multa, quae enumerare nihil attinet. Male autem vulgo editores addere solent coronidem, si quidem non crasis haec est sed contractio. Eodem iure scribas, ut hoc utar, ἐτιμων, ἐφιλοῦν, ἐμισθοῦν, similia.

C. 33 ευπραξία. Thucydideum esse εὐπραγία diserte constat Photii testimonio, qui habet: εὐπραξίαν· οἱ παλαιοὶ κωμικοὶ δια τοῦ ξ. Θουκυδίδης δὲ διὰ τοῦ γ, ubi vide Naberum p. 233.

C. 34. μαθέτωσαν forma est Macedonicae originis, pro μαθοντων, quales non reperio in inscriptionibus ante Ol. 118 [1]), rarissimeque apparent in libris Thucydideis, unde eas expellere non dubitabo. Legitur III 39 κολασθητωσαν pro κολασθέντων, III 67 ὠφελείσθωσαν pro ὠφελείσθων, III 92 κτάσθωσαν pro κτάσθων, VIII 18 extr. bis ἔστωσαν pro ἔστων s. ὄντων, quorum illud historico reddam. — Videatur Moeris p. 15 i. v. ἀγοντων ibique Piersoni adnotatio.

C. 38 med. πλέοσιν. Tunc scribendi mos postulat πλείοσιν. Docet enim diligens huius comparativi in codd. Thucydideis observatio eum non aliter declinari ab historico quam hoc schema indicat:

Num. Sing.

N. πλείων — πλέον.
G. πλείονος.
D. πλείονι.
A. πλείων — πλέον.

1) Menandrum, cuius prima fabula Ὀργὴ docta est Ol. 114 a. 3, in Δεισιδαίμονι dixisse περιμαξάτωσαν et περιθειωσάτωσαν metro constat. Sed labentis Graecitatis multa esse apud Menandrum indicia in vulgus notum est. Diligenter formas antiquiores magistelli solent explicare adscriptis formis novitiis velut Schol. ad V 18 § 7 ἀποδόντων] ἀποδότωσαν, unde explicandum hic illic has pro illis substitutas esse.

Num. Plur.

N. *πλείους* — *πλείω.*
G. *πλειόνων.*
D. *πλείοσι(ν).*
A. *πλείους* — *πλείω.*

Vitiosum est *πλεῖον* II 21, 29, III 11, 37, IV 106, 128, VI 34, V 109, VII 63, VIII 53 et 81, *πλέονος* I 75, IV 17, 21, 30, 98; *πλέονι* I 73, 121, IV 35, 61, VII 2, VIII 48; *πλέω* I 81, II 98, 120, IV 19; *πλέονα* IV 82, V 47, *πλεόνων* IV 17, 29, VII 27, VIII 67, *πλέοσι* I 38. Formarum genuinorum tam ingens est apud nostrum copia, ut eas notare supersedeam. — Praeterea adeo raro in Nominativis et Accusativis utriusque numeri apparent formae non contractae *πλείονες*, *πλείονας*, *πλείονα*, ut ab iis prorsus abstinuisse historicum veri ducam simillimum, quod valet non tantum de *πλείων* sed de omnibus comparativis in *ων*. Legitur *ΠΛΕΙΟΥΣ* I 51, 55, 63, 87, 143, II 4 bis, 8, 89, 91, III 7, 11, 20, 22, 23, 32, 50, 107, IV 14, 30, 32, 68, 87, 88, V 2, 59, 73, 80, VI 33, 52, 60, VII 12, 34, 40, 43, 48, 51, 63, 70, 72, VIII 10, 29, 32, 39, 42, 53, 66, 80, 102. *ΠΛΕΙΩ* I 3, 13, 18, 81 (*πλέω*), 120 (*πλέω*), II 60, 67, 89, III 37, 65, 83, IV 19 (*πλέω*) 64, 73, 117, 121, V 69, VI 2, 23, 33 bis, VII 28, 45, 55, 58, 63, VIII 39, 45, 48, 96. *ΕΛΑΣΣΟΥΣ* I 8, 63, 88, 110, II 31 bis, III 17, 68, 75, 87, IV 32 bis, 44, 56, 101 bis, 126, VII 34, 72, 75, 87, VIII 25, 39, 53, 76, 87, 105. *ΕΛΑΣΣΩ* I 11, 40, 112, 122, 144, II 13 bis, 39, III 56, 112, IV 66, VI 36, VII 15, 23, 28 bis, VIII 48. *ΗΣΣΟΥΣ* I, 8, 80, III 53, 83, 97, IV 72, V 111, VI 69, VII 42. *ΗΣΣΩ* I 76, 77, III 45, VI 68, VII 48. *ΑΜΕΙΝΟΥΣ* I 143, III 57, 65, 67, 82 *ΑΜΕΙΝΩ* III 43, 48. *ΒΕΛΤΙΟΥΣ* VIII 43. *ΒΕΛΤΙΩ* II 85, VII 17, 63, VIII 31. *ΚΡΕΙΣΣΟΥΣ* II 89, III 83, IV 29, V 9, VI 80, VII 41, 44, 48.

ΚΡΕΙΣΣΩ IV 10, VI 37. *ΧΕΙΡΟΥΣ* I 96, II 45, 82, III 9, 65, IV 114, VIII 76. *ΧΕΙΡΩ* IV 18, 89, V 111, VII 71, VIII 45. *ΜΕΙΖΟΥΣ* I 9, III 82, VII 28. *ΜΕΙΖΩ* I 6, III 56, 112, VI 16, VII 75. *ΡΑΙΩ* V 36. *ΑΙΣΧΙΩ* V 11. Secundum haec 181 exempla corrigere liceat *πλέονας* II 11, IV 73, *πλείονας* VI 38, *πλείονες* VIII 73, *πλείονα* II 44, IV 128, V 47, *ἐχθίονα* IV 86, *μείζονα* II 11, *κρείσσονας* V 101. Fortasse autem hoc licebit statuere: Atticos vetustiores in oratione pedestri a formis non contractis prorsus abstinuisse. — Cf. Moeris p. 34 i. v. *ἀμείνω*, p. 95 i. v. *βελτίους* et p. 177 i. v. *ἥττω*.

Cap. 41 extr. *φιλονεικίας*. Adiectivum *φιλονεικος* e Graecorum scriptis eximendum esse et ubique mutandum esse in *φιλονικος* certa docet analogia, siquidem e subst. *νεῖκος* formari debuerat *φιλονεικης*, ut *πολυνεικης*. Quoniam vero *φιλονεικης* nusquam exstat, veri est simillimum, non magis Graeca esse *φιλονεικεῖν* et *φιλονεικία*, sed semper et ubique, apud antiquiores certe (nam sequiores nunc non moror) Graecos corrigendum esse *φιλονικεῖν* et *φιλονικία*, neque eos audiendos esse, qui haec in bonam tantummodo partem, ista vero in malam dici autument.

Cap. 50 *ἐπεπαιωνιστο* — *Παιωνίζειν* pro *παιανίζειν* non magis ferendum quam *παιών* pro *παιάν*, cui formae magis parcere solent librarii quam illi, quamque unice veram esse pauci dubitant. Veram formam h. l. servant F et mg. Steph; Cass. Aug. *ἐπαιωνιστο*, quod m. rec bene correxit. Cf VV. LL. II 91, IV 43, 96, VI 32, VII 44, 65.

Cap. 74 *σῶοι*. Cf. Cobet Mnem. VI 368, VII 9 et X 91.

Cap. 81 extr. *παυθησεται* et *ἐπαύθην* (v c. II 77 extr. et V 100, ubi tamen in bonis codd legitur *παυσθῆναι*) frequenti errore scribitur in libris Thucydideis. *Σ* enim addidisse veteres abunde constat. Vide Cobetum in Mnem. IV 380 et VII 426. In vicinis idem pro *τάμωμεν*, quod Ionum est, *τέμωμεν* nostro reddi iussit.

Cap. 91. *Θεμιστοκλῆς*. Apud Aristophanem ceterosque co-

micos omnes nomina propria composita cum κλέος, excepto uno 'Ηρακλῆς [haec sola forma reperitur apud comicos, utraque apud tragicos] omnia constanter terminantur in κλέης, velut Περικλέης, Φιλοκλέης, Θεμιστοκλέης. Quocirca, etsi in eius codd. non est hodie huius scripturae ullum vestigium, non aliter olim scripsisse Thucydidem probabile esse arbitror. Quam sit in talibus sublesta librorum fides, cum aliunde apparet tum inde quod genuinae quaedam vocabulorum formae sine vestigio perierunt. In eo numero est verbum Atticum ῥοφειν, in quo sequiorum consuetudo ita invaluit, ut hodie ubique legatur ῥοφεῖν, etsi, quod diserte docemur ab Eustathio ad Od. β 7, Αἴλιος δὲ Διονύσιος (de cuius grammatici meritis vide quas disputarunt Cobet in Mnemosynes X 50 sqq. et Naber in prolegomenis ad Photii lexicon p. 24 sqq.) ῥοφειν φησὶ λέγεσθαι ὡς γράφειν καὶ ῥοφουσιν ὡς γράφουσιν. Similiter ex eodem forsitan fonte Etym. M.: ῥοφῶ. οἱ 'Αττικοὶ ῥοφω λέγουσι βαρυτόνως. Quae vero ibidem adduntur documento sint, quid sero natos Graecorum posteros moverit, ut ῥοφῶ scriberent et ῥοφον. Additur enim: ουχ ὑγιῶς· ὁ γὰρ μέλλων ῥοφησω. Quasi vero μελλησω, aut βαλλησω aut τυπτησω aut οζησω formentur a μελλῶ aut βαλλῶ aut τυπτῶ aut οζῶ. Hinc Aristophani Vesp. 812, 906 et 982 quantocyus raddatur ῥοφειν et ῥοφω, similiterque corrigantur loci hi: Aesch. Eum. 254 et Soph. Trach. 1057.

Cap. 103. ἔχθος et ἔχθρα promiscue Th usurpat. Illud praeter h. l legitur I 33, 95, II 11, III 101, VI 61: hoc II 68 bis, IV 20, 24, V 95, VIII 85 bis et 108.

Cap. 108 δενδροτομησαντες. De caedendis arboribus Thucydides et antiquiores utuntur verbo κοπτειν, sequiores fere τέμνειν. Hinc illis tribuo formam δενδροκοπεῖν, quae salva evasit apud Xenophontem Mem. II 1 § 13 et apud Demosthenem p. 256 in Byzantinorum psephismate, quod genuinum esse demonstravit Cobet Mnem. XI p. 195 sqq. Eadem olim usus videtur Aristophanes Pac. 747, ubi hodie legitur καδδενδροτόμησαι τὸ νῶτον. Cf. κυνοκοπῆσαι τὸ νῶ-

τον apud eundem Eq. 289. Vide Phrynichum B. A p 49, 3. Thucydidi h l reddam δενδροκοπησαντες.

Cap 129 ὑπισχνῇ et VI 14 ἠγῇ locum cedant formis genuinis in ει Cf. Eustathius ad Il. Z 261 et ad Od. μ 295.

Cap. 144. δηλωθησεται. Thucydidi reddendum δηλώσεται et VI 80 § 4 τιμησονται pro τιμηθησονται. Futurorum Med. pro Pass. apud Thuc. exempla collegit Krüger in Indice. Cf. Pierson ad Moer. p 367.

Lib. II 13 § 3. ἀπανηλωθη. Vetustiori Atthidi propriae sunt formae ἀνάλουν, ἀνάλωσα, ἀναλωθην, ἀνάλωκα, ἀναλώκη. Cf I 109, III 17 bis, VII 30 et 83, VIII 31, 45, 65. Mature tamen alteram formam invaluisse apparet ex titulo ap. Bockhium C. I. 147, qui exaratus Ol. 92 a 3 (= 409) habet: Ἀθεναιοι ἀνελοσαν ἐπι Γλαυκιππο ἀρχοντος κτέ. Moeridis annotationem p 25 i v. ἀνηλωμένον transpositione sanandam esse nemo iam dubitat.

Cap 21 ἑωράκεσαν Semper et ubique corrigendum esse ἑόρακα, ἑοράκη, cett. liquido constat e poetarum locis. At vel sic tamen editores librariis obtemperantes retinent formas barbaras.

Cap. 34. αὐτοῦ. Hec forma et altera αὐτοθι promiscue Th. utitur haud secus quam Aristophanes, apud quem illa saepe haec bis tantum occurrit Ran. 275 et Eq 119 ΑΥΤΟΥ noster habet II 34, 38, 52, 81, III 72, 112, IV 5, 28, 68, 124 (?), 129, V 10, 65, VI 34, 57, 74, 77, 78, VII 3, 39 (e coniectura pro αὐτοῖς, ita ut dubium sit utra ibi forma sit verior) 40, 51, 78, VIII 28, 77, 84, 90 et 99. ΑΥΤΟΘΙ est I 104, II 48, 70, 93, III 34, 104, IV 31, 50, 97, V 4, 61, VI 50, 70, 100, VII 24, 29 33, 43, 49, VIII 56.

Cap 38 ἐπεισέρχεται. Euphoniae scil causa, quod existiment quidam (cf. Poppo in proleg. p 212), Th. paucissimis quibusdam locis usurpasse formam εἰς parum est me iudice probabile. Eundem abstinuisse a forma εἴσω veri duco simillimum, licet illa exstet I 134, II 76, 83, VI 44, 57, 96

At ἔσω reperitur II 90 bis, 100, III 21, eamque formam ubique restituendam esse vix dubito.

Cap. 44. ἐθάς pro ἠθάς apud Atticos alibi non memini me legere, nec tamen hanc formam pro illa substituam propter Aelii Dionysii verba apud Eustathium ad Od. δ' 16: ὁ ἐθάς, ὃν τινὲς καὶ ἠθάδα λέγουσιν, ὥς φησιν Αἴλιος Διονύσιος. Hodie quod sciam, ἐθάς praeter h. l. non legitur nisi apud Iones et sequiores. Poetarum loci alteram postulant

Cap. 52. καιομένου. Atticum esse κάω, κλάω, ἀεί, ἀετος, ἐλάα, sim. monere putidum foret, nisi pertinaciter librariorum errores foverent editores paene omnes.

Cap. 54. εἴκαζον. Recte Bekker et Poppo e Laurentiano receperunt ᾔκαζον. Cf. VI 92. Vide etiam Moeridem p. 182 s. v. ᾔκασα.

Cap 76. Ποτίδαιαν. Thucydidi ubique redditurus sum veriorem formam per diphthongum ει, quam nuper Dindorf e Thierschii emendatione reddidit Aristophani Equit. 439. Haec bis servata est in antiquo epigrammate insculpto lapidi Ol. 87 1 (ap. Bockhium C. I. 170), quo epigrammate celebrantur Athenienses, qui occubuerant ante moenia Potidaeae. Cf. Thuc. II 58. Legitur ibi vs. 6: Ποτειδαίας δ' ἀμφὶ πύλας ἔ[πεσον] et vs. 10 πρόσθε Ποτειδαίας οἳ θάνον ἐμ πρ[ομάχοις]. Eandem formam praebet alius titulus (171) exaratus Ol 89, 1 vs 40. Alteram in Inscriptionibus non repperi.

Cap. 77. φακέλλους. Graecum esse φάκελος ut σφάκελος, ἄγγελος sim., non φάκελλος metro evincitur ap. Eurip. Cycl. v. 242: θήξεις μαχαίρας καὶ μέγαν φάκελον ξύλων. Videatur Lobeck Pathol. p. 107.

Cap. 81 med. ὑπὸ τῶν ἐκείνῃ ἠπειρωτῶν. Adverbium ἐκείνῃ pro ἐκεῖ, quod formatum est ad analogiam voc. ταύτῃ et τῇδε = ἐνταῦθα, nusquam reperio apud poetas Atticos, rarius in antiquo sermone pedestri, paucis locis Thucydideis II 81, III 88, 109, IV 7 et 77. ΕΚΕΙ contra legitur I 36, 39, II 25, III 115, IV 48, 85. 89, 103, VI 11, 17, 18 ter, 22, 34, 36, 76, 77, 83, 84, 85, 87, 90, 91, 92,

VII 1, 4, 16 bis, 25, 28, 37, 64, VIII 6, 49, 64. Quare non possum quin valde suspectum habeam ἐκείνῃ.

Cap. 81 ἄποθεν. Inter hanc formam et ἄπωθεν saepe variant codices, inque varias partes discedunt critici. Dirimunt eam litem poetae, qui hanc (ἄπωθεν) tuentes illam aversantur. Sequitur ergo ἄπωθεν analogiam adverbiorum ἔσωθεν, ἔξωθεν, ἄνωθεν, κάτωθεν.

Cap. 86. Ἀχαϊκῷ. Utrum Ἀχαϊκος, ἀρχαϊκος, Ἀλκαϊκος, an Ἀχαιικός, ἀρχαιικός, Ἀλκαιικος, similia, scribendum sit a codicibus sciri nequit, obtemperandumque in ea re veterum grammaticorum praeceptis, quos scripturam per duplex iota commendare notum est. Cf. Phrynichus in v. Ἀλκαιικόν, ᾆσμα et Lex Seguer. p. 449. Si Eustathius ad Od. γ 250 Ἀχαιικόν tribuit τοῖς παλαιοῖς (sic), Ἀχαϊκόν vero τοῖς μεθ' Ὅμηρον id non magis debet aliquem morari quam ex illius sententia ἐχθραίνειν pro ἐχθαίρειν τοῖς μεθ' Ὅμηρον proprium esse, ut idem ait ad Od. δ 105. — Scribendum igitur apud Thucydidem Παναθηναιικος, Κορκυραιικος [1]), (ut recte editur Ἀναιῖτις et Ἀναιιτῶν et Πλαταιίδα). Θηβαιίδα, Πειραιικῆς, Ἀγραιίδα, cett.

Cap. 91. ἀντίπρῳροι. In πρῷρα et derivatis iota subscriptum perperam omittere solent libri Thucydidei. Hac quoque in re sequar Grammaticos veteres, quorum placitum confirmat vocabuli origo ex πρωϊρα. In verbo σῴζω (an σωζω) scribendo ipsos veteres sibi non constitisse efficias ex Etymol. M. p. 741, 27 et in antiquis inscriptionibus id verbum utroque modo scribitur; quapropter quominus in hoc verbo sequamur

1) Ezechiel Spanheim *Observ. in Callimachi hymn. in Delum* vs. 156: „Veteres insulae nummi, indubii ac domestici testes, constanter *ΚΟΡΚΥΡΑ* et *ΚΟΡΚΥΡΑΙΩΝ* praeferunt." Has formas ubique pro *Κίρκυρα* cett. restituendas esse rectissime idem perhibet. Frustra viri docti obmoverunt locum Eustathii ad Dionys. Perieg. vs. 495, unde nihil aliud apparet, quam iam illius aetate libros veteres fluctuasse inter utramque scripturam. Quod enim addit de utroque nomine distinguendo, quis non teste Episcopo credat, denegata fide *testibus domesticis atque indubiis?*

libros MSS. nihil obstat. Aliter res se habet in nomine insulae *Μινῴα* (III 51, IV 67 et 118), quod, quippe natum ex *Μινωΐα* pessime editur sine iota.

Cap. 101. *βορέαν*. Eadem forma legitur III 4, 23, VI 99, 104. Semel occurrit altera *βορρᾶν* VI 2. In illa tam tragici quam comici poetae amice conspirant; haec contra est ubi metro excludatur v. c. apud Arist. Vesp. 1119. Cf. ib. 265. Quare Thucydidem quoque illorum aequalem sola forma *βορέας* usum esse non dubito. *Βορρᾶς* contra frequens est apud sequiores. Ceterum cum utraque forma Eustathius ad Il. I 5 non male comparavit *στερεός* et *στερρός*.

Cap. 102 *Ἀπόλλω*. Eadem Accusativi forma recurrit IV 97 extr. Atticam esse dubium non est. Vide Moeridem p. 33. A tragicis promiscue usurpatur cum altera *Ἀπόλλωνα*. Comici fere abstinent praeterquam in formulis *νὴ — μὰ — ναὶ μὰ τὸν Ἀπόλλω* (*Ποσειδῶ*), et hunc morem sequuntur scriptores pedestres praeter unum Thucydidem, si fides librariis.

III 9. *καθεστος*. Verum est *καθεστώς* et IV 10 *περιεστως*. Utroque loco variant libri, quorum tamen nulla est in his minutiis auctoritas. Sola spectanda est terminationis origo ex *αός*. Cf Matthiae Gr. § 198, 3.

Cap. 23 *ἀναβεβήκεσαν* (cf. VII 4), IV 90 *καταπεπτώκει*, V 11 *προκεχωρήκει*, 35 *ἀποδεδώκεσαν*, VII 33 *ὑπολέλειπτο*, 44 *ἀναβεβήκει* (sed augmentum habent *AFH*), VIII 15 *ἀνακεχωρήκεσαν*, VIII 66 *τεθνήκει*, VII 72 *τε πεπόνθεσαν*. His fere locis apud Thucydidem desideratur augmentum syllabicum, quod iubente Grammatica Attica ei reddere non dubitabo.

Ibidem *ὑπονειφομένη* et IV 103 *ὑπένειφε*. De his vide Cobetum ad Hyperidem p. 57. Quam sit vetusta haec scribendi iota productum per *ει* consuetudo documento esto titulus apud Böckhium C. I. 142, qui pertinet ad Ol. 91—92, in quo exstat *ΤΕΙΣΑΜΕΝΩΙ* pro *ΤΙΣΑΜΕΝΩΙ*. Eadem vero aetate abusus iam eo processerat ut quadratario exciderit *ΠΕΝΤΕΛΕΙΚΟΙ* (*λίθοι*) pro *ΠΕΝΤΕΛΙΚΟΙ*. Vide C. I. 160, qui titulus exaratus est Ol. 92, 4.

Cap. 38. ἐοικότες. Atticos dixisse εἰκώς, εἰκέναι, εἴξασιν cett. tam poetarum quam veterum Grammaticorum testimoniis abunde constat. Videatur Cobet Mnem. III 145, V 234 et VII 9.

Cap 54. Tandem Thucydidi reddam δεδραμένων pro δεδρασμένων.

Cap. 67. παρηνομησαν pro παρενόμησαν barbarum est.

Cap 85. ἐλῃιζον τοὺς ἐν τῇ νησῳ et IV 41 ἐλῄιζόν τε την Λακωνικην. Utrobique ἐλῄζοντο corrigere occupavit Cobet ad Hyperidem p. 49.

Cap. 87. διακωχη. De vera scriptura vide quae disputarunt Valckenaer ad Ammonium cap. V, Pierson ad Moeridem p. 86 et 220, L. Dindorf in Thesauro I 2 p. 428 et Cobet Mnemos. V 188 sqq., X p. 76 et 88 sqq. Corrupta lectio imposuit Hesychio i. v. κωχεύουσιν· ὀχοῦσι, μετεωρίζουσι. Σοφοκλῆς Καμικοῖς· πιστοί με κωχεύουσιν ἐν φορᾷ δέμας. Nam Sophocles procul dubio dederat μ' ὀκωχεύουσιν, ut bene intellexit G. Dindorf in ed. V poet scen. Gr. p. 137 a.

Cap 90. ἀντιπολέμιοι. Veram formam ἀντιπολεμοι servavit Dio C XXXVI 20 § 4.

Cap. 23 ἐξετρύχωσαν. III 48 § 2 ἐκτρυχώσειν. De his locis mentionem non facit Cobet Mnem. V p. 101 sq, ubi contendit IV 60 et VII 28 rescribendum esse τετρυμένους et τετρυμένοι pro τετρυχωμένους et τετρυχωμένοι Ut taceam praesidio esse his formis illas neque ullo loco Thucydideo variare libros, non parum me movet MIMNERMI, εἴ τῳ ἱκανος τεκμηριῶσαι, testimonium, qui in praeclara elegia apud Stobaeum XCVIII 13 vs. 11 sq. sic cecinit.

πολλὰ γὰρ ἐν θυμῷ κακὰ γίγνεται· ἄλλοτε οἶκος
τρυχοῦται, πενίης δ' ἔργ' οδυνηρὰ πέλει.

Minoris est nec tamen nullius in hac quaestione momenti observatio apud Cassionem Dionem, qui vehementer solet delectari formis vetustis ex Atticorum praesertim Thucydidis libris conquisitis, reperiri τετρυχωμένοι XXXVI 23 § 3. Idem

47 § 2 habet *ἐκτρυχῶσειν* et LI 18 § 2 *ἐκτρυχωθεῖεν*. His omnibus permoveor ad credendum iam mature apud Graecos iuxta formas *τρύχειν*, *τρύειν* et *τετρῦσθαι* nata esse *τρυχοῦν*, *τρυχώσειν*, *τρυχῶσαι*, *τετρυχῶσθαι*. Cf. Photius *ἐτρύχωσεν· ἐξέτριψεν*. Propterea minime nego esse ubi librarii formam sibi notiorem *τετρύχωμαι* pro altera *τέτρυμαι* substituerint. Hoc v. c. factum videtur apud Polyb. I 11 § 2 *τετρυχωμένοι ὑπο τῶν πολέμων*, ubi non dubito veram esse variam lectionem *τετρυμένοι*. *Fieri potest*, ut idem factum sit apud Thucydidem, sed nullam causam satis idoneam video exstare, cur id revera factum esse *contendamus*.

Cap. 94. *Δημοσθένην*. Ubique scribam *Δημοσθένη*, *Ἑρμοκράτη*, sim., licet plerumque repugnantibus libris. Has enim formas vetustior Atthis sola admittit. Vide u. DINDORFIUM, *Nachträgliche Bemerkungen zu den poetae scenici Graeci*. Ad recentiorem Athidem pertinere videtur Moeridis notula p. 134.

Cap. 111. *ἀθρόοι*. Eustathius ad Od. *α* 27 e veterum Grammaticorum praeceptis hoc vocabulum cum derivatis iubet scribi cum spiritu aspero. Utilia quaedam monet Pierson ad Moeridem p. 19 i. v. *ἄθρους*. Dissentit auctor Lexici *περὶ πνευματων*, quod pone Ammonium edidit Valckenaer, p. 189: *το ᾱ πρὸ τοῦ θ̄ ψιλοῦται. οἷον — ἀθροίζω*. Sed vulgarem potius quam Atticam consuetudinem is spectare videtur. Idem p. 191 sic scribit: *το Α προ τοῦ Ν ψιλοῦται. ἀνία, ἄνεμος, ἀνεμώλιον. Ἀνύω, ὃ καὶ ἀνύτω Ἀττικῶς γράφεται. καὶ τὰ λοιπά*. Cf. Gregorius Corinthius § 26 ed. Schaefer, qui laudat verba Thuc. II 75 *καὶ εἴτι ἄλλο ἀνύτειν μέλλοι ἐπιβαλλομενον*. Attamen Atticos dixisse *ἁνύτω* per spiritum asperum contendunt ceteri. Moeris p. 179 *ἥνυσα, δασέως, Ἀττικῶς. ψιλῶς, Ἑλληνικῶς*. Bekk. An. Phryn. p. 14 *ἁνύειν* (sic) *δασύνουσιν οἱ Ἀττικοί. καὶ δῆλον ἐκ τῆς συναλοιφῆς καθήνυσαν γάρ*. Bekk. An. *Συναγωγὴ Λεξ. Χρησ.* p. 411 *ἁνύσαι: δασέως· το σπεῦσαι καὶ συντελέσαι* et ibidem *ἀνύττειν* (sic) *οἱ Ἀττικοὶ ὅπερ ἡμεῖς· ἀνύειν*

δὲ τὸ σπεύδειν. δασεῖα δὲ ἡ πρώτη κτέ. Aelii Dionysii esse hanc de aspiratione huius verbi doctrinam discimus ex Eustathio ad Il. Υ 451 ἐπὶ τοῦ σπεύδειν οἱ Ἀττικοὶ ἔλεγον ανύτειν. Αἴλιος δὲ Διονύσιος φησι καὶ ὅτι δασεῖα ἡ πρώτη. τουτέστιν ἐδάσυνον οἱ Ἀττικοὶ τὴν ἄρχουσαν τοῦ ἀνύτειν. Vide praeterea Dobreum ad Plutum vs. 607. — Thucydidi ego redditurus sum ἄθροος, ἀθροίζω et ἁνύτω.

IV cap. 2 ἦρος. Substantivum ἔαρ apud Thucydidem in Nom. et Acc. *numquam*, in casibus obliquis *semper* contrahitur.

Cap. 6 πρωί. Atticorum more scribam πρῴ. Cf. Pausanias ap. Eustathium ad Il. Ο 465. Lib. VII 19 pro πρωίτατα corrigam πρῳαίτατα, VII 39 init et VIII 101 extr. πρῳαίτερον pro πρωίτερον, utrumque praeeunte Bekkero.

Cap. 12 ἐλειποψύχησε. Plutarchus de glor. Ath. III, ubi hoc Brasidae facinus respicitur, servavit veram formam λιποψυχῶν. Cf. Cob. Mnem III 138, 157 et IV 262 sq.

Cap 25. ἀπολλύουσι. Antiquior Atthis hanc similesque formas ignorat. Lege igitur ἀπολλύασι et V 19, 23 et VII 51 extr. ὤμνυσαν pro ὤμνυον. Phrynichus B. A. ἀπολλύασιν ὥσπερ δεικνύασι καὶ ομνύασιν Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ομνύουσι καὶ δεικνύουσι καὶ ἀπολλύουσι. Cf idem p. 40, 9; Moeris p. 12, 25, 26, 28, 168, 281, 337, 425 Quod autem apud Gramm. B. A. p. 430, 28 legitur ἀπολλύειν καὶ ἀπολλύναι καὶ αποδεικνύειν καὶ ἀποδεικνύναι διττῶς λέγουσιν ita verum esse puto, ut formas in ύω apud oratores Atticos, ubi frequenter reperiuntur inque nova comoedia minime sollicitandas esse arbitrer Ipse iam Aristophanes Plut. 719 ab antiquo usu descivit scribens ἔπειτ' ἔφλα/ ἐν τῇ θυΐᾳ συμπαραμιγνύων οπον/ καὶ σχῖνον.

Cap. 26 § 3. ἀληλεμένον verum esse, non ἀληλεσμέναν, splendide Dobree probavit emendatione loci AMPHIDIS in Advers. II p. 348.

Cap. 38. παρῆκαν. Cf. VII 19 ἀφῆκαν Sed V 81 et VII 19 recte legitur ἀφεῖσαν et V 32 ἀνεῖσαν. Has

autem formas illis quoque locis restituere eo minus dubito, quod summa constantia *ubique* scribitur ἐθεισαν et ἔδοσαν cum utriusque verbi compositis, *nusquam* ἔθηκαν aut ἔδωκαν.

Cap. 67. Ἐνυαλιεῖον scribam cum Coboto. — Ib. εἰώθεσαν. Suidas et Photius: ἰωθως χωρὶς τοῦ ι Ἄρχιππος καὶ Ἀράρως ἔωθας καὶ Θουκυδίδης ἐώθεσαν. Repetenda videtur haec varietas ex antiqua literatura ante-Euclidea, qua *E* scribebatur pro diphthongo *EI*, quae scribendi ratio frequenter apparet in vetustis titulis Atticis. Sic in C. I n°. 70 *ΤΡΕΣ* legitur pro *ΤΡΕΙΣ*, n°. 76 *ΕΠΕΣΤΑΤΕ* pro *ΕΠΕΣΤΑΤΕΙ*. Quare Ionicum ἔωθα Thucydidi obtrudere nolo, etsi illam adnotationem debere suspicor Aelio Dionysio. Ad eundem scribendi morem refero, quod apud nostrum V 11 male legitur περιέρξαντες pro περιείρξαντες.

Cap. 76. ἐπιθαλασσίδιοι. Cf. VI 62 παραθαλασσίδιον. Illic ἐπιθαλάσσιοι, hic παραθαλάσσιον verius videri possit. Ἐπιθαλάσσιος legitur II 56 bis, III 7, 91 et 105, παραθαλάσσιος II 26 et IV 56. De formis in ιδιος docte egit Lobeck Pererg. c. II p. 556 sqq.

Cap. 78 extr. Περραιβοὶ et Περραιβίαν scribendum esse per duplex ϱ recte iudicat Krüger, cl. Aeschyli loco Suppl. 253, ubi metro ea forma postulatur. Orthographiam Homericam (Il. β 749) in scriptore Attico nihil moramur. — Idem recte edidit § 2 Λαρισης pro Λαρίσσης.

Cap. 116. Ἀθηνᾶς. Corrigam Ἀθηναίας hic et V 10 § 10 et 23 extr. Vide quae de utraque forma fuse disputavit Cobet Mnem. X 80 sqq.

Cap. 121. προσηρχοντο corrigendum esse e Pollucis Onom. III 152 dudum observatum est. Nemo tamen ausus est in textum recipere, quod solum scribi potuit, προσῇσαν. Herbst nescio quid comminiscitur de *offerendis primitiis*, quasi id conveniat sententiae aut Graece dicatur προσάρχεσθαι.

Cap. 122. ἠφίει pro ἀφίει recipiendum ex uno codice non optimae notae. Cf. II 49.

Cap. 125. ἐκπληγνυσθαι. ἀντὶ τοῦ ἐκπλήττεσθαι Θου-

κυδίδης. Moeris p. 162 Cf. *ἀπεφράγνυσαν* VII 74, pro usitatiore *ἀπέφρασσον*.

Cap. 126. *ἀμυνομένους*. Bene Kr *ἀμυνουμένους*. Vitium propagatum e literatura ante-Euclidea, quum ō scribebatur pro diphthongo $\overline{ου}$ Idem accidit II 44 in., ubi antiqua scriptura *ΟΛΟΦΥΡΟΜΑΙ* significare videtur *ὀλοφυροῦμαι*, non *ὀλοφύρομαι*. Loco IV 35 optimi libri habent *αμυνομενοι*, ubi tamen recte editum est *ἀμυνούμενοι* Utra lectio verior sit ambigo II 34 med *καὶ γυναῖκες πάρεισιν αἱ προσήκουσαι ἐπὶ τὸν τάφον ὀλοφυρόμεναι*. Cf. 46 extr. *νῦν δ' ἀπολοφυράμενοι ὃν προσήκει ἕκαστος ἄπιτε*.

V. 6. *Κλεαρίδου* et sic 10 extr. et 11 extr. Veriorem formam *Κλεαρίδα* libri servarunt cap. 10 init. Cf. I 103 *'Ιθωμήτα* s. *'Ιθωμάτα*, ut mavult Cobet. Genetivi tamen *Βρασίδα* nullum est vestigium. *Βρασίδου* constanter scribitur et fortasse recte, quia nomen erat Atticorum auribus familiarissimum.

Cap. 16. *εὐλάξειν*. Scribam *εὐλαξεῖν* cum Cobeto Mn. VI p. 165. Cf. Phot. lex. *αὔλακα* ibique Naber.

Cap. 26 med. *ἐχυρῶς*. Codd. Dionysii H. habent *ὀχυρῶς*, ut perpetuo in his formis variant libri Non tamen illam ut novitiam cum Blomfieldo ad Aesch. Pers. proscribere ausim. Rectissime enim ab *ἔχω* formata est, ad analogiam vocabulorum *φλεγυρός* (a *φλέγω*) et *Βλέπυρος* (a *Βλέπω*) Cf Photii lex. ed. Nab. p. 241. — Eadem varietas apud antiquos fuit in *ὀχμάζω* (Eurip.) et *ἐχμάζω* in Lex. Rhetor. ap. Eustath. Il. p. 904 Cf. Hesych. et Schol. Eur. Or. 254. — In extremo capite formae *αἰσθέσθαι*, quam Bekker aliique editores pro *αἰσθέσθαι* receperunt, omnem fidem denego. In loco Platonis Rep X. p. 608 A pro *αἰσθώμεθα* merito Stalibaum iubente sententia e duobus codd. recepit *εἰσόμεθα* Hinc res redit ad unum locum Isocratis III 5 *ὥστ' οὐκ αἰσθονται τοιούτῳ πράγματι δυσμενῶς ἔχοντες*, ut Bekker e suis libris rescripsit pro vulgata antea lectione *αἰσθάνονται*, quam melius me iudice reliquisset intactam. Nec Grammaticorum quisquam de

forma tam mirabili fecit mentionem, nisi forte testimonii loco habenda putas verba Grammatici *περὶ συνταξεως* apud Bekk. An. p. 122, 32, qui sic scribit: *αισθομαι αἰτιατικη ἐκ τοῦ κατα Μειδίου· ολη γαρ η πολις την αντίδοσιν καὶ την ἐπιβουλὴν τοτε ταύτην καὶ τὴν ἀσελγειαν ἤσθετο* Testatur vero haec ipsa adnotatiuncula magistellorum in formis fingendis levitatem et imperitiam, qui ne intellexerint quidem *ἤσθετο* Aoristum esse ab *αἰσθανομαι*. Eiusmodi autem homunculis fidem habere Bekkeros!

Cap. 28 *απηνεγκαν*. Cf. III 53 *ἐπεσενεγκάμενοι*, V 10 *απηνεγκαν*, 38 *ἐσηνεγκαν* (et sic VIII 67), 115 *ἐσενεγκαμεναι*. Altera forma legitur V 17 *προενεγκοντων*, VI 25 *ξυνενέγκαι*, 66 *κατενεγκοντες*, 76 *ἐνεγκοντες*, et passim. Verissime Eustathius ad Od. β 85: *φησι — Αἰλιος Διονύσιος οτι εἶπον καὶ εἶπα ἀμφοτερα παρα τοῖς 'Αττικοῖς, μαλλον δε τὸ προτερον. καὶ τα προστακτικὰ δὲ αμφοτέρως εἰπὲ καὶ εἶπον. καὶ αἱ μετοχαὶ ὁ εἰπὼν καὶ ὁ ειπας. 'Ιστέον δὲ ὅτι καθαπερ εἶπον καὶ εἶπα, ουτω καὶ ἤνεγκα καὶ ἤνεγκον. καὶ μαλλον τουτο, ὡς ο κωμικος ἐν Λυσιστρατῃ ταλαιν' ἐγω, το ῥοδιον ηνεγκον μύρον τοῦ δὲ ἑτέρου χρῆσις παρ' Ευριπιδῃ· ἤνεγκα κἀξέσωσα* Cf. Photius lex. i. v. *ηνεγκα* et B. A. p. 41, 28 Etsi igitur utraque forma Atticos usus esse satis constat, dubito tamen an scriptores pedestres utraque promiscue usi esse censendi sint, et valde inclino in eam partem, ut Aoristi prioris usum Thucydidi abiudicem. De *εἶπα* ea res constat consensu codicum omnium.

Cap 30 *Σολλιον* Codd. in hoc nomine variare solent inter *Σολλιον Σολλειον* et *Σολιον* Ultimam formam, quam habet Stephanus Byzantinus, stabilire videntur cognata nomina *Σολους* et *Σολοι* et (fortasse) *Σολύγεια*

V 35 *ὑπετοπευον*. Forma unice vera huius verbi est *ὑποτοπεῖν*. Illa, quae praeterea reperitur VIII 67 § 2, extremi aevi scriptoribus relinquenda Cf. HSt VII, 9568 Natam suspicor e confusione illius verbi cum *ὑποπτεύω* — Vide Phrynichum B. A. p. 67, 30 sq.

Cap 53 E *Πυθέως* optime Dobree elicuit *Πυθαιῶς*. Vulgo male recepta est Wesselingii coniectura *Πυθαέως*, nec melius Valckenaer correxit *Πυθαιέως*.

Cap. 59 *Θρασυλλος*. Perpetuo codd. variant inter hanc formam et *Θρασυλος*, et apparet eadem, quod doleas, in Inscriptionum Graecarum apographis varietas. Sic v. c. titulus 224 C. I (Ol. 115, 1) exhibet *Θράσυλλος Θρασύλλου Δεκελεύς*, sed Giamberti apographum habet *Θράσυλος Θρασύλου*, Sponius autem ac Wehlerus scribunt *Δεκελεύς*. Idem valet de Inscr. 225 (Ol. 127, 2). *Θρασυκλῆς Θρασύλλου Δεκελεεύς*, ubi Ursinus habet *Θρασύλου*. Sine varietate est *ἐπὶ Θρασύλλου* in titulo 162 (Ol. 120—130 sec. B.). Difficillima est inter utramque forma optio. *Θρασυλος* enim formatum est a *θρασύς*, ut *Αἰσχύλος* ab *αἰσχρος*, ut *Μίκυλος* a *μικρος*. *Θράσυλλος* vero potest esse forma deminutiva a *Θρασυκλῆς*, ut *Ἥρυλλος* ab *Ἡρακλῆς*, ut *Βαθυλλος* a *Βαθυκλῆς*, ut *Ἀρίστυλλος* ab *Ἀριστοκλῆς* Cf. Eustathius ad Il. Ξ 324, Etym. M. i. v. *Ἄμφις* et in v. *Ἀρίστυλλος*, qui sua hausit ex Herodiano *εἰς τὴν Ἀπολλωνίου εἰσαγωγην*. Proba igitur utraque forma videtur, nomina diversa Hinc in titulo 224 fortasse verior lectio est *Θρασυλος Θρασύλου*, in altero *Θρασυκλῆς Θρασύλλου*. Quia autem librarios proclives esse constat ad duplicandos consonantes, qui semel scribendi sunt, *Θρασυλος* prae *Θρασυλλος*, variantibus libris, apud Thucydidem praetulerim.

V 66 *ἐνωμοτάρχαις*. Scribendum esse *ἐνωμοτάρχοις* intellexit L. Dindorf ad Cyrop. VI 3 § 6. Longius idem progreditur ad Remp. Lac. XIII § 4, ubi praefert *ἐνωμοτίαρχος*, formatum ut *στρατίαρχος*· non enim convenire alteram formam, nisi *ἐνωμοτίας* viri singuli dicti sint *ἐνωμοτοι*. At enim, ut omittam, magnum esse ubique in libris consensum in *ἐνωμοταρχος* (et *—άρχης*), mira est in toto hoc genere varietas: nam iuxta *πεμπαδαρχας*, *ἐξάδαρχος*, *δεκάδαρχος* et *δωδέκαρχος* reperiuntur formae *πένταρχος*, *δέκαρχος*, *δωδέκαρχος*, *ἑκατονταρχος*, *χιλίαρχος* et *μυριαρχας*. Neque qui his prae-

fectis parebant milites dicebantur *πέντε, ἕξ, δέκα*, cett. Supra V 37 et 38 pro *βοιωτάρχαις* et *βοιωτάρχαι* corrigam *βοιωτάρχοις* et *βοιωταρχοι*.

Cap. 77 *ἁμοθεί* male receptum pro *ἀμοθι* s. *ἁμοθι* et peius explicitum ab Ahrensio *ἀστασιαστως*, siquidem το *ἀστασιάστως βουλεύσασθαι* imperari sociis non poterat, poterat *το ἁμοθι*, i. e. *κοινῇ*. Cf. V 47 § 9 et 80 § 1 (*ἀμα*), quos locos comparavit Didot. Vox formata ut *οθι, αυτοθι, ἄλλοθι*, similia

Lib. VI 2 extr. *Σολοεντα* in scriptore Attico non ferendum. Scribam *Σολοῦντα*, ut *Ὀποῦντα, Σελινοῦντα, Δαφνοῦντα*.

Cap. 43. *Ῥοδίοιν πεντηκοντοροιν*. Locus valde memorabilis et quantivis pretii emendaturis veteres scriptores. Veram enim formam numeri dualis, quae in adiectivis, participiis, pronominibus, articulo fuit antiquis Gr. communis, h. l. servarunt librarii, non videntes *πεντηκοντοροιν* esse generis feminini.

Cap. 54 *επεμέλοντο*. Cf. VII 39 *ἐπιμελομένους*. His solis locis scribae pepercerunt formis vetustis et sana nitentibus analogia. At IV 118 et VI 91 legitur *ἐπιμελεῖσθαι*, VIII 39 *ξυνεπιμελεῖσθαι*, VII 8 *ἐπεμελεῖτο*, quas formas Dindorfii iure veteribus Atticis abiudicarunt. Egregie nuper hoc quoque argumento Guilielmus in ed. V Scenicorum post Nauckium in Phoenissis Euripideis proscripsit vss. 555 sqq. *οὕτοι — ἐφημερος*, quibus male interrumpitur filum argumentationis — Cf. Moeris i. v. *ἐπιμέλου* p. 148 et Thomas Mag. i. v. *ἐπιμέλομαι*.

Cap. 61 *περιεστηκει*. *Εἱστηκη* eiusque composita ubique scribam per diphthongum.

Cap. 64 *ευνοων*. Bene *ευνων* libri peiores. *Εὔνοις* recte editur V 106, *εὔνουν* ib. 109 et alibi, *εὖνοι* VI 88.

Cap. 69 *σαλπιγκταί*. Phrynichus ed. Lob. p. 191: *σαλπικτης· το δοκιμον διά τοῦ κ κτέ*. Moeris p. 354· *Σαλπικτης Ἀττικῶς, σαλπιστης Ἑλληνικῶς*. Vide Passoviani Lexici ed. V tom.

Cap 85 Pro *παροχῇ* cum Cobeto reponam *παροκωχῇ*.

Cap. 94 *πιμπράντες*. Cf. I 30, 49, 108. Verbum simplex

vereor ne sit alienum a prosa Attica. Idem valet de *πιμπλημι* VII 75, ubi tamen serus auctor lex. Seg. B. A. p. 169, 20 iam legit: *δάκρυαι παν το στράτευμα πλησθέν.*

Cap. 98 *αποσκίδνασθαι.* Malim *αποσκεδαννυσθαι*, ut alibi solet noster. Illa forma reperitur apud Iones, apud poetas, apud serioris aevi scriptores pedestres. *Διασκίδνασθαι* pro *διασκεδάννυσθαι* Xenophonti tribuit Pollux VI 194 Quod verbum licet nunc in Xenophontis libris non legatur, non tamen ei ausim abiudicare, propterea quod formis quibusdam Ionicis Xenophontem non abstinuisse satis constat. Ut autem in Thucydide nihil temere novemus, suadet Marcellini locus § 41 *διά γε οὖν το ὑψηλον ὁ Θουκυδίδης και ποιητικαῖς πολλακις ἐχρησατο λέξεσι κτέ.* Huc quoque retulerim formam *δορί* pro *δορατι* I 128 § 5 et IV 98 § 5. Cautelam praeterea suadent, quae mox adnotabo ad 78 § 3.

Liber VII 6. *ταυτον* hoc loco ut I 36 extr servarunt codd. Alibi fere tam ante consonantem quam ante vocalem legitur *ταυτο.* Cf. II 9, III 12, 37, 68, III 46, 47, 91. Contra constanter fere scribitur *τοσουτον* ante utrumque. Cf. I 88, 127, II 65, 87, 88, III 52, VI 72, quod idem valet de *τοιοῦτον.* Cf. I 132, III 21, 30, IV 67.

Cap 17 *θέλωσι.* Ubique reponam *ἐθέλειν*, qua forma veteres Attici in sermone pedestri, exceptis *fortasse* formulis quibusdam, sola usi esse videntur.

Cap. 50 § 2 *Λιβυς.* Felici casu servata est h. l. genuina forma Accusativi Plurali, quae alibi corrumpi solet in *Λίβυας.*

Cap 78 § 3 *σταδια.* Videatur Photius i. v., cuius verissimam adnotationem deberi Aelio Dionysio docet Naber in prolegomenis p 25. Cf. Cobet Mnem. X, 87.

Cap 81 § 5 *ανειληθέντες.* Etiamsi hic Aoristus non potest derivari nisi a Praesenti *ἀνειλεῖν*, tamen Athenienses in Praesenti dixisse *ανιλλειν* auctor est Phrynichus ap. Bekk. p. 19 i. v. *ανιλλειν βιβλιον. οἱ μέν ἀλλοι περισπωσι την λέξιν και δι' ἑνος λ γράφουσιν, οἱ δε 'Αττικοὶ παροξύνουσι καὶ διά δυοῖν λλ γραφουσιν. οὕτω καὶ το ἐξιλλειν.* Suspi-

cor autem Grammaticum dedisse: *ἀνείλλειν — ἐξείλλειν* per diphthongum. Ceteros enim Graecos non *ἰλεῖν* sed *εἰλεῖν* dixisse certum est itaque Atticis tribuens *ἴλλειν* de hoc quoque discrimine tacere non poterat. Loco II 76 § 1 codices omnes conspirant in *ἐνείλλοντες*. Cf Suidas in ea voce. Ceterum sitne *εἴλλειν* an *ἴλλειν* verius, haud facile dixeris. Ut enim pro hac forma pugnant vocabula *ἴλη, ὅμιλος, ἰλλός*, ita pro illa militat Atticum *εἰλήθην* et formae verbi Ionicae cum derivatis et cognatis *ουλη, ἐξουλη, εἰλύω, εἰλίσσω*, aliis. Diphthongum patrocinatur Lobeck ad Phryn. p. 30, vocalem Cobet Mnem. III 159. Phrynichi testimonium stare pro illa supra significavi.

Cap. 87 § 2 *δίψει*. Codd. Reg. G. et Marc. recte habent *δίψῃ*, quemadmodum IV 35 § 3 Pal. D. I et mg. Steph. bene exhibent *δίψης* pro *δίψους*. In forma antiquiore libri omnes conspirant II 49 § 3. *Δῖψος* ab antiquiore sermone Attico alienum esse habeo persuasissimum. Similiter planissime assentior iis, qui *τό σκότος* tribuentes recentioribus formam masculinam *ὁ σκοτος* antiquis scriptoribus Atticis ubique restituendam esse opinentur. Is solus hodie legitur apud Aristophanem, tragicisque certatim paucissimis, quibus neutrum legebatur, locis est redditus. Aelius Dionysius apud Eustathium ad Od. vs. 53 *παρασημειούμενός τινα ὅπως* (apud Atticos) *κατὰ γένη προφέρονται* inter masculina recenset *ὁ σκότος*, non memorans genus neutrum, quum contra in iis, quae utroque genere gaudent, ponit *ὁ ταριχος καὶ το ταριχος τὰ στάδια καὶ οἱ στάδιοι. Δῆλον δὲ*, subiungit Eustathius, *ὅτι Ἀττικως ταῦτα πάντα, ἐπεὶ καὶ Ἀττικαῖς λέξεσιν Διονύσιος ἐπεξέρχεται. ἄλλως γάρ καὶ ἡ θὶς λέγεται*, [*ὅτι* dele] *καὶ ἡ λιμος καὶ τὸ σκοτος*.

VIII 56 *ξυμβασείοντα*. Certam analogiam postulare *ξυμβησείοντα* demonstravit Pierson ad Moeridem p. 14. Laudarunt multi: nemodum obtemperavit. *Διαβησείω* legitur ap. Cassium Dionem XL 32 § 2.

Cap. 81 extr. *μονως* antiquis abiudicandum. Rectissime quidam libri *μονον*.

Cap 86 § 1 πρεσβευταί. Optime Thomas Mag.: ἁμαρτάνει ὁ λέγων ἐπὶ πληθυντικοῦ πρεσβευταὶ καὶ πρεσβευτάς οὐδεὶς γαρ τῶν δοκιμων εἶπε τοῦτο. Diserto testimonio, quod stabilitur ingenti locorum numero, tandem plus tribuamus quam paucissimis locis, ubi vitiosam suam loquendi consuetudinem in veterum scripta intulerunt Graeculi.

Cap 101 init. ἐπισιτισάμενοι δυοῖν ἡμέραις. Sic hodie editur ex emendatione Lobeckii pro codicum omnium lectione δυσὶν ἡμέραις. Peccat tamen ea emendatio contra constantem usum Thucydideum. Nusquam enim formam δυοῖν coniungit cum numero Plurali sed constanter cum Duali, contra ubi δύο iungit cum Plurali, nusquam eam formam declinat. Scribit igitur aut δύο ἡμέραις aut, quod h. l. genuinum puto, δυοῖν ἡμέραιν. Vide e plurimis exemplis I 104 § 2 et II 62 δύο μερῶν, III 15 τοῖς δύο μέρεσιν, sed IV 8 § 4 δυοῖν νεοῖν, ib. 64 extr. δυοῖν ἀγαθοῖν. VI 43 δυοῖν — πεντηκοντόροιν. IV 47 διὰ δυοῖν στοίχοιν.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

Cap. 24 § 2 *κατὰ δὴ τὸν παλαιὸν νομον ἐκ τῆς μητροπόλεως* **καταχληθείς**. Doceri pervelim, quae sit h. l. via verbi compositi *κατακαλεῖν*. Aliquanto aptius me iudice foret aut *κληθείς*, aut **παρακληθείς**, *vocatus*, *invitatus*, quorum verborum hoc Thucydidi reddendum esse suspicor.

Cap. 25 § 4 **περιφρονοῦντες** *δὲ αὐτοὺς κτέ.* In frequenti confusione praepositionum *περί* et *ὑπέρ*, vix dubito Thucydidem more Atticorum omnium dedisse **ὑπερφρονοῦντες** pro *περιφρονοῦντες*, quod verbum sensu *contemnendi* ab antiquiore Graecitate alienum esse videtur. Cf. Classen.

Cap. 36 § 3. An forte supplendum: *τρία μὲν* (**τυγχάνει**) *ὄντα κτέ.?*

Cap. 41 § 1 **χάριτος — ἀντιδοθῆναι**. L. **ἀνταποδοθῆναι**. Cf. ad IV 63 p. 45. Recte mox *τὸ δ' ἴσον* **ἀνταποδοτι**.

Pag. 11 ad 52 § 1. Quod *βουλομεναι* malim, cf. I 116. Alia ratio est loci I 110.

Cap. 53 § 1. Praefero lectionem *ἐς κελητιον* **ἐσβιβάσαντες** Cf. ad 134 § 3, p. 21.

Cap. 61 § 2 *προσκαθεζομενοι δε καὶ αὐτοὶ* [*τὴν Πυδναν*] *ἐπολιορκησαν μὲν κτέ.* Cf. I 126 § 4 et 134 med.

Pag. 12 ad 63 § 1. Schol. ad h. l. recens agnoscit *χωρίον*. Nec tamen dubito quin vere expunxerim Cf. II 84 § 1, IV 96, et ita passim.

Cap. 67 § 2. *ἐνῆγον τὸν πόλεμον*, II 21 § 3 *ἐνῆγον τὴν ἔξοδον*, VI 15 § 1 *ἐνῆγε τὴν στρατείαν*. Nemo Atticorum (nam sequiores nihil moror) praeter Thucydidem verbum *ἐνάγειν* iunxit cum *Accusativo rei*. Dicunt enim aut *ἐνάγειν τινὰ εἴς τι* aut *ἐνάγειν τινά τι* (s. *ὥστε τι*) *ποιεῖν*, aut *absolute* hoc verbo utuntur. Illa autem ratio, quae his tribus locis obtinet, vereor ne pugnet cum ipsa verbi notione *inducendi*, *instigandi*. Quare duobus ultimis lubens magistellis tribuerim substantiva *τὴν ἔξοδον* (loci sententia requirit potius *τὴν ἐπέξοδον*) et *τὴν στρατείαν*. Cf. IV 24 § 2, VI 61 § 1, VII 18 § 1, VIII 78 extr. Herod. V 104, III 1. Primo tamen loco idem facere vix ausim. Quare in reliquis quoque *ἐφεκτέον*.

Pag. 15 ad 90 § 3. Praeterea cf. V 82 extr.

Pag. 16 ad 95 extr. Si quid mutandum, deleverim potius *τοτε*. Cf. 133 et 136 extr.

Cap. 104 extr. Dele *μέρος* post *τρίτον*.

Cap. 105 § 5. *ἐνόμισαν αὐτοὶ ἑκάτεροι οὐκ ἔλασσον ἔχειν ἐν τῷ ἔργῳ*. Hic quoque expectaveram *σχεῖν*. At recte habere *ἔχειν* docent loci III 5, IV 25 § 4 et VIII 61 extr., quos iam tentasse me nollem.

Cap. 111 § 1. *Ἐκ δὲ Θεσσαλίας Ὀρέστης ὁ Ἐχεκρατίδου υἱὸς τοῦ Θεσσαλῶν βασιλέως φεύγων ἔπεισεν Ἀθηναίους ἑαυτὸν κατάγειν*. Male Classenium pro *Θεσσαλῶν* coniecisse *Φαρσαλίων* apparet e sequentibus. Ita enim Th. ad *Φάρσαλον* non adscripsisset *τῆς Θεσσαλίας*. Si quid mutandum sit, possis: *υἱός, Θεσσαλῶν τοῦ βασιλέως*. At recte viri docti provocant ad Herodotum V 53 et VII 6, ubi vide Steinium.

Cap. 112 § 1. Expunge *τοῦ — βασιλέως*, huc invecta ex 110 § 1.

Cap. 116 § 1. *ἔτυχον γὰρ αἱ μὲν ἐπὶ Καρίας ἐς προσκοπὴν τῶν Φοινισσῶν νεῶν οἰχόμεναι, αἱ δ' ἐπὶ Χίου καὶ Λέσβου περιαγγέλλουσαι βοηθεῖν*. Siquidem manifesto *περιαγγέλλουσαι*, haud secus quam vocabula *ἐς προσκοπήν*, pendet ab *οἰχόμεναι*, non ab *ἔτυχον*, dubium non est

quin rescribendum sit περιαγγελοῦσαι. In Palatino est περιαγγέλουσαι, et sic habet Paris. meus.

Pag. 19 vs. 13 pro *permutare* l. *permutari*.

Cap. 120 § 5. καὶ ἔτι πλείω καλῶς δοκοῦντα βουλευθῆναι ἐς τουναντίον [αἰσχρῶς] περιέστη. Cobeto egregie expungenti αἰσχρῶς frustra obloquitur Krüger, contendens sic interire vocem oppositam adverbio καλῶς. Quasi illa oppositio non iam insit vocabulis ἐς τοὐναντίον, quorum αἰσχρῶς est interpretamentum!

Ibid. ad 121 § 3. Ita Lud. Dindorf, ut disco ex Bekkeri ed. II stereotypa.

Cap. 126 § 3. ἐπῆλθον Ὀλύμπια. Iure Bekk praetulit alteram lectionem ἐπῆλθεν et recte II 8 edidit λογια ἐλέγετο pro ἐλέγοντο. Male idem codicum lectionem pro antiqua vulgata substituit V 62 § 2 edendo ἁμαρτηματα ἐγένοντο, nec melius V 75 retinuit Κάρνεια ἐτύγχανον pro ἐτύγχανεν, ut est in *E*, et VI 62 § 4 ἐγένοντο — τάλαντα, ubi contra codd. omnes non reformidabo reponere ἐγίνετο. Locum VIII 10 Ἴσθμια — ἐπηγγέλθησαν bene curavit B., e libro Vaticano inserendo post γαρ vocabula αἱ σπονδαί. Alium, VI 86 ἐδειξαν δὲ καὶ ἄλλα, recte fortasse interpretatus est Kruger, quem consulas. Gratiae agendae sunt scribis, quod non saepius his sui sermonis sordibus inquinarunt veterum scripta. Eustathium aliosque extremae aetatis scriptores evolvens videbis hunc esse solennem istis scribendi morem. Plane diversus est is usus num. Plur., de quo accurate actum est a Porsono in addendis ad sec. ed. Hecubae p. 99 sq.

Cap. 128 § 1. Vocabula ἀπὸ Ταινάρου post Ποσειδῶνος iure suspecta Classeno. — Ib. § 2. τὰ πρὸς βασιλέα [πράγματα] πράσσειν? Cf. IV 75 § 4 et VI 88 § 4. Alio sensu πράγματα usurpatur IV 76 § 1.

Pag. 20 ad 130 § 2. Graecum est κατέχειν την οργην, τον θυμον, τόν γέλωτα similia, usurpaturque hoc verbum de quovis animi impetu cohibendo.

Pag. 21 ad 133 § 1. Recte ἐντος legitur VI 101 § 3.

Pag. 22 ad 137 § 1. Cf. Diodorus XI 56: — *τὸ τηνικαῦθ᾽ ὁ βασιλεύς, φοβηθεὶς μὲν τὰς ἀπειλάς, ἐλεῶν δὲ τὸν ἱκέτην.* — Diodorum in hac parte historiae sequi Ephorum auctorem haud spernendis argumentis nuper probare aggressus est C. A. Volquardsen in: *Untersuchungen über die Quellen der Griechischen und Sicilischen Geschichten bei Diodor B. XI—XVI.* Ephorum autem sequi imprimis Thucydidem nemo dubitabit.

Cap. 137 § 2. *μέχρι πλοῦς γένηται.* Rectius VIII 58: *μέχρι ἂν ἔλθωσι.* In *ἕως ἄν*, quantum memini, apud Th. nusquam peccatum est. E multis locis vide I 28 extr., 29 extr., 90, III 82 § 2, 97 § 1, VI 77, VIII 11, 29, 84. *Πρὶν ἄν* recte legitur I 91, IV 97, VI 71, sed omissa particula VIII 9 bis, VI 29, alibi. Eadem paene constanter abest a formula *μέχρι οὗ*. Cf. III 28, IV 16 § 3, IV 41 § 1, 46. Unico loco addita VII 83 § 2; unde fit ut illis quidem locis in vulgata, sed invitus, acquiescam.

Pag. 23 ad II 4 § 2. Eadem vocula perdidit locum Isocratis in Panegyrico § 113· *εἶτ᾽ οὐκ αἰσχύνονται, τὰς αὑτῶν πολεις ουτως ἀνόμως διαθέντες [καὶ] τῆς ἡμετέρας αδικως κατηγοροῦντες;*

Pag. 24 ad II 9 § 1. De Messeniis Naupactum incolentibus Thucydidem cogitasse probabile non est. Neque enim hi post relictam Peloponnesum amplius eo nomine designabantur, ut opinor.

Pag. 25 ad 18 § 2. Plus huic coniecturae tribuerem, si constaret Atticos, ut recentiores, substautivo *ξυναγωγη* usos esse pro *ξύλλογος*.

Cap 26 ad 21 § 1. Eadem est Krugeri sententia. Nec tamen Grammatica Graeca vulgatae lectioni adversatur. Quinimo gravis me tenet suspicio locum saepe frustra tentatum III 40 § 1 mutatione propemodum nulla sic refingendum esse: *ουκοῦν δεῖ προθεῖναι ἐλπίδα οὔτε λογῳ πειατήν* (pro *πιστην*) *οὔτε χρημασιν ωνητην.* Interpolatione laborare videtur locus Herodoti VII 6 init.: *ανέπειθε Ξέρξεα [ωστε ποιέειν] ταῦτα*

Pag. 27 ad II 25 § 1. Einsdem confusionis luculentum exemplum est in Avibus vs. 615, ubi optimus Ravennas contra metrum: *ἀλλ' ἐπαποδυώμεθ' ἄ ν θ ρ ω π ο ι τουτῳὶ τῷ πράγματι*. Ib. ad 30. Non expungo *την νῆσον*. Operarum error.

Pag 29 ad 37 adn. extr. Loco tamen III 94 nihil muto.

Cap. 54 in *τον ο υ κ ὄντα*. Requiro *ο υ κ έ τ'*.

Pag. 31 ad 44 § 1. Re diligentius considerata, non sufficit scribere *εὖ τελευτῆσαι*. Etenim post verba *τῆς εὐπρεπεστάτης — τελευτῆς* de morte iterum mentio facta esse non potest. Requiritur, ut opinor, aliquid in hanc sententiam: *καὶ οἷς ἂν ἐνευδαιμονῆσαι τε ὁ βίος ὁ μ ο ί ω ς καὶ ἐ ν δ υ σ τ υ χ ῆ σ α ι* (s. *ἐνταλαιπωρῆσαι*) *ξυμμετρηθῇ*, i. e. *in quorum vita aerumnae non superant felicitatem, a quibus Fortuna aequa lance bona et mala appenderit.* Indicativus post coniunctivum non defenditur locis IV 18 § 2 et 92 § 2, laborantibus et ipsis.

Pag. 31 ad 50 extr. E multis pauca exempla adscribere iuvat I 143 § 4, II 15 § 3, III 58 § 4, III 66 § 1. Erat quum loco I 73 extr., inserta una litera, sic restituendum esse putarem: *τεκμηριον δὲ μέγιστον* (ὃ) *αυτὸς ἐποίησε· νικηθεὶς γὰρ — ἀπεχώρησεν*. At non dubito, quin vulgatam lectionem satis tueatur locus III 67 § 6, quem affert Classen. Cf. etiam VI 82 § 1.

Cap 56 § 1. *νεῶν* post *παλαιῶν* recte om. Monac. Superscriptum habet meus Paris.

Ib § 2. *ἐς ἐλπίδα μὲν ἦλθον τοῦ ἑ λ ε ῖ ν*. Poterat *τοῦ ἑ λ ε ῖ ν ἄ ν*, quod tamen ob additum Infinitivo articulum non videtur necessarium. Quamquam I 144 legitur: *ἐς ἐλπίδα τοῦ π ε ρ ι έ σ ε σ θ α ι* et II 42 *το ἀφανὲς τοῦ κ α τ ο ρ θ ῶ σ ε ι ν*. Certe, ubi non addatur articulus, *sperandi* verba non admittere in oratione pedestri *nudum Infinitivum Aoristi* nullus dubito. Particula recte adest I 127 § 2, II 20 § 1 (bis), II 51 extr., II 93 § 2 (rescripto *ἐπιπλεῦσαι* pro *ἐπιπλεύσειαν* cum Dobreo) II 102 § 3, III 30 § 1 et § 2, [III 84], VII 61 extr. In corrupta lectione VI 87 § 4

ἀντιτυχεῖν nihil aliud latere quam *ἂν τυχεῖν* ad eum locum observavi p. 89. Confuderunt librarii *KAI* et *KAN* (*κἄν*) II 80 § 1 ante *Ναύπακτον* et V 102 ante *στῆναι*. Hausisse videtur voculam *AN* terminatio *AI* Infinitivi IV 80 § 1 et VI 33 extr. Post *ἐπειχθέντας* eadem vocula periit III 3 § 3, post *ἀναλαβεῖν* IV 70 extr., post *ἑλεῖν* IV 13 § 1. Nisi forte ibi Kr. recte *μαλιστα* iungit cum *ἑλεῖν*. Ita enim potius scriba *MAΛICTĀ* (*μάλιστ' ἄν*) cum *MAΛICTA* confudisse censendus erit. Hoc procul dubio accidit V 9 § 5. — Futurum sequitur II 84 § 1, 85 § 3, III 32 § 2, 62 § 3, IV 43 extr., 71 § 2, 76 § 4, 85 § 1, V 7 § 2, VI 20 § 2, 24 § 2, ubi post *σωθήσεσθαι* et *οἴσειν* et ante *ὑπάρξειν* tamen editores retinent *προσκτησασθαι!* VI 56 § 3, 71 § 2, VII 38 § 2, VIII 1 § 2, 23 § 4. 44 § 1, 48 § 1 et alibi. Ad hanc normam IV 24 § 3 e libris dett. reponatur *χειρωσεσθαι* et VII 21 § 2 corrigatur *κατεργάσεσθαι*. Recte sequitur Infinitivus Praesentis locis, qualis est VII 41 extr., ubi *ἐλπίς* est *fiducia de re praesenti*. Cf. IV 71 § 2 et 81 extr.

Cap. 60 § 4 *ουδ' εἰκὸς χαλεπῶς φέρειν* [*αυτῶν* del. Dobree] *μᾶλλον ἢ ου κηπίον καὶ ἐγκαλλωπισμα πλούτου προς ταύτην νομίσαντας ολιγωρῆσαι*. Non praestiterim vocabula *καὶ ἐγκαλλωπισμα* non esse glossema vocabuli obscuri, quod ei praecedit, idque eo minus, quia *ἐγκαλλώπισμα* vocabulum esse videtur *τοῦ πονηροῦ κομματος*. Veteres enim uti solent verbis simplicibus *καλλωπίζειν*, *καλλωπισμα*, *καλλωπισμός*, *καλλωπιστης*, non compositis *ἐγκαλλωπίζειν* cett., quae sunt sequiorum. Suspicionem non minuit Eustathii adnotatio ad Il. M. 314· *κῆπος γάρ ου μόνον φυταλιά, ἀλλὰ καὶ καλλωπισμος κομης κατὰ Αιλιον Διονύσιον*. — *Θουκυδιδης δὲ κηπιον φησι κτέ* Nihil tamen affirmo.

Cap 64 § 3. *ἦν καὶ* [*νῦν*] *ὑπενδῶμέν ποτε* Voculam *νῦν*, ut alienam a mente oratoris *ἀντικαθιστάντος* Athenienses *παλιν ἐπὶ τὸ θαρσεῖν*, lubens deleverim. Recte interpres Latinus (in ed. Bkeri): *etiamsi tandem aliquando succum-*

bamus, i. e. non nunc, sed remotissimo aliquo tempore. Aliis verbis Pericles hoc dicere debet: *εἰ καὶ αὐτὴ μὴ αἴδιος ἔσται.*

Cap. 67 § 2. Si vocabula *Σιτάλκου υἱὸν* genuina sunt (abesse poterant propter II 29) locus sic interpungatur: *τὸν Σάδοκον, τὸν γεγενημένον Ἀθηναῖον Σιτάλκου υἱόν, τούς κτέ.* Sin minus enim, Th. scripsisset: *πείθουσι Σάδοκον τὸν Σιτάλκου, τὸν γεγενημένον Ἀθηναῖον κτέ.*

Pag. 33 ad 71 extr. Post „Halicarnasensis" adde „et pars codicum."

Ib. ad 73 § 2. Post „speciose" adde „nec tamen ex usu Thucydidis."

Cap. 75 extr. *διελόντες τοῦ τείχους ᾗ προσέπιπτε τὸ χῶμα ἐσεφόρουν τὴν γῆν.* Minus ambigue Thucydides scripsisse mihi videtur: *ἔσω ἐφόρουν τὴν γῆν.* Quo ducit fortasse librorum quorundam scriptura *ἐσοφόρουν.*

Ib. ad 74. In his *δή* cum Krugero scripsi pro *δέ.*

Cap. 83 in. *τοῦ Κρισαίου [κόλπου].* Vox inclusa abest a libris quibusdam, non errore, ut opinor. Cf. III 107 in: *τὸν Ἀμπρακικὸν [κόλπον]* ibique V. L. Difficile dictu est, quoties huiuscemodi additamentis genuinus Atticorum dicendi usus sit obliteratus.

Cap. 85 extr. *καὶ ὑπ' ἀνέμων* suspectat Kruger. At cf. VIII 31 extr. Lenissima mutatione possis: *καὶ ὑπ' ἀνέμων καὶ ὑπ' ἀπνοίας* pro *ἀπλοίας.* Affertur *ἄπνοια* e Theophrasto c. pl. II 7 § 5 et Polybio XXXIV 11. Recte an secus Hermann Euripidi I. T. 15 restituebat: *δεινῆς δ' ἀπνοίας πνευμάτων τ' οὐ τυγχάνων.*

Cap. 87. *ἡ μὲν γενομένη ναυμαχία — εἴ τις ἄρα δι' αὐτὴν ὑμῶν φοβεῖται τὴν μέλλουσαν, οὐχὶ δικαίαν ἔχει τέκμαρσιν τὸ ἐκφοβῆσαι.* Infinitivus vix aliunde aptus esse potest quam ex adiectivo *δικαίαν*, quare scribendum suspicor *αὐτὸν ἐκφοβῆσαι* i. e. *non ei coniecturae ansam dat, quae iure eum terreat.* Vix sufficit *τῷ*, quod pro *τὸ* lenius sane coniecit Krüger.

Pag. 35 ad 84 § 2. *Ὑπὸ* iam Krugero video placuisse.

Ib. ad 88. Cf. Liv. II 50: iamque Fabii adeo contempserant hostem, ut sua invicta arma neque loco neque tempore ullo crederent *sustineri posse*.

Ib. ad 89 in. Fortasse tamen sufficit, posita virgula post *εἶναι*, expungere solam copulam post *νεῶν*. Apud Graecos antiquiores *πλῆθος* est vocabulum medium (= *ἀριθμόν*), ita ut sit, ubi ponatur pro *ὀλιγότης*. Cf IV 10 et V 6. Nihilominus elegantior est, quam supra proposui scribendi rationem.

Cap. 93 § 3. Fluctus excitavit in simpulo vir acutissimus Badham *Λογ. Ἑρμ.* p. 199 suspicans post *μηδέν* excidisse verba: *οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι* aut alia plura. Si me audis, nihil aliud deest quam vocula *γάρ* post *φρούριον*, qua restituta locus sic interpungatur: *καί, φρούριον (γάρ) ἐπ' αὐτοῦ ἦν καὶ νεῶν τριῶν φυλακὴ τοῦ μὴ ἐσπλεῖν Μεγαρεῦσι μηδ' ἐκπλεῖν μηδέν, τῷ τε φρουρίῳ προσέβαλον κτέ.* Cf I 31 § 2. Quibus nihil est planius.

Pag. 87 ad 39 § 1. Pudet me haec scripsisse, verba enim *τοῦ λιμένος τῶν Ἀθηναίων* genuina esse luculenter docent sequentia: *διὰ τὸ ἐπικρατεῖν τῷ ναυτικῷ*.

Pag. 38 ad 102 § 4. Misere languere verba *μηδὲ γῇ ἦν* etiamnum mihi videntur. Neque tamen, quae res me supra fallebat, deleri possunt, nisi aut in praegressis simul expungatur *τῇ χώρᾳ*, aut, quod nemo facile probabit, deleantur verba subsequentia: *ὡς — μεμιασμένης*. Interea cf III 89 § 2.

Cap. 100 § 3 *προυχώρει*. Exspectes *προυχώρουν*, quia numerus Pluralis tam praecedit (*ἐπολιόρκησαν, ἐδύναντο*) quam sequitur (*ἀφίκοντο, ἐδῄουν*, cett.).

III 4 § 4. *λαθόντες τὸ τῶν Ἀθηναίων ναυτικόν, οἳ ὥρμουν [ἐν τῇ Μαλέᾳ] πρὸς βορέαν τῆς πόλεως*. At constat Maleam sitam fuisse ad meridiem. Verba inclusa adscripta videntur a lectore quopiam propter ea quae leguntur in extremo capite 6to: *ναύσταθμον — Μαλέᾳ*, quum non satis attenderet ad praegressa ibidem § 1 *περιορμισάμενοι τὸ πρὸς νότον τῆς πόλεως*, unde post sociorum adventum Athenienses aliam stationem cepisse apparet ad meridiem Mytilenae.

Cap. 7 § 2. *Ἀθηναῖοι καὶ ἐς Πελοπόννησον ἀπέστειλαν.* Malim *περὶ Πελοπόννησον*, ut II 23 § 1 et alibi. Praepositionem *ἐς* male suppletam suspicor, postquam prima syllaba vocabuli sequentis hausisset praepositionis *περί* compendium

Cap. 22 § 1. *ἀνὰ τὸ σκοτεινόν* In *ΑΝΑ* latet *ΔΙΑ*.

Pag 40 ad 23 § 1. Insuper cf. II 4, 49, VIII 92 § 9, 105 extr. et passim.

Ib. ad 26. Haec scribens ignorabam ingeniosam Stephani coniecturam *ἄρχοντα* pro *ἔχοντα*, quam iure recepit Classen.

Cap. 27 extr. Expungendum videtur *ἔφασαν*.

Pag. 40 ad 30 § 1. Iam vide an in *ΜΑΛΙΣΤΟΥΣΑ* lateat *ΜΑΛΙΣΙΟΥΣΑ*, *μαλκίουσα*, i. e. *torpens* Utut est, Herbstii vulgatae lectionis interpretationem, quam amplectitur Classen, ferri non posse mihi certum est.

Pag. 41 ad 31 med. Cf. Arist. Pac. 582 *ὡς ἦλθες ἡμῖν ἀσμένοις.* Ib ad 39 § 3. Fortasse tamen opus non est.

Cap. 34 § 2. *οἱ δὲ ὑπεξελθόντες [τούτους]?* Cf Kruger et Classen

Cap. 39 § 6 Iure Kampe et Kruger haeserunt in verbis: *πάντες γὰρ ἡμῖν γε ὁμοίως ἐπέθεντο, οἷς γ' ἐξῆν ὡς ἡμᾶς τραπομένοις νῦν πάλιν ἐν τῇ πόλει εἶναι.* Maius enim aliquod praemium fidelitatis a Cleone commemorari probabile est Et quid sibi vult *πάλιν*? Nam ad Athenienses si confugissent, *permansissent*, ut opinor, *ἐν τῇ πόλει.* Nec tamen verum reperisse mihi videtur Kampe audacissime corrigens: *ἀντιπάλοις τοῖς ἐν τέλει.* Me si audias, solum *ΠΑΛΙΝ* depravatum est idque ex *ΠΑΝΤΑ* quo restituto sensus erit: *quibus, si ad nos confugissent, nunc plurimum pollere in sua civitate liceret.* Ita enim superatis oligarchis, penes populum summa rerum fuisset Hoc sensu apud Herodotum III 157 Zopyrus dicitur: *πάντα εἶναι ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις.* Ab hac formula nonnihil diversa est altera: *πάντα εἶναί τινι* i. e. *omnium instar esse alicui, plurimi fieri ab aliquo* Fac autem Thuc. scripsisse: *νῦν πάντα τῇ πόλει εἶναι,* licebit interpretari: *nunc maximi fierent s. summo in honore*

haberentur ab Atheniensibus. Ne sic quidem male, imo fortasse rectius, quod apud Herodotum I 1. dubitari potest an nihil a scribis peccatum sit. Cf. Thuc. VIII 95, Herod. VII 156, Dem. p. 240, 11 et 660, 7.

Pag. 42 ad 42 § 3. Nunc fere malo: προκατηγοροῦντες ἐπιδεῖξίν τινος. In praegressis καί delet iam Poppo.

Pag. 43 ad 45 § 3. Eodem sensu, sed minus leniter, Kampium τὴν ἀνοίαν video coniecisse. Possis quoque: — αἱ δ' ἄλλαι ξυντυχίαι τὸ ἄνουν, τῶν ἀνθρώπων ὡς ἕκαστός τις κατέχεται ὑπ' ἀνηκέστου τινὸς κρείσσονος ἐξάγουσιν ἐς τοὺς κινδύνους, i. e. τοὺς ἀνθρώπους, ὡς ἕκαστος αὐτῶν κτέ. Quod fortasse praestat. Quod attinet ad φρόνημα, id vocabulum neque a Thucydide neque omnino, si recte memini, ab antiquis scriptoribus Atticis *in malam partem* poni solet pro *fastu* atque *insolentia*. Quare etiam hoc nomine recta eam vocem expunxi. Ib. ad 52. Similis tamen locus III 109 § 1.

Pag. 44 ad 53 extr. Φιρόντων iam placuit Krügero. Ὑμῶν non magis addendum quam ἡμῶν ad δεομένων cap. 55 § 1. Ib. ad 56. Vocula πού servari poterit.

Pag. 45 vs. 1. Adde Thuc. I 126.

Cap. 58 extr. Ἐρημοῦτε pro ἐρημώσετε male defenditur.

Cap. 59 § 2. Conieci: ἡμεῖς τε — αἰτούμεθα ὑμᾶς, θεοὺς — ἐπιβοώμενοι, πεῖσαι τάδε, προφερομένους ὅρκους οὓς οἱ πατέρες ὑμῶν ὤμοσαν μὴ ἀμνημονεῖν, ἱκέται (τε) γιγνόμεθα ὑμῶν (πρὸς) τῶν πατρῴων τάφων καὶ ἐπικαλούμεθα τοὺς κεκμηκότας, μὴ γενέσθαι ἐπὶ Θηβαίοις κτέ. Noto Graecismo προφέρομαι ὅρκον dicitur pro προφέρεταί μοι ὅρκος. Cf. Kruger ad I 73 § 2. Neque προφερόμενοι ὅρκους pro προφέροντες non pugnat cum usu Graecorum. Lectio non intellecta a correctoribus de industria mutata videtur, ut iungi posset cum ἡμεῖς. Praep. ἐπί aptiorem esse quam ὑπό iam non praeterit Krugerum, qui tamen male tuetur vulgatam. Quae inserui τε et πρός (quorum illud iam Reiskium hoc Cobetum video coniecisse) et facillime potuerunt negligi et prorsus sunt necessaria. Insuper ucsrio au verborum compo-

sitio πεισθῆναι requirat pro πεῖσαι. Sed fortasse recte Krüger verba πεῖσαι τάδε cancellis circumsepsit. Ceterum cf. Classen, qui mihi quidem minime satisfacit.

Cap. 67 § 3. οἱ δὲ πρεσβῦται λελειμμένοι καὶ οἰκίαι ἐρῆμοι — ἱκετείαν ποιοῦνται. Audax διὰ μέσου, pro quo saltem exspectes: καὶ [αἱ Kr.] οἰκίαι (αὐτῶν) ἐρῆμοι, in *commota oratione* fortasse non est sollicitandum. Apprime tamen placeret: οἱ δέ, πρεσβῦται λελειμμένοι κατ' οἰκίας ἐρήμους, — ἱκετείαν ποιοῦνται.

Pag. 46 ad 68 § 4. Praeferendum sit ut magis Atticum ἀτεράμων. Iis quae ad hoc vocabulum illustrandum attuli in Anal. Crit. p. 6 adde locos Platonis Legg. 853 D et 880 E Vide tamen an expuncta praepos. περί lenius corrigi possit: σχεδὸν δέ τι καὶ τὸ ξύμπαν Πλαταιῶν οἱ Λακεδαιμόνιοι οὕτως ἀποτετραμμένοι ἐγένοντο, ut Thuc. dixerit ἀποτετραμμένος τινός pro *aversus ab aliquo*, quemadmodum τετραμμένος πρός τινα significat *propensus in aliquem*. Vide VIII 92 § 5 πρὸς τοὺς ἑταίρους τετραμμένον Cf. II 40. Ita ἀποτετραμμένος habebit vim adiectivi, ut apparet ex addito ἐγένοντο, quod non solet (ut ἦσαν) periphrastice iungi cum participiis. Ib. § 3 citra necessitatem tentavi ξυνεπολιορκοῦντο.

Cap. 70 § 3. Scribendum: ἐς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων pro πρός. Constanter enim supplices dicuntur ἐς τὰ ἱερὰ ἐπὶ τοὺς βωμοὺς (τὴν ἑστίαν) καθίζειν. Recte v. c. mox cap. 75 καθίζουσιν ἐς τὸ Διοσκόρων ἱερόν. Cf. I 24 extr. et passim.

Cap. 77 § 1. Copulam deleverim ante πεφοβημένοι, ut verba: πεφοβημένοι — ἐπίπλουν adiecta sint ad explicandum causam τοῦ θορύβου.

Pag. 46 ad 78 § 2. Sensus enim: qui stabant *adversus*, non *prope*, Corcyraeos.

Cap. 79 § 2. Dele τὸ ἀκρωτήριον.

Pag. 48 ad 82 § 5. Cf. etiam II 65 § 4. Servandum nunc iudico πλεονεξίᾳ. Nam fateor iusto audacius e coniectura mea

sodalitia sic unde dici *πλεονεξίαν*, quamvis optime dicas, *meram esse avaritiam*. Nec *πλεονεξίᾳ* est Dativus *finalis*, cuius nullum usquam *certum* exstat exemplum, sed *causalis*. Avaritiae enim *τῶν τοιούτων συλλόγων* causa esse recte dicitur. Quod iam ad *ὠφελίας* attinet (nam quominus Classeni Genetivum a *μετὰ* regi putantis interpretatio vera sit, obstat ipsa verborum oppositorum [*παρὰ τοὺς καθεστῶτας*] ratio), nunc lenius et ob oppositum *πλεονεξίᾳ* aptius rescripserim: *ὠφελίᾳ* (*ὠφελείᾳ*). Cf. I 123 § 2 *τὰ μὲν φόβῳ τὰ δ' ὠφελίᾳ*. — Ib. § 2 *ἄμεινον* (pro *ἀμείνους*) *τὰς γνώμας ἔχουσι* conieci, quod sensus est: *melius sunt animati*, non: *meliores habent sententias*.

Ib. ad 85 init. Similiter locum intelligit Classen, quem tamen dubito an satis probabiliter eodem sensu accipiat vulgatam. Si nihil peccatum est a scribis, cum Poppone et Krugero alludere scriptorem putaverim ad ea quae narrantur IV 46 § 1.

Cap. 88 § 1. Part. *ὄντες* abest a libris quibusdam, nec fortasse immerito.

Cap. 89 § 5: *αἴτιον δ' ἔγωγε νομίζω τοῦ τοιούτου, ᾗ ἰσχυρότατος ὁ σεισμὸς ἐγένετο, κατὰ τοῦτο ἀποστέλλειν τε τὴν θάλασσαν καὶ ἐξαπίνης πάλιν ἐπισπωμένην βιαιότερον τὴν ἐπίκλυσιν ποιεῖν*. Omnino scribendum videtur *ἐπισπωμένης* (sc. *τῆς θαλάσσης*), ut subiectum intelligatur *τὸν σεισμόν*, ut *ἀποστέλλειν* sit, quod semper et ubique fuit, verbum transitivum, ut recte habeat *ποιεῖν*. Quemadmodum enim *ἡ θάλασσα τὴν ἐπίκλυσιν ποιεῖται* = *ἐπικλύζει*, sic *ὁ σεισμὸς* Graece dicendus est *τὴν ἐπίκλυσιν ποιεῖν*.

Cap. 92 § 1. *μελλήσαντες — προσθεῖναι*. Thucydides tanta constantia verbum *μέλλειν* iungit cum Infinitivo Futuri aut Praesentis, ut haud dubitem verum esse *προστιθέναι*. Loco V 98 *τοὺς δὲ μηδὲ μελλήσοντας γενέσθαι* iam olim in Ex. Crit. p. 155 docui librarios confudisse *μέλλοντας γε*^{ήσ}*νέσθαι* cum *μέλ*^{ησ}*λοντας γενέσθαι*. Ibi enim *μελλήσοντας* procul dubio vitiosum est. Quominus tamen statuam cum Cobeto Aoristi post *μέλλειν* usum per se vitiosum esse me

prohibet locus Aristophanis sine controversia sincerus in Avibus vss. 366 sqq.: *εἰπέ μοι τί μέλλετ', ὦ πάντων κάκιστα θηρίων, ἀπολέσαι παθόντες οὐδὲν ἄνδρε καὶ διασπάσαι τῆς ἐμῆς γυναικὸς ὄντε ξυγγενῆ καὶ φυλέτα;*

Cap. 93. *ἐν δυνάμει ὄντες των — χωρίων.* „Locutio" ait Kr. „(sic cum Genetivo) aliunde mihi incognita." Videatur Plato in Rep. I 328 c. Quare nunc repudio quod aliquando placebat: *ἐγκρατεῖς ὄντες*, ut vulgata lectio nata esset a glossemate.

Pag. 48 ad 90. Emblema eo manifestius, quod in *ἐπελθόντων* numero etiam *οἱ ἐκ τῶν Μυλῶν* cogitandi sunt. Ib. ad 92. Contra 93 § 1, munitione iam incepta, rectissime abest particula *ἄν*. — Mox laudandus est Classen, quod a Palatino recepit egregiam lectionem *εἵρξαν το* pro *ἤρξαντο*.

Pag. 48 ad 98 med. Non haererem, si legeretur: *δι' ἧς διέξοδοι οὐκ ἦσαν*, sed non fero *ὅθεν κτέ.*, quia Graecum est *διεξιέναι διά*, non *ἐξ*. Sic II 4 p. fin. pro *δίοδον* apud Scholiastam Platonis perperam legitur *διέξοδον*, et VII 69 extr. recte Poppo pro *διέκπλουν* emendavit *ἔκπλουν*. Parsum est a scribis vocabolo *ἔξοδος* I 106 § 1.

Cap. 102 § 2. Supple: *χαλεπῶς* (*δέ*) *διὰ την κτέ*, Cf. III 23 § 4: — *χαλεπῶς δέ καὶ βιαίως.*

Cap. 103 § 1: *αἱ δ' ἐν τῇ Σικελίᾳ 'Αθηναῖοι — ἐπελθόντες μετὰ τῶν 'Ελλήνων ξυμμάχων καὶ ὅσοι Σικελῶν κατὰ κράτος ἀρχόμεναι ὑπὸ Συρακοσίων καὶ ξύμμαχοι ὄντες ἀποστάντες αὐτοῖς [ἀπο Συρακοσίων] ξυνεπολέμουν.* Deleverim otiosum additamentum, quod insuper perplexo verborum ordine arguitur.

Cap. 107 § 3. *ὁ δὲ* (Demosthenes) *προσαγαγὼν ἐγγὺς [τῆς Ὄλπης] ἐστρατοπεδεύσατο, χαράδρα δ' αὐτοὺς μεγάλη διεῖργε.* Deleto *τῆς Ὄλπης*, ad *ἐγγὺς* e praegressis cogita *τῶν ἐναντίων*. Quam crisin confirmat forma nominis proprii. *Octies* enim Thucydides (cf. 105—108, 110). Plurali numero dixit *αἱ Ὄλπαι* locis eiusmodi, ut nulla sit interpolandi suspicio, *ter* idem nomen legitur numero Singulari iis locis, ubi inter-

pretamenti speciem offerat. De primo loco vidimus; secundus legitur cap. 111 προκεχωρηκότες δ' ἤδη ἄπωθεν [τῆς Ὄλπης] θᾶσσον ἀπεχώρουν, tertius cap. 113: καὶ αὐτοῖς τῇ ὑστεραίᾳ ἦλθε κῆρυξ ἀπὸ τῶν ἐς Ἀγραίους καταφυγόντων [ἐκ τῆς Ὄλπης] Ἀμπρακιωτῶν. Recentioribus Graecis in usu fuisse videtur Singularis numerus. Propterea tamen non negaverim Idomenen (112 init. et 113 § 2) tertio loco (113 § 2) recte scribi Plurali numero. Duobus enim collibus id nomen fuisse discimus e cap. 112 init.

Cap. 111 § 1. ἐπὶ λαχανισμὸν καὶ φρυγάνων ξυλλογὴν ἐξελθόντες. Mireris Thucydidem non scripsisse vel: ἐπὶ λαχάνων καὶ φρυγάνων ξυλλογὴν, vel ἐπὶ λαχανισμὸν καὶ φρυγανισμόν, ut alibi assolet. Fieri potest, ut quod hodie legitur sit illius substantivi glossema.

P. 49 ad 111 § 1. Ξυνεξελθόντες est in codd. deterioribus, merite probatum ab Ulrichsio et receptum a Krügero.

IV 14 § 2. περιαλγοῦντες τῷ πάθει, ὅτιπερ αὐτῶν οἱ ἄνδρες ἀπελαμβάνοντο ἐν τῇ νήσῳ. Oratio, si quid iudico, male Graeca. Scripserim: ᾧπερ, i. e. *qua clade fiebat ut cett.*

IV 19 extr. τοῖς μὲν ἑκουσίως ἐνδοῦσιν. Aut ἑκουσίοις verum est aut ἑκοῦσιν, ut est in lex. Seg. p. 126, 1. Usus adiectivorum ἑκούσιος et ἀκούσιος pro ἑκών et ἄκων apud Thucydidem frequens est.

P. 51 ad 9 § 3. Pro „Krügero" lege „Dobreo."

P. 51 ad 19 § 2. Loci sententiam non male reddidit Acacius vertens: „sed si aliquis, cum id ipsum (quasi legatur τοῦτ' „αὐτὸ) facere licuerit, ex aequo tamen virtute quoque (et fa„cilitate) superior, moderate et leniter praeter expectationem „alterius, pacem facit etc" Ib. ad 20 § 2 εἶναι servari potest. Ib. ad 24 § 1. Lenius et, ut puto, verius nunc corrigo ἐν τούτῳ δὲ ἐν τῇ Σικελίᾳ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι κτέ. Sic enim noster solet. Vide v. c. IV 58 init. Eludit Krüger loci difficultatem scribendo ἐν τούτῳ δὲ οἱ ἐν τῇ Σικελίᾳ, Συρακόσιοι κτέ., vereor tamen, ne invito auctore.

Cap 29 § 1 πυνθανόμενος τὴν ἀπόβασιν αὐτῶν — δια-

νοιεῖσθαι. Cobeto ad Hyp p. 70 excidisse videtur *ποιεῖσθαι*. At cf. IV 32 *τὴν ἀπόβασιν ἐπενόει*, V 17 *προυθυμήθη τὴν ξύμβασιν* et VIII 90 *τὴν ὁμολογίαν προυθυμοῦντο*. Ib. § 4 *κρείττους* tandem mutetur in *κρείσσους*.

P 53 sup. Fortasse sufficit delere *ἀκρωτηρίου* IV 24 § 3 et *ἀκρωτήριον* VI 44.

P 54 ad 33. Cf. ad 103 extr. Vide tamen IV 29 prope finem.

P 55 ad 46 § 2. Non debueram suspecta habere verba: *ὥστε — σπουδάς*. Haud satis attendebam ad *τις — ἅπασι* -- Ceterum calami lapsus perdidit ultimam partem adnotationis. Nempe pro *ἔπεισαν*, propter minus commodam subiecti mutationem, cap. 47 § 1 malebam *ἐπείσθησαν*. Sic enim, at nunc scribitur, expectes: *ὡς δ' ἔπεισαν καὶ ἐκεῖνοι — ἐλήφθησαν κτέ*. Non tamen desunt loci apud optimos scriptores, qua lectionem vulgatam tuearis. Quare nihil muto.

P. 57 ad f. 56 extr. Vide tamen V 35 § 2.

Pag. 57, 16. Pro *κατέδησαν* l. *καταδῆσαι*.

Ib. in nota in calce paginae dele verba „Male — I 90 extr"

P. 58 ad 63 init. Totus locus laborat; quem vide an sic liceat refugere: *καὶ νῦν τοῦ ἀφανοῦς τε τούτου διὰ τὸ ἀτέκμαρτον δέος καὶ διὰ τοὺς* (Reiske pro *τὸ*) *ἤδη φοβεροὺς παρόντας Ἀθηναίους, κατ' ἀμφότερα ἐκπλαγέντες, καὶ* (*διὰ*) *τοὐλλιπὲς τῆς γνώμης, ὧν ἕκαστοι ᾠήθημεν πράξειν ταῖς κωλύμαις ταύταις ἱκανῶς νομίσαντες εἰρχθῆναι, τοὺς ἐφεστῶτας πολεμίους ἐκ τῆς χώρας ἀποπέμπωμεν κτέ*. Sic demum et constat syntactica loci ratio et clara ac perspicua fiunt omnia. Ad Reiskii coniecturam cf. VII 42 § 3. Ceterum nescio an vocabula *παρόντας Ἀθηναίους* fluxerint ex interpretatione, ut ipse auctor scripsisse censendus sit: *καὶ διὰ τὸ ἤδη φοβερόν, κατ' ἀμφότερα κτέ*. Aptissime sic inter se orator opponit *ancipitis futuri rerum eventus metum* et *praesentem formidinem*. Similiter Badham loco saepius laudato proposuit: *διὰ τὸ ἤδη φοβερὸν τοὺς παρόντας Ἀθηναίους*. Meae coniecturae magis favet membrorum aequilibrium, quod

in concionibus noster sectari assolet; nec quid esset τὸ ἤδη φοβερόν, post ea quae supra dixerat, facile quemquam potuit fallere. — Mox § 2 iterum requiro ἕκαστοι pro ἕκαστος, quod male tuebar supra p. 58. Vera lectio saepius servata est cap. 59 sqq. Hoc errorum genus e compendiis oriri non semel demonstratum est a Cobeto.

P. 58 ad f. 63 § 2. Fortasse ἐάν melius insereretur post ἀμφοτέρωθεν. Cf. I 82 § 2.

P. 59 ad 72 § 3. Sic iam A. Portus. § 4 iam correxit Krüger.

Ib. ad 73 § 4. Cf. III 56 ἐθέλοντες δὲ τολμᾶν μετὰ κινδύνων κτέ. — Locus etiamnunc suum Oedipum expectat. Mihi certe non cessit emendatio. Interea nummos circumdabo cum Reiskio voculae καί et cum Krugero verbo κινδυνεύειν. Cap. 75 extr. Tandem obtemperemus Dukero corrigenti Καλχηδόνα. Videatur imprimis Bernhardy ad Dion. Perieg. 803.

P. 62 ad 92 § 2. Ὅτῳ corrigere occupavit Krüger.

P. 63 vs. 4. Adde III 22.

Ib. ad 103. Sed vide IV 29.

Ib. ad 98. Εἰπεῖν Krugero quoque suspectum, qui coniecit εἶναι, quod male coit cum σαφῶς. Hodie nihil mutaverim.

P. 64 ad 109 § 2. Valde vereor ne erroris me arguat usus vocabuli πέλαγος. Mira tamen, quod dixi, topothesia.

Cap. 103 § 4. ἀπέχει δὲ τὸ πόλισμα πλέον τῆς διαβάσεως. Dissentiunt interpretes. Hos si audis, Genetivus τῆς διαβάσεως pendet a πλέον, si illos, ab ἀπέχει. Fac pendere a πλέον, mirificam hanc nanciscemur sententiam: ἀπέχει δὲ τὸ πόλισμα (τῆς γεφύρας τοῦ ποταμοῦ) πλέον τῆς διαβάσεως (i. e. τῆς γεφύρας). Fac contra suspensum esse ab ἀπέχει, non habebit πλέον, quo referatur. Quo igitur me vertam nescio. At vide, an forte auctor scripserit: ἀπεῖχε δὲ (sc. τοτε) τὸ πολισμα πλέον (sc. ἢ νῦν) τῆς διαβάσεως, cuius rei rationem explicat subiungendo: καὶ οὐ καθεῖτο ὥσπερ νῦν τείχη. Haud semel ἔχει et εἶχε a scribis confusa esse notum est. Post πλέον sine detrimento omitti potuit ἢ νῦν propter vicinitatem verborum ὥσπερ νῦν.

P. 65 ad 113 § 1. Perperam. Vide IV 121 § 1.

Ib. ad 122. Simile emblema legitur III 95: *ὁ δὲ τῶν Μεσσηνίων χάριτι* [*πεισθεὶς*] *καὶ μάλιστα νομίσας κτέ.* Participium recte abest VI 11 § 3.

Cap. 120 § 1. *πλέοντας δ' ἀπὸ Τροίας σφῶν τοὺς πρώτους κατενεχθῆναι κτέ.* Ita codd., fieri *potest* ut vera. Praeplaceret tamen *τοὺς προγόνους*. Incertum est an sic legerit Valla, vertens *maiores*.

Ib. ad 123 § 2. Iniuria interpretes verba: *καὶ ἅμα — τοὺς πολλοὺς* accipiunt de Scionaeis, referuntque *τότε* ad narrata 121 § 3. At de ipsis Mendaeis accipienda esse apparet ex usu pronominis *σφίσιν* post *πρασσόντων*. In errorem eruditos induxit *καί* post *τεκμαιρόμενοι*, quod male habuerunt pro copula, quum sit adverbium intensivum (*etiam*). Etenim voculae *καὶ ἅμα* ante *τῶν πρασσόντων* non illi respondent, sed praegresso *τε* in verbis: *τήν τε Βρασίδου γνώμην κτέ.* Huic igitur interpretationi meam coniecturam superstruxi.

Cap. 124 § 3. Legatur *πρωτέρων* pro *πρότερον* et mox e codice meo Paris. *διαφυγόντες* pro *διαφεύγοντες*. Haudquaquam enim intelligo, quomodo *διαφεύγων* aliquis possit *ἡσυχάζειν*.

Cap. 133 § *ὅτι ἦν αὐτῶν ἄνθος ἀπολώλει*. Vide ne sermonis Attici proprietas postulet: *ὅτι(περ) ἦν κτέ.* Cf. Cobet ad Hyperidem p. 71.

P. 67 ad 2 § 3. Cf. quoque IV 96 § 4.

V 3 § 3 *εἴ τις ἄλλος Χαλκιδέων ἦν*. Malim *ἐνῆν*, Toronae.

P. 70 ad 10 § 2. Cf. Herod. IV 172 extr.

Cap. 10 § 8 *εὐθὺς φεύγων*. Requiro *φυγών*.

Cap. 20 § 2. Ducibus scholiasta et contextu, verba obscurissima sic cohaerere crediderim: *σκοπείτω δέ τις κατὰ τοὺς χρόνους καὶ μὴ πιστεύσας μᾶλλον τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν ὀνομάτων τῶν ἑκασταχοῦ ἢ ἀρχόντων ἢ ἀπὸ τιμῆς τινος σημαινόντων ἐς τὰ προγεγενημένα.* Quod si ita est, manifestum arbitror, verba *τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν ὀνομάτων*, quae hodie leguntur post verba *ἀπὸ τιμῆς τινος*, transponenda esse post

participium *σημαινόντων*. Facilis est suspicio ex archetypo quondam duos versus·

ΕΣΤΑΠΡΟΓΕΓΕΝΗΜΑΣΗΜΑΙΝΟΝΤΩΝ
ΤΗΝΑΠΑΡΙΘΜΗΣΙΝΤΩΝΟΝΟΜΑΤΩΝ

perverso ordine descriptos esse. Quia tamen *πιστεύειν* cum Accusativo substantivi construi posse incertum est, haud fortasse improbabiliter statuas perversum illum ordinem movisse correctorem, ut suo marte Dativum *τῇ ἀπαριθμήσει*, suspensum ratus a *σημαινόντων*, in Accusativum refingeret. Hinc manum scriptoris agnoscere videor in hac lectione: *καὶ μὴ τῶν — σημαινόντων τῇ ἀπαριθμήσει τῶν ὀνομάτων πιστεύσας μᾶλλον*. Breviloquentia vera Thucydidea: *σημαίνειν ἐς τὰ προγεγενημένα* dictum est pro *φαίνειν σημεῖα, οἷς τὰ προγεγενημένα γιγνώσκεται ὁπότε ἕκαστον ἐγένετο*.

Cap. 26 § 3 ὅπως *ἀκριβές τι εἴσομαι*. Dion. Hal. *ἀκριβῶς* ut est in Par. *E*, Valla *diligenter*. Rectius, ni fallor. Cf. VI 91 § 1 (ubi articulum recte delet Cobet), 93 § 1, VII 44 § 1, Xen. Cyrop. V 2 § 15, Herod. I 140, 209, II 54, 119, III 4 cett. Contra dici solet *ἀκριβές, σαφές, ἀτρεκές, τι, οὐδέν, μηδὲν λέγειν, εἰπεῖν, φράσαι, πυθέσθαι*, Cf. VI 54 § 1, VI 82 § 3, IV 50 (ubi e dett. libris revocanda vulgata ante Bekkerum *εἰ οὖν τι βούλονται σαφὲς λέγειν*), Xen. Cyr. II 1 § 2, Mem. IV 6 § 13, Herod III 98, V 9, VII 214 cett.

P. 72, 5. Corrige *'Αθήνησιν* et dele verba „sed — ephelcystico."

P. 72 ad 22 § 2. Iniquiore iudicio Kruger scribarum errorem ipsi tribuit Thucydidi, non demonstrans alibi eum similia peccasse.

P. 72 ad cap. 26 extr. Contrario errore apud Platonem in Gorgia p. 465 *E* pro *ἐξηγήσεως* legitur *διηγήσεως*.

P. 73 ad 32 § 4. Vide tamen V 22 *ἐπισπένδεσθαι*, quod et ipsum exemplo caret. Nisi forte idem in hoc verbo error obtinet. Sin vero recte interpretantur: *renovare foedus*, fieri possit, ut *ἐπισπονδαί* sic dictae sint, quod identidem renovandae essent.

Cap. 37 § 4. Vide an verba *τούς τε φίλους τῶν Λακεδαιμονίων τῶν αὐτῶν δεῖσθαι καὶ τοὺς Ἀργείους ἐς τὰ ὁμοῖα σπεύδειν*, quae stilo vix Graeco, certe non Thucydideo, odiosa prolixitate libri addunt post verba *ξυνεβεβήκειν αὐτοῖς*, una litura delenda sint, ut scholium marginale conflatum e praegressis § 3 *κατὰ τύχην — ἐπεσταλκεσαν*. Ad *ξυνεβεβήκει* cogita e praecedentibus: *τά τε ἐκ τῆς Λακεδαίμονος καὶ τὰ ἀπο τῶν ξυγγεγενημένων Ἀργείων*.

Cap. 40 § 1. Pro *ἰδίαν* legerim *ἰδίᾳ*. Cf. 42 extr

Cap. 46 § 5 Expectaveram. *ἐφοβεῖτο γὰρ μὴ πάντ' ἀτελῆ ἔχων — διαβληθῇ ὅπερ καὶ (ὡς) ἐγένετο* (i. e. *etiamsi impetraverat sacramentorum instaurationem*) *αἴτιος δοκῶν εἶναι τῶν προς Λακεδαιμονίους σπονδῶν*. Sed fortasse nihil mutandum.

Cap. 56 § 2. Cl. loco V 47 § 7, scribendum conicias: *ἐπεκάλουν ὅτι, γεγραμμένον ἐν ταῖς σπονδαῖς δια τῆς ἑαυτῶν ἑκάστους μη ἐᾶν πολεμίους διιέναι (μηδέ) κατὰ θάλασσαν, ἐάσειαν παραπλεῦσαι*, nisi propter durissimum zeugma (nam *διιέναι* male coit cum verbis sqq.) probabilibus fere statuas cum Krugero, ex hoc loco in foedere cap. 47 § 7 interpolata esse verba *κατὰ θάλασσαν*. Ceterum non diffiteor etiam hic eadem verba me abesse velle, quia sufficiat: *ἐάσειαν παραπλεῦσαι*, quum praesertim proxime praecesserit: *κατὰ θάλασσαν ἐσέπεμψαν*.

P. 77 ad 64 § 4. Extremae adnotationi addatur: „Vide v. c. VII 81 § 1."

P. 79 ad cap. 99. Fieri potest, ut Thucydides hunc quoque usum traxerit e Gorgiae disciplina, quippe qui more popularium diceret *κύρωσις* pro *κῦρος*. Vide Plat. Gorg. p. 450 B ibique Heindorf. Sic Thuc. VI 103 § 3 *κύρωσις μὲν οὐδεμία ἐγίγνετο*. Cf. ibid 56 init. *πείρασιν* pro *πεῖραν*.

P. 81 ad 2 § 5. Videatur Kruger ad h. l.

VI Cap. 10 § 1. *αἱ — ὀνόματι σπονδαὶ ἔσονται*. Aegre careo vocula *γοῦν* post *ὀνόματι*.

Cap. 12 § 2· ὅπως θαυμασθῇ μὲν ἀπὸ τῆς ἱπποτροφίας, δια δὲ πολυτέλειαν καὶ ωφεληθῇ τι ἐκ της ἀρχῆς. Sine causa in h. l. haesit Kruger, quem fefellit paratactica loci ratio, ubi nostro more hypotactice scriberemus· οπως θαυμαζομενος ἀπὸ τῆς ἱππατροφιας δια πολυτέλειαν καὶ ωφεληθῇ τι ἐκ τῆς ἀρχῆς

VI 27 § 1 περιεκοπησαν [τα προσωπα]. Nollem Dobreum propter locum Plutarchi Alcib 18 repudiasse suam coniecturam insiticia esse vocabula τα προσωπα. Praeter locos citatos apud Popponem cf. Harpocratio i. v. Πολύστρατος. Vel apud Plutarchum mihi suspecta sunt eadem vocabula. Ceterum respiciatne Pl. hunc ipsum locum Thuc. necne, incertum esse reor.

P. 84, 5 Adde VII 77 extr. Ib. ad 31 § 3. Similam tamen vim μακρος habet in locutionibus: μακρα κλάειν, οἰμωζειν, χαίρειν, ut taceam a tragicis subinde hoc adiectivum poni pro μέγας. Neque a Thucydide hunc usum prorsus alienum esse probat locus III 39 § 3, ubi μακροτερα opponitur voci ἐλασσω. Plato alicubi in Republica, si recte memini, μακρος μισθος dicere ausus est Quare nihil muto.

Cap. 41 § 2. ἐς ὑμᾶς οἰσομεν. Aut ἀνοίσομεν scribendum cum Krügero, aut, quod etiam lenius est, mecum ἐσοίσομεν. Cf. V 38 § 5 et Passov. i v. sub 4)

P. 87 ad 64 § 5. Certior esset haec coniectura, si vallis Athenienses munivisse castra constaret. Vide c. 55 extr. κατεσκευάζοντο το στρατοπεδον, quibus verbis ea res *non diserte* significatur. Cf. 75 § 2. Quare fieri possit ut verius sit: ἐπὶ το στρατόπεδον ἐλθεῖν — το στρατοπεδον προσβαλοντας [τῷ σταυρωματι] αἱρησειν Utut est, Accusativus aptior quam Dativus, quia in verbo αἱρεῖν, non in προσβάλλειν, est praecipua vis sententiae

Cap. 66 § 2 παρά τε τας ναῦς σταύρωμα ἔπηξαν. Videsis 74 § 2. σταύρωμα περὶ τὸ στρατοπεδον ποιησάμενοι κτέ.

P 88 ad 72 § 3. εφη expunxit iam Kruger.

Cap. 68 § 1. Pro ὑποπτεύεσθαι syntactica loci ratio postulat: ὑποπτεύειν ἡμᾶς (obiectum). Sed vide potius an sua bis immiscuerit magistellus, Th. autem scripserit: καὶ νῦν

οὐ δίκαιον, ὥσπερ καὶ ἡμᾶς ἠξιοῦτε λόγῳ πείθειν, τῷ αὐτῷ ἀπιστεῖν, οὐδ' ὅτι δυνάμει μείζονι πρὸς τὴν τῶνδε ἰσχὺν πάρεσμεν, [ὑποπτεύεσθαι] πολὺ δὲ μᾶλλον τοῖσδε [ἀπιστεῖν]. Ad *τοῖσδε* cogita: *δίκαιον ἐστιν ἀπιστεῖν*.

Ib. suspectum *παρουσίας*, in quo quid lateat non exputo. Sed sic scribi potuisse pro *παρούσης δυνάμεως* parum videtur probabile. Cl. loco VII 28 § 3 (*Συρακούσας — πόλιν οὐδὲν ἐλάσσω αὐτήν γε καθ' αὑτὴν τῆς 'Αθηναίων*) suspicari possis, *παρουσίας* perversae interpretationi debere originem.

P. 88 sq. ad 79 § 1. Locis allatis addantur hi: V 9 § 1, VI 72 § 2, VII 44 § 7.

P. 89 ad 88 § 7. E verbo composito *περιαγγέλλειν* more nostri cogita verbum simplex ad vocabula *ἐς τὴν Ἔγεσταν*. Vide v. c. IV 76 § 3.

P. 90 ad 91 extr. Mendosa quoque videntur verba praegressa: *ὅσα ἀπὸ γῆς καὶ δικαστηρίων νῦν ὠφελοῦνται*, ubi *δικαστηρίων* iure in suspicionem vocavit Krüger. Quippe de *iustitio* cogitari cum scholiasta, quem Bockh secutus est, vetat cum probabilitate historia. Cogita, velim, e. g. causam praetorum qui pugnarunt ad Arginusas. Iustium numerum post munitam Deceleam decrevisse iure forsitan statuas. Verum hoc nihil ad rem. Dicit enim Th. *ὅσα — ὠφελοῦνται*. Quod tamen Krugero placat *ἐργαστηρίων*, mihi propterea displicet, quod maior certe horum numerus erat in urbe quam extra moenia. Diu meditanti nihil aptius mihi succurrit quam *ἀπὸ γῆς καὶ διὰ κτηνῶν*. Tam corruptela quam emendatio confirmari mihi videtur loco, quo hic locus egregie illustratur. Agitur ibi fusius de detrimentis, quae e munita Decelea cepit urbs Atheniensium sed altum ibi est de iudiciis silentium, dum contra post mentionem de agrorum fructu, quae continetur verbis *τῆς χώρας ἁπάσης* (*καρπίμου* Schol.) aliisque quae bis praecedunt, et de mancipiorum fuga *τὰ κτήνη* memorantur hisce verbis (VII 27 § 4). *πρόβατα τε πάντα ἀπολώλει καὶ ὑποζύγια· ἵπποι τε — ἐτιτρώσκοντο.*

P. 90 ad 93 § 2. Diversa tamen utriusque loci ratio.

P 91, 4 Correcto accentu, lege *ἀποκλῄσεις*. — Ceterum nescio an scribendum sit: *ὑποτειχίζειν δὲ [ἄμεινον] ἐδόκει [εἶναι] ἢ ἐκεῖνοι ἔμελλον ἄξειν το τεῖχος, καὶ εἰ φθάσειαν,* (Athenienses, ut bene intelligit Poppo) *αποκλῄσεις* (sc. *ἔμελλε*) *γίγνεσθαι, καὶ ἅμα — μέρος ἀντεπιπέμπειν* (Kr.) *αυτοῖς* (Bk.) *κτέ.* Nam cohaerent verba *ἐδόκει ὑποτειχίζειν — καὶ ἅμα — ἀντεπιπέμπειν* Additamentum vero *ἄμεινον — εἶναι* incertam et ambiguam reddit verborum sequentium interpretationem. Ib. ad 103 § 1 Vide quae infra monui. (P. 97 ad 30 § 1.)

Cap. 102 § 2. Propter ingratam abundantiam in verbis *ἐρημίᾳ ἀνδρῶν* malim fere: *των ανδρων — περιγενέσθαι.*

P. 91 ad 96 extr. Cf. tamen VII 17 extr Sed rescripto *ὅπως — ἀποπειράσουσι — καὶ ἧσσον — κωλύοιεν,* nihil est in ea coniunctione vitiosi.

Cap 103 § 1. *καὶ τοὺς μετὰ Λαμαχου καὶ αυτον ἐκομίσαντο.* Delet verba *καὶ αυτον* Kruger, non male Fortasse tamen depravata sunt Possis enim leni mutatione *καὶ αὐτοὶ ἐκομίσαντο*, aut, delata copula, *ἀντεκομίσαντο*

P. 93 ad VII 4 § 1 Vide Krugerum et cf. imprimis cap. 7 § 1. *ξυνετείχισαν το λοιπὸν τοῖς Συρακοσίοις μέχρι τοῦ ἐγκαρσίου τείχους* ubi corruptum est *μέχρι*, a quo minimum differt *ἔτι*, quod proposuit Poppo. Leniore manu rescribatur *μέρος*, sive illud a Thucydide sive aliena manu adscriptum est.

Ad cap. 13 § 3. Cum *αυτομολίας* componatur *αυτομολοῦσαν* Ar. Lys. 723 depravatum in loco simili. Sed neque quod ipse conieci, neque quae alii, ullam habent probabilitatem. Potius nunc crediderim *αυτομολίας* sanum esse, modo *προφασις* intelligatur non *praetextus*, sed, ut saepius apud Thucydidem atque alios, *vera causa.* Interpretor igitur: *oblata transfugiendi ad hostes occasione*, quibus aptissime opponuntur sqq. *οἱ δ' ὡς ἕκασται δύνανται.*

Cap. 28 § 4. *την εἰκοστὴν — ἀντὶ τοῦ φορου τοῖς ὑπηκοοις ἐποιησαν* Mira locutio. Expectaveram *ἐπέθεσαν* Facile sane **ΕΠΕΘΕΣΑΝ** in **ΕΠΟΕΣΑΝ** abire potuit —

Ibidam § 2 *ποιεύμενοι* abesse malim quam corrigere cum aliis *πονούμεναι*, quod non una de causa ferri nequit. Insuper deleto articulo malim: *οἱ δ' ἐπὶ τείχους*. Ib. § 3. Verba *ἐκ Πελοποννήσου* abundant.

Cap. 29 § 1. *εἰπόντες* sine damno poterat abesse.

Cap. 31 § 3. *οὔτε καταλύουσι τον πόλεμον*. Pro *πόλεμον* magis placeret *ἔφορμον*.

P. 98 vs. 10. Sic apud Platonem Gorg. p 497 *B* (*πάντως οὐ ση αὕτη ἡ τιμή*) contextus pro *TIMH* postulat *ZHMIA*. Platonem tangens non possum quin simul proponam correctionem, qua his ipsis diebus tentavi locum Philebi p. 55 C: *γενναίως δὲ, εἴ πῃ τι σαθρὸν ἔχει, πᾶν περικρούωμεν*. Elegantius enim philosophum scripsisse contendo *εἴ πῃ τι σαθρὸν ἠχεῖ κτέ*. Cf. Theaet. p. 179 D. ibique Heindorfii annotatio. Antiqua literatura *EXEI* utrumque significat.

Cap. 42 § 5. An forte: *καὶ οἱ ξυντομωτάτην* (*ταύτην*) *ἡγεῖτο διαπολέμησιν?*

P. 101, 20. Operarum errori debetur virgula post *αὐτοῖς* et *ἱκακά* pro *ἱκανά*.

Cap. 71 § 4. Legatur: *ἀλλ' ὅσ' ἂν ἐν μεγάλῳ κινδυνῳ κτέ*.

Cap. 73 § 2. Abundant verba. *ἐν τῇ ἑορτῇ*.

Cap. 79. *ἐνόμιζαν ἐπὶ τῶ σφετέρῳ ὀλέθρῳ ταῦτα πάντα γίγνεσθαι*. Additum videtur *πάντα* ad significandam Atheniensium impatientiam ac desperationem. Rhetorica est *δείνωσις*.

Cap. 84 § 1. *βάλλοντές τε καὶ κατακοντίζοντες*. Aptius fuerit: *καὶ ἀκοντίζοντες*.

P. 103 ad 84. Nihil mutandum. Non magis nunc sollicitaverim Aoristos VII 83 § 1 et VIII 4 Cf. Dobree Adv. I, 109 et quae scripsi ad calcem p. 57.

Cap. 27 § 3. *καὶ τὴν πόλιν* (*ἂν* ins. cum Dobreo) *οὐ μονον τῶ αἰσχρῶ ἀλλὰ καὶ τῶ μεγίστῳ κινδύνῳ περιπίπτειν, ἢ μόλις ἐπὶ ταῖς γιγενημέναις ξυμφοραῖς ἐνδέχεσθαι μετὰ βεβαίου παρασκευῆς καθ' ἑκουσίαν, ἢ πάνυ γε ἀνάγκῃ, προτέρα ποι ἐπιχειρεῖν, πού δὴ* (plures codd. *σπουδῇ*, unus *πού δεῖ*) *μὴ*

βιαζομένη γε πρὸς αὐθαιρέτους κινδύνους ἰέναι; Deleto enim Dobreo *καθ' ἑκουσίαν* et mutato *ἢ* in *καί*, actum erit de sententia. Ita enim in apodosi auctor necessario adscripsisset *ἄνευ ἱκανῆς παρασκευῆς*. Nempe in protasi duo ponuntur: 1°. Atheniensibus cum firmo apparatu vix licere sponte sua prioribus adoriri hostem, 2°. cum infirmo apparatu (*ἢ = εἰ δὲ μή*) id non licere, nisi summa urgeret necessitas. Iam vero in apodosi posterius tantum, quod solum hic usu veniebat, considerans; *quanto minus*, ait, *reipublicae sic comparatae nulla cogente necessitate pericula ultro suscipere licet?* Verum ut haec satis Graece scribantur, neque *σπουδῇ* neque *πού δεῖ* ferri potest: utroque longe praestat *πού δη*. Quamquam fortasse noster, una litera addita, scripsit *ἤ που δη*. Cf. I 142 § 4 et VI 37 § 3.

Cap. 34 extr. *ἐντεῦθεν ἐς τὴν Λέσβον καθορμισάμενοι.* Lege *μεθορμισάμενοι.* Cf. VI 88 § 6.

Cap 62 extr. *καθίστατο φρούριον [καὶ φυλακὴν] τοῦ παντὸς Ἑλλησπόντου.?* Cf. tamen Xen. Cyr. I 4 § 16.

Cap. 87 § 4. Aliorum coniecturis (quas vide apud Krugerum) adiutus scribendum suspicor: *ἐπεὶ εἴγε ἐβουλήθη, διαπολεμῆσαι ἂν [ἐπιφανὲς] δήπου οὐκ ἐνδοιαστῶς.*

Cap. 89 § 2. *καὶ ξυνίσταντο τε ἤδη καὶ τὰ πράγματα διεμέμφοντο, ἔχοντες ἡγέμονας τῶν πάνυ στρατηγῶν τῶν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ καὶ ἐν ἀρχαῖς ὄντων, οἷον Θηραμένη τε τὸν Ἅγνωνος καὶ Ἀριστοκράτη τὸν Σελλίου καὶ ἄλλους, οἳ μετέσχον μὲν ἐν τοῖς πρώτοι τῶν πραγμάτων, φοβούμενοι δ', ὡς ἔφασαν, τό τ' ἐν τῇ Σάμῳ στράτευμα καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην σπουδῇ πάνυ, τούς τ' ἐς τὴν Λακεδαίμονα πρεσβευομένους, μή τι ἄνευ τῶν πλειόνων κακὸν δράσωσι τὴν πόλιν, οὐ τὸ ἀπαλλάξειν τοῦ ἄγαν ἐς ὀλίγους ἐλθεῖν, ἀλλὰ τοὺς πεντακισχιλίους ἔργῳ καὶ μὴ ὀνόματι χρῆναι ἀποδεικνύναι καὶ τὴν πολιτείαν ἰσαιτέραν καθιστάναι.* De hoc loco vide praeter Popponem et Krugerum imprimis Dobreum Adv. I p. 105; qui bene intellexit ad *φοβούμενοι* non mente esse repetendum *μετέσχον*. Ego nil amplius requirerem, si legeretur: *φοβού-*

μενοι δὲ το τ' ἐν τῇ Σάμῳ στράτευμα καὶ τὸν 'Αλκιβιάδην σπευδῇ πάνυ, τούς τ' ἐς την Λακεδαίμονα πρεσβευομένους μη τι ἄνευ τῶν πλειονων κακὸν δράσωσι τὴν πόλιν, (*διὰ τ*)*οῦτο* (*ἔφασαν*) *ἀπαλλαξείειν τοῦ ἄγαν ἐς ολίγους ἐλθεῖν, ἀλλὰ κτέ.* Interim vide an sufficiat· *φοβούμενοι δ', ὡς ἔφασαν — τὴν πολιν, οὕτω* (sic unus cod. in mg.) *ἀπαλλαξείειν κτέ.* Vocem *οὕτω* haud raro post Participia inferri notum est. Cf. Passov. i. v. p. 600 b, 601 a. Ad anacoluthum *ὡς ἔφασαν — ἀπαλλαξείειν* cf. Matthiaei Gr. § 539, 2.

Cap. 90 extr.: *διῳκοδομησαν δὲ καὶ στοάν, ἥπερ ἦν μεγίστη καὶ* [*ἐγγύτατα* glossema est ad *εὐθύς*] *τούτου εὐθὺς ἐχομένη* [*ἐν τῷ Πειραιεῖ.* His lubens carerem] *καὶ ἦρχον αὐτοὶ αὐτῆς, ἐς ἣν καὶ τὸν σῖτον ἠνάγκαζον πάντας τὸν ὑπάρχοντά τε..... καὶ τὸν ἐσπλέοντα ἐξαιρεῖσθαι καὶ ἐντεῦθεν προαιροῦντας πωλεῖν.* Verbum *ἐξαιρεῖσθαι* (eximere navibus) iungi nequit cum vocabulis *τὸν ὑπάρχοντα σῖτον*, Quare suppleverim: *τόν ὑπάρχοντά τε ἀποτιθέναι κτέ.*

Cap. 93 extr., 94 in. *ξυνεχώρησάν τε ὥστ' ἐς ἡμέραν ῥητὴν ἐκκλησίαν ποιῆσαι ἐν τῷ Διονυσίῳ περὶ ὁμονοίας. ἐπειδὴ δὲ ἐπῆλθεν ἡ ἐν Διονύσου ἐκκλησία κτέ.* Malim: *ποιῆσαι ἐν Διονύσου περὶ ὁμονοίας. ἐπειδὴ δ' ἐπῆλθεν ἡ ἐκκλησία*, deleto interpretamento *ἐν τῷ Διονυσίῳ.*

Cap. 97 § 1. *καὶ μισθον μηδένα φέρειν μηδεμιᾷ ἀρχῇ· εἰ δε μη, ἐπάρατον ἐποιησαντο.* Recte Poppo *μηδεμιᾶς ἀρχῆς*, nisi quod forsitan lenius possis *μηδεμίαν ἀρχην.*

P. 116 ad 25. Hanc rationem recte secutus est Classen.

P. 118, 15. Lege *Πολυνείκης.*

P. 123 ad 102. Thucydidi reddam *'Απόλλωνα.*

P. 125 ad 111 Spiritum asperum invicto nuper argumento impugnavit la Roche ad Odyss. α 27 sic scribens: „Caret omni ratione haec scriptura, nam in dictionibus Graecis duo deinceps syllabae incipere non solent ab aspiratis cett." Quare doctus meliora non sequar exemplum eorum, qui *ἄθροος* scribunt et *ἀθροίζω.*

Cap. 23 § 4 *ταύτας τε γαρ ἔτρεψαν καὶ ὑφ' ὧν το πρῶ-*

τον ἐνικῶντο. Cobet ad Hyperidem p. 54 post *καί* inseri iussit articulum *τάς*, quod in quovis alio scriptore et ego requirerem. In Thucydide hanc articuli omissionem ferendam esse docent loci: III 13 § 5, IV 74 § 3, IV 121 § 1 init.

P. 666 ad VIII 92. Vide tamen Plat. Gorg. p. 469 D.

ANALECTA SCENICA.

EURIPIDIS *Hippol* 1307: ὁ δ' ὥσπερ ὢν δίκαιος οὐκ ἐφέσπετο λογοισιν κτέ. Iunctum cum participio ὥσπερ non potest usurpari pro ὡς vel ἅτε. Nec tamen e dett. scripserim οὖν δίκαιον; sed verum arbitror: ὡσπερ ἦν δίκαιος (μὴ ἐπισπέσθαι) = ὡσπερ ἦν δίκαιον αὐτον ποιεῖν, noto Graecismo, cuius exemplum est vs. 1081. — *Med.* 850 pro μετ' ἄλλων corrigendum esse μεθ' ἁγνῶν iam alibi monui. Iam cf. Elect. 1195. — *Hecub.* 85 ἀλίαστος φρίσσει ταρβεῖ. Malim: ἀλιάστῳ — τάρβει. Ib. 186 ὦ τέκνον τέκνον μελέας ματρος. Leniter sane laboranti metro subvenitur deleta interiectione: dubito tamen, an satis recte. Etenim ob vss. 188 sqq. τέκνον potius ἐλέου κινητικόν aliquod epitheton postulare sibi videtur. Quare ὦ τέκνον lacunae supplementum esse suspicatus conieci: τέκνον μέλεον μελέας μητρος. Cf. 206. — Vss. 501—510 locus turpiter interpolatus; qui sanus non erit, priusquam mecum proscripseris vss. 504, 507, 509 et 510. Nam vs. 504 offenditur Graecitas, dum vss. 509 et 510 stolide repetuntur dicta prius; deinde vs. 507 additus videtur ad restituendam laesam interpolatione stichomythiam. Mire autem Talthybios audit γέρων. — Ib. 1159 διὰ χερος (al χερῶν et χεροῖν) glossema esse vidit Weil. Aptum fuerit διαδοχαῖς — πυκναῖς. — *Orest* 117. 'Ελένη σ' ἀδελφὴ ταῖσδε δωρεῖται χοαῖς, φοβῳ προσελθεῖν μνῆμα σον κτέ. Vss. manifesto depravati. Suspicor: τῇδε — χερί, i. e. *mea manu*, ut ταῖσδε χοαῖς sit glossema petitum e vs. 112. Deinde scribam · ταρβοῦσά γε pro τε. — Ib. 128 lege: εἴδετε γάρ (pro παρ')

ἄκρας κτέ. — Ib. 415 *θάνατον* natum videtur e *θανοντα*, quod glossema locum cedat vocabulo genuino. Scripserim. *μὴ φθίμενον εἴπῃς* (sc. Agamemnona), *τοῦτο μὲν γαρ οὐ σοφον*. Ib. 571 pro *ΕΠΑΥΣΑ τὸν νομον* malim *ΕΑΥΣΑ*. — Ib. 622 verba *δράσω τε προς*, ut ineptum veteris lacunae supplementum, deleverim. Sententia pro iis postulat *τὸ δεύτερον*, i. e. *iterum*. Nam vss. 625, 626 iterum compellatur a Tyndareo Menelaus iisdem verbis, quibus antea vss. 536, 537. — Ib. vss. 730, 731 spurios esse demonstrant 755 sqq., unde apparet Pyladem nihildum inaudivisse de coetu Argivorum. — Ib. 904 *ἠναγκασμένος* depravatum (cf. Dind ed. Vta Scen. Gr.). Suspicor *ἐξῃκασμένος*, i. e. *πλαστος*. Cf. Aesch Ag. 244 *ουδὲν ἐξῃκασμένα*, i. e. *vera*. — Ib. 1392 *Δαρδανία τλάμων Γανυμήδεος ἱπποσύνα Διὸς εὐνέτα* Haec non satis expediuntur loco Il. *E* 255, quem affert scholiasta. Suspicor *καλλοσύνα*, sive potius *ἁβροσύνα*. — *Electr*. 145 sqq. Fortasse· *γοους, οἷς* — *λείβομαι* pro *διέπομαι*, quod tam metro quam Graecitati infestum est. — Ib. 1155 conieci: *διαίμου* (pro *διαδρομου*) *λέχους*. Recte enim Weil non poenas dedisse Clytemnestram observat iufidelitatis, sed interfecti mariti. Favet huic coniecturae metrum vs. antithetici 1147. In *ὑπάγεται* sine causa Weilium haesisse arbitror. Verte: *sibi subiicit* Cf. Thuc. VII 46. — *Iph. i. Aul*. 378 conieci: *μηδὲν ἄρα γένους* (codd. *ἂν χρέους*) *ἕκατι κτέ*. Vulgo e Polei coniectura legitur: *μη τι χρημάτων ἕκατι*. — Ib 970 *ταχ' εἴσεται σίδηρος· ὃν πρὶν ἐς Φρύγας | ἐλθεῖν, φονου κηλῖσιν* [*αἵματι*] *χρανῶ*. Glossema detexit Weil., sed infeliciter cogitat de substituendo *ἐν μάχῃ*. Oppositum *Φρύγας* tantum non digito demonstrat poetam dedisse: *φονου κηλῖσιν Ἕλληνος χρανῶ*. — Ib. 1178—1208 sive Euripidei sunt, ut ego credo, sive, quae est Dindorfii sententia, ficti ab interpolatore, fieri non potest ut vs 1178 *τοιονδε μισθον καταλιπὼν πρὸς τοὺς δομους* non sit turpiter depravatus. Requirit autem loci nexus huiuscemodi scripturam: *ποῖον δὲ μισθον τάδ' αλιτῶν τίσεις δομοις; quales vero poenas*

pro talibus ausis lues familiae tuae? Deinde v. 1206 conieci: εἰ δ᾽ εὖ λέλειπται τἀμά (cum Elmsleio), νεῦε μη κτανεῖν κτέ. pro νῶι μη δη γε κτάνης. — *Iph. i. Taur.* 35. Huius vs. saepe frustra tentati tandem veram lectionem repperisse videor: ναοῖσι δ᾽ ἐν τοῖσδ᾽ ἱερίαν τίθησί με, | θύειν (pro ὅθεν) νομοισι, τοῖσιν ἥδεται θεὰ | Ἄρτεμις ἑορτῆς. Ad θεὰ Ἄρτεμις cf. 784, quod moneo ob Weilium, qui pro Ἄρτεμις tanquam glossemati substituit χρώμεσθ᾽. Ceterum nescio an praeterea scribendum sit νομοισιν, αἷσιν, quia tragici non nisi cogente metro articulum pro relativo usurpare solent. — Ib. 251 sq. Ἑλένη δ᾽ ἀφῖκται δῶμα Μενέλεω πάλιν; Sic quaerenti Iphigeniae Orestes respondet: Ἥκει, κακῶς γ᾽ ἐλθοῦσα τῶν ἐμῶν τινι. Helenae *fuga* potius quam *reditus* dicenda fuerat Agamemnonis causa malorum. Dudum enim, ut recte observatum, ante Helenae reditum ab uxore necatus est. Quare vide ne poeta dederit: Ἥκει, κακῶς λιποῦσα τῶν ἐμῶν τινι. Ib. 829. In suspecto criticis τηλύγετον fortasse latet dochmius: τηλόθεν ἱγμένον.

ARISTOPHANIS Eq. 89 κρουνοχυτρολήραιος. Quaenam sint *ollae* in hoc vocabulo partes haud intelligo Una deleta litera lege: κρουνοχυτολήραιος. — *Nub.* 1112. Socrati dicenti ἀμέλει κομιεῖ τοῦτον (Phidippidem) σοφιστὴν δεξιον Strepsiades respondet: ωχρὸν μὲν οὖν ἔγωγε καὶ κακοδαίμονα, quale quid tunc quidem *Strepsiades*, elatus gaudio ob receptum in Socratis disciplinam filium, respondere non potuit. Cf. v. e 1170 sqq. *Phidippidae* igitur, converso ad patrem, tribuerim leniter sic refictum· ωχρον μὲν οὖν ἐμέ σύγε καὶ κακοδαίμονα. Cf. 119 sq — Ib. 1138 Cum ironia legatur: ἐδιδαξάμην μέντοι σε νὴ Δί᾽, ὦ μέλ᾽, εὖ (pro μέλε) τοῖσιν δικαίοις ἀντιλέγειν, εἰ κτέ. — Ib. 1390 αὐτοῦ ᾽ποίησα κακκᾶν. Requiro κάκκην. Erroris origo repetendus e vs. 1384. — Vesp 1283 γλωττοποιεῖν suspectum. Ferrem γλωτταλοιχεῖν, sed probabilius est Etymologum M. p. 235, 42 ex hoc loco petivisse glossam γλωττοδεψεῖν] αἰσχρουργεῖν. Facilis certe suspicio est γλωττο-

αἰσχροποιεῖν

ποιεῖν natum esse ex hac lectione: γλωττοδεψεῖν. Ad hoc corruptelae genus cf. quae disputavi p. 26 sq. et p. 71. Ib 1318 κωμῳδολοιχῶν. An κωθωνολοιχῶν? Ib. 1365. Suspicor: ποῖ θεῖς, (pro ποθεῖς) ἐρᾶν γ' (pro τ') ἔοικας κτέ. Non obstat huic emendationi, imo favet, vs 1361. — *Pac.* 67. ἔφασκε γὰρ πρὸς αὐτὸν ἐνθαδί. Imo ταιαδί. Suspicor syllabam τοι terminatione pronominis haustam et deinde male suppletum esse ἐνθ. — Ib. 341 πλεῖν μένειν. Nondum me poenitet coniecturae, quam olim proposui πλημμελεῖν. Cf Moeris Att. p. 294 πλημμελεῖν Ἀττικῶς. ἐξυβρίζειν Ἑλληνικῶς ibique Pierson. — Ib. 365 κληρῳ παιησεις quid sit non prorsus intelligo. An κλῆρον (i. e. κλήρωσιν) ποιήσεις, i. e. *sortitionem institues*, ut dicitur ποιεῖν κρίσιν, σύλλογον, ἐκκλησίαν sim.? Ib 734 sq. Male h. l intellexit Bernhardy *Grundriss der Gr. Litt.* I p. 98, non animadvertens quid intersit inter χρῆ et χρῆν, unde apparet *non* magis Athenis quam alibi vapulasse poetas iactabundos. — *Lysistr.* 1254. Pro corrupto ξυνεκμαχαῦντες Meineke proposuit ξυνεκμαχλοῦντες, non reputans Graecum esse —μοχλεύειν. Scribendum videtur ξυνεκβαλοντες. Facile confundi a scribis literas u (β) et μ, λ et χ notum est. — *Thesmophor.* 569 l. προσιθι pro προσθές, quae mea coniectura est, non Cobeti, cui per errorem tribuit Dindorf. Vide Mnem. II p. 211. Pauperis est numerare pecus! *Eccl.* 397 lege: χαλεπαί γ' ἂν ἴστε (pro ἦστε) γενόμεναι πορθμῆς. Plut. 521 παρὰ πλείστων ἀνδραποδιστῶν. Hemsterhuis cl. Schol. παρ' ἀπίστων. Etiam lenius rescribam παρ' ἀπλήστων, i. e. *cupidis et avaris.* Memorandum tamen, quod nuper placuit Kapeynio. παρὰ λῃστῶν κἀνδραποδιστῶν. Cf. Schol. Iam olim varias lectiones exstitisse palam est. Ib. 1061 πλυνόν με ποιῶν ἐν τοσούτοις ἀνδράσιν. Ab exsilio revocandum πλύνων pro ποιῶν. Cf. Phryn B. An. p. 58 i. v. πλύνειν πλύνεσθαι.
